

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

LIETUVOS NACIONALINIO RADIJO IR TELEVIZIJOS VEIKLA

2025 m. spalio 31 d.

Nr. VAE-10

Valstybės kontrolė – aukščiausioji valstybinio audito institucija – prižiūri, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Valstybės kontrolė, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, skatina teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai bei į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui. Daugiau apie Valstybės kontrolės veiklą ir valstybinio audito rezultatus – interneto svetainėje www.valstybeskontrolė.lt.

Pakartotinai naudoti šį dokumentą leidžiama pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją: pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei tinkamai nurodoma autorystė ir pakeitimai.

Audito grupė: Vilma Maslauskienė (departamento vadovė), Lina Nalivaikienė (grupės vadovė), Akvilė Kernagė, Vita Želvienė, Roma Niedvarienė, Andžela Misiūnienė, Giedrė Jurevičienė, Rasa Cickevičiūtė-Rutkauskienė, Domilė Šakė, Jovita Bankauskienė, Lina Grubevičienė, Tadas Karanauskas.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos Seimo Audito ir Kultūros komitetams.

2025-12-12 valstybinio audito ataskaitoje atlikti pataisymai: ataskaitos įžangoje (15 psl.) panaikintas 3 pastraipos paskutinis sakinyvis ir patikslinta audito rezultatų dalies 11 lentelė (48 psl.)

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	15
AUDITO REZULTATAI	17
1. LIETUVOS NACIONALINIO RADIJO IR TELEVIZIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS	17
1.1. Didžioji dalis veiklos rodiklių pasiekti, o kryptingai pažangai užtikrinti reikia ilgalaikių siektinų rodiklių reikšmių	17
1.2. Siekiant turinio įvairovės skiriamas laikas nepriklausomiems kūrėjams, bet reikia gairių dėl programų kartojimo ir didinti jų prieinamumą asmenims su negalia	20
1.3. Daugiau neatlygintinai skleidžiamų informacinių pranešimų šviečiamąja, kultūrine ir socialine tematika labiau atlieptų nacionalinio transliuotojo misiją	30
1.4. Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje sudarytos sąlygos užtikrinti veiklos tęstinumą nepaprastosios padėties ar karo atveju	35
2. IŠTEKLIŲ PLANAVIMAS, PANAUDOJIMAS IR TURTO VALDYMAS	36
2.1. Darbuotojų darbo užmokestis yra motyvuojantis. Reikia darbo apmokėjimo principus darbuotojams ir Tarybos nariams įtvirtinti įstatyme ir įsivertinti augantį autorinių sutarčių skaičių	36
2.2. Finansinių išteklių planavimas pagrįstas	47
2.3. Trūksta sąlygų turto valdymo efektyvumui užtikrinti: turto patikėjimo sutarties ir tinkamo reglamentavimo dėl turto įsigijimo poreikio vertinimo	52
3. PIRKIMŲ VIDAUS KONTROLĖ IR VYKDYMAS	56
3.1. Reikia stiprinti pirkimų vidaus kontrolę	56
3.2. Tinkamas programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų reglamentavimas, jų priežiūra ir atsakingas jų ir kitų pirkimų vykdymas leistų pasiekti didesnę ekonomiškumą	60
4. LIETUVOS NACIONALINIO RADIJO IR TELEVIZIJOS VEIKLOS PRIEŽIŪRA	67
4.1. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba neįsivertino savo veiklos	67
4.2. Mažėja teiktų pastabų dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos, tačiau etikos kontrolieriaus vykdoma veiklos priežiūra stiprintina	69
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	73
PRIEDAI	82

PAGRINDINIAI FAKTAI

74,7 mln. Eur

LRT panaudojo 2024 m., iš jų 72,9 mln. Eur – valstybės biudžeto pinigai.

661

LRT darbuotojų skaičius 2024-12-31.

7 programos

transliuojamos LRT: trys televizijos programos (LRT TELEVIZIJA, LRT PLIUS, LRT LITUANICA), trys radijo programos (LRT RADIJAS, LRT KLASIKA, LRT OPUS) ir portalas LRT.LT

2,1 Eur

per mėnesį kainavo LRT vienam Lietuvos gyventojui 2024 m.

75–96,4 proc.

veiklos rodiklių, kurių reikšmės pasiektos daugiau kaip 90 proc. 2021–2024 m.

89 proc.

(516 iš 578) 2024 m. programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų vykdyta neskelbiamos apklausos būdu kreipiantis į konkrečių (-ius) tiekėją (-us).

78,2 proc.

LRT darbuotojų vykdo pagrindinę veiklą, o 21,8 proc. atlieka administracines funkcijas.

38 proc.

2024 m. priimtų nuolatinių darbuotojų nebuvo taikyta atranka ir jie priimti pagal Personalo paieškos ir atrankos gairėse numatytas išimtis.

1967

sudarytos autorinės ir paslaugų sutartys su fiziniais asmenimis 2024 m.

1 vieta

LRT TV pagal vidutinį žiūrovų skaičių per dieną 2024 m.

0,5–13,7 proc.

2024 m. LRT ir LRT PLIUS televizijoje programų pritaikomumas asmenims su negalia nesiekė įstatyme nustatyto tikslo: su lietuviškais subtitrais – 13,7 (vietoj 50); pritaikytos regos negalią turintiems asmenims – 0,5 (vietoj 10); verčiamos į lietuvių gestų kalbą – 4,5 (vietoj 20) proc.

SANTRAUKA

Audito svarba

Lietuvos Respublikos Seimas 2025-04-17 nutarimu Nr. XV-171 pavedė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei iki 2025-11-03 atlikti valstybinį auditą, įvertinant viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 metų veiklą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu.

Visuomeninio transliavimo sistema yra tiesiogiai susijusi su kiekvienos visuomenės demokratiniais, socialiniais ir kultūriniais poreikiais¹. Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai patikėta vykdyti konstitucinę visuomeninio transliuotojo misiją ir užtikrinti viešąjį interesą – Konstitucijoje nustatytą jos ginamą ir saugomą visuomenės interesą būti informuoti. Šios misijos vykdymas yra valstybinės svarbos klausimas². Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija – iš valstybės biudžeto finansuojama įstaiga, todėl ypač svarbus atsakingas viešųjų pinigų naudojimas, siekiant užtikrinti visuomenės poreikius ir interesą būti informuoti.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 metų veiklą ekonomiškumo, efektyvumo ir (ar) rezultatyvumo požiūriu³.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ✓ ar Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veikla organizuojama ir vykdoma taip, kad būtų pasiekti tikslai ir užtikrinama pažanga;
- ✓ ar finansiniai ištekliai ir turtas valdomi ir naudojami efektyviai ir ekonomiškai, kad būtų pasiekti strateginiai tikslai;
- ✓ ar vykdoma priežiūra orientuota tobulinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklą.

Audituojamas subjektas – Viešoji įstaiga „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“.

Rinkome informaciją ir bendradarbiauome su Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Kultūros ministerijos, Valdymo koordinavimo centro, Lietuvos radijo ir televizijos komisijos, Visuomenės informavimo etikos komisijos, Žurnalistų etikos inspektoriatų tarnybos, Viešųjų pirkimų tarnybos, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Valstybinės darbo inspekcijos, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos profesinės sąjungos atstovais.

Audituojamas laikotarpis – 2021–2024 m., prirėkus – ankstesnių ir 2025 m. duomenys.

¹ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo protokolas (Nr. 29) „Dėl valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos“.

² Konstitucinio Teismo 2019-05-16 nutarimas Nr. KT14-N6/2019.

³ Seimo 2025-04-17 nutarimas Nr. XV-171 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁴. Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai“ (84 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos rezultatyvumą padidintų strateginių rodiklių siektinų reikšmių nustatymas, didesnė programų turinio įvairovė ir didesnis prieinamumas visoms visuomenės grupėms, efektyvumą – sąlygų dėl žmogiškųjų išteklių ir turto valdymo proceso tolesnis tobulinimas bei stiprinama Tarybos vykdoma Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos priežiūra, o ekonomiškumą – sustiprinta programų, jų sukūrimo, gaminimo ir viešųjų pirkimų vidaus kontrolė bei veiksmai programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimo teisiniam reglamentavimui tobulinti.

1. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos rezultatyvumas

Didžioji dalis rodiklių pasiekti, o kryptingai pažangai pasiekti reikia ilgalaikių siektinų rodiklių reikšmių

- ✓ VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2018–2022 m. strategiją ir 2023–2027 m. LRT programų ir LRT interneto svetainės valstybinę strategiją formuoja ir kasmetinius veiklos planus tvirtina taryba, o strateginius veiklos planus – generalinis direktorius. Strateginio valdymo įstatyme numatyta išimtis⁵ dėl Lietuvos radijo ir televizijos strateginio veiklos plano tvirtinimo, todėl teisės aktuose turėtų būti nustatyta kas jį tvirtina, tačiau to nėra (1.1 poskyris, 17 psl.).
- ✓ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos didžioji dauguma (nuo 75 iki 96,4 proc.) veiklos (strateginių ir operatyvinių) rodiklių 2021–2024 m. pasiekti ne mažiau kaip 90 proc. Ilgalaikių nustatytų reikšmių iki 2027 m. 2023–2027 m. strategijoje nėra. Tai padėtų tiksliau apibrėžti kryptį ir numatyti veiksmus pažangai pasiekti (1.1 poskyris, 18 psl.).

Siekiant turinio įvairovės skiriamas laikas nepriklausomiems kūrėjams, bet reikia gairių dėl programų kartojimo ir didinti programų prieinamumą asmenims su negalia

- ✓ Valstybės narės turi užtikrinti, kad transliuotojai ne mažiau kaip 10 proc. savo programų laiko skirtų Europos kūriniams, sukurtiems nuo transliuotojų nepriklausančių kūrėjų. LRT kuriamas turinys 2021–2024 m. vidutiniškai sudaro apie 40 proc. Likusią dalį sudaro: 26 proc. LRT kartu su prodiusavimo paslaugas teikiančiomis kompanijomis bei LRT darbuotojų ir nepriklausomų kūrėjų sukurtos laidos; 34 proc. – užsienio produkcija. Radijuje LRT įsigyjamas turinys sudaro nuo 14 iki 37 proc. (1.2 poskyris, 20 psl.).
- ✓ LRT TV 2024 m. buvo 1 vietoje pagal vidutinį žiūrovų skaičių per dieną (55,6 tūkst.), o pakartojamų laidų procentinė dalis mažėjo. Vis tik kartojamas turinys kasmet nuosekliai nemažėjo bent 2 proc. punktais visose Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programose. LRT Plus viršija programų pakartojimo ribą – ne daugiau kaip

⁴ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/> (žiūrėta 2025-09-30).

⁵ Strateginio valdymo įstatymas, 24 str. 2 d.

20–30 proc. savaitinio laiko – ir sudarė 56,4 proc. LRT TV bendrai nuo 2021 iki 2024 m. kartojimai sumažėjo 4 proc. punktais. Radijuje LRT Opus turinys nebuvo kartojamas, o likusiose dviejose (LRT Radijas ir LRT Klasika) radijo programose kartojamo turinio sumažėjo apie 2 proc. punktus. Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai kaip visuomeniniam transliuotojui siekiant informuoti, ugdyti ir telkti visuomenę, svarbu užtikrinti didesnę turinio įvairovę, nes tai padeda pritraukti skirtingas visuomenės grupes (1.2 poskyris, [25 psl.](#)).

- ✓ Gerintinas Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programų prieinamumas klausos ir regos negalią turintiems asmenims. Įstatyme nustatyta, kad programų su lietuviškais subtitrais trukmė turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. viso mėnesio transliavimo laiko⁶. 2024 m. ji sudarė 13,70 proc. Per 2021–2024 m. programų su lietuviškais subtitrais procentas nuo viso mėnesio transliavimo laiko išaugo 1,03 proc. punkto (nuo 12,67 iki 13,70 proc.), t. y. nesiekė 5 proc. augimo kasmet⁷ iki bus pasiekta 50 proc. Programos, pritaikytos regos negalią turintiems asmenims, turi sudaryti ne mažiau kaip 10 proc.⁸ viso mėnesio transliavimo laiko. 2024 m. tokios programos sudarė 0,5 proc. viso mėnesio transliavimo laiko, o per 3 metus išaugo 0,22 proc. punkto ir nesiekė bent 1 proc. punkto augimo⁹ iki bus pasiekta 10 proc. Programos, verčiamos į lietuvių gestų kalbą, turi sudaryti ne mažiau kaip 20 proc.¹⁰ viso mėnesio transliavimo laiko, tačiau 2024 m. jos sudarė 4,5 proc., o viso mėnesio transliavimo laikas išaugo 0,74 proc. punkto, t. y. nesiekė bent 1 proc. augimo kasmet¹¹ iki bus pasiekta 20 proc. Siekiant stiprinti nacionalinio transliuotojo išskirtinę pridėtinę vertę, svarbu užtikrinti didėjančią prieinamumą regos ir klausos negalią turintiems asmenims (1.2 poskyris, [27 psl.](#)).
- ✓ Siekiant didinti turinio prieinamumą ir išsaugoti archyvą ateities kartoms, kasmet didėja suskaitmeninto LRT archyvo dalis: 2024 m. ji siekė 92,9 proc., o 2025 m. pabaigoje LRT planuoja baigti skaitmeninti visas archyvo analogines laikmenas (1.2 poskyris, [24 psl.](#)).

Daugiau neatlygintinai skleidžiamų informacinių pranešimų kultūrine, šviečiamąja ir socialine tematika labiau atlieptų nacionalinio transliuotojo misiją

- ✓ Kasmet daugėja paraiškų dėl viešai skleidžiamų pranešimų viešinimo. Nuo 2021 iki 2024 m. paraiškų skaičius augo 26 proc. (2021 m. – 469, 2024 m. – 592), iš jų tenkintų paraiškų didėjo 59 proc. (2021 m. – 128, 2024 m. – 203). Neatlygintinai skleidžiamų pranešimų laikas nuo 2021 iki 2024 m. televizijoje sumažėjo 6 proc., radijuje 3 proc., portale parodymų kiekis padidėjo 118 proc. Nuo 2023 m. neatlygintinai skleidžiami pranešimai televizijoje ir radijuje (sekundėmis) sudaro mažesnę nei 50 proc. laiko dalį. Televizijoje už užmokestį ar mainų pagrindu skleidžiamos informacijos 2023–2024 m. buvo 55–59 proc., radijuje 60–61 proc., portale 25–34 proc. Viešai skleidžiamos informacijos už užmokestį 2021–2024 m. eteryje tiek kiekis, tiek pajamos išaugo 49 proc.

⁶ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 1 p.

⁷ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 pakeitimo įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2929, 2 str. 3 d. 1 p.

⁸ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 2 p.

⁹ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 pakeitimo įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2929, 2 str. 3 d. 2 p.

¹⁰ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 3 p.

¹¹ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 pakeitimo įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2929, 2 str. 3 d. 3 p.

Tam įtakos turi tarybos patvirtintame teisės akte¹² nedetalizuotas platus kultūrinės informacijos apibrėžimas ir nenustatyti konkretūs kriterijai, kokie kultūriniai pranešimai gali būti skleidžiami. Nacionaliniam transliuotojui vykdant misiją svarbu neatlygintinai skleisti daugiau informacijos kultūrine, šviečiamąja ir socialine tematika (1.3 poskyris, [30 psl.](#)).

- ✓ Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje sudarytos sąlygos užtikrinti veiklos tęstinumą nepaprastosios padėties ar karo atveju (1.4 poskyris, [35 psl.](#)).

2. Išteklių ir turto valdymo efektyvumas

Darbuotojų užmokestis motyvuojantis. Reikia darbo apmokėjimo principus darbuotojams ir tarybos nariams įtvirtinti įstatyme ir įsivertinti augantį autorių ir paslaugų sutarčių skaičių

- ✓ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos darbuotojų atranka vykdoma pagal jų nustatytą tvarką¹³. Šioje tvarkoje nurodyta, kad tam tikrais atvejais (3) atranka gali būti netaikoma¹⁴. 2021–2024 m. pagal šiuos požymius buvo priimta 113 arba 38 proc. nuolatinių LRT darbuotojų. Nustatėme, kad atrankos procesas nėra dokumentuojamas, todėl nėra galimybės nustatyti, kiek tiksliai darbuotojų buvo priimti netaikant atrankos. Taikant tvarkoje numatytas išimtis nesudaromos sąlygos visais atvejais pretenduoti daugiau potencialių kandidatų, o atrankos vykdymo nedokumentuojant, neužtikrinamas atrankų skaidrumas ir atsekamumas (2.1 poskyris, [36 psl.](#)).
- ✓ 2024-12-31 Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje dirbo 661 darbuotojas (648,35 etato), iš jų 78,2 proc. LRT darbuotojų vykdo pagrindines funkcijas, o 21,8 proc. – administracines. Trūksta apibrėžtumo, kada Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija steigia pareigybę, o kada sudaro autorinę ar paslaugų sutartį. 2021–2024 m. laikotarpiu kasmet buvo pasirašoma nuo 1 027 iki 1 638 autorių sutarčių (iš kurių 11,8–17,3 proc. kasmet sudaroma su etatiniais darbuotojais) ir nuo 126 iki 329 paslaugų sutarčių (iš jų iki 1 proc. kasmet su etatiniais darbuotojais) su fiziniiais asmenimis įvairioms užduotims atlikti. Jų skaičius ypač išaugo 2024 m. Nustatėme atvejų (5 iš 44), kai autorinėmis sutartimis pavesti atlikti darbai numatyti šių darbuotojų pareigybės aprašymuose, o su tais pačiais fiziniiais asmenimis pasirašomos ilgalaikės autorinės (30 iš 44 atvejų) arba paslaugų (24 iš 26 atvejų) sutartys. Siekiant užtikrinti darbuotojų socialines garantijas, reikėtų įsivertinti, koks yra realus pareigybės poreikis (2.1 poskyris, [39 psl.](#)).
- ✓ Konstitucinio Teismo doktrinoje teigiama, kad visiems iš valstybės biudžeto atlyginimą gaunantiems asmenims darbo užmokestį turi būti nustatomas įstatymu; įstatymų leidėjas turi pasirinkti ir įstatymuose įtvirtinti tam tikrą iš valstybės biudžeto atlyginimą gaunančių asmenų darbo apmokėjimo sistemą¹⁵. Etikos kontrolieriaus, Vidaus audito tarnybos vadovo ir generalinio direktoriaus darbo užmokesčius ir jų pokyčius audituojamu laikotarpiu nustatė Taryba. Visų darbuotojų ir Vidaus audito tarnybos vadovo darbo užmokestis susietas su rinkos mediana, o generalinio direktoriaus jis

¹² LRT kultūrinės, socialinės, šviečiamosios informacijos, reklamos, komercinių audiovizualinių pranešimų ir turinio rėmimo pranešimų skelbimo LRT programose bei LRT interneto svetainėje tvarkos aprašas, patvirtintas 2021-01-05 nutarimu Nr. P1-01.

¹³ LRT generalinio direktoriaus 2022-10-21 įsakymu Nr. VJ-122 patvirtintos Personalo paieškos, atrankos ir įdarbinimo gairės.

¹⁴ Ten pat, 6.1–6.3 p.

¹⁵ Konstitucinio Teismo 2015-09-29 nutarimas Nr. KT26-N15/2015.

indeksuojamas pagal vidutinio darbo užmokesčio pokytį. Nėra nustatytų etikos kontrolieriaus darbo užmokesčio nustatymo principų ir struktūros. LRT tarybos narių ir komitetų narių darbo užmokesčių nustato pati Taryba. Šiuo atveju darbo užmokesčio nustatymui taikyti dar kiti principai – Tarybos nutarimu¹⁶ jis susietas su MMA. Kadangi LRT darbuotojų kaita 2021–2024 m. sumažėjo nuo 14,6 iki 9,0 proc., pasitenkinimas organizacija siekia 83 proc., darytina išvada, kad visų kitų LRT darbuotojų darbo užmokesčio sistema teigiamai veikia darbuotojų motyvaciją. Kadangi Lietuvos radijo ir televizijos veikla finansuojama iš valstybės biudžeto, darbuotojų ir Tarybos narių darbo apmokėjimo principai turėtų būti nustatyti įstatyme, išsaugant nacionalinio transliuotojo nepriklausomumo principą (2.1 poskyris, [41 psl.](#)).

Finansinių išteklių planavimas pagrįstas

- ✓ Lietuvos radijo ir televizijos 2021–2024 m. finansiniai ištekliai planuoti tinkamai, išlaidų didėjimo priežastys pagrįstos. 2021–2024 m. gautos pajamos už teikiamas komercinės-ūkinės paslaugas viršijo šių paslaugų sąnaudas: 2021 m. viršijo 1,3 mln., 2022 m. – 1,7 mln., 2023 m. ir 2024 m. – 1,4 mln. Eur. Kasmet dalis komercinės-ūkinės veiklos pajamų nepanaudojamos (nuo 449,4 tūkst. 2021 m. iki 796,4 tūkst. Eur 2024 m.), todėl pinigų likutis per šį laikotarpį išaugo nuo 2,5 mln. iki 4,8 mln. Eur. Kadangi Lietuvos radijas ir televizija nėra pelno siekianti organizacija, jos vykdomai veiklai finansuoti galėtų būti naudojama didesnė komercinės-ūkinės veiklos pajamų dalis, taip ekonomiškiau naudojant valstybės biudžeto lėšas (2.2 poskyris, [47 psl.](#)).

Trūksta sąlygų turto valdymo efektyvumui užtikrinti: turto patikėjimo sutarties ir tinkamo reglamentavimo dėl turto įsigijimo poreikio vertinimo

- ✓ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos patikėjimo teise valdomas ir naudojamas turtas 2024-12-31 sudarė 39,5 tūkst. kv. m. Nėra sudaryta patikėjimo teise valdomo ir naudojamo turto patikėjimo sutartis, kuri numatyta įstatyme¹⁷. Vidiniuose teisės aktuose nustatyta, kad investicijų ar paslaugų pirkimo poreikiui pagrįsti atliekamas poreikio vertinimas, taip pat jį vertina vidinė komisija, o Investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklėse numatytos išimtys¹⁸, kada poreikis nevertinamas. Išimčių 2021–2024 m. laikotarpiu daugėjo nuo 9 iki 12. Nenustatėme atvejų, kai turtas buvo įsigytas nepagrįstai, tačiau, auditorių nuomone, 2 iš 12 taisyklėse numatytų išimčių formuluotės yra abstrakčios ir buvo pritaikytos 2 iš 43 vertintų atvejų. Tokios išimtys gali būti pritaikomos bet kokiems įsigijimams, taip išvengiant alternatyvų svarstymų, kada kokį sprendimą priimti, pvz., nuomoti, pirkti ar kt. (2.3 poskyris, [52 psl.](#)).

3. Viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų ekonomiškumas

Reikia stiprinti viešųjų pirkimų bei programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų vidaus kontrolę

- ✓ Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje veikia pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės mechanizmas, bet yra ir tobulintinų dalykų. Išnagrinėjus programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės sistemą, neatitikimų

¹⁶ 2020-12-15 posėdžio protokolas Nr. P1-12.

¹⁷ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 18 str. 1 d.

¹⁸ LRT generalinio direktoriaus 2021-06-11 įsakymu Nr. VJ-86 ir 2023-03-06 įsakymu Nr. VJ-31 patvirtintos LRT investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklės su vėlesniais pakeitimais, 6.1 p.

nustatyta 4 iš 5 elementų dėl 9 (iš 16) principų, viešųjų pirkimų – 3 iš 5 elementų dėl 7 (iš 16) principų. Šie neatitikimai rodo poreikį stiprinti:

- kontrolės aplinką, nes neregistruojami mokymų dalyviai, pirkimuose dalyvaujantys asmenys Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai nebuvo deklaravę privačių interesų¹⁹, pirkimų procedūras atliko specialistai, kurių pareiginiuose nuostatuose nenumatyta vykdyti, inicijuoti, organizuoti pirkimus, dalyvauti pirkimų komisijos sudėtyje, išmanyti pirkimų teisės aktus;
- rizikos vertinimą, nes nebuvo patvirtinti su programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų efektyvumu ar rezultatyvumu susiję rodikliai;
- programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų veiklos peržiūrą, kontrolę ir pirkimų procesų skaidrumo ir efektyvumo vertinimą, nes Pirkimų ir investicijų politikos komitetas neatlieka pirkimų procesų skaidrumo ir efektyvumo vertinimų, numatytų Reglamente²⁰.

Pašalinus šiuos trūkumus ir sustiprinus vidaus kontrolės elementus, būtų sukurtos prielaidos išvengti klaidų ir teisės aktų nesilaikymo atvejų, laikytis pirkimų skaidrumo principo (3.1 poskyris, [56 psl.](#)).

Tinkamas programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų reglamentavimas, jų priežiūra ir atsakingas jų ir kitų pirkimų vykdymas leistų pasiekti didesnę ekonomiškumą

- ✓ Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų reglamentavimas tobulintinas. Vyriausybės nutarimu patvirtintame Apraše²¹ nenumatyta, koks pirkimo būdas turėtų būti taikomas, kai perkamos kelių programų sukūrimo ir (arba) gaminimo paslaugos. Neskelbiamų apklausų atvejais nėra reikalavimo įsitikinti, kad planuojamos lėšos yra adekvačios pirkimo objekto vertei rinkoje, dėl ko neužtikrinamas priimtų sprendimų atsekamumas. Neskelbiamų apklausų atveju gali būti vykdomas pirkimas kreipiantis į konkretų tiekėją dėl Apraše nustatytų priežasčių²². 2024 m. 89 proc. (516 iš 578) programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų²³ buvo vykdyta neskelbiamos apklausos būdu kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (-us). Be to, Aprašo nuostatų laikymosi priežiūra ir metodinė pagalba nėra pavesta jokiai institucijai, todėl Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija neturi į ką kreiptis konsultacijų ir nevykdoma išorinė programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų vykdymo priežiūra (3.2 poskyris, [60 psl.](#)).
- ✓ 4 (iš 12) vertintuose viešuosiuose pirkimuose ir 12 (iš 12) vertintų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų nustatėme neatitikimų teisės aktų reikalavimams. Viešųjų pirkimų atvejais nustatėme neatitiktis, kai kvalifikacijos reikalavimai dirbtinai riboja konkurenciją ir neatitiko metodikos nuostatų²⁴. Programų, jų sukūrimo, gaminimo

¹⁹ 8 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų ir 2 iš 12 viešųjų pirkimų nebuvo deklaruoti arba nedeklaruoti laiku.

²⁰ Tarybos posėdžio 2021-01-05 nutarimu Nr. PI-01 ir 2025-04-22 nutarimu Nr. P1-06 patvirtinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos Tarybos komitetų darbo reglamentai.

²¹ Vyriausybės 2003-10-09 nutarimu Nr. 1264 patvirtintas Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašas.

²² Ten pat, 118.4–118.7 p.

²³ Įvertinus pirkimų, vykdytų neskelbiamos apklausos būdu kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (-us) dėl Apraše nustatytų priežasčių, verčių santykį nuo visų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų, gauname 53 proc. (12 739 602,53 Eur iš 23 845 776,25 Eur).

²⁴ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-29 įsakymu Nr. 1S-105 patvirtinta Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika, 16 p.

pirkimuose nustatė 18 neatitikimų, kai buvo pasirenkamas pirkimo būdas, kreipiantis į konkrečius tiekėjus ir neužtikrinant konkurencijos, nustatytas laimėtojas, kuris neatitiko pirkimo sąlygų, nepagrįstai atmesti tiekėjų pasiūlymai po ekspertų vertinimo, nustatytas plačiai suformuluotas ekspertų pasiūlymų vertinimo kriterijus ir nekonkretizuotas ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus kūrinio kokybei, kurių įvertinimas neargumentuojamas, pirkimų ataskaitose atskleista ne visa reikiama informacija, o sutarties sąlygų įvykdymas nebuvo užtikrintas visa apimtimi. Šie auditorių nustatyti neatitikimai vertintuose pirkimuose rodo poreikį stiprinti jų skaidrumo, lygiateisiškumo, ekonomiškumo principų laikymąsi ir konkurenciją (3.2 poskyris, [61 psl.](#)).

4. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos priežiūra

Trūksta Lietuvos radijo ir televizijos tarybos veiklos analizės, reikalingos tobulėjimui

- ✓ Taryba yra aukščiausiasis kolegialus organas, vykdamas Lietuvos radijo ir televizijos valdymo ir priežiūros funkcijas ir atstovaujantis visuomenės interesams. Taryba turi 3 komitetus: Turinio komitetą sudaro 5 Tarybos nariai, Audito ir rizikos valdymo bei Pirkimų ir investicijų komitetus sudaro po 5 narius – 3 Tarybos ir 2 nepriklausomi nariai. Pastarųjų dviejų komitetų nepriklausomi nariai šiuo metu sudaro 40 proc. visų narių. Įstatyme²⁵ numatyta galimybė komitetuose turėti daugiau nepriklausomų narių. Didėnis jų dalyvavimas sustiprintų sprendimų priėmimo kokybę ir atlieptų gerąją įmonių valdysenos praktiką. Taryba 2021–2024 m. neįvykdė reikalavimo atlikti metinį veiklos įsivertinimą pagal apraše²⁶ numatytus kriterijus ar įsivertinimo su išorės ekspertais, kuris turėjo būti ne rečiau kaip kartą per 4 metus. Todėl nebuvo galimybės identifikuoti silpnąsias ir stipriąsias Tarybos veiklos sritis, įsivertinti trūkstamas kompetencijas, kurių reikia siekiant užtikrinti priimamų sprendimų kokybę (4.1 poskyris, [67 psl.](#)).

Nors mažėja išorės vertintojų nustatytų pažeidimų, vidinė etikos priežiūra stiprintina

- ✓ Audituojamu laikotarpiu Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Visuomenės informavimo etikos komisija ir žurnalistų etikos inspektorius nustatė pavienius pažeidimus. 2021–2023 m. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos etikos kontrolierius gavo 46 skundus dėl etikos pažeidimų, iš jų 9 pagrįsti – nustatyti pažeidimai. Daugiausia pažeidimų fiksuojama žurnalistų veikloje socialiniuose tinkluose. 2021–2024 m. etikos kontrolierius organizavo mokymus, tačiau jie nebuvo tiesiogiai siejami su nustatytais profesinės etikos pažeidimais. Nuo 2021 iki 2023 m. LRT etikos kontrolieriui ir Žurnalistų etikos komisijai, nors ji turėtų būti tik patariamoji institucija, buvo priskirtos tos pačios funkcijos. Nuo 2023 m. jų funkcijos išskirtos, tačiau ir Redakcinėje politikoje, ir Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos žurnalistų etikos kodekse nustatytos tapačios nuostatos dėl etikos. Vientisa etikos priežiūros sistema reikalinga etikos standartų laikymuisi užtikrinti, todėl svarbu apibrėžti etikos kontrolieriaus ir komisijos kompetencijų ribas, nustatyti, kuri institucija kokiais atvejais turi nagrinėti etikos normų laikymosi klausimus (4.2 poskyris, [69 psl.](#)).

²⁵ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 11 str. 3 d.

²⁶ LRT Tarybos 2022-06-21 posėdžio protokolu Nr. P1-6 patvirtintas LRT tarybos veiklos analizės ir įsivertinimo tvarkos aprašas.

Rekomendacijos

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1. Siekiant užtikrinti, kad teisės aktuose būtų aiškiai ir nuosekliai nustatyta atsakomybė už Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos planavimą, veiklos ir rezultatų susiejimą su finansais ir rezultatų stebėseną ir vertinimą, nustatyti kas tvirtina Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos strateginį veiklos planą (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
2. Siekiant užtikrinti, kad programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimai būtų vykdomi skaidriai ir ekonomiškai (3-iasis pagrindinis audito rezultatas):
 - 2.1. patikslinti Vyriausybės nutarimu patvirtintą aprašą dėl pirkimo būdo pasirinkimo, neskelbiamų apklausų planuojamų pinigų adekvatumo pirkimo objekto vertei rinkoje vertinimo, atvejų, kai programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimai gali būti atliekami kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (-us) taikymo.
 - 2.2. nustatyti kas turi vykdyti aprašo nuostatų priežiūrą ir teikti metodinę pagalbą.
3. Siekiant įgyvendinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatyme įtvirtintus turto valdymo ir naudojimo principus, sudaryti sutartį dėl šiuo metu patikėjimo teise valdomo ir naudojamo turto (2-asis pagrindinis audito rezultatas).

Kultūros ministerijai:

4. Tam, kad būtų užtikrintas apibrėžtumas dėl darbuotojų ir tarybos narių darbo apmokėjimo, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatyme nustatyti pagrindinius darbuotojų ir Tarybos narių (taip pat ir nepriklausomų narių) darbo užmokesčio nustatymo principus (2-asis pagrindinis audito rezultatas).

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos administracijai:

5. Siekiant, kad būtų užtikrinta didesnė programų turinio įvairovė ir prieinamumas visoms visuomenės grupėms (1-asis pagrindinis audito rezultatas):
 - 5.1. nustatyti su įstatyme numatytais tikslais susietus programų su lietuviškais subtitrais, pritaikytų regos negalią turintiems asmenims ir verčiamų į lietuvių gestų kalbą, metinius rodiklius ir jų įgyvendinimo grafiką;
 - 5.2. apibrėžti / nustatyti kultūrinės informacijos pranešimų skleidimo kriterijus, kad būtų daugiau laiko skiriama neatlygintinai skleidžiamai informacijai socialine tematika.
6. Siekiant stiprinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos žmogiškųjų išteklių valdymo procesą, numatyti papildomas sąlygas (2-asis ir 4-asis pagrindinis audito rezultatas):
 - 6.1. įsivertinti autorinių ir kitų sutarčių objektus, darbo santykių požymius ir analizės pagrindu nustatyti tikrą pareigybių / etatų poreikį;
 - 6.2. patikslinti Personalo paieškos ir atrankos gaires – atsisakyti taikomų išimčių dėl darbuotojų, numatyti darbuotojų atrankos proceso / vykdymo dokumentavimą;

- 6.3. atskirti etikos kontrolieriaus ir Žurnalistų etikos komisijos kompetencijų ribas, skundų dėl žurnalistų etikos pažeidimų nagrinėjimo funkciją priskirti vienam subjektui – etikos kontrolieriui, o komisijai palikti patariamąją, informacijos teikimo ir mokymų inicijavimo funkcijas.
7. Siekiant gerinti sąlygas turto valdymo efektyvumui užtikrinti, patikslinti Investicijų ir paslaugų pirkimo taisykles, sumažinant taikomas išimtis dėl turto įsigijimo poreikio vertinimo (2-asis pagrindinis audito rezultatas).
8. Siekiant, kad pirkimai būtų vykdomi ekonomiškai ir efektyviai, stiprinti pirkimų organizavimo vidaus kontrolę užtikrinant, kad nustatyti neatitikimai būtų ištaisyti ir nesikartotų ateityje (3-iasis pagrindinis audito rezultatas).

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybai:

9. Siekiant geriau veikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos ir visos visuomenės naudai, rekomenduojame tikslingiau panaudoti Tarybai kaip aukščiausiam valdymo ir priežiūros organui suteiktus įgaliojimus (1-asis, 2-asis, 3-iasis ir 4-asis pagrindinis audito rezultatas):
 - 9.1. Nustatyti 2023–2027 m. strategijoje trūkstamus rodiklius ir siektinas ilgalaikes rodiklių reikšmes;
 - 9.2. patikslinti nepriklausomų narių ir Tarybos narių santykį komitetuose, kad nepriklausomų narių būtų daugiau;
 - 9.3. pasitvirtinti reikalingų kompetencijų sąrašą, kuris būtų parengtas atlikus Tarybos veiklos įsivertinimą, ir juo vadovaujantis tobulinti kvalifikaciją;
 - 9.4. numatyti kriterijus, pagal kuriuos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas turėtų vertinti pirkimų proceso skaidrumą ir efektyvumą ir tokio vertinimo periodiškumą;
 - 9.5. nustatyti generalinio direktoriaus ir etikos kontrolieriaus atlygio už darbą nustatymo principus ir struktūrą.

Audito metu įvykę pokyčiai:

1. LRT, siekdama didinti programų, verčiamų į gestų kalbą, skaičių, pasirašė sutartį ir nuo 2025 m. bendradarbiauja su Kauno technologijos universitetu. Tikslas turėti įrankį, kuris galėtų veikti 24/7 versti į gestų kalbą bet kurį vaizdo turinį. Projekto trukmė 2025–2027 m.
2. Nuo 2025 m. III ketv. Mediatekoje pagrindinio LRT TV kanalo tiesioginio eterio subtitrai pateikiami 24 valandas per parą penkiomis kalbomis – lietuvių, anglų, lenkų, ukrainiečių, rusų.
3. LRT 2025-09-23 įsakymu Nr. VĮ-229 patvirtintos Radijo programų kartojimo planavimo gairės ir 2025-10-27 įsakymu Nr. VĮ-256 patvirtintos Televizijos programų kartojimo planavimo gairės.
4. LRT 2025-10-27 įsakymu Nr. VĮ-257 patvirtinta Lietuvos radijo ir televizijos sezoninių laidų finansinio pagrįstumo vertinimo metodika.

5. LRT patvirtino valstybės biudžeto programų sąmatų sudarymo, tikslinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašą²⁷, kuris nustato sąmatų sudarymo tvarką pagal programas.
6. LRT 2025-09-25 patikslino ir patvirtino viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų organizavimo taisykles²⁸, atskyrė iniciatorių, organizatorių ir už sutarties vykdymo priežiūrą atsakingų asmenų funkcijas, numatė programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų, vykdomų skelbiamos apklausos būdu, procedūrų ataskaitų paskelbimą portale LRT.lt.
7. LRT 2025-07-07 įsakymo pakeitimu²⁹ atsisakė perteklinių nuostatų dėl programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų pirkimo verčių, iki kurių iniciatoriai ir (ar) organizatoriai gali inicijuoti ir (ar) organizuoti pirkimus.
8. 2025-04-22 patvirtintame LRT tarybos darbo reglamente įtvirtinta nuostata, kad Tarybos pirmininkas narius skiriančias institucijas raštu informuoja apie trūkstamų kompetencijų narių poreikį, prieš tai pasitaręs su nariais ir vadovaudamasis bendru atveju reikalingų kompetencijų sąrašu bei įvertinęs pareigas einančių narių kompetencijas.
9. 2025-04-22 Tarybos nutarimu sudaryta darbo grupė „Dėl viešai skelbiamų konfidencialių Tarybos dokumentų ir Tarybos posėdžių viešumo“. Jai pavesta parengti pasiūlymus dėl LRT tarybos veiklos viešinimo³⁰.
10. LRT Dokumentų valdymo sistemoje naujo darbuotojo paieškos ir atrankos formoje integruota kortelė „Atrankų procesas“, kurią pildo Žmonių ir organizacinės kultūros skyriaus darbuotojas, atsakingas už atrankų procesą. Kortelėje nurodomas skelbimo galiojimo laikas, skelbimo nuoroda, I ir II etapų kandidatų sąrašai, prisegama kandidatų atliktos užduotys, testai, darbo pasiūlymas atrinktam kandidatui.

Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai pateiktas raštas dėl darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo planų tvirtinimo; visų įvykusių mokymų naudingumo vertinimo; dėl teisinių paslaugų; automobilių saugojimo reglamentavimo; vidaus audito poveikio stiprinimo, programų ir viešųjų pirkimų mažareikšmių neatitikimų.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai, laukiamas audito poveikis ir pokyčių vertinimo rodikliai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (73 psl.). Aktuali informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo būklę, rezultatus ir įvykusių pokyčius yra skelbiama atvirose duomenyse Valstybės kontrolės interneto svetainėje <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/AtviriDuomenys>.

²⁷ LRT generalinio direktoriaus 2025-06-12 įsakymu Nr. VJ-148 patvirtintas LRT valstybės biudžeto programų sąmatų sudarymo ir tikslinimo tvarkos aprašas.

²⁸ LRT generalinio direktoriaus 2025-09-25 įsakymas Nr. VJ-227 „Dėl VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos generalinio direktoriaus 2024-01-03 įsakymo Nr. VJ-1 „Dėl Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų organizavimo taisyklių tvirtinimo“ pakeitimo“.

²⁹ LRT generalinio direktoriaus 2025-07-07 įsakymas Nr. VJ-176 dėl generalinio direktoriaus 2019-12-12 įsakymo Nr. 1RA-204 „Dėl programų pirkimų organizatorių sąrašo tvirtinimo“ pakeitimo“.

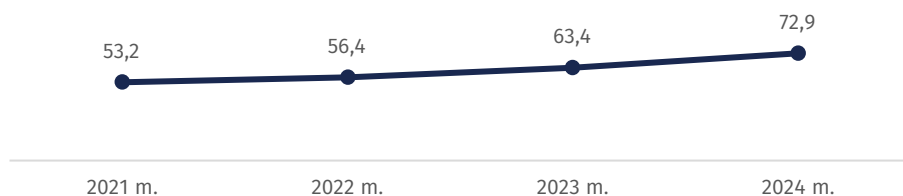
³⁰ Planuojama, kad Tarybos sprendimas bus patvirtintas lapkričio 3 d.

JŽANGA

Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija – valstybei nuosavybės teise priklausanti viešoji ne pelno įstaiga, kurios veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas ir Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas³¹. LRT privalo rinkti ir skelbti informaciją apie Lietuvą ir pasaulį, supažindinti visuomenę su Europos ir pasaulio kultūros įvairove, šiuolaikinės civilizacijos pagrindais, stiprinti Lietuvos Respublikos nepriklausomybę ir demokratiją, kurti, puoselėti ir saugoti nacionalinės kultūros vertybes, ugdyti toleranciją ir humanizmą, bendradarbiavimo, mąstymo ir kalbos kultūrą, stiprinti visuomenės moralę ir pilietiškumą, ugdyti šalies ekologinę kultūrą³².

ES šalyse nacionalinių visuomeninių transliuotojų finansavimo modeliai skiriasi. Vyrauja šie du: gyventojų mokami licencijos mokesčiai ir valstybės biudžetas³³. LRT finansavimas užtikrinamas pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatyme nustatytą modelį, pagal kurį LRT iš valstybės biudžeto skiriamų lėšų dydis kiekvienais metais sudaro už praeitų metų faktiškai gautų 1 proc. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 1,3 proc. iš akcizo pajamų.³⁴ 2021–2024 m. ši suma sudarė 53,2–72,9 mln. Eur (1 pav.).

1 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos finansavimas iš valstybės biudžeto 2021–2024 m., mln. Eur

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

Dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos finansavimo modelio interneto žiniasklaidos asociacija (delfi.lt, 15min.lt ir lrytas.lt) ir UAB „All Media Lithuania“ (valdanti TV3 televiziją) 2020 m. pateikė skundą Europos Komisijai. Jie teigia, kad jis iškraipo konkurenciją ir galimai pažeidžia ES valstybės pagalbos taisykles, nes nėra suderintas su Europos Komisija. 2021 m. EK priėmė sprendimą atmesti šį skundą, konstatavusi, kad LRT finansavimas kvalifikuotinas kaip esama valstybės pagalba, kurios notifikavimas Komisijai nebuvo privalomas (remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 str.). Europos Sąjungos Bendrasis Teismas (byla T-72/22) 2025-05-21 šį Komisijos sprendimą panaikino, nustatydamas, kad Komisija nepakankamai įvertino, ar 2015 ir 2020 m. atlikti LRT finansavimo modelio pakeitimai sudarė naujos valstybės pagalbos elementus, kuriems būtų buvęs taikytinas notifikacijos reikalavimas pagal ES teisę.

Vienam Lietuvos gyventojui nacionalinis transliuotojas 2023 m. per mėnesį kainavo 1,9 Eur (2024 m. – 2,1 Eur³⁵). Kaina yra labai artima kaimyninėms šalims – Latvijoje ji siekia 1,8 Eur,

³¹ Visuomenės informavimo įstatymas, 30 str.

³² Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 3 str.

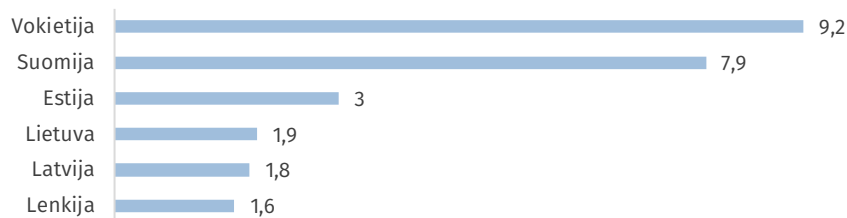
³³ Governance and independence of public service media, 2022 m.

³⁴ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 19 str.

³⁵ LRT 2024 m. veiklos ataskaita, prieiga per internetą: [Apie LRT – LRT veiklos ataskaita](#) (žiūrėta 2025-08-12).

o Lenkijoje – 1,6 Eur. Estijoje nacionalinis transliuotojas kainuoja brangiau – 3 Eur. Suomijoje ši suma sudaro 7,9 Eur, o Vokietijos gyventojas moka 9,2 Eur (2 pav.).

2 pav. Vokietijos, Suomijos, Estijos, Lietuvos, Latvijos, Lenkijos visuomeninių transliuotojų kaina, tenkanti vienam gyventojui per mėnesį 2023 m., Eur

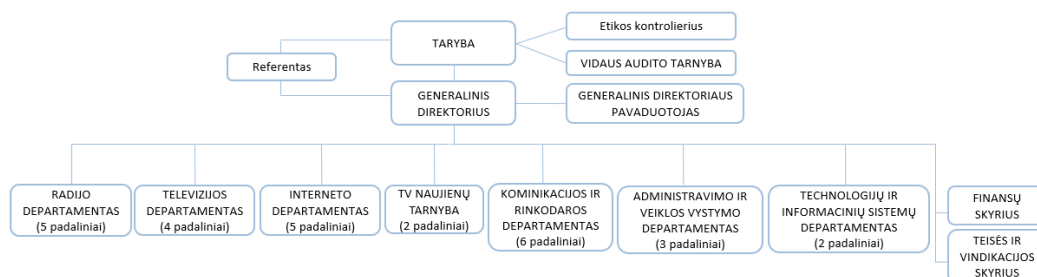

Šaltinis – Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, EBU

LRT transliuoja tris televizijos programas (LRT TELEVIZIJA, LRT PLIUS, LRT LITUANICA), tris radijo programas (LRT RADIJAS, LRT KLASIKA, LRT OPUS), turi portalą LRT.lt.

LRT valdymo organai yra Taryba ir generalinis direktorius (3 pav.). Taryba yra aukščiausiasis LRT organas³⁶, vykdamas LRT valdymo ir priežiūros funkcijas ir atstovaujantis visuomenės interesams. Prie LRT tarybos veikia Audito ir rizikos valdymo, Pirkimų ir investicijų politikos ir Turinio komitetai, kuriuos steigia LRT taryba ir skiria šių komitetų pirmininkus. 2024-12-31 iš viso dirbo 661 darbuotojas.

3 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos struktūra (galiojanti nuo 2025-07-01)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

³⁶ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 9 ir 10 str.

AUDITO REZULTATAI

1. LIETUVOS NACIONALINIO RADIOJO IR TELEVIZIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

1.1. Didžioji dalis veiklos rodiklių pasiekti, o kryptingai pažangai užtikrinti reikia ilgalaikių siektinų rodiklių reikšmių

1. Strateginio planavimo paskirtis – apibrėžti organizacijos tikslus, kryptį ir veiklos stebėsenos rodiklius, vertinančius tikslų pasiekimą ir matuojančius pažangą. Laikėmės nuostatos, kad strateginis planavimas organizuojamas tinkamai³⁷, jei: LRT strateginiuose dokumentuose nustatyti veiklos uždaviniai atitinka jiems įgyvendinti numatytus tikslus; LRT strateginiuose dokumentuose nustatyti strateginiai rodikliai atitinka numatytus įgyvendinti uždavinius; strateginių rodiklių reikšmės planuojamos ambicingos; ar suplanuoti LRT veiklos rodikliai buvo pasiekti ne mažiau nei 90 proc.; LRT taryba suformavo LRT programų ir LRT interneto svetainės valstybinę strategiją.
2. VšĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2018–2022 metų strategiją ir 2023–2027 metų LRT programų ir LRT interneto svetainės valstybinę strategiją formuoja ir LRT kasmetinius veiklos planus tvirtina LRT taryba, o strateginius veiklos planus tvirtina generalinis direktorius. Strateginio valdymo įstatyme numatyta išimtis³⁸ dėl LRT strateginio veiklos plano tvirtinimo, todėl teisės aktuose turėtų būti nustatyta kas jį tvirtina, tačiau to nėra.
3. LRT tarybos suformuotoje 2018–2022 m. strategijoje nustatyti siekiai, tikslai, kiekvienam siekiui pateikti konkretūs uždaviniai ir išmatuojami rodikliai, tiek kiekybiniai (pvz., auditorijos dalis), tiek kokybiniai (pvz., LRT patikimumo vertinimas pagal gyventojų apklausas). Rodikliai iš esmės tinkami veiklai pamatuoti, tačiau nenustatytos siektinos jų reikšmės.
4. LRT tarybos suformuotos 2023–2027 m. LRT programų ir LRT interneto svetainės valstybinės strategijos kryptys ir tikslai suderinti tarpusavyje. Nustatėme, kad 2 (iš 4) strateginės kryptys turėjo vieną bendrą strateginį rodiklį trims tikslams, o tai trukdė pamatuoti kiekvieno tikslo indėlį ir įgyvendinimą atskirai. Taryba nutarimu³⁹ patvirtino papildytus strateginius rodiklius 2025 metams ir jų reikšmes kiekvienam strateginiam tikslui. Papildyti rodikliai užtikrina, kad tikslai atlieptų kintančias sąlygas ir LRT misiją. Auditorių nuomone, turėtų būti patikslinta strategija – reiktų nustatyti trūkstamus rodiklius ir siektinas rodiklių reikšmes iki 2027 metų.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos pirmininko 2025-07-12 paaiškinimas dėl 2023–2027 m. strategijos papildymo

Neseniai buvo peržiūrėti ir papildyti strateginiai bei operatyviniai Strategijos matavimo rodikliai. Jų ataskaitą administracija nuolat pristato komitetams ir Tarybai. Diskusijų metu stebime, ar

³⁷ Strateginio valdymo įstatymas, 4 str.

³⁸ Ten pat, 24 str.

³⁹ Tarybos 2025-03-18 nutarimas.

rodikliai yra pakankami ir ką jie signalizuoja. Pasiruošimas Strategijos atnaujinimui greičiausiai vyks 2026 m. antroje pusėje ar 2027 m. pradžioje.

5. LRT tarybos patvirtinti 2021–2024 m. strateginiai ir operatyviniai rodikliai ir 2023–2024 m. kasmetiniai veiklos planai⁴⁰ yra susiję su tikslais (kryptomis), numatytais 2018–2022 m. ir 2023–2027 m. LRT strategijose.
6. Vertinome, ar LRT veiklos rodiklių siektinos reikšmės planuojamos ambicingai, t. y. kasmet siekiama išlaikyti stabiliai gerus rezultatus arba kai kasmet siekiama vis geresnių rezultatų, jeigu planuota reikšmė pernai buvo viršyta. Manome, kad 2021–2024 m. rodikliai buvo ambicingi, išskyrus 2024 m. rodiklį „Atsparumo korupcijai lygis“⁴¹.
7. LRT veiklos rodiklių įgyvendinimas yra svarbus siekiant užtikrinti strateginių tikslų pasiekimą. Vertinome, ar suplanuoti LRT veiklos rodikliai⁴² buvo pasiekti ne mažiau nei 90 proc. 2022–2024 m. 7 (iš 71) veiklos rodikliai įgyvendinti mažiau nei 90 proc. (1 lentelė).

1 lentelė. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2022–2024 m. rodikliai, kurių įgyvendinimas mažesnis nei 90 proc.

Nr.	Rodiklių pavadinimas	Planas	Faktas (įvykdymo proc.)
Nr. Rodiklių pavadinimas		2022 m.	2022 m.
1.	LRT modernumo vertinimas	>= 36 proc. 31-41 proc.	32 proc. (88,9 proc.)
Nr. Rodiklių pavadinimas		2023 m.	2023 m.
1.	Atsparumo korupcijai lygis	1	0,81 (81 proc.)
2.	LRT auditorijos socialiniuose tinkluose augimas (<i>Facebook</i>)	12 proc. augimas	10,2 proc. augimas (85 proc.)
3.	LRT auditorijos socialiniuose tinkluose augimas (<i>Instagram</i>)	15 proc. augimas	5,2 proc. augimas (34,7 proc.)
4.	LRT auditorijos socialiniuose tinkluose augimas (<i>TikTok</i>)	30 proc. augimas	20 proc. augimas (66,7 proc.)
5.	NPS (<i>Net Promoter Score</i>) indeksas	+ 6	+ 4 (66,7 proc.)
Nr. Rodiklių pavadinimas		2024 m.	2024 m.
1.	Išleistų lėšų ir pasiektų vartotojų santykis (EUR / 1 proc. auditorijos)	<650 000 EUR	~748 000 EUR (86,9 proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos patvirtintus dokumentus

8. Palyginę 2023–2024 m. faktines rodiklių reikšmes nustatėme, kad LRT grupės kanaluose pateikiamo turinio vertinimas pagerėjo (nuo 52 iki 54 proc.), bet LRT grupės pasiekiamumas sumažėjo (nuo 83,1 iki 80,7 proc.). Didėjantis LRT finansavimas turėjo įtakos išleistų lėšų ir pasiektų vartotojų santykiui. Be to, padidėjo su turinio kūrimu, įsigijimu, transliavimu nesusijusių išlaidų dalis (nuo 10,9 iki 11,5 proc.). LRT paaiškino, kad didėjant LRT biudžetui, dėl papildomų būtinų funkcijų didėja darbuotojų skaičius, todėl šis procento didėjimas yra natūralus ir santykinai mažas. Turinio kūrimo ar sklaidos aptarnavimui reikalingi administraciniai kaštai, todėl gausėjant turiniui įvairiose LRT platformose, didėja ir jo aptarnavimui skirti kaštai.

⁴⁰ Iki 2023 m. kasmetiniuose veiklos planuose nenustatyti tikslai ir uždaviniai (dėl kitokios formos), todėl negalėjome įvertinti jų atitikties.

⁴¹ 2023 m. rodiklio faktinė reikšmė 0,81, o 2024 m. planas < 1, tai reiškia, jog, rodiklio pasiekimui mažėjant, jis vis tiek bus įgyvendintas, net jeigu bus 0,1. Pastebėtina, kad 2023 m. šio rodiklio planinė reikšmė buvo 1.

⁴² Strateginiai ir operatyviniai rodikliai.

9. Išanalizavome 2023–2027 m. strategijoje numatyto strateginio tikslo „Kursime patrauklų ir kokybišką turinį visiems, ypatingą dėmesį skirsime vaikams bei jaunimui“ vieno iš rodiklių „Vaikų (2–18 m.) ir jaunuolių (19–25 m.), bent kartą per mėnesį įsijungiančių LRT grupės platformas, dalis“ siekimą. Nustatėme, kad 2022 m. buvo patvirtinta Vaikų strategija. Įgyvendinant ją 2023–2024 m. buvo numatyti veiksmai atskiroms grupėms – darželinukams, pradinukams, paaugliams ir abiturientams (pav.). Palyginę šio rodiklio įgyvendinimo faktą 2023 ir 2024 m. nustatėme, kad rodiklis vaikų (2–18 m.) grupėje didėjo nuo 48,5 iki 56 proc., o jaunuolių (19–25 m.) grupėje mažėjo nuo 66 iki 63,8 proc. Be to, šis rodiklis 2025 m. planuojamas mažesnis (>63 proc.) nei jo faktinė reikšmė 2024 m. (63,8 proc.) ir žymiai mažesnis nei jo faktinė reikšmė 2023 m. (66 proc.). Todėl yra rizika dėl strateginio tikslo, susijusio su jaunimo pritraukimu, pasiekimo.

Vaikų ir jaunimo grupei skirto turinio 2023 ir 2024 m. pavyzdžiai

Darželinukai: pritaikomas turinys patogesniai vartojimui (LRT.LT/VAIKAMS; naudojimas telefonu; *Youtube Kids* kanalo sukūrimas); VAIKŲ SEKMADIENIŲ orientavimas į šiuolaikišką turinį; unikalus kokybiškas lietuvių ir užsienio kūrėjų turinys, kuris plačiau prieinamas užsienio lietuvių šeimoms; stiprinamas „Vakaro pasakos“ žinomumas ir prieinamumas (patogesnė garso įrašų paieška, aktualumas, naujų autorių įtraukimas); *Youtube* kanale LRT VAIKAI edukacinės dainelės; dainelių karaoke versijos.

Pradinukai: turinio prieinamumo dažniausiai naudojamose platformose ir prietaisuose didinimas; žaidybinė patirtis, susijusi su mėgstama animacija; daugiau žaidimų, susijusių su pramoga ir edukacija; Žinios vaikams; vaidybinis serialas vaikams; pereita nuo „Vakaro pasakų“, prie tinklalaidžių; aktualijų laida „Čia dabar?!“; bendradarbiavimas su mokyklų tinklu ir įvairiomis institucijomis.

Paaugliai: *Youtube* kanalas paaugliams (mėgstamiausia platforma: 87 proc. auditorijos); unikalus turinys *TikTok* platformai (mėgstamiausia platforma: 70 proc. auditorijos); Lietuvos mokyklas jungiantis e. sporto renginys; filmai ir / ar serialai su panašaus amžiaus kategorijos herojais; tinklalaidės, kuriose paaugliai kalba apie tai, kas jiems svarbu; su paauglių komanda išbandyta vaizdo tinklalaidės žanras internetinėje laidoje „Nežmoniški žmonės“; organizuojami renginių mainai (paaugliai gauna bilietus į renginius mainais už jų pačių sukurtą turinį); gyvos *TikTok* transliacijos *Knygų mugėje* ir *MO* parodoje.

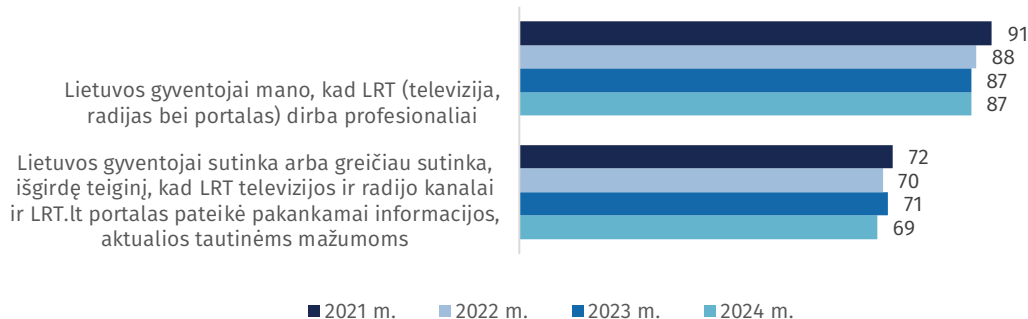
Abiturientai: kūrybinė laboratorija „Patys“, kurioje suteikiama galimybė suprasti turinio kūrimo užkulius; tęsiama kūrybinė laboratorija „Patys“, kurioje 18–25 m. jaunuoliai kūrė laidas (mokėsi iš Lietuvos ir užsienio profesionalų, kūrė demonstracines versijas); filmai ir / ar serialai su panašaus amžiaus kategorijos herojais; tinklalaidė, kuri būtų aktuali į savarankišką gyvenimą besiruošiantiems; laida „Pakelk ragelį“, kurioje bus atskleidžiami paauglių meilės santykiai ir nagrinėjama ryšio tema *LRTU Youtube* kanale.

10. LRT vykdo vaikų ir jaunuolių auditorijos apklausą, kurios kaina 7,0 tūkst. Eur (2024 m.). Duomenys svarbūs norint suprasti jauniausios auditorijos elgseną, poreikius. Duomenys naudojami priimant sprendimus dėl programos formavimo (TV, radijuje), kuriant specialų į jaunesnę auditoriją orientuotą LRT turinį socialiniuose tinkluose (*Youtube*, *TikTok* ir kt.).
11. Siekdama išsiaiškinti visuomenės nuomonę apie vykdomą veiklą ir visuomenei aktualius klausimus LRT administracija 2021–2024 m. atliko visuomenės grupių apklausas, kurios kainavo 928,9 tūkst. Eur⁴³. 2024 m. joms panaudota 261,4 tūkst. Eur, iš jų 182,7 tūkst. Eur sumokėta bendrovei už televizijos ir radijo auditorijos monitoringo duomenis, gaunamus kasdien. LRT administracija nurodė, kad visuomenės grupių apklausas atlieka remdamasi geriausiomis įvairių EBU šalių praktikomis, nes siekia išsiaiškinti, kaip vertinama LRT veikla, visuomeninio transliuotojo poveikis ir jo kokybė. Vertinome, ar kasmet atliekamos visuomenės grupių apklausose gerėja / išlieka stabiliai geras LRT veiklos vertinimas.

⁴³ 2021–2024 m. veiklos ataskaitos, prieiga per internetą: [Apie LRT – LRT veiklos ataskaita](#) (žiūrėta 2025-07-15).

Nustatėme, kad apklausose 12 klausimų tie patys lieka 2–3 metus, 2 klausimai – 4 metus. Jų rezultatų tendencijos nėra gerėjančios (4 pav.).

4 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 m. apklausose pasikartojančių klausimų rezultatų tendencijos, proc.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos ataskaitų duomenis

- Didžioji dauguma (nuo 75 iki 96,4 proc.) rodiklių 2021–2024 m. pasiekti ne mažiau kaip 90 proc. ir yra ambicingi, išskyrus vieną („Atsparumo korupcijai lygis“). Strateginio planavimo naudai didinti 2023–2027 m. strategijoje reikia nustatyti trūkstamus rodiklius ir siektinas reikšmes iki 2027 m., teisės aktuose nustatyti kas tvirtina strateginį veiklos planą, o rezultatams pamatuoti visuomenės nuomonės apklausose reikalingi ilgalaikes tendencijas parodantys klausimai.

1.2. Siekiant turinio įvairovės skiriamas laikas nepriklausomiems kūrėjams, bet reikia gairių dėl programų kartojimo ir didinti jų prieinamumą asmenims su negalia

- Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos yra skirtos plačiajai visuomenei, todėl valstybės narės turi užtikrinti, kad šios paslaugos būtų prieinamos visuomenei pagal šalies teisinį reguliavimą⁴⁴. Asmenų su negalia ir pagyvenusių asmenų teisė dalyvauti Europos Sąjungos socialiniame ir kultūriniame gyvenime bei būti jo dalimi yra neatsiejamai susijusi su galimybe naudotis audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis. Priemonės, suteikiančios galimybę naudotis šiomis paslaugomis, turėtų apimti gestų kalbą, subtitravimą, akustinį vaizdų aprašymą ir lengvai suprantamo meniu sukūrimą, bet jais neapsiriboti⁴⁵.
- Valstybės narės turi užtikrinti, kad transliuotojai ne mažiau kaip 10 proc. savo programų laiko⁴⁶ skirtų Europos kūriniams, sukurtiems nuo transliuotojų nepriklausančių kūrėjų⁴⁷. Vertinome ar LRT ne mažiau kaip 10 proc. savo programų laiko skiria nepriklausomiems kūrėjams. LRT

⁴⁴ 2010-03-10 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva), 1 str. 1 d.

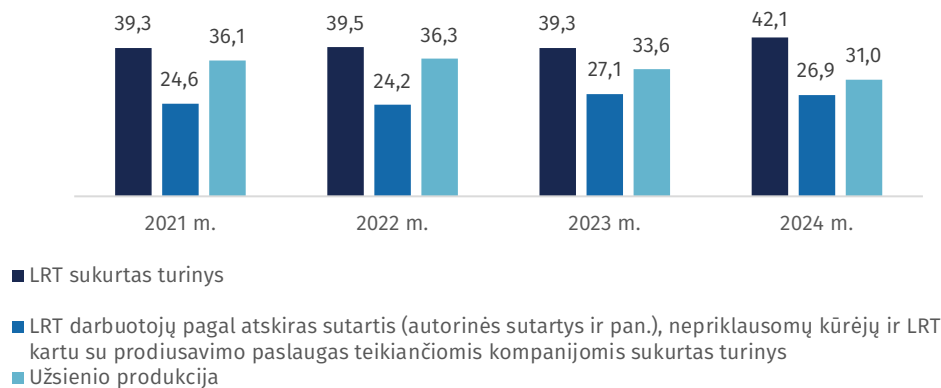
⁴⁵ Ten pat, 46 p.

⁴⁶ Išskyrus žinioms, sporto renginiams, žaidimams, reklamai, teleteksto paslaugoms ir teleparduotuvėms skirtą laiką arba valstybės narės nuožiūra ne mažiau kaip 10 proc. skirtų savo programų biudžeto.

⁴⁷ 2010-03-10 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) 2010/13/ES, 17 str.

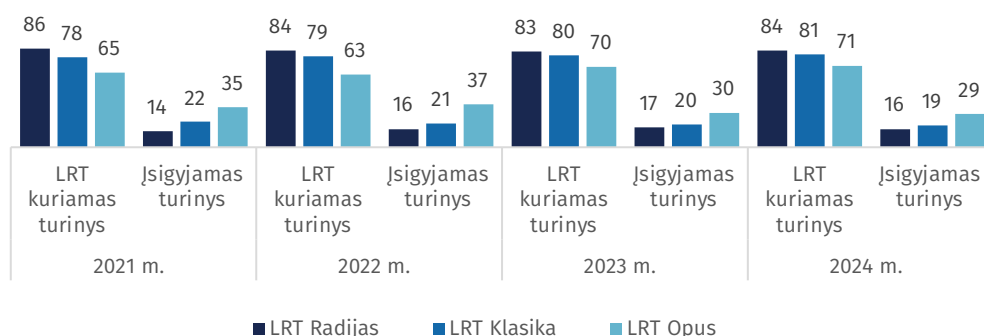
kuriamas turinys 2021–2024 m. vidutiniškai sudaro apie 40 proc. Likusią dalį sudaro: 26 proc. LRT kartu su prodiusavimo paslaugas teikiančiomis kompanijomis bei LRT darbuotojų ir nepriklausomų kūrėjų sukurtos laidos; 34 proc. – užsienio produkcija (5 pav.). Radijuje LRT įsigyjamas turinys sudaro nuo 14 iki 37 proc. (6 pav.).

5 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos televizijoje sukurto ir įsigyjamo turinio dalis (proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

6 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijuje kuriamo ir įsigyto turinio dalis (proc.)

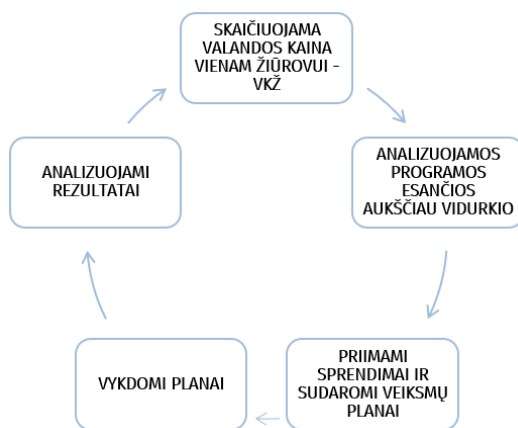
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

15. LRT yra parengusi metodiką⁴⁸, pagal kurią nuo 2023 m.⁴⁹ skaičiuoja vienos valandos kainą žiūrovui (VKŽ), tačiau ji nėra patvirtinta. Šios metodikos tikslas vertinti programas (laidas) ekonominiu aspektu ir identifikuoti tas, kurios nesiekia VKŽ vidurkio. Galutinis sprendimas dėl programų (laidų) tolesnio transliavimo priimamas tik po kompleksinio turinio vertinimo (7 pav.).

⁴⁸ LRT atstovo 2025-08-20 telefonu teiktas paaiškinimas: patvirtintos metodikos nėra, tik pristatomojoje finansinio pagrįstumo vertinimo ataskaitoje nurodomi paaiškinimai, kaip yra skaičiuojama.

⁴⁹ 2021–2022 m. buvo skaičiuojamas RLM (projekto/laidos 1 min. kaina už 1 proc. reitingo), taip pat buvo atliekami 3 pasirinktų laidų kainų palyginimai. Nuo 2023 m. parengtos metodikos tikslas buvo tobulinti laidų priežiūros procesą, apsispręsta vertinti projektus ekonominiu aspektu ir identifikuoti tuos, kuriems reikia papildomo dėmesio ar kontrolės.

7 pav. Programos vienos valandos kainos skaičiavimo ir jos vertinimo, jei viršijamas vidurkis, schema

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

16. Profesiniu sprendimu atsirinkome LRT ilgametės transliuojamas laidas, siekdami įvertinti įsigyjamų laidų kainų pokytį 2021–2024 m. ir kokia tų laidų valandos kaina žiūrovui. Nustatėme, kad per šį laikotarpį laidų kainos išaugo vidutiniškai 29,7 proc. Didžiausias jų sutarčių verčių augimas fiksuotas laidose „Tai kur toliau“ (57 proc.) ir „Gustavo enciklopedija“ (53 proc.) (2 lentelė).

2 lentelė. Atsirinktų Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos transliuojamų laidų kainų pokytis 2021–2024 m. ir laidų žiūrimumo reitingas 2024 m. rudens sezone

Laidos pavadinimas	Laidos kaina (sudarytos laidos pirkimo sutarties vertė) Eur				Pokytis proc. per 2021–2024 m.	2021–2024 m. pokytis Eur	Laidos kaina 1 žiūrovui (VKŽ) ⁵⁰ rudenų sezonui tik TV		Laidos žiūrimumo reitingas (tik TV)	
	2021/2022 m.	2022/2023 m.	2023/2024 m.	2024/2025 m.			2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.
Auksinis protas	345 891	361 416	390 975	448 500	30	102 609	0,05	0,07	221 600	217 600
Kas ir Kodėl	518 505	579 310	643 500	705 705	36	187 200	0,10	0,08	94 400	122 400
Gustavo enciklopedija	75 620	77 760	95 025	115 500	53	39 880	0,13	0,10	65 000	96 200
Duokim garo	294 310	329 220	355 495	399 000	36	104 690	0,32	0,24	54 600	77 900
Beatos virtuvė	190 000	93 500	217 000	239 050	26	49 050	0,10	0,07	78 000	96 900
(Ne)emigrantai	166 060	166 060	173 530	173 530	4,5	7 470	0,06	0,07	95 500	84 800
Tai kur toliau?	94 950	58 160	157 000	150 620	57	55 670	-	0,09	-	119 200
Lietuva kalba	345 800	271 672,9	304 710	331 275	-4,2	-14 525	0,19	0,20	85 900	94 500
Svarbi valanda	-	-	-	1563/ 406 380	-	-	-	0,02	-	61 200
Labas rytas	-	-	-	2098/ 604 224	-	-	-	0,008	-	73 200
Panorama	-	-	-	2874/ 1 034 640	-	-	-	0,02	-	140 500

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

⁵⁰ VKŽ pradėtas skaičiuoti nuo 2023 m.

Laidų vertinimo pavyzdys

Laidos „Duokim garo!“ vienam žiūrovui tenkanti kaina buvo didžiausia (0,24 Eur) ir buvo viena mažiausiai žiūrimų. Tuo tarpu „Aukšinis protas“ vienam žiūrovui kainavo (0,07 Eur), ją žiūrėjo daugiausiai žiūrovų. VKŽ apskaičiavimas priklauso ne tik nuo 1 laidos kainos, bet ir trukmės bei laidos reitingo. Kai kurios laidos kainuoja brangiai, bet jų turinys vertinamas labai gerai, nors ir atitinka ne visus vertinimo kriterijus.

17. Pagal Finansinio pagrįstumo vertinimo ataskaitą palyginome LRT ir LRT plus programose LRT ir išorės tiekėjų kuriamos vienos laidos kainą. Nustatėme, kad lyginant panašaus pobūdžio laidas, vienareikšmiškai konstatuoti, ar LRT kuriamos vienos laidos kaina ar išorės tiekėjų kurtos laidos kaina yra didesnė, nėra galimybės. Tą patvirtina ir LRT.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos paaiškinimas⁵¹

LRT kūrybinė gamybinė veikla vykdoma pagal principą, kad viduje reikia turėti tas funkcijas, kurios gali būti aprūpintos pastoviu darbu. Tada yra prasmė investuoti į mokymus ir technines priemones, steigti etatus. O jeigu funkcijos yra reikalingos laikinai, tuomet naudojamos trečių šalių paslaugomis. Todėl dauguma LRT TV projektų yra vykdomi koprodukcijos forma – LRT suteikia savo pastovius resursus, o išorės prodiuseriai pritraukia tuos resursus, kurių LRT neturi. Pasibaigus projektui, LRT resursai dirba kituose projektuose, o nereikalingi resursai nebesamdomi. Pavyzdžiui – LRT turi studijas, kilnojamą TV stotį, bet neturi savo LED apšvietimo sistemų, nes kiekvienam projektui naudojamos skirtingos LED konfigūracijos pagal kūrybinį sumanymą. LRT televizijos departamentas turi transliacijos režisierius, operatorius, garso režisierius, bet neturi redaktorių, nes redaktoriai turi savo stilių, braižą, temas, kuriomis domisi. Viena laidai jie gali ruošti kelias dienas ar savaites – šios profesijos žmonių negalima mėtyti per projektus. Reikia ir įvairovės ir pakaitumo, todėl visomis prasmėmis logiškiau tokius specialistus samdyti prie konkretaus projekto.

18. LRT kasmet 2 kartus per metus atlieka televizijos laidų finansinio pagrįstumo vertinimus (rudens ir pavasario programų). Tikslas – įvertinti esamų programų portfelį per fiksuotą laikotarpį ir identifikavus programas, kurių VKŽ viršija kainos vidurkį, inicijuoti svarstymą Turinio vertinimo darbo grupėje, kad būtų įvertinta programos kūrybinė ir išliekamoji vertė (3 lentelė, kainos vidurkis 0,12 Eur).

3 lentelė. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos laidų finansinio pagrįstumo vertinimas

Projekto pavadinimas	Vertintas mėnuo	Valandos kaina žiūrovui (Eur)
Čia mano sodas	2023 m. sausis	0,08
Lietuvos tūkstantmečio vaikai	2023 m. sausis	0,09
Nuomonę ant stalo	2023 m. sausis	0,15
Mano daina	2023 m. sausis	0,36

Šaltinis – Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija

19. Turinio vertinimo grupė laidas, turinčias nuokrypį nuo VKŽ, vertina pagal privalumus ir trūkumus ir teikia siūlymus svarstymui Taryboje.

Turinio vertinimo grupės atlikto laidos privalumų, trūkumų ir siūlymų vertinimo pavyzdys (2023 m. lapkričio mėn.)

- ✓ **Privalumai:** puiku, kad reportažai daromi be žurnalisto užkadrinio teksto, o per herojų interviu, per vaizdus; profesionaliai sumontuota; labai gerai, kad naudojami archyvai. Rodant archyvinis, iš youtube ar iš filmų paimtus vaizdus visuomet yra nurodomas šaltinis; laidos filmuojamos ne tik iš Vilniaus, net stebina kiek įdomių herojų – moterų.

⁵¹ 2025-08-18 LRT TV departamento vadovo el. paštu gauta informacija

- ✓ **Trūkumai:** pirmokiški vedėjo pristatymai su pavadinimais ir netikru optimizmu; pasigendama daug daugiau reportažų ir įdomybių iš užsienio, iš kaimyninių šalių, kur būtų galima žiūrovui nuvykti ir pačiam apsilankyti, sudalyvauti; FB laidos paskyrą stebi vos 479 žmonės. Kaip tokiai kokybiškai laidai, apeliuojančiai į tokią plačią auditoriją, <...>, tikrai smarkiai per mažai; laidoje trūksta reportažų, labiau atliepančių realaus laiko aktualijas.
- ✓ **Siūlymai:** atidesnio filmavimo; daugiau įdomių eksperimentų; sutvarkyti aprašymus mediatekoje; tikrai verta šią laidą toliau tęsti, auginti, plėsti ir geografiškai, ir <...> prasme. Galbūt sukuriant papildomų naujų rubrikų apie <...> istoriją, dizainą, gal būt apie įdomesnius įvykius ar asmenybes; trūksta įvykių platesnės analizės (kas, kaip ir kodėl įvyko). Tad tokiu atveju laida būtų ne tik pramoginė, bet ir labiau ekspertinė, edukacinė, užsiimanti tam tikra prevencija.

20. Nustatėme, kad ne visos laidos, kurios turi nuokrypį, įvertinamos. 2024 m. pavasario sezono vertinime VKŽ vidurkį (daugiau nei 0,10 Eur) viršijo 12 iš 30 laidų. 4 laidos viršijo nuo 0,01 iki 0,04 Eur ir atitiko toleruotiną nuokrypį. Likusios 8 viršijo nuo 0,05 iki 0,09 Eur, tačiau Turinio vertinimo darbo grupė 2024 m. įvertino tik 1 laidą ir pateikė pasiūlymus dėl laidų tobulinimo⁵². Auditorių nuomone, VKŽ apskaičiavimui taikoma metodika turėtų būti patvirtinta, taip pat, atsižvelgiant į finansinio pagrįstumo vertinimo tikslą, identifikavus programas, kurių VKŽ viršija kainos vidurkį, tikslinga visas jas svarstyti Turinio vertinimo grupėje, kad būtų įvertinta programos kūrybinė ir išliekamoji vertė.
21. Archyvus svarbu išsaugoti ateities kartoms, suskaitmenintas, į interneto erdvę perkeltas turinys visuomenei yra lengviau ir paprasčiau prieinamas⁵³. LRT saugyklose sukauptas vaizdo ir garso įrašų archyvas, kuriame užfiksuoti beveik 100 pastarųjų metų svarbūs Lietuvos politiniai, kultūriniai, visuomeniniai įvykiai. Vertinome, ar kasmet ne mažiau kaip 5 proc. punktais daugėja suskaitmeninto archyvo. LRT archyve 2024 m. pabaigoje yra 271 746 vnt. saugomų laikmenų. Suskaitmeninto archyvo dalis nuo archyve saugomų laikmenų skaičiaus kasmet didėja ir 2024 m. pasiekė 92,9 proc. Lyginant su 2021 m., 2024 m. suskaitmenintoji dalis išaugo apie 24 proc. punktus (nuo 69 iki 92,9 proc.). Iki 2024 m. ši dalis kasmet didėjo 9–11 proc. punktų, tik per 2024 m., lyginant su 2023 m. – 3,8 proc. punkto. 2021–2024 m. skaitmenizuoti archyvą LRT kainavo 565,8 tūkst. Eur, iš jų 30,9 tūkst. Eur panaudota įrangos įsigijimui, likusi dalis panaudota darbo užmokesčiui. LRT paaiškinimu, 2025 m. pabaigoje planuojama baigti skaitmeninti visas LRT archyvo analogines laikmenas.
22. LRT 2023 m., siekdama kurti daugialypę vertę tiek Lietuvos gyventojams, tiek užsienyje gyvenančiai diasporai, sukūrė nemokamą platformą LRT Epika. 2023–2024 m. LRT Epika kainavo 1 019,4 tūkst. Eur. LRT teigimu, ši platforma leidžia auditorijai patenkinti poreikį legaliam, kokybiškam ir specialiai atrinktam nacionaliniam bei užsienio audiovizualiniam turiniui, stiprina ryšį su diaspora, yra alternatyva komerciniam turiniui, vykdo edukacinę misiją. 2024 m. LRT Epikoje buvo 166,5 tūkst. registruotų lankytojų, joje prisiregistravusių naujų vartotojų skaičius išaugo 121 proc. (114,5 tūkst. vartotojų) lyginant su 2023 m.
23. Transliuojamo turinio įvairovė padeda užtikrinti platesnę informacijos, pramogų ir kultūros pasirinkimą, taip skatinant vietos kūrėjus ir kultūrą. Esant mažesniai laidų pakartojimui atsiranda galimybė transliuoti daugiau naujų kūrinių, muzikos, laidų, tai padeda patenkinti skirtingus asmenų interesus. Europos transliuotojų sąjunga (EBU) analizuoja šalių narių visuomeninių transliuotojų televizijos ir radijo turinio kartojimų statistiką. Vertinome, ar 2021–2024 m. kasmet visų sezono metu transliuojamų laidų kartojamo turinio mažėja ne mažiau

⁵² 2024 m. turinio vertinimo darbo grupės veiklos ataskaita.

⁵³ Prieiga per internetą: [LRT skaitmenina sukauptus archyvus ir siekia juos padaryti prieinamus visiems – LRT \(žiūrėta 2025-09-02\)](#).

kaip 2 proc. punktais. Nustatėme, kad nei vienoje iš 3 LRT televizijos programų ir 2 iš 3 LRT radijo (LRT Klasika ir LRT Radijas) programų kasmet nemažėjo bent 2 proc. punktais visu sezono metu transliuojamų programų kartojamo turinio. LRT televizijoje nuo 2021 iki 2024 m. mažėjo 4 proc. punktais transliuotų programų pakartojimas. LRT Lituanica pakartojimų nuoseklios mažėjimo tendencijos nėra, o LRT Plius per trejus metus 4,4 proc. punkto padaugėjo kartojamo turinio. Radijuje LRT Opus turinys nebuvo kartojamas, o LRT radijas ir LRT Klasika radijo programose nuo 2021 iki 2024 m. pakartojimai sumažėjo apie 2 proc. punktus (4 lentelė).

4 lentelė. Televizijos kanalų LRT ir LRT Plius transliuotų programų pakartojimo proc.

Kanalas/ metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
LRT Televizija	26	24,10	24,70	22
LRT Plius	52	48,70	54,40	56,40
LRT Lituanica	36	39	41	40
LRT Radijas	22,6	22,4	22,4	20,8
LRT Klasika	29,5	29,6	28,8	27,8
LRT Opus	Nekartoja	Nekartoja	Nekartoja	Nekartoja

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

24. Palyginome EBU atliktą šalių narių visuomeninių transliuotojų televizijos ir radijo turinio kartojimų statistiką, kurioje sudedamas visų kanalų transliacijos laikas, suskirstytas į pirmą parodymą ir kartojimus (apima kartojimą per 168 valandas ir antrą rodymą). Kai kurių šalių narių transliuotojai netransliuoja turinio naktimis, todėl jų kartojamo turinio dalis yra santykinai mažesnė. Nustatėme, kad kartojimų procentas tarp EBU narių svyruoja nuo 33 iki 79 proc., kartojimų vidurkis – 59 proc. (5 lentelė).

5 lentelė. Bendras transliacijos valandų skaičius (radijo ir televizijos) ir kartojimų dalis proc. nuo bendro transliacijų laiko 2024 m.

Šalis	Bendras transliacijos valandų skaičius (radijo ir televizijos)	Kanalų skaičius	Vienam kanalui tenkantis vidutinis transliacijos valandų skaičius	Kartojimų dalis proc. nuo bendro transliacijos laiko
Rumunija	51 901	7	7 414	33
Čekija	26 336	6	4 389	59
Austrija	45 301	5	9 060	61
Nyderlandai	21 886	3	7 295	63
Suomija	18 286	4	4 571	67
Lietuva	24 765	3	8 255	70
Norvegija	23 687	3	7 895	70
Estija	21 233	3	7 078	76
Lenkija	170 294	21	8 109	76

Šaltinis – Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, Europos transliuotojų sąjunga

25. LRT yra parengusi atskiras televizijos ir radijo programų kartojimo gaires, tačiau jų nepatvirtinusi⁵⁴. Radijo programų kartojimo gairių projekte numatyti gerosios praktikos principai, kad pakartojimų skaičius turi būti ribotas ir proporcingas – ne daugiau kaip 20–30 proc. savaitinio laiko. Televizijos programų kartojimo gairių projekte nėra numatyta,

⁵⁴ LRT 2025-08-21 teiktas paaiškinimas: nei TV nei Radijo kartojimų gairės nėra oficialiai patvirtintos. Audito metu išskirti klausimai atkreipė dėmesį į LRT vidinio kartojimų traktavimo ir matavimo metodo, lyginant su EBU matavimu, skirtumus. Planuojam šias gaires atnaujinti atsižvelgdami į audito rekomendacijas bei EBU metodikas ir oficialiai patvirtinti.

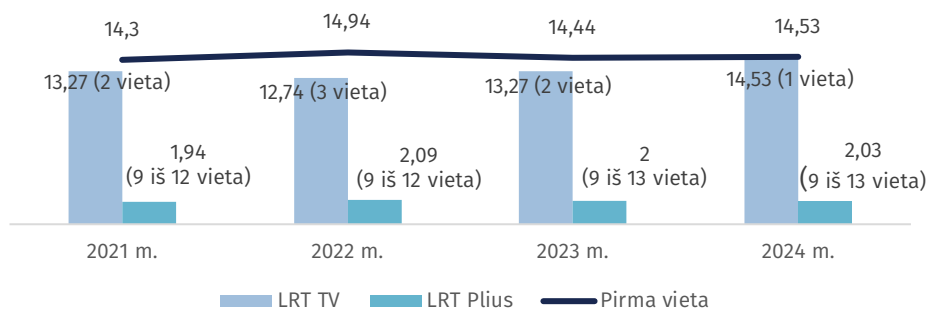
koks rekomenduojamas visų sezonų metu kartojimų procentas, o turėtų būti, nes esant mažesniai laidų kartojimui atsirastų galimybė transliuoti daugiau naujų kūrinų, muzikos, laidų. Auditorių nuomone, ir televizijos pakartojimo gairių projekte turėtų būti nustatytas gerosios praktikos principas dėl toleruotino laidų kartojimo procento.

2025-07-24 susitikime Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos teiktas paaiškinimas dėl pakartojimų procento

Normalus pakartojimų skaičius yra apie 20–25 proc., nes maždaug tiek laiko sudaro nakties laikas paroje, kai daugiausiai turinio ir yra pakartojama. Nakties laiku rodyti naują įsigytą turinį finansiškai nenaudinga, o pakartojimus tam tikra žiūrovų grupė peržiūri ir naktį. LRT radijo programose visas kartojamas turinys yra tik naktimis ir savaitgalį, todėl pakartojimų procentas išlieka 2021–2024 m. kintantis nežymiai (1,7–1,8 proc. ribose).

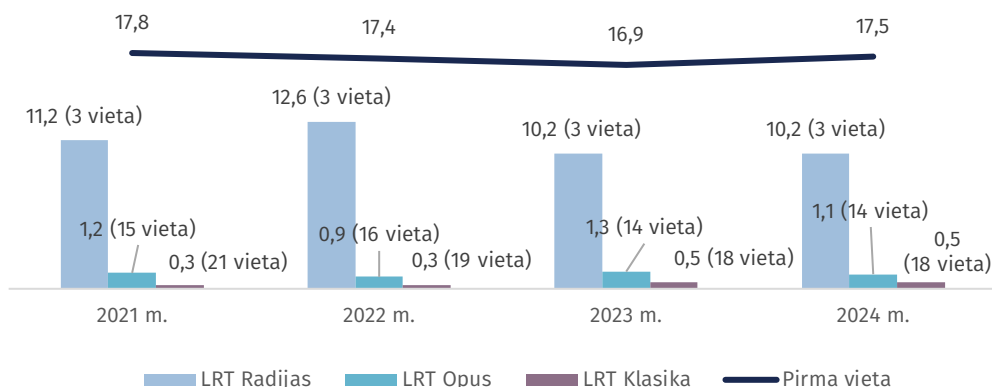
26. Auditorių vertinimu, nors LRT televizijoje tendencija gerėjanti, LRT TV 2024 m. buvo 1 vietoje pagal vidutinį žiūrovų skaičių per dieną (55,6 tūkst.) ir pakartojamų laidų procentinė dalis mažėja, vis tik 2 iš 3 televizijos programų neatitinka LRT taikomo radijo programų gerosios praktikos principo, kad kartojimų procentas sudarytų ne daugiau nei 20–30 proc. LRT ir toliau turėtų siekti programų pakartojimų mažinimo ne tik LRT televizijoje, bet ir kitose televizijos programose siekiant užtikrinti kuo didesnę turinio įvairovę. LRT Plus kanalo audituojamu laikotarpiu auditorijos procentinė dalis pagal žiūrėtą laiką pakilo 0,09 proc., o užimama pozicija tarp kitų šalies transliuotojų liko nepakitusi – 9 vieta (8 pav.). LRT Radijas 2021–2024 m. pagal klausomumo reitingus buvo 3 vietoje. LRT Opus tendencijos 2021–2024 m. laikotarpiu yra pagerėjusios per vieną vietą (iš 15 į 14 vietą), o LRT Klasika pakilo per 3 vietas (iš 21 į 18) (9 pav.).

8 pav. 2021–2024 m. LRT televizijos programų užimama vieta tarp Lietuvos transliuotojų pagal žiūrėtą laiką proc.

Šaltinis – Lietuvos radijo ir televizijos komisija

9 pav. 2021–2024 m. LRT radijo programų užimama vieta tarp Lietuvos transliuotojų pagal klausytą laiką proc.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktus Cantar duomenis

27. Be to, LRT Radijas užima 3-ią vietą tarp visų tiesiogiai internetu transliuojamų radijo stočių Lietuvoje. LRT paaiškinimu, LRT radijo programos neapsiriboja vien tik radijo transliacijomis, bet kuria ir adaptuoja turinį skaitmeninei erdvei, kur stebimas peržiūrų augimas, pasiekiant įvairias auditorijas jų labiausiai naudojamose platformose (6 lentelė).

6 lentelė. LRT interneto platformose kuriamo skaitmeninio turinio, peržiūrų augimas 2021–2024 m. laikotarpiu

	2021 m.	2024 m.	Pokytis (Proc.)
Radiotekos garso įrašų peržiūros (LRT.LT)	3 059 160	4 486 873	46,7
Radio vaizdo įrašų peržiūros (LRT.LT)	203 605	2 185 882	973
YouTube (transliacijos ir įrašai)	23 689	2 016 436	8400
Podcast'ai (Spotify, Apple, Google)	1 821 617	2 972 690	63

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

Pokyčiai audito metu

LRT generalinio direktoriaus 2025-09-29 įsakymu Nr. VJ-229 patvirtintos radijo programų kartojimo planavimo gairės

LRT generalinio direktoriaus 2025-10-27 įsakymu Nr. VJ-256 patvirtintos televizijos programų kartojimo planavimo gairės, numatytos televizijos programų kartojimų tolerancijos ribos

LRT generalinio direktoriaus 2025-10-27 įsakymu Nr. VJ-257 patvirtinta Lietuvos radijo ir televizijos sezoninių laidų finansinio pagrįstumo vertinimo metodika

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programų turinio prieinamumas regos ir klausos negalių turintiems asmenims turėtų būti įgyvendinamas sparčiau

28. LRT televizijos programų su lietuviškais subtitrais trukmė turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. viso mėnesio transliavimo laiko⁵⁵, jų transliavimo trukmė per mėnesį kiekvienais

⁵⁵ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 1 p.

metais ilginama ne mažiau kaip 5 proc. viso transliavimo laiko⁵⁶. Programos, pritaikytos regos negalią turintiems asmenims, – ne mažiau kaip 10 proc. viso mėnesio transliavimo laiko⁵⁷, jų transliavimo trukmė per mėnesį kiekvienais metais ilginama ne mažiau kaip 1 proc. viso transliavimo laiko⁵⁸. Programos, verčiamos į lietuvių gestų kalbą, turi sudaryti ne mažiau kaip 20 proc. viso mėnesio transliavimo laiko⁵⁹, jų transliavimo trukmė per mėnesį kiekvienais metais ilginama ne mažiau kaip 1 proc. viso transliavimo laiko⁶⁰. Vertinome, ar LRT kasmet ne mažiau kaip 5 proc. viso mėnesio transliavimo laiko daugėja programų su lietuviškais subtitrais, ar kasmet ne mažiau kaip 1 proc. viso mėnesio transliavimo laiko daugėja programų, verčiamų į lietuvių gestų kalbą, kasmet ne mažiau kaip 1 proc. viso mėnesio transliavimo laiko daugėja programų, pritaikytų regos negalią turintiems asmenims⁶¹.

29. LRT ir LRT Plus televizijos programose programos su lietuviškais subtitrais kasmet nedaugėja bent 5 proc. viso mėnesio transliavimo laiko. Šios programos su lietuviškais subtitrais 2024 m. sudarė 13,70 proc. viso mėnesio transliavimo laiko. Lyginant 2021 m. su 2024 m., tokių programų procentas išaugo 1,03 proc. punkto (nuo 12,67 iki 13,70 proc.) nuo viso mėnesio transliavimo laiko (10 pav.). LRT mediatekoje nuo 2024 m. III ketv. naujiųjų įrašai titruojami automatinio būdu.

10 pav. LRT ir LRT Plus televizijoje programos su lietuviškais subtitrais (proc. nuo viso mėnesio transliavimo laiko)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

30. Televizijų (LRT ir LRT Plus) programose taip pat kasmet neužtikrinamas bent 1 proc. programų, pritaikytų regos negalią turintiems asmenims, augimas. 2024 m. tokios programos sudarė 0,5 proc. viso mėnesio transliavimo laiko. LRT ir LRT Plus televizijoje lyginant 2021 su 2024 m. programų, pritaikytų regos negalią turintiems asmenims, viso mėnesio transliavimo laikas išaugo 0,22 proc. punkto viso mėnesio transliavimo laiko (11 pav.).

⁵⁶ 2020-05-07 įstatymas Nr. XIII-2929 „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 pakeitimo įstatymas“, 2 str. 3 d. 1 p.

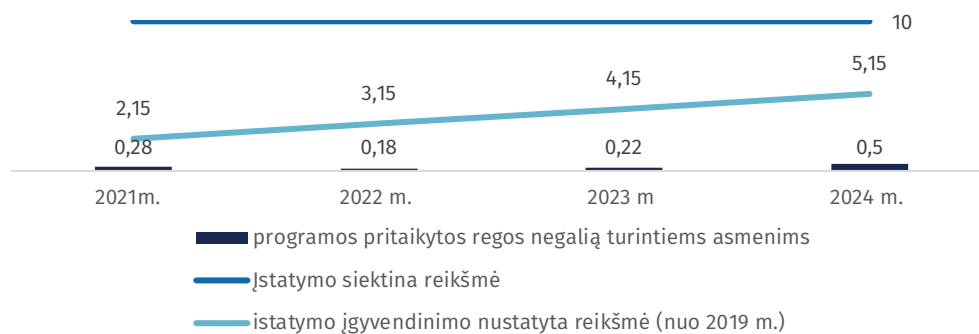
⁵⁷ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 2 p.

⁵⁸ 2020-05-07 įstatymas Nr. XIII-2929 „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 pakeitimo įstatymas“, 2 str. 3 d. 2 p.

⁵⁹ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 3 p.

⁶⁰ 2020-05-07 įstatymas Nr. XIII-2929 „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 pakeitimo įstatymas“, 2 str. 3 d. 3 p.

⁶¹ Ten pat, 2 str. 3 d. 1–3 p.

11 pav. Pritaikytos programos asmenims su regos negalia (proc. nuo viso mėnesio transliavimo laiko)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

31. LRT ir LRT Plus televizijos programose kasmet nedaugėja bent 1 proc. viso mėnesio transliavimo laiko programų, verčiamų į gestų kalbą. 2024 m. duomenimis, tokios programos sudarė 4,5 proc. LRT ir LRT Plus televizijoje jų daugėja, bet ne daugiau kaip 0,64 proc. punkto (2021–2022 m.). Per trejus metus, lyginant 2021 ir 2024 m. duomenis, programų, verčiamų į lietuvių gestų kalbą, viso mėnesio transliavimo laikas išaugo 0,74 proc. punkto (12 pav.).

12 pav. Programų, verčiamų į lietuvių gestų kalbą, dalis (proc. nuo viso mėnesio transliavimo laiko)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

32. SADM 2023 m. patvirtino Asmens su negalia dalyvumo užtikrinimo 2024–2026 m. veiksmų planą⁶², pagal kurį LRT yra atsakinga už 2.2.1 priemonės įgyvendinimą: ji turi užtikrinti tam tikrą programų transliacijų laiką (valandomis) asmenims su negalia. LRT numatytas reikšmes (valandomis) 2024 m. pasiekti ir (ar) viršyti (7 lentelė)⁶³.

7 lentelė. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiksmų plano priemonių įgyvendinimas 2024 m. (val.)

Priemonės pavadinimas	Priemonės vertinimo kriterijus	Kriterijaus reikšmė veiksmų plane	Faktinė reikšmė
Titruoti ir versti į lietuvių gestų kalbą viešosios įstaigos „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“ programos ir	Titruotų Lietuvos nacionalinės televizijos programų transliacijų laikas (val.)	568	572
	Lietuvos nacionalinės televizijos programų, kuriose pateikiamas jų garso vaizdavimas, transliacijų laikas (val.)	25,3	31

⁶² 2023-09-25 įsakymas Nr. A1-622 „Dėl asmens su negalia dalyvumo užtikrinimo 2024–2026 metų veiksmų plano patvirtinimo“.

⁶³ LRT 2025-01-19 ataskaita „Dėl asmens su negalia dalyvumo užtikrinimo 2024–2026 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2024 metų rezultatų“.

Priemonės pavadinimas	Priemonės vertinimo kriterijus	Kriterijaus reikšmė veiksmų plane	Faktinė reikšmė
užtikrinti jų garsinį vaizdavimą.	Verstų į gestų kalbą Lietuvos nacionalinės televizijos programų transliacijų laikas (val.)	518	518

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

33. LRT asmens su negalia dalyvumo užtikrinimo 2024–2026 m. veiksmų plane numatytą reikšmę pasiekia ar viršija, bet to neužtenka, kad būtų pasiektos įstatyme numatytos reikšmės. Kasmet nedidinant LRT televizijos programose bent 5 proc. punktais programų su lietuviškais subtitrais, bent 1 proc. punktu programų, pritaikytų asmenims su regos negalia ir verčiamų į lietuvių gestų kalbą augimo, ilgą laiką nebus pasiekiamos įstatyme nustatytos⁶⁴ reikšmės, kad programos su lietuviškais subtitrais sudarytų ne mažiau kaip 50 proc., pritaikytos asmenims su regos negalia sudarytų ne mažiau nei 10 proc., o verčiamos į lietuvių gestų kalbą – ne mažiau nei 20 proc. viso mėnesio transliavimo laiko. Tokiu būdu iš dalies užtikrinamas visuomeninio transliuotojo misijos įgyvendinimas – informuoti, ugdyti ir telkti, nes ne visos visuomenės grupės gauna lygiavertę informaciją. Jei būtų laikomasi įstatyme nustatyto procentinio augimo, programų su lietuviškais subtitrais tikslas būtų pasiektas mažiau nei per 8 metus, pritaikytų regos negalią turintiems asmenims – per mažiau nei 10 metų, o verčiamų į lietuvių gestų kalbą – per 15 metų.
34. LRT paaiškinimu, iššūkių kelia auganti rinka, didėjanti paklausa, todėl LRT planuoja, kad įgyvendinus automatinio subtitravimo televizijoje sistemą (šiuo metu taikomą portale LRT.lt) ir kitus technologinius sprendimus, įstatyme numatyti prieinamumo pagal atitinkamas kategorijas rodikliai bus pasiekti žymiai greičiau, nei nurodoma LRT įstatyme. Pvz., planuojama, kad įgyvendinus automatinį subtitravimą, įstatyme numatyto tikslo pasieks anksčiau – apie 2029 m., o garsinio vaizdavimo rodiklį galėtų pasiekti preliminariai iki 2031–2032 m.

Pokyčiai audito metu

LRT, siekdama didinti programų, verčiamų į gestų kalbą, skaičių, pasirašė sutartį ir nuo 2025 m. bendradarbiauja su Kauno technologijos universitetu. Tikslas turėti įrankį, kuris galėtų veikti 24/7 ir versti į gestų kalbą bet kurį vaizdo turinį. Projekto trukmė 2025–2027 m.

Nuo 2025 m. III ketv. Mediatekoje pagrindinio LRT TV kanalo titrai pateikiami penkiomis kalbomis – lietuvių, anglų, lenkų, ukrainiečių, rusų. 2025 m. IV ketv. yra subtitruota apie 19 000 įrašų ir jų nuolat daugėja.

1.3. Daugiau neatlygintinai skleidžiamų informacinių pranešimų šviečiamąja, kultūrine ir socialine tematika labiau atlieptų nacionalinio transliuotojo misiją

35. Reklama, politinė reklama ir komerciniai pranešimai ar kitoks panašaus pobūdžio viešosios informacijos rengimas ir skleidimas už atlygį ar nemokamai LRT programose ir interneto svetainėje draudžiami, išskyrus atvejus, kai reklamą ir komercinius audiovizualinius pranešimus ar transliacijų rėmimo pranešimus LRT skleidžia Tarybos nustatyta tvarka ir sąlygomis, vykdydama sutartinius įsipareigojimus dėl sporto, kultūros ar kitų visuomenei aktualių renginių transliavimo teisių įsigijimo ar suteikimo⁶⁵. 2015 m.

⁶⁴ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 1 p.

⁶⁵ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 6 str. 1 d.

keičiant LRT finansavimo modelį numatytas tikslas sudaryti sąlygas LRT tinkamai vykdyti kultūrinę, šviečiamąją misiją. Tam pasiekti numatyti uždaviniai užtikrinti LRT finansavimo stabilumą, sudaryti sąlygas ilgalaikių LRT tikslų siekimui, misijos vykdymui bei panaikinti LRT finansavimo priklausomybę nuo komercinių (verslo) subjektų⁶⁶. Vertinome, ar neatlygintini pranešimai sudaro ne mažiau nei 50 proc. laiko sekundėmis nuo viso transliuojamų pranešimų laiko sekundėmis.

36. LRT taryba patvirtino LRT kultūrinės, socialinės, šviečiamosios informacijos, reklamos, komercinių audiovizualinių pranešimų ir turinio rėmimo pranešimų skelbimo LRT programose bei LRT interneto svetainėje tvarkos aprašą⁶⁷. Apraše nustatė rekomenduojamus nemokamus kultūrinės, socialinės, šviečiamosios informacijos kriterijus⁶⁸, bet nedetalizavo įstatyme įtvirtinto plataus kultūrinės informacijos apibrėžimo ir nenustatė konkrečių ir aiškių kriterijų, kokie kultūriniai pranešimai gali būti skleidžiami už užmokestį.
37. LRT nustatė tvarką, pagal kurią LRT neatlygintinai skelbia kultūrinės socialinės ir šviečiamosios informacijos viešinimo paketų ir informacinio rėmimo pranešimus⁶⁹, ir kriterijus, ar siūlomas renginys, projektas, filmas ar kita iniciatyva atitinka LRT keliamus kokybės reikalavimus ir ar jam gali būti suteiktas neatlygintinas ar iš dalies kompensuojamas informacijos viešinimo paketas. Tačiau nei Tarybos patvirtintame, nei LRT patvirtintame aprašuose nėra nustatyti kriterijai, kokie pranešimai gali būti priskiriami kultūrinių pranešimų grupei ir kurie iš jų gali būti viešinami už užmokestį.
38. LRT sudaryta partnerysčių darbo grupė periodiškai atlieka pirminį gautų paraiškų vertinimą ir sprendžia, ar tenkinti paraišką, teikia siūlymus dėl gautų paraiškų LRT specialiajai komisijai skirti neatlygintinas partnerystes. LRT specialioji komisija⁷⁰ vadovaudamasi patvirtintais kriterijais atrenka viešai skleidžiamos informacijos pranešimus apie renginius, projektus, filmus ar kt., kurie pretenduotų į nemokamą viešinimą televizijoje, radijuje ir LRT portale. Gautos paraiškos įvertinamos dviem ekspertinio vertinimo etapais, tačiau, nesant aiškių gaunamų kultūrinių už užmokestį paraiškų vertinimo kriterijų, neužtikrinama, kad paraiškos būtų atrinktos objektyviai. Iš Turinio komiteto posėdžių protokolų matyti, kad kyla diskusijų dėl viešinamų pranešimų priskyrimo kultūrinei veiklai, nėra aiškių svėrų, kurie apibūdintų renginio meninį lygį: vieniems tai geras kultūrinis renginys, o kitiems gali būti ir ne.
39. Nuo 2021 iki 2024 m. tenkintų paraiškų dėl informacijos viešinimo paketų skaičius nuo gautų išaugo 7 proc. punktais (2021 m. – 27 proc.; 2024 m. – 34 proc.) (13 pav.).

⁶⁶ 2012-09-04 Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 6, 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto aiškinamasis raštas Nr. XIP-4734.

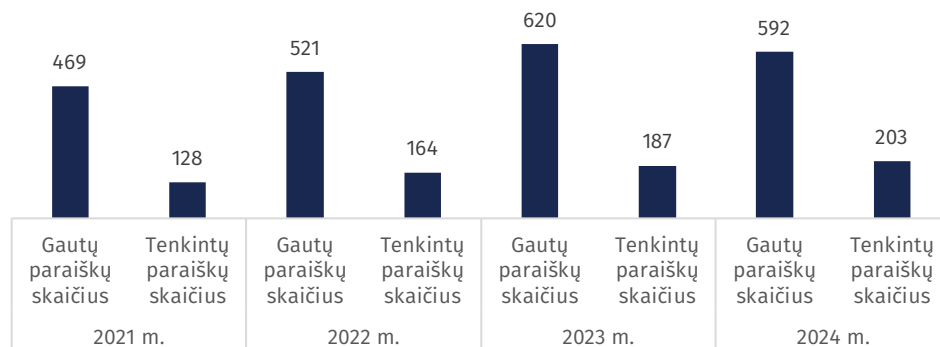
⁶⁷ 2021-01-05 nutarimas Nr. P1-01.

⁶⁸ Ten pat, 15 p.

⁶⁹ LRT generalinio direktoriaus 2023-07-17 įsakymu Nr. VĮ-110 patvirtintas Neatlygintinių kultūrinės, socialinės ir šviečiamosios informacijos viešinimo paketų ir informacinio rėmimo tvarkos aprašas.

⁷⁰ Komisijos sudėtis: 1. LRT gen. direktorius; 2. gen. direktoriaus pavaduotojas; 3. Komunikacijos ir rinkodaros departamento vadovas; 4. kultūros turinio redaktorius; 5. Televizijos departamento Programų skyriaus vadovas; 6. Komunikacijos ir rinkodaros departamento Partnerysčių skyriaus vadovas; 7. Esant poreikiui kitų departamentų ir skyrių atstovai, kad pateiktų ekspertinę nuomonę.

13 pav. 2021–2024 m. gautų ir tenkintų paraiškų dėl kultūrinių, socialinių ir šviečiamųjų pranešimų viešinimo paketų skaičius (vnt.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

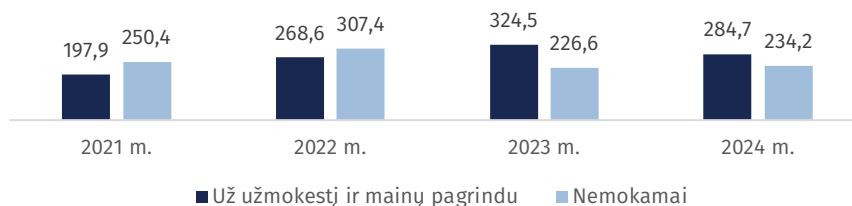
40. Informacijos viešinimo už užmokestį kiekiai didėja, nes LRT neturi pakankamų švertų, kokius kultūrinius pranešimus atsisakyti skleisti už užmokestį.

2024 m. lapkričio mėn. gautų ir tenkintų paraiškų dėl informacijos viešinimo vertinimo pavyzdys

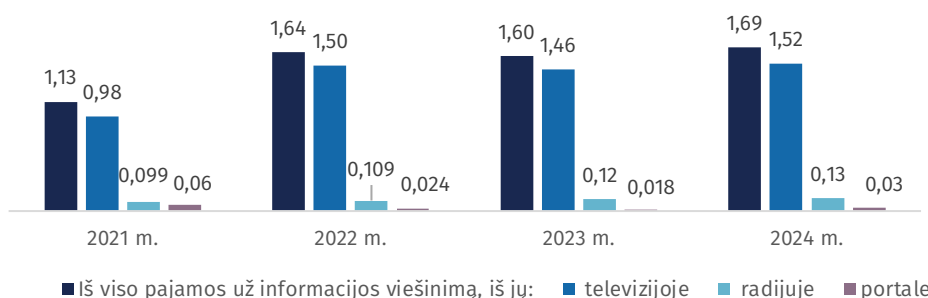
2024 m. lapkričio mėn. buvo gautos 38 paraiškos, iš jų 1 nebuvo tenkinta dėl pavėlavimo ją pateikti. Iš 37 tenkintųjų 23 paraiškos (62 proc.) – dėl informacijos viešinimo, susijusios su kultūrine veikla, iš jų 16 (76 proc.) susijusios su koncertine veikla. Likusios 14 (38 proc.) tenkintos (iš 37) yra susijusios su sporto renginiais (5 paraiškos, 13 proc.); šviečiamąja veikla (5 paraiškos, 13 proc.) ir socialinės informacijos (4 paraiškos, 11 proc.) viešinimu. Iš 37 paraiškų:

- ✓ 2 (5 proc.) tenkintos transliuojant informaciją pagal įkainius (Grupės SHWR albumo pristatymo koncertas „Kablyje“ ir Toto Cutugno tribute show);
- ✓ 22 tenkintos suteikiant informacinio rėmimo statusą ir 50 proc. nuolaidą informacijos viešinimui;
- ✓ 3 tenkintos mainų sutarties pagrindu;
- ✓ 10 tenkintos suteikiant neatlygintinus aktualios socialinės informacijos, strateginio partnerio, partnerio, nestandartinio partnerio paketus.

41. Lyginant pavasario, vasaros ir rudens sezonų patvirtintą programų struktūrą 2021–2024 m., matoma tendencija, kad 2 iš 6 programų (LRT Plus, ir LRT Radijas) nuo 0,3 iki 1 val. didėjo laikas, skirtas informaciniams pranešimams, anonsams, vinjetėms, socialinei, kultūrinei reklamai, savireklamai (4 priedas). Radijuje ir televizijoje kasmet nuo 2021 m. neatlygintinai skleidžiamų pranešimų mažėjo, o nuo 2023 m. šie pranešimai (sekundėmis) sudaro mažesnę nei 50 proc. laiko dalį.
42. Televizijoje iki 2023 m. už užmokestį viešinama informacija sudarė 47 proc., nuo 2023 – nuo 55 iki 59 proc. Nuo 2021 iki 2024 m. už užmokestį ar mainų pagrindu skleidžiamos informacijos kiekis išaugo beveik 44 proc. (nuo 197,9 iki 284,7 tūkst. sek.). Neatlygintinai skleidžiamos informacijos kiekis sumažėjo 6,46 proc. (nuo 250,4 iki 234,2 tūkst. sek.) (14 pav.). Pajamos už televizijoje per tą patį laikotarpį už užmokestį skleidžiamus pranešimus išaugo 55 proc. (nuo 0,98 mln. iki 1,52 mln. Eur) (15 pav.).

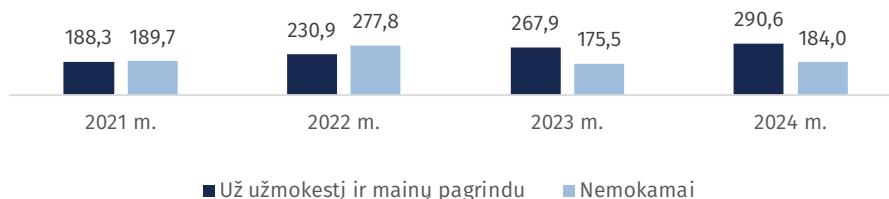
14 pav. Televizijoje skleidžiamų pranešimų už užmokestį ar mainų pagrindu ir nemokamai kiekis (tūkst. sekundžių)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

15 pav. Pajamos už viešai skleidžiamus pranešimus, televizijoje, radijuje, portale (mln. Eur)

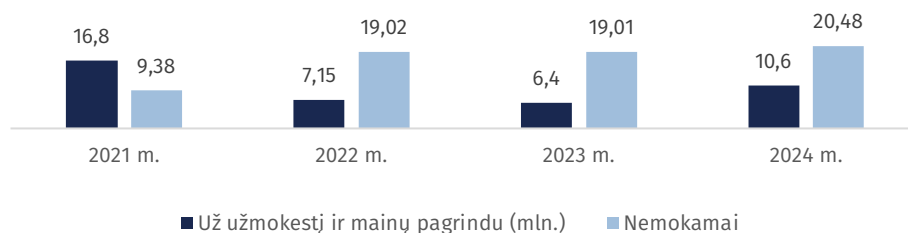
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

43. Radijuje 2021 ir 2022 m. už užmokestį viešinama informacija sudarė iki 50 proc., nuo 2023 m. – 60–61 proc. Nuo 2021 iki 2024 m. už užmokestį ar mainų pagrindu skleidžiamos informacijos kiekis išaugo 54 proc. (nuo 188,3 iki 290,6 tūkst. sek.) (16 pav.). Neatlygintinai skleidžiamų pranešimų kiekis sumažėjo 3 proc. (nuo 189,7 iki 184 tūkst. sek.). Pajamos per tą patį laikotarpį išaugo 33 proc. (nuo 99,9 tūkst. iki 133,1 tūkst. Eur) (15 pav.).

16 pav. Radijuje skleidžiamos informacijos atlygintinai ir nemokamai kiekis (tūkst. sekundžių)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

44. LRT portale nuo 2022 m. už užmokestį ar mainų pagrindu viešai skleidžiami pranešimai sudaro 25–34 proc. Neatlygintinų pranešimų kiekis portale 2021–2024 m. laikotarpiu išaugo 118 proc. (nuo 9,38 iki 20,48 mln. parodymų) ir sudaro didesnę nei 50 proc. laiko dalį (17 pav.). Pajamos per tą patį laikotarpį sumažėjo 44,1 proc. (nuo 57,1 tūkst. iki 31,9 tūkst. Eur) (15 pav.).

17 pav. Portale skleidžiamos informacijos atlygintinai ir nemokamai kiekis (mln. parodymų)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

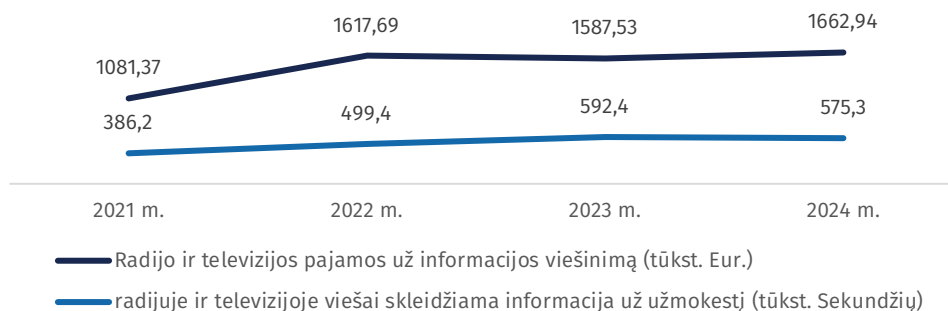
45. Kultūrinei veiklai skirti pranešimai sudaro didžiąją dalį visų neatlygintinai ir už užmokestį viešai skleidžiamų pranešimų (8 lentelė).

8 lentelė. 2024 m. viešai skleidžiamos informacijos laiko ar parodymų dalis pagal kiekvieną informacijos kategoriją, proc.

Viešai skleidžiamos informacijos kategorija	2024 m. laiko dalis TV ir radijuje	2024 m. parodymų dalis portale
Kultūrinė	58	53
Socialinė	28	28
Šviečiamoji	10	15
Sporto	4	5

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

46. LRT televizijoje ir radijuje viešai skleidžiamų audiovizualinių pranešimų už užmokestį kiekis ir pajamos išaugo 49 proc. (18 pav.). LRT paaiškinimu, atskaitiniai 2021 m. buvo nestandartiniai, kai pajamos buvo labai sumažėjusios dėl to, kad renginiai, sudarantys didelę dalį LRT viešinimo partnerių, nevyko dėl COVID pandemijos, tad poreikio jų viešinimui nebuvo).

18 pav. LRT radijuje ir televizijoje 2021–2024 m. viešai skleidžiamos informacijos už užmokestį kiekis ir pajamos

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

47. Auditorių nuomone, kadangi informaciniai pranešimai, anonsai, vinjetės turi ribotą laiko kiekį programoje (pvz., LRT televizijos programoje 2024 m. 14 val. per savaitę), dėl įstatyme įtvirtinto plataus kultūrinės informacijos apibrėžimo ir nenustatytų konkrečių kriterijų, kokia kultūrinė informacija gali būti skleidžiama už užmokestį, neužtikrinamas didesnis svarbios neatlygintinai viešai skleidžiamos socialinės ir šviečiamosios kultūrinės informacijos pranešimų skaičius. Todėl svarbu aiškiai apibrėžti, kokia informacija gali būti laikoma

kultūrine, šviečiamąja ar socialine ir transliuojama neatlygintinai ar už užmokestį, kad vykdant misiją būtų kuo daugiau neatlygintinai skleidžiama informacijos minėta tematika.

Pokyčiai / planuojami pokyčiai audito metu

- ✓ LRT 2025 m. patvirtino aprašą⁷¹, pagal kurį LRT neatlygintinai transliuoja socialinės paramos projektus, kurių metu renkami pinigai, vaizdo ir garso klipus LRT Televizijos, Radijo programose, viešai skelbia informacinius skydelius LRT interneto svetainėje bei transliuoja socialinės paramos projektų renginius LRT programose.
- ✓ LRT teigimu, siekiant mažinti informacinių pranešimų už užmokestį ir didinti neatlygintinių pranešimų skaičių 2025 ir 2026 m. planuojamas gautų pranešimų ir kultūrinės, socialinės, šviečiamosios informacijos transliavimo televizijoje pajamų mažėjimas: 2025 m. – 311,0 tūkst. Eur, lyginant su 2024 m., 2026 m. – 284 tūkst. Eur, lyginant su 2025 m. Planuojama, kad lyginant 2024 su 2026 m. pajamos už viešai skleidžiamus pranešimus sumažės 35 proc. (nuo 1 694,87 tūkst. iki 1 100,00 tūkst. Eur).

Geroji praktika. Kasmet daugėja LRT inicijuojamų ir vykdomų kultūrinių, socialinių, šviečiamųjų skleidžiamų pranešimų (9 lentelė). Taip pat daugėja kitų organizacijų inicijuotų socialinių-šviečiamųjų projektų, prie kurių organizavimo ir viešinimo LRT prisidėjo savo iniciatyva (5 priedas). Iš viso 2021 m. LRT inicijuotų ir vykdytų bei LRT kartu su kitomis organizacijomis vykdytų projektų buvo 5, o 2024 m. – 11.

9 lentelė. 2021–2025 m. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos inicijuoti ir vykdyti projektai

2021 m.	SayHi (Matau tave) patyčių prevencijos kampanija
2022 m.	SayHi (Matau tave) patyčių prevencijos kampanija Audio ekskursijos (Sausio 13-osios / Kovo 11-osios) lietuvių / rusų / lenkų kalbomis
2023 m.	SayHi (Matau tave) patyčių prevencijos kampanija Keliu vėliavą už Ukrainą NATO RADAROM
2024 m.	SayHi (Matau tave) patyčių prevencijos kampanija RADAROM NACIONALINIS DIKTANTAS LRT Skaitymo maratonas

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

1.4. Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje sudarytos sąlygos užtikrinti veiklos tęstinumą nepaprastosios padėties ar karo atveju

48. Numatymas, kaip įstaiga veiktų nepaprastosios padėties ar karo atveju, didina jos atsparumą ir veiklos tęstinumą – aiškios procedūros leidžia greitai reaguoti į krizines situacijas, sumažina veiklos sutrikimus ir žmogiškųjų klaidų riziką. Laikėmės nuostatos, kad pasiruošta užtikrinti LRT veiklos tęstinumą gaivalinių nelaimių, epidemijų, nepaprastosios ar karo padėties atveju, ir skelbti Respublikos Prezidento, Seimo, Vyriausybės, Konstitucinio Teismo, Generalinės prokuratūros oficialius pranešimus⁷², kai:

⁷¹ LRT generalinio direktoriaus 2025-03-06 įsakymu Nr. VĮ-64 patvirtintas Socialinės paramos projektų viešinimo ir jų transliavimo LRT programose tvarkos aprašas.

⁷² Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 8 str. 2 d.

yra nustatyta tvarka, kaip LRT veikų nepaprastosios padėties ar karo atveju⁷³; kasmet vyksta mokymai darbuotojams kaip elgtis nepaprastosios ar karo padėties atveju⁷⁴.

49. LRT nustatyta tvarka, kaip veikų nepaprastosios padėties ar karo atveju: sudarytas Ekstremaliųjų situacijų koordinacinis komitetas; sudarytas ir patvirtintas LRT civilinės saugos pratybų planas, Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas; kas 3 metus rengiami ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planai; parengta atmintinė, kaip elgtis branduolinės nelaimės atveju; parengta Kibernetinio saugumo strategija; kaupiami ištekliai; pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Lietuvos kariuomene, Šaulių sąjunga ir kt.
50. LRT 2024 m. kibernetinės saugos vidaus audito ataskaitoje konstatuojama, kad kibernetinei saugai 2023 m. buvo skirta 5,2 proc., o 2024 m. suplanuota 6,5 proc. IT biudžeto. Vidaus audito metu nustatyti pagrindiniai rezultatai: skiriamas pakankamas dėmesys kibernetinės saugos valdymui, tačiau informacinės saugos ir kibernetinio saugumo reglamentavimas tobulintinas, ugdomos darbuotojų kompetencijos ir sąmoningumas, informacinių sistemų rizikos vertinamos ir numatomos jų valdymo priemonės, padaryta didelė pažanga diegiant kibernetinės saugos kontroles, tobulintinas kontrolių veiksmingumas pagal gerąsias praktikas. Pateiktos rekomendacijos šiuo metu dar įgyvendinamos, įgyvendinta 5 iš 20 pateiktų rekomendacijų: parengtas pajėgumų valdymo planas, darbuotojui išėjus iš darbo, jo paskyra deaktyvuojama, visuose mobiliuosiuose įrenginiuose įdiegtas valdymo įrankis, IT turto valdymui yra naudojama bendra sistema, patvirtintas leistinos diegti / naudoti programinės įrangos sąrašas.
51. 2021–2024 m. LRT darbuotojams kasmet organizuoti krizių valdymo, civilinės saugos, pasirengimo karinėms ir hibridinėms grėsmėms mokymai, mokomosios pratybos. LRT 2022–2024 m. įsigijo įrangos už 770,6 tūkst. Eur (be PVM), skirtos užtikrinti veiklos tęstinumą ekstremaliųjų situacijų metu, kai būtina nepertraukiamai vykdyti funkcijas ir reaguoti į netikėtus iššūkius⁷⁵. Esant poreikiui, ši įranga pasitelkiama ir kasdienėje veikloje.

2. IŠTEKLIŲ PLANAVIMAS, PANAUDOJIMAS IR TURTO VALDYMAS

2.1. Darbuotojų darbo užmokestis yra motyvuojantis. Reikia darbo apmokėjimo principus darbuotojams ir Tarybos nariams įtvirtinti įstatyme ir įsivertinti augantį autorinių sutarčių skaičių

52. Norint, kad įstaigos veikla būtų organizuojama efektyviai, jos valdymo sprendimai turėtų būti priimami remiantis pagrįsta informacija, o procesai aiškiai apibrėžti, svarbu, kad būtų sudarytos sąlygos veiklos organizavimo efektyvumui⁷⁶. Vertinome, ar audituojamu laikotarpiu buvo LRT organizacinės struktūros pokyčių, ar visi jie buvo atlikti, o korespondentų punktai

⁷³ Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymas, 21 str.

⁷⁴ Ten pat, 25 str. 1 d.

⁷⁵ Pvz., *Starlink* palydovinio ryšio sistema buvo panaudota JAV šarvuoties ištraukimo operacijos Pabradėje metu, kai dėl vietovės atokumo reikėjo patikimo interneto ryšio.

⁷⁶ Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, 7.8.1 p.

įsteigti remiantis skaičiavimais ar kitais duomenimis pagrįsta informacija⁷⁷, ar nustatyta LRT darbuotojų atrankos / priėmimo į darbą tvarka⁷⁸.

53. LRT administracijai vadovauja generalinis direktorius⁷⁹, kuriam pavaldus pavaduotojas ir 9 struktūriniai padaliniai (žiūrėti schemą žžangoje), iš jų 4 vykdo pagrindinę LRT veiklą (Radijo departamentas, Televizijos departamentas, Interneto departamentas, TV naujienų tarnyba) ir 4 – nepagrindinę, t. y. padaliniai palaikantys pagrindinę veiklą (Administravimo ir veiklos vystymo departamentas, Technologijų ir informacinių sistemų departamentas, Finansų skyrius, Teisės ir vindikacijos skyrius), o Komunikacijos ir rinkodaros departamentas priskirtinas abiem veikloms. Panašus veiklos paskirstymas (pagrindinė ir nepagrindinė veikla) būdingas ir Latvijos (nuo 2025-01-01) bei Estijos visuomeninių transliuotojų organizacinėms struktūroms.
54. Nustatėme, kad audituojamuoju laikotarpiu 2022 m. įsteigtas Informacinių technologijų skyrius, 2025 m. – Technologijų ir informacinių sistemų departamentas ir Radijo dokumentikos grupė⁸⁰. Pokyčių pagrindas – LRT direktorato posėdžių sprendimai, Technologijų ir informacinių sistemų departamento atveju – EBU vertinimo išvados, SWOT analizė.
55. LRT korespondentų punktų Briuselyje (2021 m.) ir Vašingtone (2022 m.) steigimo pagrindas – Tarybos sprendimai⁸¹ (abiem atvejais vienbalsiai „už“). Tarybai ir jos komitetams svarstant klausimus dėl steigimo buvo pristatyta informacija apie jų steigimą (sąmatos, steigimo eiga), nurodyta, kad taip bus teikiama aktuali informacija visoms trimis LRT medijoms realiu laiku.
56. Lietuvos didžiuosiuose miestuose (Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje) veikia korespondentų punktai, įsteigti iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Kadangi vienas LRT strateginių tikslų „LRT kanaluose atspindėsime visus Lietuvos regionus“, kuris matuojamas rodikliu „bent vienas turinio vienetas LRT grupės kanaluose iš kiekvienos savivaldybės bent kartą per ketvirtį“, nebuvo svarstyta alternatyva dėl punktų perdislokavimo, papildymų įsteigimo ar atsisakymo.
57. LRT darbuotojų atrankos / priėmimo į darbą tvarka nustatyta Personalo paieškos ir atrankos gairėse⁸², kurių 6 p. nustato, kad tam tikrais atvejais (3) atranka gali būti netaikoma⁸³. 2021–2024 m. pagal šiuos požymius buvo priimta 113 arba 38 proc. nuolatinių LRT darbuotojų (19 pav.). Kadangi atrankos procesas audituojamu laikotarpiu nebuvo dokumentuojamas, nėra galimybės nustatyti, kiek tiksliai jų buvo priimti netaikant atrankos. Įvertinus 2024 m. LRT iš įvairių šaltinių surinktus duomenis nustatyta, kad 38

⁷⁷ Ten pat.

⁷⁸ Viešųjų įstaigų įstatymas, 20 str. 2 d. 16 p.

⁷⁹ LRT generalinio direktoriaus 2025-03-26 įsakymas Nr. VJ-85 „Dėl VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos generalinio direktoriaus 2025-03-18 įsakymo Nr. VJ-73 „Dėl VŠĮ nacionalinio radijo ir televizijos valdymo struktūros patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁸⁰ Radijo departamente, LRT Radijo redakcijoje.

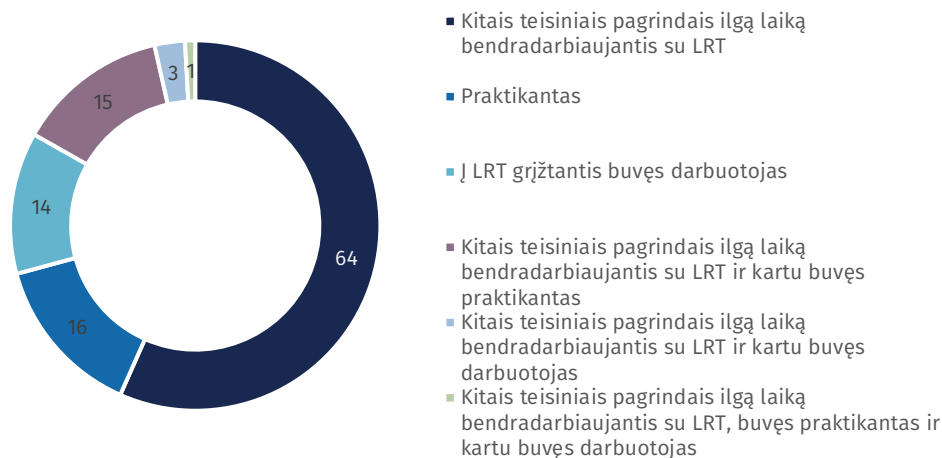
⁸¹ LRT tarybos protokolai: 2020-12-15 Nr. P1-12, klausimas Nr. 7; 2022-01-25 Nr. P1-1, klausimas Nr. 6.

⁸² Patvirtintos LRT generalinio direktoriaus 2022-10-21 įsakymu Nr. VJ-122.

⁸³ Atrankos modeliai ir tipai gali būti netaikomi jei kandidatas yra: 6.1. praktikantas, kuris atliko praktiką LRT, buvo puikiai įvertintas praktikos vadovo, pasižymi stipria motyvacija, kompetencijų bei gebėjimų užtenka išpildyti pareigybės reikalavimus; 6.2. kitais teisiniais pagrindais (autorine sutartimi, paslaugų teikimo sutartimi (vykdant individualią veiklą ir pan.) ilgą laiką bendradarbiaujantis su LRT, kuris ilgalaikio bendradarbiavimo metu demonstravo aukštą kompetenciją ir išskirtinius gebėjimus, bei išreiškė norą tapti LRT darbuotoju; 6.3. į LRT grįžtantis buvęs darbuotojas, kuris susipažinęs su konkrečia sritimi ir turi pakankamai patirties, kompetencijų ir gebėjimų išpildyti pareigybės reikalavimus.

proc. (21 iš 55)⁸⁴ priimtų nuolatinių darbuotojų netaikyta atranka pagal Personalo paieškos ir atrankos gairėse numatytus atvejus.

19 pav. 2021–2024 m. į darbą priimti darbuotojai, turintys požymį, kad atranka gali būti netaikoma

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

Siekiant lygių galimybių užtikrinimo visais atvejais turėtų būti sudarytos sąlygos per atrankas pretenduoti visiems potencialiems kandidatams. Kad būtų užtikrintas atrankų skaidrumas ir duomenų atsekamumas, reikėtų Personalo paieškos ir atrankos gairėse nusimatyti darbuotojų atrankos proceso dokumentavimą.

Pokyčiai audito metu

LRT Dokumentų valdymo sistemoje naujo darbuotojo paieškos ir atrankos formoje integruota kortelė "Atrankų procesas", kurią pildo ŽOKS darbuotojas, atsakingas už atrankų procesą. Kortelėje nurodomas skelbimo galiojimo laikas, skelbimo nuoroda, I ir II etapų kandidatų sąrašai, prisegama kandidatų atliktos užduotys, testai, darbo pasiūlymas atrinktam kandidatui. Planuojama formą papildyti lauku komentarams, o taip pat formą susieti su naujo darbuotojo įdarbinimo forma, kad visi įdarbinami darbuotojai turėtų vykdytos atrankos pagrindimą. Taip pat šiuo metu derinamas klausimas dėl atrankų valdymo sistemos diegimo, kuri leistų pilnai valdyti darbuotojų atrankų procesą, vertinti kandidatus, esant poreikiui įrašyti pokalbius, siųsti kandidatams atsakymus ir kt.

58. Pareigybių skaičiaus pagrįstumas ir pagrindinę bei administracinę veiklą vykdančių darbuotojų santykis yra svarbūs siekiant užtikrinti efektyvų žmoniškųjų išteklių panaudojimą, aiškią atsakomybę ir sklandų veiklos vykdymą. Vertinome LRT pareigybių skaičiaus pokyčius audituojamu laikotarpiu ir jų pagrįstumą⁸⁵. Nustatėme, kad LRT pareigybių skaičius didėjo nuo 621 iki 648,35 pareigybės 2024-12-31 (10 lentelė). Steigiant naujas pareigybes, LRT dokumentų valdymo sistemoje teikiami pagrindimai⁸⁶ generaliniam direktoriui apie naujų pareigybių poreikį. Vertinant LRT darbuotojų, vykdančių pagrindines ir administracines funkcijas, santykį nustatyta, kad 78,2 proc. LRT darbuotojų vykdo pagrindines, o 21,8 proc. administracines funkcijas (2024-12-31).

⁸⁴ Auditorių vertinimu pagal LRT iš įvairių šaltinių (el. pašto, skelbimų suvestinių ir kt.), pateiktus duomenis, kad priimti darbuotojai dalyvavo atrankose.

⁸⁵ Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, 7.8.1 p.

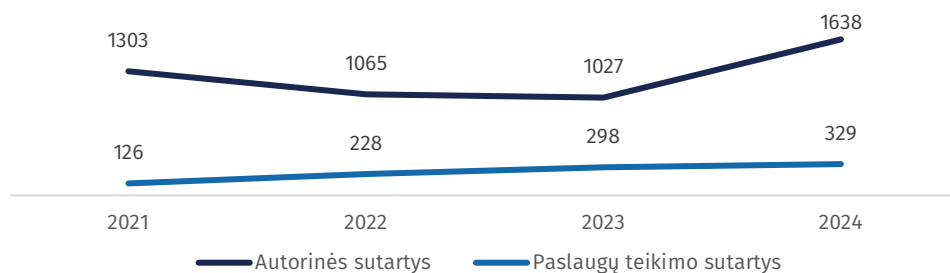
⁸⁶ Nurodomos priežastys: didėjantis darbo krūvis, geresnės darbo kokybės siekis, procesų tobulinimas.

10 lentelė. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 m. pareigybių skaičiaus pokyčiai

Įsakymo dėl pareigybių skaičiaus data	2021-01-01	2022-01-01	2023-01-01	2024-01-01	2024-12-31
Patvirtintas pareigybių skaičius	621,05	613,1	631,6	644,1	648,35
Pokytis (proc.)	-	-1,3	3,0	2,0	0,7

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

59. LRT pasirašo autorines ir paslaugų teikimo⁸⁷ sutartis su fiziniais asmenimis (tiek įdarbintais LRT pagal darbo sutartis (etatiniais), tiek iš išorės (neetatiniais)) įvairioms funkcijoms atlikti (filmų įgarsinimas, laidų vedimas ir kt.). 2021–2024 m. laikotarpiu LRT kasmet pasirašė nuo 1 027 iki 1 638 autorinių (iš kurių 11,8–17,3 proc. kasmet sudarytos su etatiniais LRT darbuotojais) ir nuo 126 iki 329 individualios veiklos sutarčių (iš jų iki 1 proc. kasmet su etatiniais LRT darbuotojais). Abiejų sutarčių rūšių skaičius ypač išaugo 2024 m.⁸⁸ (20 pav.), daugiausia autorinių sutarčių sudaryta Televizijos departamente (58 proc.) ir Radijo departamente (32 proc.), o individualios veiklos – Radijo departamente (91 proc.).

20 pav. Autorinių ir paslaugų teikimo (su asmenimis, turinčiais individualios veiklos pažymėjimus) sutarčių skaičius vnt. 2021–2024 m.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

60. Atlikę atrinktų 44 autorinių ir 26 paslaugų teikimo⁸⁹ sutarčių analizę nustatėme:
- ✓ atvejų (5 iš 44), kai etatiniams LRT darbuotojams autorinėmis sutartimis pavesti atlikti darbai numatyti šių darbuotojų pareigybių aprašymuose;

Atvejų, kai autorinėmis sutartimis pavesti atlikti darbai numatyti darbuotojų pareigybių aprašymuose, pavyzdžiai

- ✓ Su A darbuotoju pasirašyta autorinė sutartis, kurios objektas „Garso režisūrinis scenarijus“, nors šio darbuotojo pareigybės aprašyme numatyta funkcija: „Pagal patvirtintus darbo grafikus dalyvauja rengiant televizijos programas, jas įgarsinant studijose ir už jų ribų, naudojant stacionarią ar nestacionarią garso techniką“.
- ✓ Su B darbuotoju pasirašyta autorinė sutartis, kurios objektas „<...> laidų ir transliacijų vedimo paslaugos <...>“, nors šio darbuotojo pareigybės aprašyme numatytos funkcijos: „Veda radijo laidas radijo stotyse; Komentuoja apie pramoginius įvykius LRT grupės kanalų informacinėse laidose; Veda tiesiogines portalo LRT.lt ir Facebook transliacijas“.

⁸⁷ Su asmenimis, turinčiais individualios veiklos pažymėjimus.

⁸⁸ LRT paaiškinimu, sudaromų autorinių ir paslaugų sutarčių skaičius 2024 m. Televizijos departamente išaugo dėl neįprastai didelio skaičiaus 2024 m. vykusių renginių (Prezidento, Seimo ir ES parlamento rinkimų laidų, Dainų šventės, sporto varžybų ir kt.), Radijo departamente – dėl naujo turinio kūrimo (naujų tinklalaidžių, ir laidų, projektų vaikams / šeimai, specifinio ir sporto turinio plėtros, išaugusio tiesioginių pasijungimų ir reportažų skaičiaus ir kt.).

⁸⁹ Su asmenimis, turinčiais individualios veiklos pažymėjimus.

- ✓ atvejų (30 iš 44), kai su tais pačiais fiziniais asmenimis pasirašomos ilgalaikės⁹⁰ autorinės sutartys, turinčios darbo santykių požymių;

Ilgalaikių autorinių sutarčių, turinčių darbo santykių požymių, pavyzdžiai

- ✓ Laikotarpiu nuo 2021-04-127 iki 2024-12-31 pasirašytos 4 nuosekliai besitęsiančios autorinės sutartys su tuo pačiu asmeniu tiems patiems darbams (kurti ir / ar dalyvauti kūrybinėje grupėje, kuriant interneto portalo LRT.lt interviu ir apžvalgas);
- ✓ Laikotarpiui nuo 2023-08-30 iki 2026-08-28 pasirašyta autorinė sutartis garsinimo paslaugoms, skirtoms užsienio programoms adaptuoti, teikti;
- ✓ Laikotarpiui nuo 2024-12-05 iki 2027-12-31 pasirašyta autorinė sutartis garsinimo paslaugoms, skirtoms užsienio programoms adaptuoti, teikti;
- ✓ Laikotarpiu nuo 2024-02-07 iki 2026-01-30 pasirašytos 2 nuosekliai besitęsiančios autorinės sutartys su tuo pačiu asmeniu tiems patiems darbams (radijo programų kūrimo ir vedimo paslaugos).

- ✓ atvejų (24 iš 26), kai su tais pačiais fiziniais asmenimis pasirašomos individualios veiklos sutartys, turinčios darbo santykių požymių;

Ilgalaikių paslaugų teikimo (su asmenimis, turinčiais individualios veiklos pažymėjimus) sutarčių, turinčių darbo santykių požymių, pavyzdžiai

- ✓ Laikotarpiu nuo 2022-03-01 iki 2026-01-30 pasirašytos 4 nuosekliai besitęsiančios individualios veiklos sutartys su tuo pačiu asmeniu tiems patiems darbams (programų sukūrimas ir vedimas);
- ✓ Laikotarpiu nuo 2022-04-06 iki 2025-12-31 pasirašytos 3 nuosekliai besitęsiančios individualios veiklos sutartys su tuo pačiu asmeniu tiems patiems darbams (redagavimo paslaugos, skirtos užsienio programoms adaptuoti);
- ✓ Laikotarpiu nuo 2022-11-08 iki 2025-05-31 pasirašytos 2 individualios veiklos sutartys su tuo pačiu asmeniu tiems patiems darbams (tekstų kūrimas portale LRT.lt);
- ✓ Laikotarpiu nuo 2023-12-29 iki 2025-12-31 pasirašytos 2 nuosekliai besitęsiančios individualios veiklos sutartys su tuo pačiu asmeniu tiems patiems darbams (meninio-vaizdinio apipavidalinimo paslaugos).

61. Išanalizavus 70 autorinių ir paslaugų sutarčių matyti, kad funkcijos, pavedamos atlikti šiomis sutartimis, yra numatytos arba yra panašios ir atskiriems LRT struktūriniais padaliniais, ir jų pareigybėms⁹¹, o pasirašant šias sutartis su etatiniais LRT darbuotojais – jie pasitelkiami iš kitų LRT padalinių, nei jų pagrindinės funkcijos⁹². Sudaromų autorinių ir paslaugų teikimo sutarčių trukmė nuo 1 dienos iki 36 mėnesių. Su tuo pačiu asmeniu per audituotą laikotarpį pasirašyta nuo 1 iki 7 sutarčių, tarp kurių yra ir ilgalaikių, nuosekliai besitęsiančių, ir vienkartinių sutarčių (pavyzdžiui, iš 7 sutarčių 4 ilgalaikės ir 3 vienkartinės).

62. Tokia sutarčių sudarymo praktika palanki darbdaviui ir mažiau palanki asmeniui, kadangi:

⁹⁰ Pagal LRT generalinio direktoriaus 2025-06-18 įsakymu Nr. VJ-153 patvirtinto VŠJ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos autorinių ir paslaugų teikimo sutarčių sudarymo ir kontrolės tvarkos aprašo 1.7 p. ilgalaikė autorinė užsakymo sutartis – tai dvišalė kūrinių ar gretutinių teisių objekto užsakymo sutartis, sudaroma tarp LRT ir autoriaus ar gretutinių teisių subjekto periodiškai pasikartojantiems kūriniams (daugiau nei 1 (vienam)) ar gretutinių teisių objektams sukurti ar atlikti.

⁹¹ Pvz., garso režisūrinio scenarijaus kūrimas, vaizdo grafikos scenarijaus kūrimas, programų kūrimas ir vedimas, TV operatorių paslaugos ir kt.

⁹² Pvz., su TV Naujienų tarnybos Informacinių programų skyriaus informacinių programų vedėju pasirašyta autorinė sutartis Radijo departamento LRT Radijo programos sukūrimui ir vedėjo vaidmens atlikimui.

- ✓ įstaiga sutaupo, nes pasirašydama darbo sutartį moka daugiau (prisideda 1,77 proc. mokesčiai darbdaviui, kurie pagal autorines (neetatiniams darbuotojams) ir IDV netaikomi (etatiniams 1,45 proc.);
 - ✓ pasirašant autorinę sutartį su neetatiniu LRT darbuotoju autorius moka mažesnę GPM (15 proc., o etatiniams 20 proc.);
 - ✓ pasirašant IDV sutartį paslaugos teikėjo mokamas GPM priklauso nuo gaunamų pajamų ir leidžiamų atskaitymų, bet dažniausiai taip pat gali būti mažesnis nei dirbančio pagal darbo sutartį;
 - ✓ asmeniui, su kuriuo sudaroma autorinė ar paslaugų sutartis, tokia praktika mažiau palanki, nes taip jis netenka socialinių garantijų, kurios priklausytų dirbant pagal darbo sutartį (kasmetinių atostogų, motinystės / tėvystės išmokų; ligos pašalpos visa apimtimi; darbo stažo skaičiavimo pensijai, garantijų, kad darbo krūvis atitinka Darbo kodekso reikalavimus, Užimtumo tarnybos išmokų išeinant iš įstaigos) ir kitų naudų (pvz., papildomo sveikatos draudimo, skatinimo už gerus rezultatus ir pan.).
63. Siekiant užtikrinti, kad autorinės ir paslaugų (su individualios veiklos pažymėjimus turinčiais darbuotojais) sutartys nebūtų sudaromos, kai savo esme tai yra darbo santykiai, LRT turi įsivertinti autorinių sutarčių ir paslaugų sutarčių augimą ir pagal tai identifikuoti realų darbuotojų poreikį. Siekiant teisingai atriboti darbo santykius nuo civilinių santykių, Valstybės kontrolė rekomendavo Nacionaliniam radijui ir televizijai šiuo klausimu konsultuotis su Valstybine darbo inspekcija.

Didėjantis darbo užmokestis teigiamai veikia darbuotojų kaitą ir įsitraukimą, tik reikėtų įstatymu reglamentuoti darbuotojų ir Tarybos narių darbo užmokesčio nustatymo principus

64. Darbo užmokesčio nustatymas glaudžiai susijęs su įstaigos veiklos efektyvumu, atlygio sistema tiesiogiai veikia darbuotojų motyvaciją, produktyvumą ir norą prisidėti prie organizacijos tikslų. Laikėmės nuostatos, kad darbo užmokesčio nustatymas sudaro prielaidas LRT veiklą organizuoti efektyviai, kai: nustatyta atlygio už darbą bei priedų ir kitų išmokų mokėjimo tvarka; visais atsirinktais atvejais darbuotojams priedai ir kitos išmokos buvo mokami vadovaujantis nustatyta tvarka⁹³; Taryba nustatė etikos kontrolieriaus, vidaus audito tarnybos vadovo ir generalinio direktoriaus darbo užmokesčių pagrįstai⁹⁴; LRT darbuotojų VDU etatui artimas kitų žiniasklaidos grupių darbuotojų darbo užmokesčiui.
65. Konstitucinio Teismo doktrinoje teigiama, kad visiems iš valstybės biudžeto atlyginimą gaunantiems asmenims DU turi būti nustatomas įstatymu; aiškūs kriterijai, kuriais remiantis valstybės tarnautojams ar iš valstybės biudžeto atlyginimą gaunantiems asmenims nustatomas apmokėjimo už darbą dydis (darbo užmokestis) yra esminis teisės gauti teisingą apmokėjimą už darbą elementas ir jie turi būti nustatomi įstatymu⁹⁵. LRT įstatymas yra specialioji norma, jame reglamentuota tik tai, kas nustato generalinio direktoriaus, vidaus audito tarnybos vadovo ir etikos kontrolieriaus darbo užmokesčių. Įstatyme nėra nustatyti šių ir visų kitų LRT darbuotojų darbo užmokesčio nustatymo kriterijai / principai. Kadangi Lietuvos radijo ir televizijos veikla finansuojama iš valstybės

⁹³ Viešųjų įstaigų įstatymas, 20 str. 2 d. 16 p.

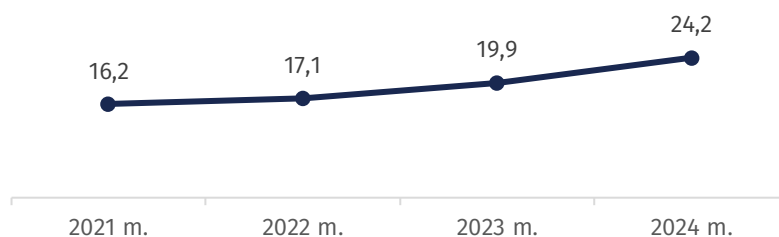
⁹⁴ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 11 str. 1 d.

⁹⁵ Konstitucinio Teismo 2015-09-29 nutarimas Nr. KT26-N15/2015.

biudžeto, apmokėjimo už darbą principai darbuotojams ir Tarybos nariams galėtų būti nustatyti įstatyme išsaugant nacionalinio transliuotojo nepriklausomumo principą.

66. VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos atlygio politika⁹⁶ reglamentuoja atlygio principus, struktūrą, darbo apmokėjimo formas ir dydžius, nustatomus pagal darbuotojų kategorijas (atsakomybės lygius, pareigybės lygius ir klases), papildomo apmokėjimo ir priemonių skyrimo pagrindus ir tvarką, kuriais vadovaujamosi nustatant darbuotojų atlygį ir kitas išmokas. Papildomas atlygis gali būti skiriamas darbuotojui už pasiektus darbo rezultatus kaip mėnesio kintamasis atlygis arba kaip mėnesiniai, ketvirtiniai ir (ar) metiniai priedai⁹⁷. LRT 2021–2024 m. darbuotojams priskaitytas darbo užmokestis išaugo 49,4 proc. (21 pav.).

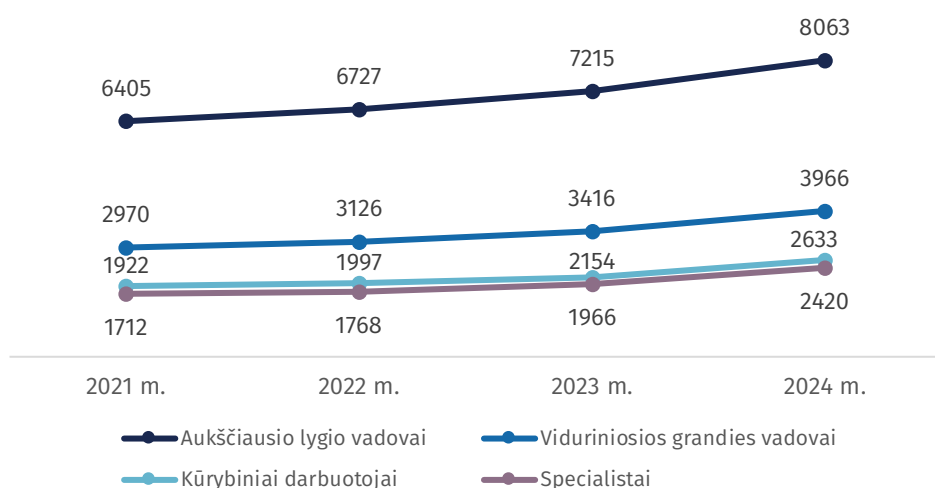
21 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos darbuotojams priskaitytas darbo užmokestis, mln. Eur

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktus duomenis

67. Visų kategorijų LRT darbuotojų vidutinis mėnesio pareiginis darbo užmokestis 2021–2024 m. augo, bet daugiausiai – specialistų (41,4 proc.), mažiausiai – aukščiausio lygio vadovų (25,9 proc.) (22 pav.).

22 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos vidutinis mėnesio pareiginis darbo užmokestis (bruto) pagal darbuotojų kategorijas (Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

68. 2021–2024 m. išmokėta kintamoji atlyginimo dalis, metinių, ketvirčio priedų sumos taip pat didėjo. Kintamosios atlyginimo dalies metinė suma padidėjo 42,2 proc., priedų už

⁹⁶ Patvirtinta LRT generalinio direktoriaus 2023-10-17 įsakymu Nr. VJ-151.

⁹⁷ LRT generalinio direktoriaus 2023-10-17 įsakymu Nr. VJ-151 patvirtinta Viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos atlygio politika, 24 p.

ketvirtį suma – 20,9 proc. Metinių priedų suma didėjo, nes keitėsi darbuotojų veiklos vertinimo procesas (6 priedas).

69. Atsirinktais atvejais (70 etatinių darbuotojų) 2024 m. kintamoji atlyginimo dalis, priedai už ketvirtį, metiniai priedai bei kiti priedai skirti generalinio direktoriaus įsakymais: nurodoma už ką skiriama; mokant priedus už viršvalandžius, papildomą, naktinį darbą, darbą poilsio, švenčių dienomis, nurodytas dirbtas laikas. Atsirinktų darbuotojų atveju LRT tvarkose nustatyti maksimalūs dydžiai neviršyti. Nustatėme du atvejus, kai buvo neteisingai nurodyti priedo skyrimo argumentai⁹⁸, kuriems LRT pateikė paaiškinimus.
70. Etikos kontrolieriaus, vidaus audito tarnybos vadovo ir generalinio direktoriaus darbo užmokesčiai, jų pokyčiai audituojamu laikotarpiu buvo nustatyti LRT tarybos. Priimant nutarimus dėl DU dydžio nustatymo etikos kontrolieriui ir VAT vadovui (iki 2023-09-19, kai buvo patvirtinta VAT vadovui taikomos atlygio politikos nuostatos) pagrindimai, kuo remiantis nustatyti būtent tokie jų dydžiai Tarybos posėdžių protokoluose dėl DU dydžio nepateikti. Visų LRT darbuotojų ir nuo 2023-09-19 VAT vadovo darbo užmokestis susietas su rinkos mediana. Generalinio direktoriaus pareiginis darbo užmokestis⁹⁹ kiekvienais metais indeksuojamas pagal VDU pokytį, o etikos kontrolieriaus DU nustatymo principai niekur nenumatyti.
71. LRT tarybos narių ir komitetų narių darbo užmokestį nustato pati Taryba. Šiuo atveju darbo užmokesčio nustatymui taikyti dar kiti principai – Tarybos nutarimu¹⁰⁰ jis susietas su MMA. Manome, kad tikslinga Tarybos narių darbo užmokesčio nustatymo principus ar kriterijus numatyti LRT įstatyme.

Valstybės valdomų įmonių praktika dėl valdybos narių atlygio

Dėl valdybos / tarybos atlygio narių atlygio EBPO gairės valstybės valdomoms įmonėms¹⁰¹ nurodo, kad reikia nustatyti aiškią ir skaidrią bendrą VĮ valdybų atlyginimų politiką, kuri skatintų ilgalaikius ir vidutinės trukmės įmonės interesus ir galėtų pritraukti bei motyvuoti kvalifikuotus specialistus. Todėl valdybos narių atlygiai turi būti konkurencingi ir motyvuojantys. Lietuvos VĮ valdybų narių atlygiai siejami su VĮ vadovo atlygiu (ne mažiau nei 25 proc. vadovo atlygio). Valdymo koordinavimo centro Lietuvos valstybės valdomų įmonių veiklos 2024/2025 m. ataskaitoje¹⁰² rekomenduojama užtikrinti, jog valstybės valdomų bendrovių valdybų ir stebėtojų tarybų nariams būtų mokamas fiksuotas atlygis, kuris būtų ne mažesnis kaip 1/4 bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio ir ne didesnis kaip bendrovės vadovo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, o valdybų ir stebėtojų tarybų pirmininkams – rekomenduojama kad atlygis, sudarytų ne mažiau 1/3 bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio.

Vyriausybės nutarimu¹⁰³ nustatyta, kad mėnesinio atlygio už valstybės ar savivaldybės įmonės valdybos nario veiklą dydis turi būti ne didesnis kaip 1/5 įmonės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio.

72. Siekdami įsitikinti, ar LRT atitinka VĮ gerosios valdysenos praktiką nustatant darbo užmokestį Tarybos nariams, palyginome jiems nustatytus darbo užmokesčio dydžius su LRT generaliniam direktoriui priskaitytu pareiginiu darbo užmokesčiu. Tarybos nariams nustatytas darbo užmokestis artimas VĮ gerosios valdysenos praktikai, nes Tarybos

⁹⁸ Vienam darbuotojui 2024 m. II ketv. priedo skyrimo pagrindas nurodytas kaip „Programinės įrangos mokestis“, o kitam – III ketv. priedo skyrimo pagrindime nurodytos laidos, kurių vedimas numatytas darbuotojo pareigybės aprašyme.

⁹⁹ Tarybos 2020-11-17 nutarimas Nr. P1-11.

¹⁰⁰ 2020-12-15 posėdžio protokolas Nr. P1-12.

¹⁰¹ OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises II.F.8.

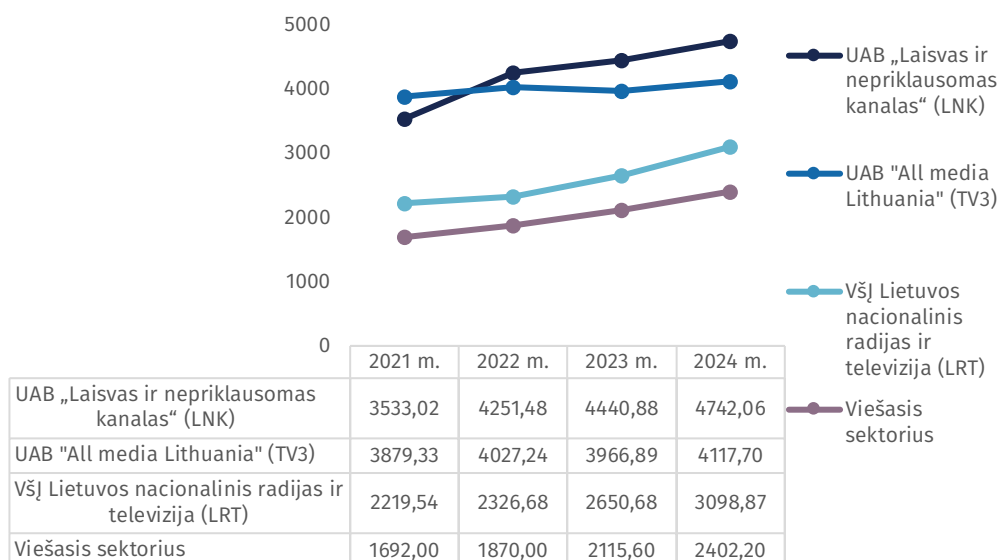
¹⁰² Lietuvos valstybės valdomų įmonių veikla 2024/2025 m., Valdymo koordinavimo centras, 14 psl.

¹⁰³ Vyriausybės 2015-10-14 nutarimu Nr. 1092 patvirtintas Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašas, 6 p..

pirmininko darbo užmokestis beveik siekė 1/3 generalinio direktoriaus darbo užmokesčio ir 2024 m. sudarė 32,3 proc., o 2025 m. 32,9 proc. Tarybos narių, kartu einančių ir komiteto narių pareigas, darbo užmokestis taip pat beveik pasiekė 1/4 generalinio direktoriaus atlygio ir 2024 m. sudarė 21,5 proc., o 2025 m. 21,9 proc. Mažiausias nustatytas DU nepriklausomiems komitetų nariams ir 2024 m., sudarė 16,2 proc., o 2025 m. 16,5 proc. generalinio direktoriaus darbo užmokesčio.

73. Nustatėme, kad 2021–2024 m. LRT darbuotojų VDU (bruto) buvo mažesnis už UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ (2021 m. 37,2 proc., 2024 m. 34,7 proc.) ir UAB „All media Lithuania“ (2021 m. 42,8 proc., 2024 m. 24,7 proc.) darbuotojų darbo užmokestį. Audituojamu laikotarpiu šis skirtumas sumažėjo (23 pav.). 2024 m. LRT darbuotojų vidutinis darbo užmokestis buvo 29,0 proc. didesnis už viešojo sektoriaus darbuotojų. Pažymėtina, kad viešojo sektoriaus VDU 2021–2024 m. augo šiek tiek daugiau (42,0 proc.) nei LRT (39,6 proc.).

23 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos, kitų žiniasklaidos grupių ir viešojo sektoriaus darbuotojų vidutinis darbo užmokestis 2021–2024 m. (Eur)

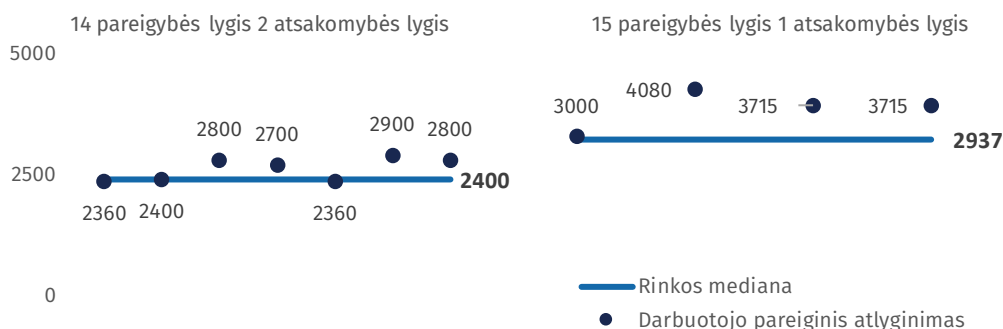
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Sodros atvirus įmonių duomenis ir Oficialiosios statistikos portalo duomenis

74. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, suprasdama kvalifikuotų specialistų poreikį ir siekdama pritraukti bei išlaikyti juos, imasi veiksmų: maksimalūs atlygio rėžiai gali būti didinami iki 40 proc., jei pareigybė ar darbuotojas įtraukti į kurią nors kritinių pareigybių grupę. LRT siekiama, kad darbuotojų pareiginio atlygio minimalus rėžis būtų 80 proc. nuo atlyginimų rinkos medianos. Maksimalus atlygio rėžis nustatomas atsižvelgiant į pareigybės klasę ir atsakomybės lygį¹⁰⁴. Siekdami įvertinti pareiginio DU atitiktį rinkos medianai, atsirinkome 11 reporterių: aštuonių pareiginis atlyginimas 2024 m. buvo didesnis už atitinkamo pareigybės ir atsakomybės lygio rinkos medianą¹⁰⁵, dviejų mažesnis, vieno lygus (24 pav.) ir svyravo tarp 98,3 ir 138,9 proc. Aukštesnės pareigybės ir atsakomybės lygio visų atsirinktų reporterių pareiginis darbo užmokestis buvo didesnis už rinkos medianą. Visų atsirinktų 11 reporterių pareiginis darbo užmokestis svyravo tarp nustatytų rėžių.

¹⁰⁴ LRT generalinio direktoriaus 2023-10-17 įsakymu Nr. VJ-151 patvirtinta VšĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos atlygio politika, 15–17 p.

¹⁰⁵ Atlygio tyrimo bendrovės *Korn Ferry* 2023 m. rudens tyrimo duomenys, remiantis kuriais nustatytas LRT darbuotojų 2024 m. pareiginis darbo užmokestis.

24 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos atsitinkusių reporterių 2024 m. pareiginio atlyginimo palyginimas su atitinkamo pareigybės ir atsakomybės lygio rinkos mediana

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktus ir Korn Ferry 2023 m. rudens rinkos tyrimo duomenis

75. 7 iš 36 atsitinkusių LRT darbuotojų pareiginis darbo užmokestis 2024 m. viršijo maksimalius atlygio rėžius (4 programų vedėjų, 2 informacinių programų vedėjų ir 1 žurnalisto). LRT teigimu, šiais atvejais didesnis darbo užmokestis nustatytas vadovo sprendimu, tai yra geriausiems, didžiausią patirtį turintiems darbuotojams. 1 darbuotojo iš 36 (generalinio direktoriaus) pareiginis darbo užmokestis nesiekė minimalaus atlygio rėžio (80 proc.).
76. 2024-10-04 LRT vidaus audito ataskaitoje „Atlygio sistemos veiksmingumas“ konstatuota, kad nustatyti 9 atvejai (iš 661), kai darbuotojų pareiginis darbo užmokestis nesiekia minimalaus rėžio, o 34 atvejais viršija maksimalų rėžį, lyginant su *Korn Ferry* pateiktais rinkos tyrimo duomenimis. Pateikta rekomendacija „Kartu su artėjančia atlyginimų peržiūra įvertinti darbuotojų atlyginimus, jų atitikimą naujiems *Korn Ferry* minimaliems rėžiams ir esant pagrindimui bei finansinėms galimybėms pakelti DU. Jei galimybių nėra, Atlygio politiką papildyti išimtimis, kada DU gali nesiekti minimalaus rėžio“. Ši rekomendacija kol kas neįgyvendinta visa apimtimi.
77. Darbuotojų išlaikymas tiesiogiai lemia organizacijos veiklos kokybę stabilumą ir konkurencingumą. Viena iš darbuotojams taikomų naudų yra nemokamas elektromobilių įkrovimas. LRT savo teritorijoje yra įrengusi aštuonias elektromobilių įkrovimo stoteles, kuriomis naudojasi vienas tarnybinis automobilis ir 39 darbuotojai, įkraudami savo asmeninius elektromobilius¹⁰⁶. Darbdavys sudaro galimybes kiekvienam LRT darbuotojui elektromobilių įkrovimo paslauga pasinaudoti 3 kartus per savaitę pagal nustatytą instrukciją intranete¹⁰⁷, tačiau jų naudojimosi kontrolė nevykdoma.
78. LRT paaiškinimu¹⁰⁸ atsižvelgiant į LRT veiklos pobūdį ir faktines aplinkybes, laikytina, kad elektromobilių įkrovimo stotelės yra įstaigos infrastruktūros dalis, o ne darbuotojų gauta asmeninė nauda ir pajamų natūra nesusidaro.

LRT 2025-10-30 teiktas paaiškinimas dėl elektromobilių įkrovimo stotelių naudojimo

- ✓ LRT nuomone, įstaigos teritorijoje įrengtos elektromobilių įkrovimo stotelės nėra ir negali būti laikomos darbuotojų pajamomis natūra, kadangi įkrovimo galimybė suteikiama visiems

¹⁰⁶ Pagal LRT 2025-10-22 pateiktus duomenis elektros suvartojimo duomenis stebimi nuo 2024-07-01: per 12 mėn. (iki 2025-08-01) bendras elektros energijos suvartojimas visų 8 elektromobilių skaitiklių duomenimis suvartota 32 867 kW už 3 818,80 Eur.

¹⁰⁷ LRT generalinio direktoriaus ir darbuotojų profesinės sąjungos 2024-02-14 pasirašyta kolektyvinė sutartis, 109 p.

¹⁰⁸ LRT 2025-10-30 Valstybės kontrolei teiktas paaiškinimas.

darbuotojams vienodomis sąlygomis, paslauga reglamentuota kolektyvinės sutarties 109 punkte. Be to, įkrovimo paslauga yra bendro pobūdžio infrastruktūros priemonė, o ne individuali kompensacija ar atlygis konkrečiam darbuotojui. Įkrovimo stotelės įrengtos modernizuojant infrastruktūrą ir siekiant įgyvendinti tvarumo politikos tikslus, o ne suteikti asmeninę naudą.

- ✓ Elektros energijos tiekimas jose vyksta bendros įstaigos infrastruktūros kontekste, o ne kaip paslauga konkrečiam asmeniui. Įkrovimo galimybė prieinama visiems darbuotojams, todėl tai nėra asmeninė privilegija. Pagal VMI praktiką, kai darbdavys sukuria vienodai prieinamą infrastruktūrą, skatinančią tvarumą ir darbo sąlygų gerinimą, tokia priemonė nelaikoma pajamomis natūra. Elektros suvartojimas nėra apskaitomas pagal asmenis, todėl nėra teisinio pagrindo priskirti konkrečią ekonominę naudą darbuotojui. Dalis darbuotojų dirba nuotoliniu būdu, naudodamiesi savo elektra, internetu, šildymu ir kitais ištekliais. Todėl įkrovimo galimybė darbo vietoje subalansuoja energijos naudojimo sąnaudas, o nekuria papildomo atlygio. Įkrovimo infrastruktūra įrengta įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės darnaus judumo ir aplinkosaugos politiką, todėl tai yra viešojo intereso priemonė, o ne individuali ekonominė nauda.
- ✓ Atsižvelgiant į GPMĮ 9 straipsnio nuostatas, VMI komentarus, kolektyvinės sutarties 109 punktą ir LRT faktines aplinkybes, darytina išvada, kad elektromobilių įkrovimo stotelės yra LRT infrastruktūros dalis, užtikrinanti darbo sąlygų gerinimą, mobilumą ir tvarumą. Darbuotojams nesuteikiama individuali ekonominė nauda, todėl pajamų natūra nesusidaro.

79. VMI išaiškinimu, tokia LRT darbuotojų gauta nauda, kai jie nemokamai įkrauna savo asmeninius elektromobilius darbdavio sąskaita, laikytina pajamomis, gautomis natūra, kuri turi būti apmokestinama kaip su darbo santykiais susijusios pajamos¹⁰⁹.

Valstybinės mokesčių inspekcijos 2025-10-27 teiktas paaiškinimas

- ✓ Darbuotojo iš darbdavio gauta nauda, kuri pripažįstama pajamomis, gautomis natūra, pagal pajamų rūšį priskiriama su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusiomis pajamomis. Iš darbdavio (Lietuvos vieneto) gautos pajamos pagal mokesčio mokėjimo tvarką, laikomos A klasės pajamomis (GPMĮ 22 str.).
- ✓ Natūra gautos su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos apmokestinamos taip pat, kaip ir darbo užmokestis taikant GPMĮ 6 straipsnyje nustatytus mokesčio tarifus. Taigi LRT pateiktu atveju kyla GPMĮ 23 straipsnyje nustatyta pareiga apskaičiuoti, išskaičiuoti ir nustatyti terminu sumokėti į biudžetą gyventojų pajamų mokesť. LRT pateiktu atveju kyla GPMĮ 23 straipsnyje nustatyta pareiga apskaičiuoti, išskaičiuoti ir nustatyti terminu sumokėti į biudžetą gyventojų pajamų mokesť. Pajamos, gautos natūra, įvertinamos, vadovaujantis GPMĮ 9 straipsnio 3 dalimi patvirtintu Pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašu¹¹⁰.
- ✓ Pažymime, kad VMI GPMĮ 9 straipsnio komentare nėra paaiškinimo, kad darbdavio patirtos išlaidos, susijusios su darbo sąlygų gerinimu (pvz., automobilių aikštelės, poilsio zonos, įkrovimo stotelės), nėra laikomos darbuotojų gauta ekonomine nauda natūra.

Vadovaujantis VMI išaiškinimu, LRT turėtų darbuotojų pajamas, gautas natūra, įvertinti ir apskaičiuoti taip pat, kaip ir darbo užmokestį teisės aktuose nustatyta tvarka.

80. Vertinome, ar metinė darbuotojų kaita sudaro ne daugiau kaip 12 proc. Nustatėme, kad 2021–2023 m. ji svyravo tarp 13,6 ir 14,6 proc., o 2024 m. sumažėjo iki 9,0 proc. LRT teiraujasi išėjimo iš darbo priežasčių. Išeinantys darbuotojai 2023 m. nurodė šias pagrindines priežastis: netenkina darbo užmokestis, asmeninės priežastys, gautas kitas darbo pasiūlymas.
81. Kadangi LRT darbuotojų kaita 2021–2024 m. sumažėjo nuo 14,6 iki 9,0 proc., pasitenkinimas

¹⁰⁹ Valstybinės mokesčių inspekcijos 2025-10-27 Valstybės kontrolei teiktas išaiškinimas Nr. 9.3.2-E-6267-28.

¹¹⁰ Patvirtinta finansų ministro 2009-05-19 įsakymu Nr. 1K-162.

organizacija 2021–2025 m. padidėjo nuo 82 iki 83 proc.¹¹¹, o manančių, kad jų atlyginimas yra teisingas, lyginant su panašios srities specialistų mūsų šalyje gaunamu atlyginimu, procentinė dalis padidėjo nuo 27 iki 33 proc.¹¹², darytina išvada, kad LRT darbo užmokesčio sistema teigiamai veikia darbuotojų motyvaciją.

2.2. Finansinių išteklių planavimas pagrįstas

82. Biudžeto asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus asignavimus savo vadovaujamos įstaigos biudžeto programoms vykdyti¹¹³, organizuoti iš biudžeto finansuojamų programų rengimą ir vykdymą¹¹⁴, taip pat privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą¹¹⁵. Programų sąmatas sudaro kiekviena valstybės biudžeto asignavimų valdytojo vadovaujama įstaiga¹¹⁶. Vertinome, ar LRT sąmatos sudarytos visoms strateginio veiklos plano programoms ir jų priemonėms ir ar jos parengtos atsižvelgiant į faktinius poreikius ir atliekamų analizių rezultatus, ar LRT tarybos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas kasmet teikė Tarybai išvadas ar rekomendacijas dėl efektyvaus pinigų panaudojimo, o Audito ir rizikos valdymo komitetas – dėl planuojamų gauti komercinės-ūkinės veiklos pajamų panaudojimo.
83. LRT 2021–2024 m. programų sąmatos sudarytos visoms strateginio veiklos plano vykdomoms programoms ir jų priemonėms, išskiriant pinigus pagal kiekvieną programą, programos priemonę ir šių priemonių ekonominę ir funkcinę išlaidų klasifikacijas. Iki 2025 m. LRT neturėjo patvirtintos tvarkos, kuri nustatytų sąmatų sudarymą pagal programas ir priemones ir kuris konkretizuotų kokios išlaidos kuriai programai ir priemonei priskiriamos. LRT metinės pajamų ir išlaidų sąmatos rengtos vadovaujantis teisės aktais¹¹⁷ ir generalinio direktoriaus įsakymais patvirtintomis tvarkomis¹¹⁸ pagal Tarybos patvirtintas biudžeto sudarymo formas.

Pokyčiai audito metu

LRT patvirtino valstybės biudžeto programų sąmatų sudarymo, tikslinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašą¹¹⁹, kuris nustato sąmatų sudarymo tvarką pagal programas.

84. Taip pat nustatėme, kad audituojamu laikotarpiu Pirkimų ir investicijų politikos komitetas (PIPK) ir Audito ir rizikos valdymo komitetas (ARVK) teikė siūlymus, rekomendacijas LRT tarybai ir administracijai dėl sąmatų sudarymo, svarstė klausimus, susijusius su pinigų panaudojimu. Taryba turi pakankamus įgaliojimus vertinti ir prižiūrėti LRT finansinių išteklių panaudojimą, nes tvirtina LRT biudžetą, kurį sudaro LRT administracija.

¹¹¹ Pagal LRT 2021–2025 m. darbuotojų įsitraukimo tyrimo duomenis.

¹¹² 2021, 2023 ir 2025 m. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos darbuotojų įsitraukimo tyrimų rezultatai.

¹¹³ Biudžeto sandaros įstatymas, 5 str. 1 d. 1 p. (redakcija, galiojusi nuo 2024-01-01 iki 2024-02-29).

¹¹⁴ Ten pat, 5 str. 1 d. 2 p.

¹¹⁵ Ten pat, 5 str. 1 d. 5 p.

¹¹⁶ Vyriausybės 2001-05-15 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, 12 p. (redakcija, galiojusi nuo 2023-08-04– iki 2024-08-19)

¹¹⁷ Biudžeto sandaros įstatymu; Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis; atitinkamų metų Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektų rengimo plano patvirtinimo“; Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymu; atitinkamų metų LRT strateginiu veiklos planu.

¹¹⁸ LRT generalinio direktoriaus 2021-12-03 įsakymu Nr. VJ-180 patvirtintos LRT metinės pajamų ir išlaidų sąmatos rengimo, tikslinimo ir kontrolės taisyklės; LRT generalinio direktoriaus 2020-07-08 įsakymu Nr. VJ-131 patvirtintas LRT biudžeto planavimo procesas ir aprašas; LRT generalinio direktoriaus įsakymu Nr. VJ-82 patvirtintas LRT programų, renginių, projektų sąmatų sudarymo, registravimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašas.

¹¹⁹ LRT generalinio direktoriaus 2025-06-12 įsakymu Nr. VJ-148 patvirtintas LRT valstybės biudžeto programų sąmatų sudarymo ir tikslinimo tvarkos aprašas.

85. Išanalizavę LRT sąmatų sudarymo procesą nustatėme, kad planuojamas ne tik valstybės biudžeto asignavimų, bet ir komercinės-ūkinės veiklos pajamų panaudojimas. Biudžetą pagal visus pinigų šaltinius tvirtina LRT taryba. Atlikę konkrečių sąmatos eilučių ar išlaidų kategorijų pagrįstumo (2021–2024 m.: autorinis atlygis su mokesčiais; trys didžiausios eilučių sumos kiekvienais metais (pvz.: darbo užmokesčio, programų kūrimo sąnaudos), komandiruočių ir reprezentacinės išlaidos, rinkodaros ir savireklamos sąnaudos) atranką nustatėme, kad planuojamo išlaidų padidėjimo priežastys yra pagrįstos. Išanalizavę LRT 2023–2024 m. pajamų ir išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitas nustatėme, kad patirtos išlaidos atitinka sąmatoje numatytas sumas, o nuokrypiai nuo jos yra analizuojami; prie konkrečių sąmatos eilučių ir aiškinamajame rašte pateikti argumentuoti paaiškinimai.
86. LRT finansavimas iš biudžeto augo kasmet ir per ketverius metus padidėjo beveik 36 proc. (19,3 mln. Eur) (11 lentelė).

11 lentelė. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos gauti pinigai ir jų šaltiniai 2021–2024 m. (tūkst. Eur)

Gauti pinigai (pagal šaltinius)	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Biudžeto asignavimai	53 239,9	55 434,0	63 439,0	72 886,0
Ūkinė-komercinė veikla	1 899,4	2 440,6	2 492,7	2 579,0
Projektai	345,5	83,8	78,9	31,0
Parama (VMI)	0,2	0,1	0,4	0,1
Iš viso:	55 485,0	57 958,5	66 011,0	75 496,1

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

87. LRT kasmet skaičiuoja, kiek patirtų išlaidų tenka turiniui, personalui¹²⁰, administravimui ir rinkodarai. Per 2021–2024 m. turiniui skiriamas finansavimas išaugo 8,3 mln. Eur (nuo 33,27 mln. iki 41,57 mln. Eur). Turiniui skiriamas finansavimas 2024 m. tebesudaro daugiau nei 50 proc. viso LRT biudžeto (57,1 proc.). LRT 2021–2024 m. sukurti turinio projektai ar iniciatyvos pateikti 7 priede. Personalo išlaidos išaugo 3,1 proc. (8,3 mln. Eur) (12 lentelė.) Išlaidos personalui išaugo dėl didėjančio darbo užmokesčio (platesnė informacija pateikiama 2.1 poskyryje), administravimo išlaidos labiausiai didėjo dėl išaugusių komunalinių paslaugų kainų¹²¹.

12 lentelė. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 m. skirtas finansavimas nuo viso LRT biudžeto ir jo pokytis turiniui, personalui, administravimui, rinkodarai, paramai mln. Eur

LRT skirtas finansavimas	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	Pokytis mln. Eur per 2021–2024 m.	Proc. nuo viso biudžeto 2021 m.	Proc. nuo viso biudžeto 2024 m.	Pokytis proc. per 2021–2024 m.
Turiniui	33,27	34,36	37,4	41,57	+8,3	62,2	57,1	-5,1
Personalui	16,81	17,6	20,85	25,1	+8,3	31,4	34,5	+3,1
Administravimui	2,33	3,22	3,3	4,1	+1,7	4,35	5,6	+1,25
Rinkodarai	0,99	1,27	1,63	1,8	+0,81	1,9	2,5	+0,6
Paramai	0,14	0,16	0,18	0,2	+0,06	0,3	0,3	0

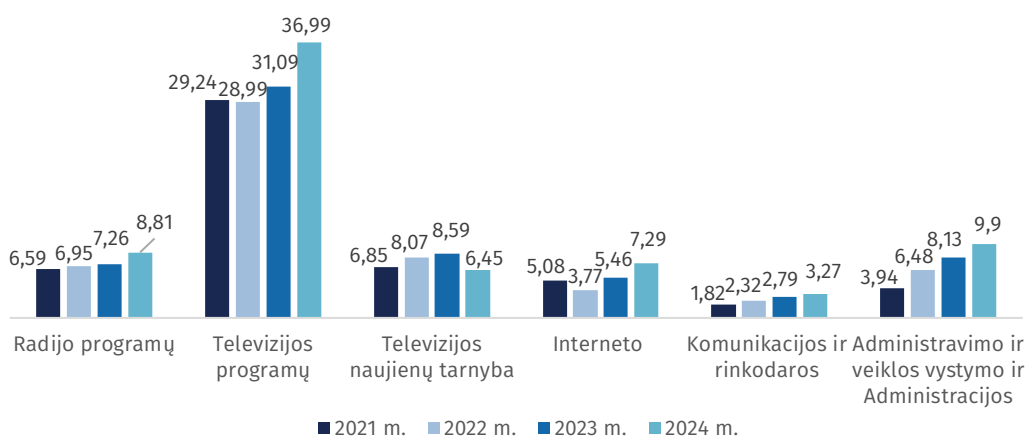
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

¹²⁰ Paaiškinimas: LRT personalo išlaikymo išlaidas sudaro visų LRT etatinių darbuotojų darbo užmokestis ir soc. draudimo išlaidos, neišskiriant turinį kuriančių darbuotojų.

¹²¹ Nuo 2021 m. 1,3 proc. augo administravimo sąnaudos (bendros naujienų tarnybos įrengimas, remonto darbai studijose). Įtakos šios eilutės didėjimui turėjo ir komunalinių paslaugų, ypač elektros, kainų didėjimas.

88. Vertinome LRT struktūriniams padaliniais tenkančias sąnaudas 2021–2024 m. Nustatėme, kad didžiausias padidėjimas per 4 m. yra Televizijos programų departamente – 7,75 mln. Eur arba 40,4 proc. nuo viso padidėjimo. Šio departamento sąnaudų pokyčiams įtakos turėjo didėjančios turinio kūrimo, įsigijimo, transliavimo išlaidos, Briuselio ir Vašingtono korespondentinių punktų įsteigimas, augantys darbuotojų atlyginimai¹²². Per tą patį laikotarpį 5,96 mln. Eur (31,1 proc.) išaugo Administravimo ir veiklos vystymo departamento bei Administracijos sąnaudos, dėl didėjančio darbuotojų atlyginimo, IT skyriaus struktūrinių pokyčių, patalpų remonto ir įrengimo darbų, padidėjusių darbuotojų motyvavimo bei komunalinių išlaidų¹²³. Tuo tarpu Televizijos naujienų tarnybos departamente audituojamuoju laikotarpiu sąnaudos sumažėjo 0,4 mln. Eur (2,1 proc.), to priežastis – nuo 2024 m. Sporto redakcija iš TV naujienų tarnybos perkelta į TV departamentą (25 pav.).

25 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos struktūrinių padalinių sąnaudų pokytis 2021–2024 m., mln. Eur

Šaltinis – Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija

89. Kasmet beveik visas LRT radijo ir televizijos programų kuriamas ir įsigyjamas turinys buvo finansuojamas iš valstybės biudžeto (nuo 97,1 iki 97,9 proc.), o komerciniai ir ES pinigai sudarė nedidelę dalį (13 lentelė).

13 lentelė. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 m. turiniui skirti asignavimai mln. Eur ir jų šaltiniai

Turiniui skirto finansavimo šaltiniai mln. Eur	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	Finansavimas proc. 2024 m.	Pokytis mln. Eur per 2021–2024 m.	Pokytis proc. per 2021–2024 m.
Biudžeto asignavimai	32,32	33,57	36,51	40,7	97,9	+8,38	+26
Komercinės pajamos/mainai	0,53	0,48	0,42	0,43	1	-0,1	-18
ES pinigai ir kt.	0,42	0,31	0,48	0,45	1,1	+0,03	+7

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

90. Vertinome, ar LRT turi nustatytą patirtų išlaidų (finansinių srautų) paskirstymo viešųjų ir komercinių paslaugų sąnaudoms mechanizmą, nes valstybės biudžeto lėšos turėtų būti

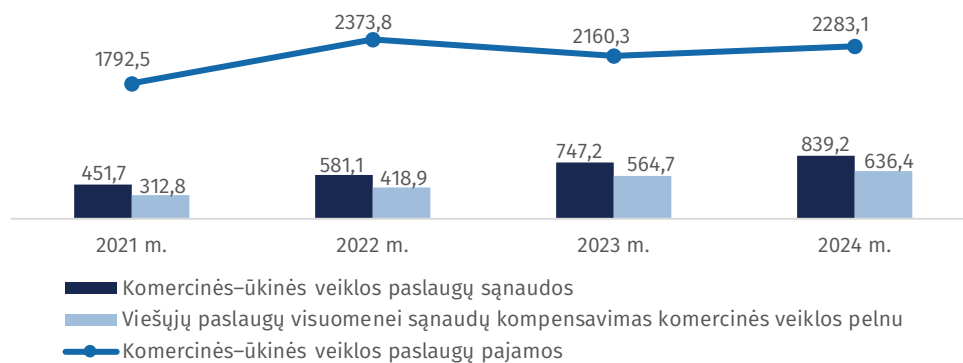
¹²² Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2025–10–22 pateikta informacija

¹²³ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2025–10–22 pateikta informacija

skiriamos tik viešajai veiklai finansuoti¹²⁴. LRT turi patvirtintą metodiką¹²⁵ šių paslaugų sąnaudoms. Pagal šią metodiką LRT viešojo ir neviešojo pobūdžio veiklos pajamos ir sąnaudos atskiriamos didžiosios knygos (DK) sąskaitų lygiu pagal tai, kuriam LRT struktūriniam padalinii priskiriamos¹²⁶.

91. 2021–2024 m. LRT gautos pajamos už teikiamas komercinės-ūkinės paslaugas viršijo šių paslaugų sąnaudas: 2021 m. viršijo 1,3 mln. Eur, 2022 m. – 1,7 mln. Eur, 2023 ir 2024 m. – 1,4 mln. Eur (17 pav.). LRT iš komercinės veiklos gautų pajamų apmoka dalį mokėtino PVM (3–4 proc.) ir sąnaudas, kurios yra tiesiogiai susijusios su ūkinės-komercinės veiklos pajamų gavimu¹²⁷.
92. LRT kasmet nuo 312,8 tūkst. iki 636,4 tūkst. Eur dengia viešojo pobūdžio paslaugų sąnaudas siekdama sumažinti apmokestinamąjį pelną¹²⁸. Auditorių nuomone, būtų tikslinga peržiūrėti šiuo metu taikomas biudžeto rengimo taisykles, numatyti jose didesnes galimybes finansuoti LRT vykdomą veiklą gautomis komercinės-ūkinės veiklos pajamomis, nes LRT kasmet nepanaudoja šios veiklos pajamų nuo 449,4 tūkst. Eur 2021 m. iki 796,4 tūkst. Eur 2024 m., tuo pačiu laikotarpiu pinigų likutis išaugo nuo 2,5 mln. iki 4,8 mln. Eur¹²⁹. LRT pajamos iš šios veiklos augo nuo 1,79 mln. 2021 m. iki 2,28 mln. Eur 2024 m. (26 pav.).

26 pav. Komercinės-ūkinės veiklos pajamos ir sąnaudos bei viešųjų paslaugų sąnaudų kompensavimas komercinės veiklos pelnu (be paramos) 2021–2024 m. (tūkst. Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 m. finansinių ataskaitų bei pajamų ir išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitų duomenis

93. Vertinome, ar LRT teikiamų paslaugų įkainiai yra pagrįsti. Nustatėme, kad teikiamų pagrindinių paslaugų įkainiai apskaičiuoti pagal patvirtintas metodikas (rėmimo pranešimų ir kultūrinės,

¹²⁴ Biudžeto sandaros įstatymas, 9 str.

¹²⁵ LRT generalinio direktoriaus įsakymais (2019–11–29 Nr. 1RA–198, 2022–12–27 Nr. VJ–145, 2024–12–30 Nr. VJ–181) patvirtinti LRT viešojo ir neviešojo pobūdžio paslaugų teikimo apskaitų atskyrimo ir ūkinės komercinės veiklos sąnaudų apskaičiavimo tvarkos aprašai.

¹²⁶ LRT generalinio direktoriaus 2022–12–27 įsakymu Nr. VJ–145 patvirtintas Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos viešojo ir neviešojo pobūdžio paslaugų apskaitos atskyrimo bei komercinės ir ūkinės veiklos sąnaudų apskaičiavimo tvarkos aprašas, 13 p.

¹²⁷ LRT Partnerystės skyriaus, kuris išlaikomas iš ūkinės-komercinės veiklos lėšų, komunalinės išlaidos; pirkėjų užsakomų laidų, reportažų, loterijų rengimo, transliavimo, su šiomis sąnaudomis susijusios neatskaitomo PVM sąnaudos; Pardavimų ir Turto valdymo skyrių darbuotojo darbo užmokestis (3 etatai), darbuotojų sveikatos draudimas; renginiai darbuotojams; parama nacionaliniams kinui ir kt., mokesčiai pagal kolektyvinę sutartį ir kt.

¹²⁸ VMI išaiškinimu, ūkinei-komercinei veiklai tenkanti sąnaudų dalis nustatoma pagal pačios pelno nesiekiančios organizacijos apskaitos politikoje nusistatytą tvarką. Pagal Pelno mokesčio įstatymo 46³ str. 1 d., pelno nesiekiantys vienetai gali susimąžinti apmokestinamąjį pelną lėšomis, tiesiogiai skiriamomis einamąjį mokesčių laikotarpį arba numatomomis tiesiogiai skirti per du vėlesnius vienas po kito einančius mokesčius laikotarpius viešuosius interesus tenkinančiai veiklai finansuoti.

¹²⁹ LRT 2021–2024 m. finansinės ataskaitos.

socialinės informacijos transliavimas; technikos nuoma ir kt.; patalpų nuoma ir paslaugos nuomininkams). Kitos paslaugos teikiamos pagal sutartinius įsipareigojimus (pvz.: pajamos iš AGATA, iš programų transliavimo-balsavimo skambučiai, SMS). 8 teikiamų paslaugų įkainiai¹³⁰ yra patvirtinti 2016–2020 m., todėl analizavome, ar dėl to, kad įkainiai nebuvo perskaičiuoti ir iš naujo patvirtinti, LRT galėjo negauti reikšmingos dalies pajamų. Nustatėme, kad gautos pajamos iš technikos nuomos reikšmingos įtakos įstaigos veiklos pajamoms neturi (2021 m. 3,2 tūkst. Eur, 2022 m. 26,8 tūkst. Eur, 2023 m. 13,7 tūkst. Eur, 2024 m. 10 tūkst. Eur). LRT pateikė informaciją, kad šie įkainiai bus perskaičiuoti ir patvirtinti iki 2025 m. pabaigos.

94. Vertinome, ar už paslaugas Lietuvos radijo ir televizijos centrui sumokama ne daugiau, nei nustatyta Vyriausybės patvirtintoje tvarkoje. Vyriausybės nutarimu¹³¹ nuo 2015-07-01 iki 2024-07-01 LRTC pavesta teikti LRT radijo ir televizijos programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugas ir paslaugas, kurių reikia šiems tinklams teikti ir eksploatuoti. LRTC (teikėjui) už suteiktas paslaugas kompensuojama iš LRT gaunamų valstybės biudžeto asignavimų – LRT sumoka teikėjui jo suteiktų paslaugų kainą. Ši kaina negali viršyti 15 mln. Eur per metus.¹³² Paslaugų kaina turi būti pagrįsta teikėjo patirtomis paslaugų teikimo LRT sąnaudomis (atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą).¹³³
95. LRT nemokėjo daugiau, nei nustatyta LRV nutarimu (per metus paslaugų kaina negali viršyti 15 mln. Eur), tačiau 2023–2024 m. mokėjo mažiau nei LRTC pateiktose sąskaitose, nes LRT nesutiko su LRTC teikiamų paslaugų kaina ir teismuose ginčijo 2023–2024 m. LRTC patirtas sąnaudas jų nepripažindama. Teismai netenkino LRT reikalavimų. LRT skola 2024 m. pabaigoje buvo 3,04 mln. Eur.
96. Nuo 2024-07-02 neteko galios minėtas nutarimas, kuris reguliavo santykius tarp LRTC (paslaugų teikėjo) ir LRT (paslaugų gavėjo).

Pokyčiai audito metu

Nuo 2025 m. birželio mėn. priimtas nutarimas¹³⁴, kuriuo LRTC paskirtas teikti paslaugas LRT iki 2024-12-31, nustatyta apmokėjimo tvarka už LRTC suteiktas paslaugas bei LRTC pavesta atlikti 2023 ir 2024 m. LRT suteiktų paslaugų pajamų ir sąnaudų auditą, po kurio turėtų paaiškėti priemonių ar nepriemonių už LRTC suteiktas paslaugas galutiniai dydžiai. Taip pat vyksta derinimai, susiję su skolų mokėjimo grafiko nustatymu, delspinigių skaičiavimo pagrindais, sprendžiama ir dėl susitarimo sudarymo. Sutarties projektas dėl paslaugų teikimo tarp LRT ir LRTC derinamas¹³⁵.

¹³⁰ Dėl LRT techninių priemonių; TV studijų techninių priemonių; dėl LRT radijo studijinių ir techninių priemonių panaudojimo paslaugų ir kt.

¹³¹ Vyriausybės 2015-07-01 nutarimu Nr. 686 patvirtintas Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugų ir paslaugų, kurių reikia Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, teikimo ir kompensavimo už šių paslaugų teikimą tvarkos ir sąlygų aprašas.

¹³² Ten pat, 9 p.

¹³³ Ten pat, 10 p.

¹³⁴ Vyriausybės 2025-06-11 nutarimu Nr. 403 patvirtintas Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugų ir paslaugų, kurių reikia Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, teikimo ir kompensavimo už šių paslaugų teikimą tvarkos ir sąlygų aprašas.

¹³⁵ LRT nurodė (2025-08-29), kad sutarties projektas nėra suderintas dėl šių priežasčių: 1) LRTC atsisako atskleisti paslaugos kainos dedamąsias; 2) nesutariama dėl paslaugų kainos dedamųjų 3) nesutariama dėl investicijų grąžos režio – LRT siūlo taikyti žemiausią ribą, nes paslaugų teikimas LRT nėra rizikinga veikla, tuo tarpu LRTC pasisako už aukštesnę ribą, motyvuodama veiklos rizikingumu; 4) nesutariama dėl atvejų, kai sutrinka signalas ir žiūrovai/ klausytojai (nekokybiškai) nemato/negirdi programų. LRT siūlo apskaičiuoti nepateikiamumą kas mėnesį, kad būtų galima taikyti atitinkamas sankcijas už nekokybišką Paslaugą, kai kitą mėnesį gaunama sąskaita. Sutarta, kad LRTC pateiks papildomus skaičiavimus, kurie leis galbūt pakeisti pateikiamumo skaičiavimo detales.

2.3. Trūksta sąlygų turto valdymo efektyvumui užtikrinti: turto patikėjimo sutarties ir tinkamo reglamentavimo dėl turto įsigijimo poreikio vertinimo

97. Siekiant, kad būtų sudarytos sąlygos efektyviam įstaigos turto valdymui, svarbu, kad įstaiga turėtų turto valdymo strategiją¹³⁶, jos laikantis turtas būtų įsigijamas pagrįstai ir naudojamas efektyviai, būtų vykdoma turto valdymo priežiūra. Laikėmės nuostatos, kad sąlygos LRT turto valdymo efektyvumui sudarytos, jei LRT turi turto valdymo strategiją ir jos laikosi, yra sudaryta turto patikėjimo sutartis, turto įsigijimai ir investiciniai sprendimai pagrįsti, ne mažiau kaip 90 proc. nenaudojamo ilgalaikio materialiojo turto veiklai vykdyti yra išnuomojamas, o šio turto nuomos pajamos didesnės nei nuomos administravimo sąnaudos, taip pat jei LRT tarybos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas atlieka turto valdymo priežiūrą.
98. 2024-12-31 LRT valdomo ir naudojamo ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertė buvo 31 675,9 tūkst. Eur, iš jų pastatų vertė – 8 060,5 tūkst. Eur. LRT turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja vadovaudamasi LRT nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašu, Investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklėmis, LRT turto apskaitos tvarkos aprašu ir kt., kuriuose reglamentuoti patalpų nuomos ir panaudos, turto nurašymo ir jo realizavimo reikalavimai. Šie LRT vidaus teisės aktai sudaro LRT turto valdymo strategiją.
99. Nuo 2021-01-01 įsigaliojusioje LRT įstatymo redakcijoje nustatyta, kad valstybei nuosavybės teise priklausantis ilgalaikis materialusis turtas, reikalingas LRT veiklai užtikrinti, Vyriausybės nustatyta tvarka perduodamas LRT pagal patikėjimo sutartį¹³⁷. Nustatėme, kad LRT neturi patikėjimo teise valdomo ir naudojamo turto patikėjimo sutarties. Kultūros ministerija buvo parengusi nutarimo projektą ir pateikusi jį derinti suinteresuotoms institucijoms, tačiau derinimo metu LRT raštu paprašė stabdyti jo derinimą ir teikimą Vyriausybei¹³⁸, todėl šio rašto pagrindu nutarimo projekto rengimas buvo sustabdytas ir audito metu neatnaujintas¹³⁹. Auditorių nuomone, Vyriausybė turėtų priimti sprendimą dėl LRT patikėjimo teise valdomo ir naudojamo turto perdavimo LRT pagal patikėjimo sutartį. Tai svarbu, nes be patikėjimo sutarties nėra teisinio pagrindo LRT disponuoti valstybės turtu.
100. Investicijų ir paslaugų pirkimų planavimui LRT yra pasitvirtinusi taisyklės¹⁴⁰, pagal kurias turi būti atliktas investicijų ir paslaugų pirkimo poreikio vertinimas (SWOT analizė) ir pirkimų poreikį turi vertinti LRT pirkimų poreikio įvertinimo komisija (toliau – PPJK). Taisyklės numato išimtis (8 priedas), kurių audituojamu laikotarpiu daugėjo nuo 9 iki 12.

¹³⁶ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatai, 35 ir 103 p.; Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 15 str. 1 d.

¹³⁷ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 18 str. 1 d.

¹³⁸ Kultūros ministerijos 2025-07-22 el. paštu teiktoje informacijoje nurodoma, kad pradėjus LRV nutarimo rengimo procedūras, ministerija kreipėsi į Konkurencijos tarybą, kurios 2022-08-03 išvadoje pažymėta, kad yra požymių, jog LRT, vykdydama ūkinę veiklą, gauna paramą (nes nuomoja patalpas, patį veiklai naudoja valstybės patalpas, kai kiti subjektai nupirko ar moka nuompinigių už patalpas, kuriose vykdo panašią veiklą). Todėl siūloma atlikti poveikio konkurencijai vertinimą, taip pat įvertinti, ar numatytas turto perdavimas patikėjimo teise gali būti laikomas valstybės pagalba, ir jeigu taip, tuomet užtikrinti, kad būtų laikomasi Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių.

¹³⁹ LRT teiktu paaiškinimu (2025-06-07), kol kas visas iki 2021-01-01 LRT valdytas ir įgytas turtas priklauso valstybei nuosavybės teise, o LRT jį valdo patikėjimo teise, kol bus priimtas Vyriausybės sprendimas dėl ilgalaikio valstybės turto perdavimo pagal patikėjimo sutartį.

¹⁴⁰ LRT generalinio direktoriaus 2021-06-11 įsakymu Nr. VĮ-86 ir 2023-03-06 įsakymu Nr. VĮ-31 patvirtintos LRT investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklės su vėlesniais pakeitimais.

Nustatėme, kad audituojamu laikotarpiu pagal šias išimtis 21 iš 43 (48,8 proc.) vertintų atvejų, kurių vertė ne mažesnė nei 10 tūkst. Eur (nuo 2023-04-01 – 15 tūkst. Eur)¹⁴¹, poreikio vertinimas nebuvo atliktas (neatlikta SWOT analizė), o 2024 m. vertinimas neatliktas 36 iš 78 visų LRT vykdytų pirkimų atvejų (46,2 proc.). Nors nenustatėme atvejų, kai turtas buvo įsigytas nepagrįstai, auditorių nuomone, 2¹⁴² iš 12 taisyklėse numatytų išimčių¹⁴³ formulotės yra per plačios ir gali būti pritaikomos bet kokiems pirkimams, taip išvengiant kitų alternatyvų svarstymų, kada kokį sprendimą priimti, pvz.: nuomoti, pirkti ar kt.

101. LRT tarybos pavedimu LRT administracija 2018 m. inicijavo viso LRT nekilnojamojo turto analizę. 2019 m. studijoje¹⁴⁴, atlikus socialinę-ekonominę¹⁴⁵ ir finansinę 5 vertinamų alternatyvų¹⁴⁶ analizę buvo apžvelgtas LRT turtas, naudojamos, nuomojamos ir nenaudojamos patalpos, jų išlaikymo kaštai ir nurodyta, kad optimaliausia alternatyva, kurią įgyvendinus būtų sukurta didžiausia ekonominė nauda, o veiklos sąnaudos, lyginant su baziniu scenarijumi (nieko nekeisti), sumažėtų 356 tūkst. Eur, yra naujo pastato statyba S. Konarskio g. 49 sklype su požemine parkavimo aikšte (alternatyva Nr. 4). Atsižvelgusi į analizėje išdėstytus pasiūlymus ir LRT generalinio direktoriaus parengtą išvadą, LRT taryba 2019-08-27 patvirtino administracijos pateiktą perspektyvinį planą dėl naujo, atitinkančio LRT poreikius pastato naudojamame sklype S. Konarskio g, Vilniuje, statybos. Atsižvelgiant į tai 2021-06-30 paskelbtas architektūrinis konkursas, kuris vėliau buvo nutrauktas, o 2023-06-30 paskelbtas pakartotinai (9 priedas).
102. Nuo 2021 m. iki 2025-09-01 LRT patirtos išlaidos pastato statybos projektui sudaro 402,2 tūkst. Eur (10 priedas). Pagrindinė nepradėtos naujo pastato statybos priežastis: Viešųjų pirkimų tarnyba 2021 m. lapkričio mėn. įpareigojo sustabdyti viešojo pirkimo procedūras, nes pirminis architektūrinis projektas neatitiko pirkimo sąlygų nuostatų, dėl to konkurso rezultatai buvo apskųsti ir nagrinėti teismuose. 2021 m. nutraukto architektūrinės idėjos konkurso patirtos išlaidos sudarė 52,0 tūkst. Eur (10 priedas). Dėl vidutinės naujos statybos kainos padidėjimo rinkoje¹⁴⁷ ir preliminarių bei patikslintų kainos skaičiavimų preliminari LRT naujojo pastato statybos projekto kaina išaugo beveik dvigubai (2019 m. – 47,5 mln.¹⁴⁸, 2025 m. – 84 mln.).

¹⁴¹ Nuo 2023-01-01 įsigaliojo nauja Viešųjų pirkimo įstatymo redakcija, atsižvelgiant į tai LRT atnaujino investicijų vertinimo metodiką, kuri taikoma investicijų ir paslaugų, kurių pirkimo vertė lygi ar didesnė nei 15 000 Eur (be PVM), pirkimams.

¹⁴² 6.1.6. investicijų ir paslaugų pirkimams pagal LRT strategiją ar LRT tarybos pavedimu numatytiems pirkimams; 6.1.11. nuolatinio pobūdžio paslaugoms, kurios tęsiasi ilgiau nei metus ir kurioms numatomos sumos neviršija patvirtintų planuojamų metinių biudžeto limitų.

¹⁴³ Pagal šias išimtis 2 pirkimai (iš 21) už 40,3 tūkst. Eur: 2 saulės elektrinės moduliai.

¹⁴⁴ 2019 m. gegužės mėn. LRT valdomo nekilnojamojo turto racionalaus panaudojimo galimybių studija. Prieiga per internetą: <https://apie.lrt.lt/skaidrumas/turtas/nt-valdymas> (žiūrėta 2025-09-16).

¹⁴⁵ Alternatyvoms priskiriami išorinio poveikių komponentai: 1) anglies dioksido emisijos sumažinimas 2) naujos studijos įrengimas 3) darbuotojų laiko sutaupymas 4) muziejaus įrengimas 5) nenaudojamo turto perleidimas.

¹⁴⁶ 1) Bazinis scenarijus / nieko nedaryti – vertė 9,81 mln. Eur; 2) Esamų pastatų rekonstrukcija – 25,57 mln. Eur; 3) Naujo pastato statyba su antžemine parkavimo aikšte – 45,84 mln. Eur; 4) Naujo pastato statyba su požemine parkavimo aikšte – 47,53 mln. Eur; 5) Naujo pastato statyba kitame sklype – 47,99 mln. Eur.

¹⁴⁷ Pagal „Ober-Haus“ 2024 m. metine Baltijos šalių NT rinkos apžvalga vidutinis naujos statybos kainos padidėjimas 2018–2024 m. laikotarpiu galėjo būti apie 50 proc. Skaičiuojant pagal formulę bendras 2018–2023 m. augimas: $(1+0,029) \times (1+0,043) \times (1+0,014) \times (1+0,062) \times (1+0,184) \times (1+0,050) - 1 = 47,7$ proc. Prieiga per internetą: https://www.ober-haus.lt/rinkos_apzvalgos/metines_ataskaitos/ (žiūrėta 2025-10-21) (8 psl.).

¹⁴⁸ 2019 m. LRT valdomo nekilnojamojo turto racionalaus panaudojimo galimybių studija: preliminari siūlomos alternatyvos Nr. 4 kaina – 47,5 mln., Nr. 3 – 45,8 mln. Eur. 2025 m. planuojama naujos LRT būstinės statybų kaina – 84 mln. Eur. Prieiga per internetą: <https://apie.lrt.lt/nauja-lrt-bustine> (žiūrėta 2025-09-16).

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos teiktas paaiškinimas dėl naujojo LRT pastato statybos preliminarinių kaštų išaugimo

2019 m. galimybių studijos metu konsultantai pateikė orientacinę sumą, remiantis panašaus dydžio objektais, neįvertinus specifinių poreikių ir tų metų kainomis. <...> projekto kaina skaičiuojama sustambintais rodikliais ir yra preliminari, nes tik vykdant projektavimo darbus atsiranda vis daugiau patikslintų detalių (plotai, akustikos sprendiniai, inžineriniai tinklai ir pan.) <...>. Galutinė sąmata bus paskaičiuota tik visiškai užbaigus projektavimą¹⁴⁹.

103. 2021 m. LRT tarybos Pirkimų ir investicijų komitetas pateikė siūlymą administracijai sudaryti naujojo pastato projekto sąmatos koordinavimo grupę, įtraukti statybų patirtį užsienyje turinčius asmenis. Tokia grupė nebuvo sudaryta. 2025 m. komitetas taip pat siūlė suformuoti darbo grupę naujo LRT pastato statybos ir veiklos perkėlimo rizikoms valdyti. Ji taip pat nebuvo sudaryta. LRT tarybai periodiškai (dažniausiai kartą per mėnesį) yra pristatoma naujo pastato projektavimo eiga.
104. 2024-12-31 LRT patikėjimo teise valdomas ilgalaikis materialusis nekilnojamas turtas (pastatai) keturiuose Lietuvos miestuose¹⁵⁰ iš viso sudarė 39,5 tūkst. kv. m, iš jų 11,6 proc.¹⁵¹ – nenaudojamas plotas. Dalį (90,86 proc.) šių nenaudojamų patalpų LRT nuomoja tretiesiems asmenims¹⁵², įvairioms jų veiklos sritims (pvz.: maisto produktų didmeninė prekyba, apskaita ir auditas, nekilnojamojo turto veikla, architekto, konsultacijų, švaros, valymo, reklamos paslaugos ir kt.) (11 priedas).
105. LRT kasmet atlieka kasmetinę ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto nuomos veiklos pagrįstumo analizę, apskaičiuojami nuomojamų patalpų pradiniai nuompinigiai naujiems einamiesiems metams. Nustatėme, kad pradiniai nuompinigių dydžiai nustatyti įvertinus rinkos kainas ir patalpų būklę, vadovaujantis taisyklėse¹⁵³ nurodytomis turto nuompinigių dydžio nustatymo formulėmis¹⁵⁴. Į šiuos dydžius atsižvelgiama pratęsiant ir sudarant naujas nuomos sutartis. Nustatėme, kad konkurso metu 6 (iš 8) atvejais turtas išnuomotas už patvirtintą pradinį nuompinigių dydį, o 2 (iš 8)¹⁵⁵ atvejais nuomos kaina už 1 kv. m buvo didesnė. Manome, kad daugiau atvejų nenaudojamas turtas galėtų būti išnuomotas už didesnę nei pradinę nuompinigių kainą. Tai turėtų būti vertinama atliekant kasmetinę turto nuomos veiklos pagrįstumo analizę ir pagal tai priimami sprendimai, kokių veiksmų dėl to reikėtų imtis.
106. Vertinome, ar ne mažiau kaip 90 proc. LRT ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto, nenaudojamo veiklai vykdyti, yra išnuomojama¹⁵⁶. Nustatėme, kad 2021–2023 m. jo buvo išnuomota mažiau nei 90 proc. (nuo 84,32 iki 84,71 proc.), o 2024 m. daugiau – 90,86 proc. (14 lentelė). Priežastys, kodėl nenaudojamo turto nepavyksta išnuomoti 90 proc. ar daugiau: nuomos paklausos trūkumas, negauta pasiūlymų dėl prastos patalpų būklės (12 priedas).

¹⁴⁹ 2024-09-16 sudaryta pastato projektavimo paslaugų sutartis, pagal kurią pirmojo projektavimo etapo darbų pabaiga – 14 mėn. nuo sutarties įsigaliojimo (2025-11-16).

¹⁵⁰ Vilniaus – 37 768,2 kv. m; Kauno – 1 382,75 kv. m; Alytaus – 232,12 kv. m; Šiaulių – 107,78 kv. m.

¹⁵¹ Be avarinės būklės pastato (dėl techninės ekspertizės nustatytų saugos reikalavimų neatitikimų) ir dviejų sargo namelių.

¹⁵² 2021 m. su fiziniais ir juridiniais asmenimis iš viso sudarytos 125, 2022 m. – 108, 2023 m. – 110, 2024 m. – 109 nuomos sutartys.

¹⁵³ Finansų ministro 2014-09-30 įsakymu Nr. IK-306 „Dėl Nuompinigių už valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“.

¹⁵⁴ Metinis valstybės nekilnojamojo turto nuompinigių dydis apskaičiuojamas pagal formulę $N = V \times Kv \times Ki/T$.

¹⁵⁵ Pvz., pradinis nuompinigių dydis buvo 8 Eur su PVM už 1 kv. m, o nuomininkas konkurso metu pasiūlė 12 Eur su PVM už 1 kv. m

¹⁵⁶ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 15 str. 1 d.

Auditoriai patikros vietoje būdu įsitikino visų neišnuomotų patalpų būkle (Konarskio g. 49, Vilniuje).

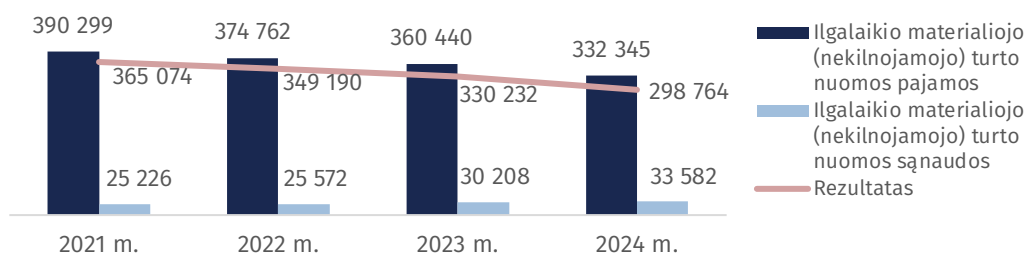
14 lentelė. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veikloje nenaudojamo ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto išnuomota dalis proc. 2021–2024 m.

Metai	LRT valdomas NT (kv. m)	Visas nenaudojamas ilgalaikis materialusis (nekilnojamas) turtas (kv. m); LRT skaičiavimai	Išnuomotas nenaudojamas ilgalaikis materialusis (nekilnojamas) turtas (kv. m)	Išnuomoto nenaudojamo ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto dalis (proc.); LRT skaičiavimai
2021	39 518,85	7 295,6	6 151,39	84,32
2022	39 518,85	6 154,39	5 133,34	83,41
2023	39 490,85	5 488,15	4 648,93	84,71
2024	39 490,85	4 635,72	4 212,06	90,86

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktą informaciją

107. LRT Ilgalaikio materialiojo turto nuomos pajamos 2021–2024 m. didesnės nei nuomos administravimo sąnaudos¹⁵⁷. Bendras turto nuomos veiklos rezultatas kasmet buvo teigiamas. Pastebima pajamų už nuomą mažėjimo tendencija audituojamu laikotarpiu (2024 m. lyginant su 2021 m. sumažėjo 66,3 tūkst. Eur) (27 pav.).

27 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 m. Ilgalaikio materialiojo turto nuomos pajamos ir nuomos administravimo sąnaudos (Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos radijo ir televizijos pateiktus duomenis

108. LRT tarybos Pirkimų ir investicijų politikos komiteto tikslas – užtikrinti skaidrumą ir efektyvią lėšų panaudojimo kontrolę, vykdant LRT pirkimų ir investicijų priežiūrą¹⁵⁸. LRT turto valdymo priežiūra komitete buvo vykdoma: jis kasmet teikė išvadas ir rekomendacijas dėl Tarybos priimamų nutarimų dėl leidimų ar pritarimų, susijusių su turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, ir kitų su komiteto tikslais susijusių sprendimų¹⁵⁹; atliko LRT naujojo pastato statybos eigos priežiūrą (analizavo architektūrinės idėjos konkurso pirkimo procesą, statybos eigą ir skaidrumą), svarstė ir tvirtino LRT investicijų planus, LRT ir LRT tarybos pajamų ir išlaidų sąmatos projektus, ataskaitas, svarstė LRT ilgalaikio turto įsigijimo plano vykdymo ataskaitas, LRT nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašą, Investicijų ir paslaugų pirkimo taisykles ir siūlė Tarybai juos tvirtinti.

109. Siekiant sudaryti geresnes sąlygas LRT turto valdymo efektyvumui užtikrinti, reikia sudaryti turto patikėjimo sutartį, tinkamai reglamentuoti ilgalaikio turto įsigijimo pagrįstumo vertinimą ir atlikti gilesnę turto nuomos veiklos pagrįstumo analizę dėl turto nuomos įkainių nustatymo.

¹⁵⁷ Turto valdymo skyriaus nuomos vadybininko darbo užmokestis, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, kitos veiklos kitos sąnaudos (skelbimai, sutarčių registravimas).

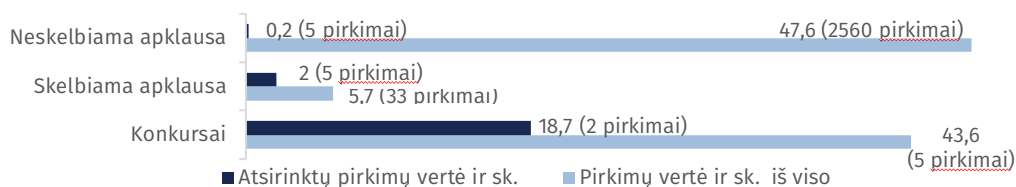
¹⁵⁸ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos darbo reglamentas, 69 p.

¹⁵⁹ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos komitetų darbo reglamentas, 9 p. 2 p.

3. PIRKIMŲ VIDAUS KONTROLĖ IR VYKDYMAS

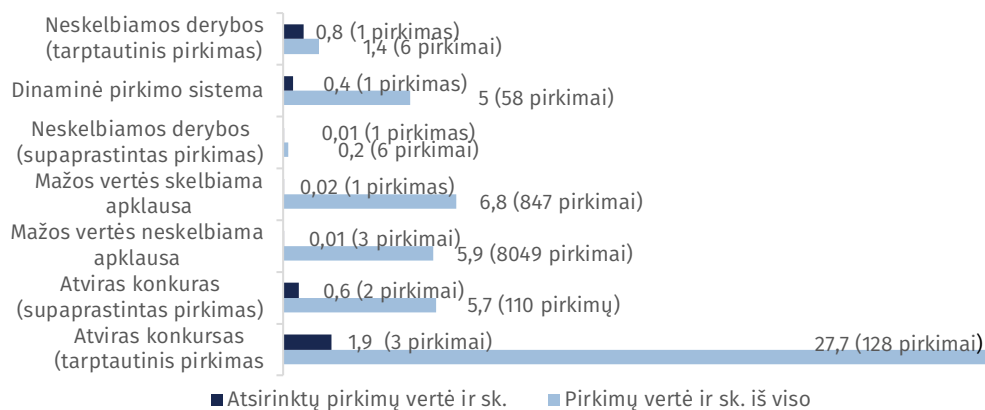
110. Viešojo sektoriaus vidaus kontrolę reglamentuoja įstatymas¹⁶⁰, kuris nustato vidaus kontrolės veikimą, tikslus ir dalyvių kompetenciją vidaus kontrolės ir vidaus audito srityse. LRT, kaip perkančioji organizacija (toliau – PO), atlieka dviejų tipų pirkimus: viešuosius (toliau – VP), vykdomus pagal Viešųjų pirkimų įstatymą (toliau – VPĮ), ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimus (toliau – PP), kurie organizuojami pagal Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašą¹⁶¹ (toliau – Aprašas).
111. Išnagrinėję pirkimų proceso vidaus kontrolę, atsižvelgdami į trumpą audito procedūrų terminą, auditorių profesiniu sprendimu atsirinkome ir vertinome 12 PP (28 pav.) ir 12 VP (29 pav.) pagal skirtingus pirkimų būdus.

28 pav. 2021–2024 m. atsirinktų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų skaičius nuo visų ir pirkimų sutarčių vertės mln. Eur.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos radijo ir televizijos duomenis

29 pav. 2021–2024 m. atsirinktų viešųjų pirkimų skaičius nuo visų ir pirkimų sutarčių vertė mln. Eur.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal VPT parengto pirkimų vykdytojų žemėlapių-švieslentės duomenis

3.1. Reikia stiprinti pirkimų vidaus kontrolę

112. Siekdamas užtikrinti pirkimų tikslų pasiekimą ir pagrindinių principų laikymąsi, organizacijos vadovas turi sukurti veiksmingą vidaus kontrolės sistemą pirkimų srityje, patvirtinti pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašą, apimantį visus

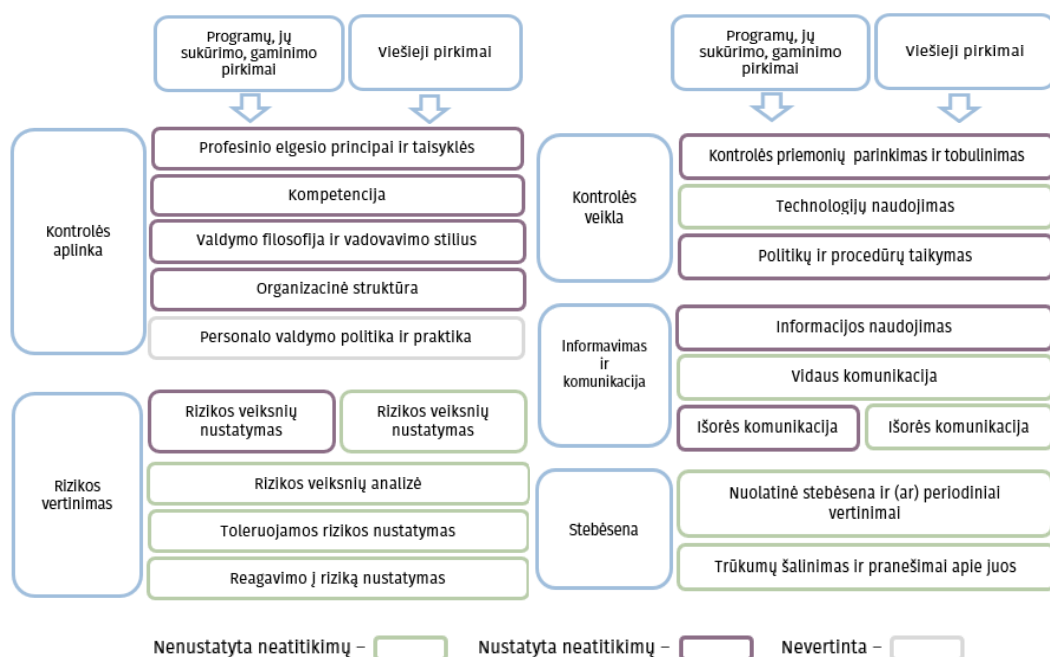
¹⁶⁰ Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas.

¹⁶¹ Vyriausybės 2003-10-09 nutarimas Nr. 1264.

pirkimo proceso etapus ir atitinkantį pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus¹⁶². Reikalavimai viešojo juridinio asmens vidaus kontrolės politikos turiniui plačiau detalizuojami Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos apraše¹⁶³, kuriame aprašomi vidaus kontrolės tikslai, dalyviai, elementai ir juos apibūdinantys principai. Vertinome, ar LRT yra sukurta pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarka ar mechanizmas.

113. LRT yra sukurta pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarka ar mechanizmas, bet yra ir tobulintinų dalykų: programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų neatitikimai nustatyti 4 iš 5 elementuose dėl 9 (iš 16¹⁶⁴) principų, viešųjų pirkimų – 3 iš 5 elementuose dėl 7 (iš 16) principų (30 pav., 13 priedas).

30 pav. Nustatyti vidaus kontrolės neatitikimai

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal teisės aktus

114. Daugiausia neatitikimų (4 iš 4 principuose) nustatyta dėl kontrolės aplinkos (15 lentelė).

15 lentelė. Nustatyti vidaus kontrolės neatitikimai kontrolės aplinkos elemente

Principai	PP	VP
Profesinio elgesio principai ir taisyklės	Iki 2024-01-03 LRT PP taisyklėse nebuvo numatyta prievolė deklaruoti privačius interesus VTEK. 8 iš 12 pirkimų jie nebuvo deklaruoti arba nedeklaruoti laiku.	3 asmenys 2-uose viešuosiuose pirkimuose iš 12 VTEK nebuvo laiku deklaravę privačių interesų.
Kompetencija	LRT PP buvo suplanuoti ir įvykę 5 vidiniai mokymai PP organizatoriams bei 3 vidaus kontrolės vykdymo srities mokymai visiems LRT darbuotojams. Nėra fiksuojami mokymų dalyviai ir nesudarinijami mokymuose dalyvavusių darbuotojų sąrašai.	LRT VP atveju buvo suplanuoti 8 ir įvykę 12 išorinių mokymų VP skyriaus darbuotojams.

¹⁶² Viešųjų pirkimų tarnybos 2025-05-05 parengtos Viešųjų pirkimų ir pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijos.

¹⁶³ Finansų ministro 2020-06-29 įsakymu Nr. 1K-195 patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas.

¹⁶⁴ Kadangi valstybės mastu bendra pirkimams skirta personalo įgūdžių politika neformuojama, todėl šio principo atitikties nevertinome, o jo aspektus vertinome analizuodami kompetencijų principo atitikį.

Principai	PP	VP
Valdymo filosofija ir vadovavimo stilius	50 proc. (3 iš 6) atsirinktų pareigybių aprašymuose nenumatyta vykdyti / inicijuoti / organizuoti pirkimus bei reikalavimas išmanyti pirkimus reglamentuojančius teisės aktus. 100 proc. (6 iš 6) atsirinktose komisijos narių pareiginiuose nuostatuose nenumatyta, kad asmuo dalyvauja kaip pirkimų komisijos narys vykdant pirkimus ir nenustatytas reikalavimas išmanyti pirkimus reglamentuojančius teisės aktus.	40 proc. paskirtų inicijuoti/organizuoti viešuosius pirkimus darbuotojų pareigybių aprašymuose nenumatyta vykdyti / inicijuoti / organizuoti viešuosius pirkimus bei išmanyti viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus.
Organizacinė struktūra	PP taisyklėse organizatoriaus sąvoka apima ir iniciatoriaus sąvoką, o PP ir VP taisyklėse pirkimo vykdymas neatskiriamas nuo inicijavimo, todėl nėra tinkamai apibrėžtos iniciatorių ir organizatorių funkcijos ir atsakomybės.	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktus duomenis.

115. Interesų konfliktų prevencijai skirtų dokumentų pateikimo kontrolė reikalinga, kad būtų valdomos rizikos, įskaitant ir perkančiosios organizacijos reputacijos riziką, pirkimų procese dalyvaujantiems asmenims patekus į galimo interesų konflikto situaciją. Kontrolės aplinką apibūdinantis profesinio elgesio principas apima tai, kaip viešojo juridinio asmens vadovas ir darbuotojai laikosi profesinio elgesio taisyklių, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto, o viešojo juridinio asmens vadovas formuoja teigiamą darbuotojų požiūrį į vidaus kontrolę¹⁶⁵. Nustatėme, kad iki 2024-01-03 PP taisyklėse nebuvo numatyta prievolė deklaruoti privačius interesus Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai, 8 iš 12 PP jie nebuvo deklaruoti arba nedeklaruoti laiku. VP atveju nustatėme, kad 2 iš 12 pirkimų 3 asmenys nebuvo laiku deklaravę privačių interesų. Nustatėme, kad neregistruojami pirkimų ir vidaus kontrolės mokymų dalyviai¹⁶⁶, o pirkimų procedūras vykdė specialistai, kurių pareiginiuose nuostatuose tokia veikla nėra numatyta. Nustatėme, kad LRT PP taisyklėse¹⁶⁷ organizatoriaus sąvoka apima ir iniciatoriaus sąvoką, o LRT PP ir VP¹⁶⁸ taisyklėse pirkimo vykdymas neatskiriamas nuo inicijavimo. Atrinktuose pirkimuose nustatėme atvejus, kai pirkimo iniciatoriai ir organizatoriai buvo tie patys asmenys (pavyzdys).

Funkcijų neatskyrimo pavyzdys

Atsirinktų PP 5 (iš 5) neskelbiamų apklausų vykdymo atvejais pirkimo iniciatoriai ir organizatoriai buvo tie patys asmenys, o 1 (iš 5) atveju tas pats asmuo vykdė ir sutarties vykdymo priežiūrą. VP atveju tas pats asmuo atsakingas už kelis viešųjų pirkimų proceso etapus: 7 iš 12 atsirinktuose pirkimuose pirkimo organizatorius, iniciatorius, už sutarties vykdymą atsakingas asmuo buvo tas pats.

116. Kai pirkimo vykdymas neatskiriamas nuo inicijavimo ir sutarties vykdymo priežiūros, didėja apgaulės ar korupcijos atsiradimo tikimybė. STT atkreipia dėmesį į korupcijos pasireiškimo ir neskaidrių sprendimų riziką, kai neatskirtos pirkimo inicijavimo, jo atlikimo ir sutarties vykdymo priežiūros funkcijos¹⁶⁹.

¹⁶⁵ Finansų ministro 2020-06-29 įsakymu Nr. 1K-195 patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas, 14.1 p.

¹⁶⁶ Nustatėme, kad PP buvo suplanuoti ir įvykę 5 vidiniai mokymai PP organizatoriams ir 3 vidaus kontrolės vykdymo srities mokymai visiems LRT darbuotojams, o VP atveju 2021–2024 m. buvo suplanuoti 8, įvyko 12 išorinių mokymų VP skyriaus darbuotojams.

¹⁶⁷ LRT generalinio direktoriaus 2024-01-03 įsakymu Nr. VJ-1 patvirtintos VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų organizavimo taisyklės.

¹⁶⁸ LRT generalinio direktoriaus 2020-12-30 įsakymu Nr. VJ-216 patvirtintos VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės taisyklės.

¹⁶⁹ STT 2022-09-27 antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-7595 Dėl viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų projektų, 1.1 p.

Pokytis audito metu

LRT 2025-09-25 patikslino ir patvirtino viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų organizavimo taisykles, atskyrė iniciatorių, organizatorių ir už sutarties vykdymo priežiūrą atsakingų asmenų funkcijas.

117. Nustatyti trūkumai sietini ir su pirkimų veiklos peržiūros neatlikimu ir nepakankama programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų kontrole. Įstaigos veiklos sritys, procesai ir rezultatai turi būti periodiškai peržiūrimos siekiant užtikrinti, kad jos atitinka galiojančias taisykles, veiklos kryptį aprašus, procedūras ar kitus reikalavimus¹⁷⁰. Nustatėme, kad LRT neturi patvirtintos tvarkos ar kito dokumento, kuriame būtų aprašyta PP veiklos peržiūra (16 lentelė). LRT teigimu, tokia peržiūra atliekama pagal poreikį pasikeitus teisės aktams, bet ne rečiau kaip kartą per 3 metus, tačiau nepateikė jos atlikimo įrodymų. Reglamente¹⁷¹ numatyta, kad Pirkimų ir investicijų politikos komitetas, įgyvendindamas tikslą užtikrinti skaidrų ir efektyvų lėšų panaudojimą vykdant LRT pirkimus ir investicijas, atlieka pirkimų procesų skaidrumo ir efektyvumo vertinimą. Komitetas atlieka pirkimų planavimo dokumentų analizę, bet nenustatėme, kad būtų atliekamas pirkimų procesų skaidrumo ir efektyvumo vertinimas, nereglamentuota kaip jis turėtų būti atliekamas ir koku periodiškumu. Neatliekant šio vertinimo nėra užtikrinamas pirkimų vykdymo skaidrumas ir efektyvumas.

16 lentelė. Nustatyti vidaus kontrolės neatitikimai rizikos vertinimo, kontrolės veiklos, informavimo ir komunikavimo elementuose

Principai	PP	VP
Rizikos veiksnio nustatymas	Nėra numatyta su programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų efektyvumu ar rezultatyvumu susijusių rodiklių.	Neatitikimų VP srityje nenustatyta.
Kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas	Nepakankama paskesnė programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų kontrolė. Nėra patvirtintos tvarkos ar kito vidaus dokumento, kuriame būtų aprašytas programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų veiklos ir rezultatų peržiūros atlikimas. Neužtikrinamas pirkimų organizatorių bei iniciatorių funkcijų atskyrimas pirkimus inicijuojant bei organizuojant.	
Politikų ir procedūrų taikymas	Neužtikrinama dalies (12 iš 12 PP ir 4 iš 12 VP) pasirinktų pirkimų atitiktis teisės aktų reikalavimams.	
Informacijos naudojimas	Nėra PP pirkimų plano keitimo procedūros patikros lapo, sutarties keitimo procedūros patikros lapo ir rinkos tyrimo formų, o programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų pažymos forma turi trūkumų ir jos nepivaldoma rengti, kai sutartis sudaroma raštu; Nėra PP poreikių ir pirkimų registrų. Siekiant užtikrinti gerą praktiką, PP atveju, būtų tikslinga pasitvirtinti šiuos minėtus registrus ir lapų formas.	Pavyzdinės pirkimų proceso metu pildomų dokumentų formos turi trūkumų (viešųjų pirkimų paraiška, mažos vertės pirkimo pažyma, konfidencialumo pasižadėjimo forma).
Išorės komunikacija	Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų taisyklės nenumatė reikalavimo skelbti skelbiamos apklausos būdu vykdytų pirkimų procedūrų ataskaitų.	Neatitikimų VP srityje nenustatyta.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos radijo ir televizijos pateiktus duomenis

118. Lietuvos radijas ir televizija neužtikrina pakankamo viešųjų pirkimų dokumentavimo, nes pildomos dokumentų formos turi trūkumų (16 lentelė), o PP atveju, siekiant užtikrinti gerą praktiką, būtų tikslinga pasitvirtinti VPT rekomenduojamas patikros lapų formas ir

¹⁷⁰ Viešojo sektoriaus vidaus kontrolės standartų gairės (INTOSAI GOV 9100), 2.3 posk., prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/3088/> (žiūrėta 2025-09-12).

¹⁷¹ Tarybos posėdžio 2021-01-05 nutarimu Nr. PI-01 ir 2025-04-22 nutarimu Nr. P1-06 patvirtinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos komitetų darbo reglamentai.

registrus. PP taisyklės nenumatė reikalavimo skelbti skelbiamos apklausos būdu vykdytų PP procedūrų ataskaitas, kaip numatyta apraše¹⁷².

Pokytis audito metu

Įsakymo pakeitimu¹⁷³ buvo numatytas skelbiamos apklausos būdu vykdytų PP procedūrų ataskaitų paskelbimas LRT interneto svetainėje.

119. Pašalinus šiuos trūkumus ir sustiprinus vidaus kontrolės elementus, būtų sukurtos prielaidos išvengti klaidų ir teisės aktų nesilaikymo atvejų, laikytis pirkimų skaidrumo principo ir sukaupti duomenis, reikalingus tobulintinioms sritims bei korekciniam veiksmams nustatyti. Atliekant pirkimų veiklos srities ir rezultatų peržiūrą, būtų laiku užtikrinamas pirkimo proceso koregavimas ir tobulinimas, atsižvelgiant į pasikeitusias sąlygas arba pirkimams taikomus reikalavimus. Tai padėtų siekiant pirkimų vykdymo teisėtumo ir lėšų naudojimo ekonomiškumo.

3.2. Tinkamas programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų reglamentavimas, jų priežiūra ir atsakingas jų ir kitų pirkimų vykdymas leistų pasiekti didesnį ekonomiškumą

120. VP organizavimą ir vykdymą LRT reglamentuoja LRT pirkimų politika ir Viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės taisyklės, kurių tikslas nustatyti bendrus pagrindinius pirkimų, strateginio planavimo, koordinavimo ir sudarytų pirkimo sutarčių vykdymo bei kontrolės principus LRT. PP organizuojami pagal Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašą¹⁷⁴.
121. Vertinome, ar LRT kasmet parengė ir patvirtino pirkimų planus ir ar jų įgyvendinimas siekė ne mažiau kaip 80 proc. patikslinto plano. Nustatėme, kad PP planų 2021–2023 m. nebuvo numatyta rengti ir jie nebuvo parengti. PP metinių planų registras patvirtintas ir taikomas nuo 2024 m. LRT teigimu, 2024 m. įvykdyti 192 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimai iš 217 pirkimų (88,5 proc.). Kadangi nėra įvykdytų pirkimų registro ir LRT neturi duomenų apie faktinį įvykdymą, tai turi įtakos VP ir PP skaidrumo principo laikymuisi ir priimtų sprendimų atsekamumui.

Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų reglamentavimo trūkumai

122. Nustatėme, kad Vyriausybės nutarimu¹⁷⁵ patvirtinto Aprašo nuostatos ne visais atvejais aiškiai reglamentuoja pirkimo būdo pasirinkimą¹⁷⁶ (pavyzdys), nenumato, koks būdas

¹⁷² Vyriausybės 2003-10-09 nutarimu Nr. 1264 patvirtintas Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašas, 133 p.

¹⁷³ LRT generalinio direktoriaus 2025-09-25 įsakymas Nr. VJ-227 „Dėl VšĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos generalinio direktoriaus 2024-01-03 įsakymo Nr. VJ-1 „Dėl Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų organizavimo taisyklių tvirtinimo“ pakeitimo“.

¹⁷⁴ Vyriausybės 2003-10-09 nutarimas Nr. 1264.

¹⁷⁵ Vyriausybės 2003-10-09 nutarimu Nr. 1264 patvirtintas Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašas.

¹⁷⁶ Aprašo 116 p. numato, kad PO skelbiamą apklausą gali vykdyti visais atvejais, išskyrus 98 p. numatytą atvejį, tačiau 98 p., reglamentavęs konkurso būdo pasirinkimo sąlygas, neteko galios nuo 2022-03-01, o reglamentavimas perkeltas į 191 p., todėl 116 p. klaidingai numato išimtį remiantis 98 p.

turėtų būti taikomas, kai perkamos kelių programų sukūrimo ir (arba) gaminimo paslaugos.

Pirkimo būdo pasirinkimo reglamentavimo trūkumai

Aprašo 19¹ p. numato, jog įsigyjant vieną (atskirą) programą ir (arba) jos sukūrimo ir (arba) gaminimo paslaugas, transliuotojas programos konkursą vykdo pasirinktinai programos konkurso arba skelbiamos apklausos būdu. Vyriausybės nutarimu patvirtintas Aprašas nereglamentuoja pirkimo būdo pasirinkimo, kai perkamos kelių programų sukūrimo ir (arba) gaminimo paslaugos. LRT teigimu, renkantis pirkimo būdą vadovaujasi 116 p., kad PO skelbiamą apklausą gali vykdyti visais atvejais, išskyrus 98 p. numatytą atvejį. Pažymėtina, kad 98 p., reglamentavęs konkurso būdo pasirinkimo sąlygas, neteko galios nuo 2022-03-01, o reglamentavimas perkeltas į 19¹ p., todėl 116 p. klaidingai nukreipia į 98 p. – turėtų būti nuoroda į 19¹ p.

123. Neskelbiamų apklausų atveju gali būti vykdomas pirkimas kreipiantis į konkretų tiekėją dėl Apraše nustatytų priešasčių¹⁷⁷, leidžiančių pirkimą vykdyti kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (-us), todėl gali būti neužtikrinama sąžininga konkurencija. Konkurencijos nebuvimas gali padidinti įsigyjamų prekių, paslaugų ar darbų kainas, sumažinti galimybes racionaliausiu būdu panaudoti valstybės lėšas¹⁷⁸. Nacionalinėje darbotvarkėje korupcijos prevencijos klausimais nurodyta, kad turi būti mažinama viešųjų pirkimų iš vieno tiekėjo dalis, nes konkurencijos nebuvimas didina įsigyjamų prekių, paslaugų ar darbų kainas ir mažina galimybes racionaliai panaudoti viešąsias lėšas¹⁷⁹.
124. Vertinome 5 (iš 2 560) neskelbiamų apklausų atvejus. Nustatėme, kad šiais atvejais Aprašas nenumato reikalavimo įsitikinti, kad planuojamos lėšos yra adekvačios pirkimo objekto vertei rinkoje, todėl 4 iš 5 atvejais kainos adekvatumo rinkai įrodymai nepateikti. LRT vykdytų neskelbiamų apklausų skaičius audituojamu laikotarpiu siekė nuo 567 iki 771 vnt. kasmet, o 2024 m. sutarčių, kurių vertė 2024 m. siekė ir viršijo 10 000 Eur be PVM, buvo 45 proc. Nepakankamai dokumentuojant pirkimo proceso veiksmų ir priimtų sprendimų argumentus, neužtikrinamas pirkimo skaidrumas ir priimtų sprendimų atsekamumas, nesurenkama informacija šio proceso tobulintinių sričių identifikavimui ir atitinkamai galimų korekcinųjų veiksmų nustatymui. Aprašo nuostatų laikymosi priežiūra nėra paskirta jokiame subjektui ir neatliekama PP vykdymo priežiūra.

Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų neatitikimai pirkimo planavimo, inicijavimo ir pirkimo vykdymo etapuose

125. Vertinome, ar visi atsirinkti LRT vykdyti pirkimai atitiko teisės aktų reikalavimus. 12 iš 12 atsirinktų PP nustatėme neatitikimus dėl netinkamo reglamentavimo ir vykdymo visuose pirkimų organizavimo etapuose¹⁸⁰ (31 pav.). Vertinami aspektai aktualūs ne visiems pirkimo būdams, detaliau 14 ir 16 prieduose.

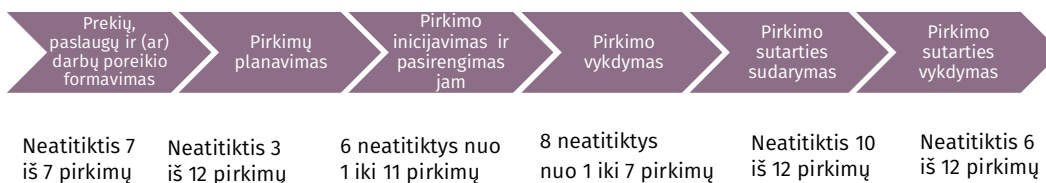
¹⁷⁷ Aprašo 118.4–118.7 p., pvz.: perkančioji organizacija neskelbiamą apklausą gali vykdyti, jeigu paslaugas teikti gali tik konkretus tiekėjas dėl transliuotojo numatyto programų tinklėlio; dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos įsigyjant scenarijų sukūrimo paslaugas; rūbų, dekoracijų ir kitų dizainerių paslaugas; grimo dailininko paslaugas; atlikėjų paslaugas; fonogramų gamintojų paslaugas, filmo vertimų paslaugas, fotografijos ar kitų fotografijai analogiškų būdų atvaizdų (nuotraukų) kūrimo paslaugas, kt.

¹⁷⁸ 2021-06-02 STT analitinės antikorupcinės žvalgybos informacija, prieiga per internetą: [Lietuvoje dažni korupciniai požiūriai rizikingi „vieno tiekėjo“ pirkimai | STT](#) (žiūrėta 2025-09-16).

¹⁷⁹ 2022–2033 m. nacionalinė darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais, 146 p.

¹⁸⁰ VPT rekomendacijose numatyti 6 viešųjų pirkimų organizavimo etapai.

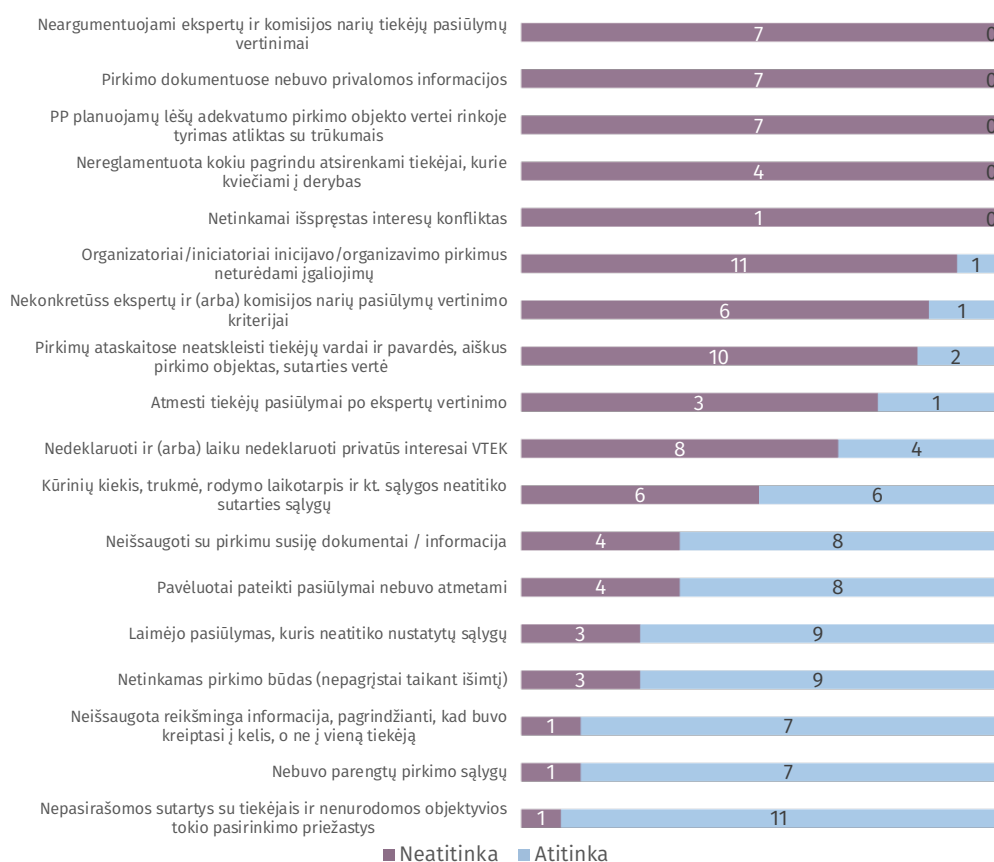
31 pav. Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų didelio ir vidutinio reikšmingumo neatitikimai visuose pirkimų organizavimo etapuose

Šaltinis – Valstybės kontrolė

126. Nustatėme, kad iš 30 neatitikimų 6 didelio reikšmingumo¹⁸¹, 12 – vidutinio (32 pav., 17 priedas) ir 12 mažo, dėl kurių LRT teikėme rekomendacijas raštu.

32 pav. Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų dalis¹⁸² (vnt.), atitinkanti ir neatitinkanti teisės aktų reikalavimų

Šaltinis – Valstybės kontrolė

127. 2024 m. 89 proc. (516 iš 578) PP buvo vykdyta neskelbiamos apklausos būdu kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (-us) dėl Apraše nustatytų priežasčių. Nustatėme, kad 3 (iš 12) atvejais planavimo etape pirkimas vykdomas neskelbiamos apklausos būdu, nurodant, kad paslaugas teikti galėjo tik konkretus tiekėjas dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos. Nustatėme, kad paslaugas galėjo teikti ne tik pasirinktas

¹⁸¹ Reikšmingumas nustatytas pagal tai, kokie reglamentavimo trūkumai nustatyti.

¹⁸² Dalis neatitikimų vertinti ne visuose 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimuose, nes vertinami aspektai aktualūs ne visiems pirkimo būdams.

konkretus tiekėjas (pavyzdys), todėl nebuvo užtikrinama konkurencija ir galimybė dalyvauti daugiau potencialių tiekėjų.

Neskelbiamos apklausos būdo pasirinkimo pavyzdžiai

- ✓ 2021 m. pirkimas, kurio objektas sukurti LRT Radijo programoms rubriką (-as) / reportažą (-us), LRT radijo žinioms reportažo (-ų) literatūrinės dalies scenarijų bei sukurti ir atlikti programos vedėjo vaidmenį, vykdytas neskelbiamos apklausos būdu, vadovaujantis Aprašo 118.4.2 ir 118.4.4¹ p., nes pirkimo vertė neviršijo 58 000 Eur be PVM ribos, todėl buvo kreiptasi į konkretų tiekėją dėl teikiamų paslaugų specifikos, kompetencijų ir turimos patirties rengiant reportažus, siekiant išlaikyti socialinių temų tęstinumą, į jas yra įsigilinęs būtent pasirinktas autorius. Vertinama, kad sąlygos netenkina Apraše nustatytų priežasčių, t. y. paslaugas teikti galėjo ne tik pasirinktas konkretus tiekėjas.
- ✓ 2024 m. buvo vykdytas beveik analogiškas pirkimas neskelbiamos apklausos būdu, kurio sutarties objektas radijo programų literatūrinės dalies scenarijų sukūrimas bei programos vedėjo vaidmens sukūrimas ir atlikimas. LRT kreipėsi į kitus pasirinktus konkrečius tiekėjus, pagal Aprašo 118.4.2 ir 118.4.4 p. LRT teigimu, tiekėjai pasirinkti siekiant išlaikyti laidų vientisumą, būtent jie geriausiai gali išpildyti konkrečių laidų mintį, nes rengiant laidas radijo klausytojui ypač svarbus vedėjų pastovumas, ne nuolatinė kaita. Vertinama, kad šios sąlygos netenkina Apraše nustatytų priežasčių, t. y. paslaugas teikti galėjo ne tik pasirinktas konkretus tiekėjas.

128. Pirkimo inicijavimo ir pasirengimo jam etape nustatėme 6 neatitiktis teisės aktų ir vidaus tvarkų reikalavimams. Pasiūlymų vertinimo kriterijai neturi PO suteikti neribotos pasirinkimo laisvės ir turi užtikrinti veiksmingą tiekėjų konkurenciją, pasiūlymų vertinimo kriterijai turi būti suformuluoti taip, kad tiekėjų pasiūlymuose pateiktos informacijos atitiktų nustatytiems pasiūlymų vertinimo kriterijams būtų galima patikrinti¹⁸³. Nustatėme, kad pirkimo dokumentuose pateikiamas plačiai suformuluotas ekspertų pasiūlymų vertinimo kriterijus¹⁸⁴ ir nekonkretizuoti ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai kūrinio kokybei įvertinti¹⁸⁵ (6 iš 7), todėl pasiūlymų vertinimo kriterijai PO suteikia neribotą pasirinkimo laisvę ir gali būti neužtikrinama veiksminga tiekėjų konkurencija.

Pokytis audito metu

Organizatoriai ir (arba) iniciatoriai gali¹⁸⁶ inicijuoti ir (arba) organizuoti pirkimus, kurių vertė neviršija 10 000 Eur be PVM. Nustatėme, kad 11 iš 12 PP inicijavo ir (arba) organizavo didesnės vertės pirkimus. Įsakymo pakeitimu¹⁸⁷ atsisakyta perteklinių nuostatų dėl programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų organizatorių vykdomų pirkimo verčių¹⁸⁸, tačiau pirkimų organizatoriams ir toliau numatoma ne tik organizuoti, bet ir inicijuoti pirkimus, t. y. liko neužtikrintas funkcijų atskyrimas.

¹⁸³ Vyriausybės 2003-10-09 nutarimu Nr. 1264 patvirtintas Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašas, 85 p.

¹⁸⁴ Ekspertų vertinimo metodikoje nurodoma, kad vertinimas „Ne“ skiriamas, jei: „pateikta pasiūlymo idėja/koncepcija yra neatitinka LRT 2018-2022 metų strateginių tikslų, pasiūlymas nėra aktualus/ tinkamas LRT Programai, Pasiūlymo formoje nurodytas programos žanras neatitinka Pirkimo dalies (žanro) tematikos, pasiūlymas nėra originalus, tiekėjų idėjos pristatymas neparodo, kad jie galėtų kokybiškai įgyvendinti pasiūlymą“.

¹⁸⁵ 2025 m. interneto portalui LRT.lt programų sukūrimo ir jų gaminimo paslaugų pirkimo Pasiūlymų ekonominio naudingumo vertinimo metodikoje nurodoma, kad šis naudingumas vertinamas pagal du kriterijus – kainą (lyginamasis svoris 20) ir kūrinio kokybę (lyginamasis svoris 80), bet pastarojo įvertinimui nėra numatyti kriterijai, kuriais remiantis būtų detalizuotas kokybės įvertinimas ir pagrindimas kodėl suteiktas vienoks ar kitoks balas.

¹⁸⁶ LRT generalinio direktoriaus 2019-12-12 įsakymas Nr. 1RA-204 „Dėl programų pirkimų organizatorių sąrašo tvirtinimo“, su vėlesniais pakeitimais.

¹⁸⁷ LRT generalinio direktoriaus 2025-07-07 įsakymas Nr. VJ-176 „Dėl generalinio direktoriaus 2019-12-12 įsakymo Nr. 1RA-204 „Dėl programų pirkimų organizatorių sąrašo tvirtinimo“ pakeitimo“.

¹⁸⁸ Įsakymo pakeitime nenurodoma pirkimo vertė, iki kurios iniciatoriai ir (ar) organizatoriai gali inicijuoti ir (ar) organizuoti pirkimus.

129. Pirkimo vykdymo etape nustatėme 7 neatitiktis teisės aktų ir vidaus tvarkų reikalavimams. Nustatėme, kad 3 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų laimėtojai nustatyti tiekėjai, kurie neatitiko pirkimo sąlygų¹⁸⁹. Taip pat nustatėme 3 iš 4 PP atvejų, kai tiekėjų pasiūlymai nepagrįstai atmesti po ekspertų vertinimų. Aprašas ir PP komisijos darbo reglamentas numato tik konsultacinę ekspertų funkciją, o Komisijos sprendimus priima jos nariai. VPT gairėse nurodoma, jog pasiūlymų vertinimą turi atlikti visi komisijos nariai, todėl tiekėjų pasiūlymai, remiantis ekspertų vertinimais, negalėjo būti atmetami¹⁹⁰.
130. Tiekėjų pasiūlymų vertinimo etape nustatėme trūkumų, kai 7 iš 7 PP projektų pristatymo atrankos (*pitching'o*) ekspertų vertinimai ir komisijos narių ekonominio naudingumo vertinimai nebuvo argumentuojami, o 1 iš 7 PP ekspertas, nedalyvavęs tiekėjo programos pristatyme, jį įvertino ir skyrė balą. Nesant argumentavimo, balai skiriami jų nepagrindžiant, o tai neužtikrina skaidrumo principo.
131. Komisija, nustatydamą pirkimo ar kiekvienos jo dalies laimėtojų skaičių, protokole turi nurodyti objektyvias tokio pasirinkimo priežastis¹⁹¹. Nustatėme 1 iš 12 PP atvejų, kai LRT nusprendė nesudaryti pirkimo sutarčių su tiekėjais, atitukiais pirkimo sąlygas, dėl 10 (iš 18) pirkimo dalių, nes prarado poreikį pirkti. Nurodyta pasirinkimo priežastis nėra objektyvi, t. y. nenurodoma dėl kokių priežasčių pirkimo poreikis buvo prarastas, jei pirkimas vykdytas ir poreikis pirkti buvo įvertintas.
132. Siekiant užtikrinti pirkimų principų laikymąsi, tikslus, sąžiningą varžymąsi ir konkurenciją, LRT turi reglamentuoti koku pagrindu atsirenkami tiekėjai yra kviečiami į derybas ir nusimatyti, kad ekspertų vertinimų pagrindu nebūtų atmetami tiekėjų pasiūlymai. Taip pat LRT turi detalizuoti ekspertų pasiūlymų vertinimo kriterijus ir ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus kūrinių kokybei įvertinti bei nusimatyti vertinimų argumentavimą, t. y. įvardyti, kokios kriterijaus dalies pasiūlymas netenkina ar tenkina, kad būtų aišku, kuo vadovaujantis suteikiamas balas.

Pasikartojantys atsirinktų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų neatitikimai pirkimų poreikio formavimo, sutarties sudarymo ir vykdymo etapuose

133. Nustatėme, kad prekių, paslaugų ir (ar) darbų poreikio formavimo etape, konkursų ir skelbiamų apklausų atvejais (7 iš 7) planuojamų lėšų adekvatumo pirkimo objekto vertei

¹⁸⁹ Televizijos programų sukūrimo ir jų gaminimo paslaugų TV programų 2023/2024 m. sezono pirkimo sąlygose numatyta, kad pasiūlymai turi galioti ne trumpiau kaip 260 dienų nuo pasiūlymo pateikimo termino pabaigos, kuri yra 2023-01-03. 30 pirkimo dalies tiekėjo UAB „Videobankas“ programos „Piliakalnių keliais“ pasiūlymas galiojo iki 2022-09-30, t. y. nurodytas terminas neatitiko sąlygų; Televizijos programų sukūrimo ir jų gaminimo paslaugų TV programų 2021/2022 m. sezono pirkimo tiekėjas (fizinis asmuo) galutinį pasiūlymą po derybų pateikė po PO nustatyto termino, bet pasiūlymas nebuvo atmetas; 2023/2024 m. radijo programų sukūrimo ir jų gaminimo paslaugų pirkimo vieno tiekėjo, pripažinto laimėtoju, pasiūlymo galiojimo terminas netenkino 90 d., o kito tiekėjo – 260 d. termino, tačiau PO nepaprašė patikslinti pasiūlymų ir jų neatmetė.

¹⁹⁰ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011-11-02 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-407/2011. Kasacinio teismo dėl eksperto, kuris nėra komisijos narys, yra išaiškinta, kad tiekėjų teises gali pažeisti ne eksperto išvada, kaip tokia, o perkančiojo subjekto sprendimas atmesti pasiūlymą. Ekspertas nėra pirkimo komisijos narys, nepriima galutinių sprendimų dėl tiekėjo pasiūlymo, o jo pasiūlymai, nuomonės, vertinimai, kad ir kokio turinio ar formuluočių bebūtų, neįpareigoja pirkimo komisijos priimti konkretaus sprendimo. Eksperto išvada – tai tik asmens, turinčio specialių žinių konkrečioje srityje, nuomonė ir tam tikros išvados, gautos susipažinus su konkurso dalyvio techniniu pasiūlymu bei jam pateikta pirkimų komisijos medžiaga. Šios išvados yra neįpareigojančios pirkimo komisijos priimti tam tikrus sprendimus, o yra jo atlikto tyrimo, pritaikius specialias žinias, rezultatas.

¹⁹¹ Vyriausybės 2003-10-09 nutarimu Nr. 1264 patvirtintas Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašas, 114 p.

rinkoje tyrimas atliktas, tačiau nesilaikant taisyklių¹⁹²: be nuoseklaus dokumentavimo, ne visais atvejais atskleidžiant kaip apskaičiuojama kaina, kokių analogiškų programų kaina buvo lyginta, nenurodoma, ar buvo kreiptasi į tiekėjus dėl rinkos kainų įvertinimo, nenustatytas realių tiekėjų sąrašas. Nepakankamai išsamiai dokumentuojant pirkimo proceso veiksmus ir priimtų sprendimų argumentus neužtikrinamas pirkimo skaidrumo principas ir priimtų sprendimų atsekamumas, nesurenkama informacija šio proceso tobulintinių sričių identifikavimui ir atitinkamai galimų korekcinų veiksmų nustatymui.

134. Pirkimo sutarties sudarymo etape nustatyti neatitikimai, kai 10 iš 12 PP konkurso būdu, skelbiamos ir neskelbiamos apklausos būdu vykdytų pirkimų ataskaitose nebuvo atskleista informacija apie fizinius asmenis (vardai, pavardės), neįvardytas tikslus pirkimo objektas ir sutarties vertė¹⁹³. Dėl nepakankamos kontrolės informacija ataskaitose teikiama netiksli, todėl neužtikrinamas pirkimų skaidrumo principo laikymasis.
135. Pirkimo sutarties vykdymo etape nustatėme trūkumų, kai 5 iš 12 PP sutarties sąlygų įvykdymas nebuvo užtikrintas visa apimtimi, nes programų kūrinų kiekis¹⁹⁴, trukmė¹⁹⁵, rodymo laikotarpis¹⁹⁶ skyrėsi nuo sutartyje numatyto (pavyzdys).

2025 m. interneto portalui LRT.lt programų sukūrimo ir jų gaminimo paslaugų pirkimo sutarties sąlygų neatitikimai

8 pirkimo dalies tiekėjo sutarties Nr. 18F-560 specialiųjų sąlygų III dalyje numatyta, kad programų trukmė minutėmis – 15 min. LRT mediatekoje yra programos, kurių trukmė nuo 1 min. 43 sek. iki 2 min. 58 sek. LRT teigimu, siekdama sustiprinti LRT portalo redakcijos ir mediatekos veiklos sinergiją bei išplėsti naujienų pateikimo formų įvairovę, kūrybinė laidos komanda kartu su redakcija priėmė sprendimą koreguoti laidos tematikos formavimo principus. Dėl šio pokyčio buvo adaptuotas ir laidos formatas – epizodų trukmė sutrumpėjo, siekiant užtikrinti maksimalų dinamiškumą, kuris yra esminis aiškinamosios žurnalistikos žanrui. Įsigyjant programos sukūrimo ir gaminimo 15 min. trukmės paslaugą, o gaunant iki 3 min. trukmės paslaugą, neužtikrinamas jos panaudojimas visa apimtimi ir ekonomiškumo principas.

136. Nustatėme 1 iš 12 atvejų, kai vietoje įsigytos 51 programos buvo įsigtos ir ištransliuotos 52 ir tiekėjui sumokėta 12,1 tūkst. Eur (su PVM), t. y. 2 proc. daugiau, nei priklausė pagal sutartį, todėl sumokėta neturint teisinio pagrindo. Didesnį dėmesį skiriant pirkimo proceso dokumentavimui ir atliktų veiksmų bei priimtų sprendimų argumentų fiksavimui būtų užtikrinamas pirkimo skaidrumas ir priimtų sprendimų atsekamumas.

Daugiausiai viešųjų pirkimų trūkumų pirkimo inicijavimo etape

137. Vertinome, ar visi atsirinkti LRT vykdyti pirkimai atitiko teisės aktų reikalavimus. Nustatėme, kad 4 iš 12 atsirinktų VP neatitiko teisės aktų reikalavimų (33 pav.). Nustatyta

¹⁹² LRT generalinio direktoriaus 2024-01-03 įsakymu Nr. VJ-1 patvirtintos VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų organizavimo taisyklės.

¹⁹³ Vyriausybės 2003-10-09 nutarimu Nr. 1264 patvirtintas Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašas, 133, 134 ir 134¹ p.

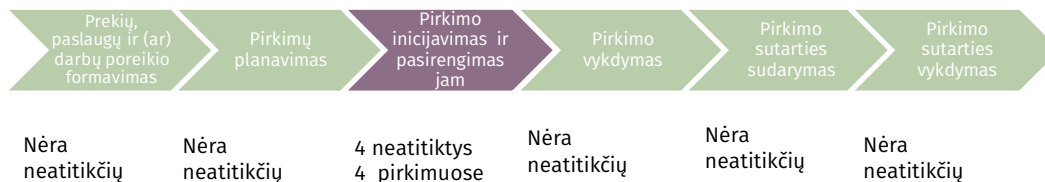
¹⁹⁴ Pirkimų Nr. 9, 10 ir 12 mėnesiniai kūrinų kiekiai nesiekė sutartyje nustatytų (pvz., sutartyje numatyta sukurti ne mažiau kaip 47 kūrinius, t. y. programos literatūrinės dalies scenarijus, per mėnesį, tačiau faktiškai surta iki 20 kūrinių per mėnesį).

¹⁹⁵ Pirkimo Nr. 3 programos „Livijos sanatorija“ 7 (iš 8) vertintų laidų trukmė nuo 21 iki 24 min., o pagal sutarties sąlygas turėjo būti 26 min. Programos „Paprasciau būna“ vertinimo metu buvo patalpintos laidos, kurių trukmė nuo 1,43 iki 2,58 min., nors sutartyje numatyta 15 min. trukmė.

¹⁹⁶ Pirkimo Nr. 2 programa „Istorijos perimetrai“ transliuota nuo 2022 m. II pusmečio, o pagal sutarties sąlygas turėjo būti transliuota 2022 m. I pusmėty.

12 neatitikimų dėl VP reglamentuojančių teisės aktų netinkamo taikymo bei LRT vidaus teisės aktų vykdymo: 4 vidutinio reikšmingumo ir 8 mažo (14 ir 15 priedai), dėl kurių teikėme rekomendacijas raštu (pirkimo dokumentuose privalomos informacijos nebuvimo, netinkamai atliekamos sutarčių vykdymo priežiūros).

33 pav. Viešųjų pirkimų (12) vidutinio reikšmingumo neatitikimai 1 iš 6 pirkimų organizavimo etapuose

Šaltinis – Valstybės kontrolė

138. Pirkimo inicijavimo ir pasirengimo jam etape nustatėme 4 neatitiktis teisės aktų reikalavimams (18 priedas). Laikėmės nuostatos¹⁹⁷, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. Numatyta¹⁹⁸, kad PO nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. Nustatėme, kad viename VP nustatyti kvalifikacijos reikalavimai dirbtinai riboja konkurenciją, o kitame VP neatitiko metodikos nuostatų¹⁹⁹. Pirkimų inicijavimo etape nustatėme, kad dviejuose iš 12 VP 3 asmenys Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai nebuvo laiku deklaravę privačių interesų.
139. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad 1²⁰⁰ iš 4 pirkimų nepakankamai pagrįstas, neįtikinantis pirkimo neskaidymo į dalis argumentas, nors numatyta²⁰¹, kad „Perkančioji organizacija, nusprendusi tarptautinio pirkimo ar statinio statybos darbų ir statinio projektavimo paslaugų pirkimo objekto neskaidyti į dalis, sprendimo pagrindimą nurodo pirkimo dokumentuose“. Atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų įstatymo 28 str. 2 d. ir Viešųjų pirkimų tarnybos praktiką, ateityje vertėtų siekti, kad pirkimo objekto neskaidymo į dalis sprendimas būtų pagrindžiamas aiškiais, objektyviais ir proporcingais argumentais. Šie auditorių nustatyti neatitikimai vertintuose pirkimuose rodo poreikį užtikrinti jų skaidrumo, lygiateisiškumo, ekonomiškumo principų laikymąsi ir konkurenciją.

¹⁹⁷ Viešųjų pirkimų įstatymas, 17 str. 1 ir 3 d.

¹⁹⁸ Viešųjų pirkimų įstatymas, 47 str. 1 d.

¹⁹⁹ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-29 įsakymu Nr. 1S-105 patvirtinta Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika, 16 p.

²⁰⁰ Pirkimas „Kelionių organizavimo paslaugos“.

²⁰¹ Viešųjų pirkimų įstatymas, 28 str. 1 d.

4. LIETUVOS NACIONALINIO RADIOJO IR TELEVIZIJOS VEIKLOS PRIEŽIŪRA

4.1. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba neįsivertino savo veiklos

140. Teisės aktuose nenumatyta kas vertina Tarybos veiklą, numatyta tik pačios Tarybos įsivertinimas kasmet ir kartą per 4 metus pasitelkus išorės ekspertus. Vertinome, ar kasmet Taryba atliko savo veiklos analizę ar įsivertinimą laikantis nustatytų kriterijų; ne rečiau kaip kartą per 4 metus įsivertinimui buvo pasitelkti nepriklausimi išorės ekspertai; Taryba yra patvirtinusi jai reikalingų kompetencijų sąrašą, o joms užtikrinti komitetai formuojami ne mažiau kaip 50 proc. iš nepriklausomų narių; kasmet bent vienas LRT tarybos posėdis buvo transliuotas viešai.
141. Pagal Valdymo koordinavimo centro (VKC) gerąją praktiką²⁰², reguliarius kolegialių organų veiklos vertinimas yra svarbus skaidrumo, atskaitomybės ir nuolatinio tobulėjimo elementas. 2021-01-01 LRT įstatyme²⁰³ atsirado nuostata, kad Taryba kasmet turi atlikti savo veiklos analizę²⁰⁴. Nustatėme, kad 2021–2024 m. ji neįvykdė reikalavimo atlikti metinį veiklos įsivertinimą pagal apraše²⁰⁵ numatytus kriterijus. LRT tarybos teigimu, tai lėmė jos sudėties pokyčiai²⁰⁶ ir užsitęsios generalinio direktoriaus rinkimų procedūros. Auditorių nuomone, kasmet neatlikus veiklos įsivertinimo nebuvo galimybės identifikuoti silpnąsias ir stipriąsias Tarybos veiklos sritis, įsivertinti trūkstamas kompetencijas, kurių reikia siekiant užtikrinti priimamų sprendimų kokybę.
142. Pagal VKC gerąją praktiką, kad valdybos veiklos vertinimas būtų kuo objektyvesnis, pasaulinėje praktikoje išoriniai vertintojai aktyviau įtraukiami vertinant didesnių įmonių valdybų veiklą. Išoriniai vertintojai suteikia papildomą ir profesionalią nuomonę dėl valdybos veiklos ir gali padėti valdybai savo veiklos vertinimą atlikti gerokai efektyviau²⁰⁷. LRT įstatyme yra nustatyta²⁰⁸, kad Taryba ne rečiau kaip kartą per 4 metus įsivertinimui turi pasitelkti nepriklausomus išorės ekspertus. Įsivertinimas turėjo būti atliekamas pagal Tarybos 2022-06-21²⁰⁹ patvirtintą aprašą, kuris Tarybos 2025-04-22 nutarimu²¹⁰ buvo panaikintas. LRT

²⁰² „Kolegialių organų veiklos vertinimo gairės“, 2019 m.

²⁰³ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 10 str. 12 d.

²⁰⁴ Tarybos 2021-01-05 patvirtintame LRT tarybos darbo reglamente numatyta, kad veiklos analizė ir įsivertinimas atliekamas pagal Tarybos patvirtintą aprašą, kuris buvo patvirtintas 2022-06-21. Apraše numatyta, kad veiklos analizė ir įsivertinimas atliekamas kiekvienais metais iki kovo 31 d. arba iki kitos dienos, nustatytos Tarybos pirmininko, įvertinus metinį posėdžių planą. Kasmetinė Tarybos veiklos analizė ir įsivertinimas vykdomas: Tarybos nariams įvertinant Tarybos (kaip grupės) veiklą, LRT administracijos darbuotojams įvertinant Tarybos (kaip grupės) veiklą, Tarybos nariams įvertinant Tarybos pirmininką, nariams įsivertinant save, vėliau pirmininkas parengia ir pristato veiksmų planą, kuriame, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, numatomos priemonės.

²⁰⁵ LRT Tarybos 2022-06-21 posėdžio protokolu Nr. P1-6 patvirtintas LRT tarybos veiklos analizės ir įsivertinimo tvarkos aprašas.

²⁰⁶ Pasikeitė pusė tarybos narių, pirmininko kadencijos pradžia.

²⁰⁷ Kolegialių organų veiklos vertinimo gairės, 2019 m.

²⁰⁸ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 10 str. 12 d.

²⁰⁹ LRT Tarybos 2022-06-21 posėdžio protokolu Nr. P1-6 patvirtintas LRT tarybos veiklos analizės ir įsivertinimo tvarkos aprašas.

²¹⁰ Tarybos 2025-04-22 posėdžio nutarimu (protokolas Nr. P1-06) patvirtintas Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) tarybos darbo reglamentas.

taryba dalyvavo seminare ir diskusijoje apie organizacijų valdyseną²¹¹, tačiau pagal apraše nustatytą tvarką nebuvo nė vieno įsivertinimo su išorės ekspertais.

143. LRT taryba veiklos įsivertinimo metu turėjo įsivertinti trūkstamas kompetencijas²¹², tačiau to neatliko ir neturi informacijos, kokių kompetencijų trūksta. Pagal 2024 m. gruodžio mėn. LRT įstatymo pakeitimus Tarybos nariai turi būti skiriami juos skiriančių institucijų nustatyta tvarka, kuri skelbiama skiriančių institucijų interneto svetainėse. Tarybos pirmininkas narius skiriančias institucijas raštu informuoja apie trūkstamų kompetencijų narių poreikį²¹³. Nustatėme, kad skiriančių institucijų interneto svetainėse tokios informacijos nėra²¹⁴. 2026 m. gegužės mėn. baigiasi keturių narių kadencijos, tad nauji turėtų būti paskirti atsižvelgiant į kompetencijų poreikius, kad būtų užtikrintas darbo efektyvumas ir visuomenės pasitikėjimas Tarybos sprendimais.

Pokyčiai audito metu

2025-04-22 patvirtintame LRT tarybos darbo reglamente įtvirtinta nuostata, kad Tarybos pirmininkas narius skiriančias institucijas raštu informuoja apie trūkstamų kompetencijų narių poreikį, prieš tai pasitaręs su nariais ir vadovaudamasis bendru atveju reikalingų kompetencijų sąrašu bei įvertinęs pareigas einančių narių kompetencijas. Auditorių nuomone, išlieka rizika, kad Taryboje nebus užtikrintos reikiamos kompetencijos, nes procesas priklauso nuo skiriančių institucijų.

144. EBPO teigimu, kolegialų organų turėtų sudaryti pakankamas kiekis nepriklausomų narių. Nepriklausomi valdybos nariai turėtų būti atsvara, jei valdybose yra valstybės atstovų ir visi valdybos nariai, įskaitant ir viešuosius pareigūnus, turėtų būti skiriami ar paskiriami atsižvelgiant į kvalifikaciją, susijusią su įmonės veiklos sritimi ir verslo profiliu, ir turėti vienodą teisinę atsakomybę²¹⁵. LRT įstatyme numatyta, kad nuolatinių Tarybos komitetų nariais skiriami ne mažiau kaip 2 Tarybos nariai ir ne daugiau kaip 3 nepriklausomi nariai²¹⁶. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme numatyta, kad ne mažiau kaip pusė valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės kolegialaus organo narių turi būti nepriklausomi²¹⁷. Nustatėme, kad Taryba turi 3 komitetus: Audito ir rizikos valdymo bei Pirkimų ir investicijų komitetus sudaro po 5 narius – 3 Tarybos nariai ir 2 nepriklausomi nariai, o Turinio komitetą sudaro 5 Tarybos nariai, t. y. nei vieno nepriklausomo nario. Nepriklausomų narių šiuo metu yra 40 proc. visų narių. Tai sudaro sąlygas komitetų sprendimuose vyrauti Tarybos narių pozicijoms, o nepriklausomų ekspertų indėlis nėra maksimaliai panaudojamas. Dėl to prarandama galimybė sustiprinti sprendimų priėmimo kokybę, skaidrumą ir efektyvumą, kuriuos užtikrina didesnis nepriklausomų narių dalyvavimas.

145. EBU rekomenduoja²¹⁸, kad priežiūros organų darbas būtų kuo atviresnis ir skaidresnis. Kiek įmanoma, jų posėdžiai turėtų būti organizuojami viešai, o priimti sprendimai ir posėdžių protokolai skelbiami visuomenei. Be to, organai turėtų aktyviai bendrauti su visuomene, prireikus organizuodami apklausas ir konsultacijas. Taikant šiuos principus,

²¹¹ 2021-09-24 vykusiame seminare diskutuota apie efektyvią LRT valdyseną ir jos kuriamą naudą; 2025-06-26 diskusijoje su Valdymo koordinavimo centro ekspertais, kur buvo pristatytos ir aptartos organizacijų valdymo organų gerosios valdysenos praktikos

²¹² LRT veiklos analizės ir įsivertinimo tvarkos apraše, galiojusiame nuo 2022-06-21 iki 2025-04-22, numatyta Tarybos nariams įvertinti kompetencijas per pateiktus klausimynus.

²¹³ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 10 str. 2 d.

²¹⁴ 2025-08-29 duomenimis.

²¹⁵ „OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises“, 2024 m., 65 psl.

²¹⁶ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 11 str. 3 d.

²¹⁷ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymas, 231 str. 1 d. 2 p.

²¹⁸ „Governance principles for public service media“, EBU, 2021.

vieši tarybos posėdžiai užtikrina didesnį skaidrumą, visuomenės pasitikėjimą ir leidžia geriau kontroliuoti sprendimų priėmimo procesą. Nustatėme, kad 2021–2024 m. 4 kartus buvo svarstyti siūlymai dėl viešų posėdžių organizavimo, tačiau dėl konfidencialumo ir pasirengimo reikalavimų tik vienas²¹⁹ LRT tarybos posėdis buvo organizuotas viešai ir tiesiogiai transliuotas LRT interneto svetainėje www.lrt.lt, taip nepanaudojant galimybės užtikrinti atvirumo ir didinti visuomenės pasitikėjimą.

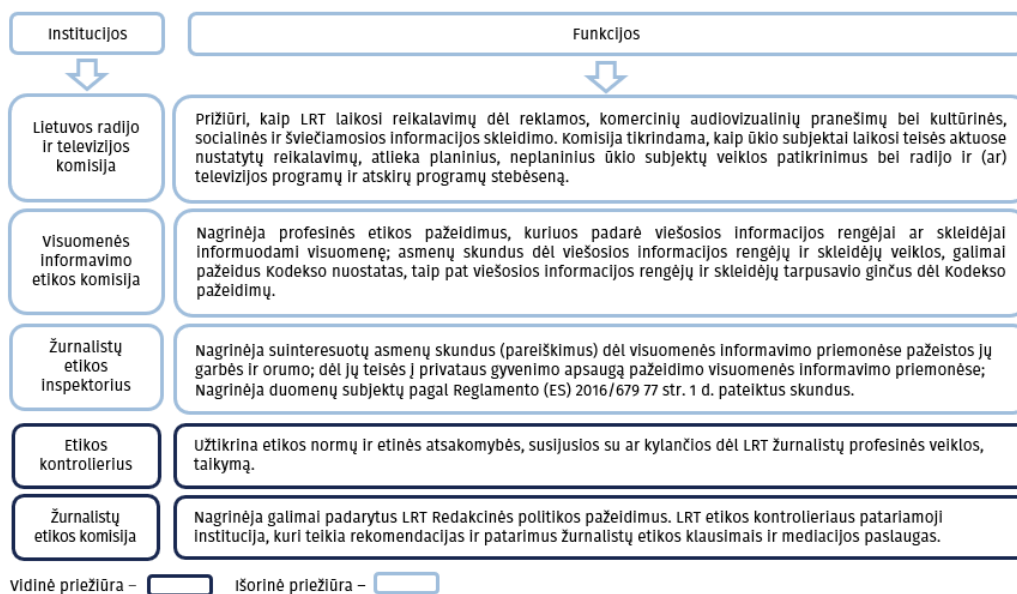
Pokyčiai audito metu

2025-04-22 Tarybos nutarimu sudaryta darbo grupė „Dėl viešai skelbiamų konfidencialių Tarybos dokumentų ir Tarybos posėdžių viešumo“. Jai pavesta parengti pasiūlymus dėl LRT tarybos veiklos viešinimo²²⁰.

4.2. Mažėja teiktų pastabų dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos, tačiau etikos kontrolieriaus vykdoma veiklos priežiūra stiprintina

146. Išorinę ir vidinę LRT priežiūrą vykdančios institucijos ir jų funkcijos²²¹ pateikiamos 34 pav.

34 pav. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos vidinę ir išorinę priežiūrą vykdančios institucijos ir jų funkcijos.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

147. Vertinome, ar kasmet mažėja Lietuvos radijo ir televizijos komisijos (toliau – LRTK), Visuomenės informavimo etikos komisijos (toliau – VIEK) ir žurnalistų etikos inspektoriaus (toliau – ŽEI) nustatytų pažeidimų.

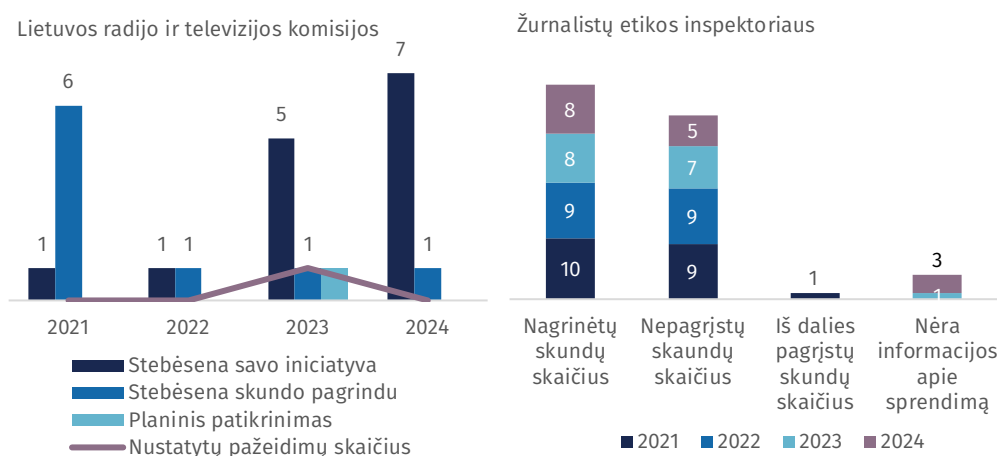
²¹⁹ 2023-08-22.

²²⁰ Taryboje svarstyti darbo grupės siūlymai 2025-10-21, planuojama, kad tarybos sprendimas bus patvirtintas 2025-11-03.

²²¹ LRT generalinio direktoriaus 2025-02-28 įsakymu patvirtintas LRT žurnalistų etikos komisijos darbo reglamentas; Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2021-04-07 sprendimas Nr. KS-48 „Dėl Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 6 straipsnio įgyvendinimo kontrolės aprašo patvirtinimo“; Visuomenės informavimo įstatymas, 46 str. 1 d.: „Visuomenės informavimo etikos komisija yra žurnalistų savivaldos ir savireguliacijos institucija, nagrinėjanti skundus dėl visuomenės informavimo etikos pažeidimų.“

148. 2021–2024 m. laikotarpiu LRTK atliko vieną planinį patikrinimą ir 24 programų stebėsenas ir nustatė vieną pažeidimą – 2022 m. radijo programoje „Klasika“ užfiksuotas nepilnamečių apsaugos reikalavimų nesilaikymas. Pažeidimas pripažintas mažareikšmiu, poveikio priemonių netaikyta. LRT taryba audituojamu laikotarpiu nesikreipė į LRTK dėl neatitikimų nustatytai reklamos ir komercinių pranešimų tvarkai, kaip tai numato aprašas²²². Pasak LRT tarybos, tam nebuvo poreikio, nes dėl galimų neatitikimų įstatymų reikalavimams konsultuojamasi su komisija prevenciškai. Susitikime su LRTK buvome informuoti, kad LRT nuolat prevenciškai konsultuojasi dėl audiovizualinio turinio atitikties reikalavimams.
149. 2021–2024 m. laikotarpiu ŽEI nagrinėjo 35 skundus dėl garbės ir orumo, privatumo, asmens duomenų apsaugos pažeidimų visuomenės informavimo priemonėse²²³ (35 pav.). Tik vienas skundas (2021 m.) pripažintas iš dalies pagrįstu – nustatytas privatumo pažeidimas: publikacijoje paskelbta asmens nuotrauka iš viešo renginio. Vykdamas sprendimą, asmens atvaizdas pašalintas.

35 pav. Išorės vertintojų nustatytų pažeidimų skaičius

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos radijo ir televizijos komisijos ir žurnalistų etikos inspektorius pateiktus duomenis

150. VIEK 2021–2024 m. laikotarpiu nagrinėjo 17 skundų dėl LRT žurnalistinės veiklos. Nustatytas vienas pažeidimas (2022 m.) dėl programos „Savaitė“²²⁴: pažeistas Visuomenės informavimo etikos kodekso 17 str., nustatantis, jog paaiškėjus, kad visuomenės informavimo priemonėje pateikta informacija yra netikslė arba klaidinga, būtina nedelsiant patikslinti netikslis ir paneigti klaidingus faktus tos pačios visuomenės informavimo priemonės adekvačioje vietoje, be komentarų, o ištaisius klaidas internete privalu nurodyti, kad kūrinio turinys buvo pakeistas ir (ar) papildytas. Audituojamu laikotarpiu LRT veikloje išorės vertintojų nustatytų pažeidimų mažėjo, o nustatyti atvejai buvo pavieniai ir nedidelės reikšmės.
151. LRT įstatyme numatyta, kad LRT etikos kontrolierius, vadovaudamasis teisėtumo, nešališkumo, teisingumo, nepriklausomumo ir viešumo principais, prižiūri, kaip LRT žurnalistai laikosi LRT žurnalistų etikos kodekse nustatytų pagrindinių profesinės etikos taisyklių bei principų, skatina laikytis profesinės etikos, pagal savo kompetenciją nagrinėja ir rengia atsakymus į asmenų skundus dėl žurnalistikos etikos taisyklių

²²² LRT Tarybos 2021-01-05 nutarimu Nr. P1-01 patvirtintas LRT kultūrinės, socialinės, šviečiamosios informacijos, reklamos, komercinių audiovizualinių pranešimų ir turinio rėmimo pranešimų skelbimo LRT programose bei LRT interneto svetainėje tvarkos aprašas, 5 p.

²²³ Visuomenės informavimo įstatymas, 50 str.

²²⁴ LRT televizija, 2021-06-20.

pažeidimo²²⁵. Vertinome, ar kasmet etikos kontrolierius Tarybai teikė metines veiklos ataskaitas, kasmet mažėjo pagrindais pripažintų etikos kontrolieriaus nagrinėtų pažeidimų; kasmet buvo imtasi bent vieno veiksmo dėl etikos pažeidimų mažėjimo; ar etikos kontrolieriaus 90 proc. teiktų rekomendacijų įgyvendintos laiku ir tinkamai, ar visi jo sprendimai dėl etikos pažeidimų paskelbti LRT interneto svetainėje ir ar apibrėžta etikos kontrolieriaus veiklos sritis.

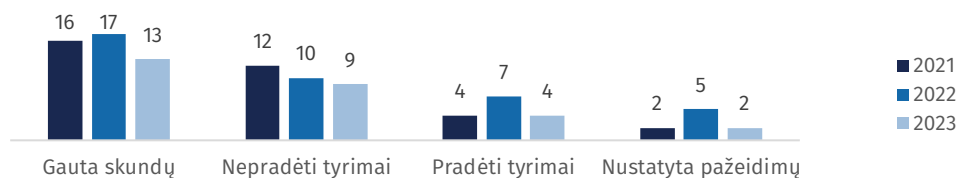
152. 2021–2023 m. metinės veiklos ataskaitos Tarybai buvo teikiamos, o 2024 m. nepateikta, nes birželį etikos kontrolierius baigė eiti pareigas ir etikos priežiūros tęstinumas nebuvo užtikrintas.

Paiškinimas dėl etikos kontrolieriaus funkcijų vykdymo tęstinumo neužtikrinimo

Po 2024 m. birželio mėn. etikos kontrolieriui baigus eiti pareigas, jo funkcijas 30 dienų perėmė²²⁶ LRT žurnalistų etikos komisija. Nuo 2024-06-10 iki 2024-11-19 etikos priežiūros tęstinumas nebuvo užtikrintas, nes niekas nevykdė kontrolieriaus funkcijų. 2024-11-29 Taryba pakeitė nuostatus ir nustatė²²⁷, kad nesant etikos kontrolieriaus jo funkcijas gali atlikti komisija, kita LRT struktūrinė dalis ar darbuotojas.

153. 2021–2022 m. nustatytų pažeidimų dalis padidėjo 16 proc. (nuo 2 iki 5 pažeidimų), o 2022–2023 m.²²⁸ sumažėjo 14 proc. (nuo 5 iki 2 pažeidimų). Audituojamu laikotarpiu nustatyti 9 pažeidimai (36 pav.). Aktualiausia išlieka žurnalistų veikla socialiniuose tinkluose – būtent dėl šių klausimų dažniausiai kreipiamasi į etikos kontrolierių, ir čia fiksuojama daugiausia pažeidimų. Nustatėme, kad 2021–2023 m. LRT etikos kontrolieriaus sprendimai dėl profesinės etikos ar kitų pažeidimų buvo paskelbti LRT interneto svetainėje, kaip numato LRT įstatymas²²⁹.

36 pav. Bendra skundų statistika dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos etikos kodekso pažeidimų

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

154. 2021–2024 m. etikos kontrolierius, kaip numatyta²³⁰, organizavo profesinės etikos mokymus, rengė situacijų išaiškinimus, teikė individualias konsultacijas²³¹, tačiau šie veiksmai nebuvo tiesiogiai siejami su nustatytais profesinės etikos pažeidimais. LRT

²²⁵ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 15 str. 1 d.

²²⁶ Tarybos 2021-01-05 protokolu patvirtinti LRT etikos kontrolieriaus veiklos nuostatai, 18 p.: Nesant etikos kontrolieriaus ar jam negalint vykdyti funkcijų, jo funkcijas atlieka Komisija, kaip numatyta šių nuostatų 24 p., arba, Tarybos sprendimu, kita LRT struktūrinė dalis ar LRT darbuotojas. Tačiau tokiu atveju etikos kontrolieriaus funkcijos, susijusios su atsakymų į asmenų skundus dėl LRT programų turinio teikimu, LRT žurnalistų veiklos vertinimu, sprendimų dėl profesinės etikos (ne)pažeidimo priėmimu ir veiklos ataskaitos Tarybai teikimu nevykdomos, išskyrus, kaip numatyta šių nuostatų 12 p. Tarybos pirmininko sprendimu toks laikinas etikos kontrolieriaus pareigų vykdymas negali trukti ilgiau nei 30 dienų per kalendorinius metus.

²²⁷ Tarybos 2024-11-19 posėdžio protokolas Nr. P1-12.

²²⁸ 2024 m., kol pareigas ėjo ankstesnis etikos kontrolierius (iki birželio), profesinės etikos pažeidimų nenustatyta, o naujas etikos kontrolierius paskirtas tik po ketvirto konkurso ir darbą pradėjo 2025-03-12, todėl skundų 2024 m. nėra fiksuota.

²²⁹ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 16 str. 4 p.

²³⁰ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 16 str. 1 d.

²³¹ 2021 m. – 27, 2022 m. – 30, 2023 m. – 9, 2024 m. – 4.

nurodė, kad 2025 m. gegužės mėn., reaguojant į gautus piliečių paklausimus dėl galimų pažeidimų šiose srityse ir etikos kontrolieriui konstatavus, kad tose situacijose būtų pažeidimai, buvo rengti mokymai dėl parapsichologų kalbinimo ir citavimo, taip pat dėl švietimo tais atvejais, kai asmeniui pareiškiami įtarimai.

155. LRT veikia ir žurnalistų etikos komisija, sudaryta LRT generalinio direktoriaus įsakymu, kuri yra kolegialus savitvarkos organas. Nuo 2021 iki 2023 m. LRT etikos kontrolieriui ir Žurnalistų etikos komisijai, nors ji turėtų būti tik patariamoji institucija, buvo priskirtos tos pačios funkcijos, todėl abu galėjo priimti sprendimus dėl etikos normų laikymosi. Nuo 2023 m. jų funkcijos išskirtos, tačiau ir Redakcinėje politikoje, ir Etikos kodekse nustatytos tapachios nuostatos dėl etikos (17 lentelė, 19 priedas).

17 lentelė. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos žurnalistų etikos kodekso ir Redakcinės politikos nuostatos

Nuostata	Etikos kodeksas (cituota)	Redakcinė politika (cituota)	Komentaras apie dubliavimą
Atsakymo teisė	„Neigiamai kritikuojamam asmeniui visada turi būti suteikta galimybė paaiškinti, patikslinti, paneigti informaciją.“ (Kodeksas, 33 p.)	„Neigiamai kritikuojamam asmeniui visada turi būti suteikta galimybė paaiškinti, patikslinti, paneigti informaciją.“ (69 p.)	Nuostatos identiškos.
Klaidų taisymas	„Žurnalistai pripažįsta savo klaidas ir netikslumus, vos tik sužinoję juos ištaiso.“ (16 p.)	„Paaiškėjus fakto klaidai paskelbtoje informacijoje, ją nedelsdami pataiso.“ (20.1 p.)	Abi nuostatos reikalauja taisyti klaidas.

Šaltinis – pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos žurnalistų etikos kodeksą ir Redakcinę politiką

156. 2023 m. LRT žurnalistų etikos komisija kėlė klausimą dėl Redakcinėje politikoje ir Etikos kodekse nagrinėjamų klausimų (pavyzdys).

Žurnalistų etikos komisijos ataskaitose pateiktų nuomonių pavyzdžiai

2023-07-2023-09 Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos žurnalistų etikos komisijos ataskaita.

„Ar dvi institucijos – Etikos kontrolierė ir Etikos komisija – priimdamos sprendimus vadovaujasi tais pačiais standartais – nuspręsta apie tai padiskutuoti su Etikos kontrolierė. Po diskusijų nuspręsta, kad komisija informuos kontrolierę apie planuojamus posėdžius, ketinamą svarstyti darbotvarkę“.

2023-10-2023-12 Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos žurnalistų etikos komisijos ataskaita.

„Redakcinėje politikoje kur kas plačiau nei Etikos kodekse aprašyta, kaip žurnalistai gali reikšti savo nuomonę. Dėl to, kad skirtinguose dokumentuose nuomonė apibrėžta skirtingai, gali nutikti precedentų, kai Etikos kontrolierė ir Etikos komisija tą patį atvejį vertina skirtingai. Taip pat ir LRT kūrybiniai darbuotojai gali skirtingai interpretuoti, ne vienodai suprasti nuomonės reiškimo ribas. Atsižvelgiant į tai, Etikos komisija kreipėsi į Etikos kontrolierių plačiau paaiškinti LRT žurnalistų etikos kodekso 18 str. turinį“.

157. Auditorių vertinimu, trūksta vientisos priežiūros sistemos, kuri reikalinga etikos standartų laikymuisi užtikrinti. Todėl svarbu atskirti etikos kontrolieriaus ir komisijos kompetencijų ribas, nustatyti, kuri institucija kokiais atvejais turi nagrinėti etikos normų laikymosi klausimus.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Laukiamas audito poveikis: įgyvendinus audito rekomendacijas pagerės LRT strateginis planavimas, LRT ir LRT tarybos veiklos organizavimas, LRT finansinių išteklių ir turto valdymas ir pirkimų organizavimas siekiant užtikrinti veiklos efektyvumą, rezultatyvumą ir ekonomiškumą.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
1-asis pagrindinis audito rezultatas Strateginio valdymo įstatyme numatyta išimtis ²³² dėl Lietuvos radijo ir televizijos strateginio veiklos plano tvirtinimo, todėl teisės aktuose turėtų būti nustatyta kas jį tvirtina.	Didelės svarbos 1. Siekiant užtikrinti, kad teisės aktuose būtų aiškiai ir nuosekliai nustatyta atsakomybė už Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos planavimą, veiklos ir rezultatų susiejimą su finansais ir rezultatų stebėseną ir vertinimą, nustatyti kas tvirtina Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos strateginį veiklos planą.	Pakeistas įstatymas(ai) ir jų nuostatose aiškiai ir nedviprasmiškai įvardijami LRT veiklos planavimo dokumentai ir nustatytos subjektų atsakomybės dėl jų tvirtinimo.	0	1	Lietuvos Respublikos Vyriausybė	2028-01-02
	1.1. Sistemaiškai peržiūrėti Strateginio valdymo ir Lietuvos radijo ir televizijos įstatymų nuostatas aiškios atsakomybės už Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos planavimą, veiklos ir rezultatų susiejimą su finansais ir rezultatų stebėseną ir vertinimą nustatymo aspektu ir inicijuoti reikalingus pakeitimus, siekiant užtikrinti šių įstatymų nuostatų aiškumą ir suderinamumą.	Finansų ministerija	2027-01-02			
2-asis pagrindinis audito rezultatas Nėra nustatytų etikos kontrolieriaus darbo užmokesčio nustatymo principų ir struktūros. LRT tarybos narių ir komitetų narių darbo užmokesčių nustato pati Taryba. Šiuo atveju darbo užmokesčio nustatymui taikyti dar kiti principai –	Didelės svarbos 2. Tam, kad būtų užtikrintas apibrėžtumas dėl darbuotojų ir tarybos narių darbo apmokėjimo, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatyme nustatyti pagrindinius darbuotojų ir Tarybos narių (taip pat ir nepriklausomų narių) darbo užmokesčio nustatymo principus.	LRT įstatyme nustatyta LRT darbuotojų darbo užmokesčio nustatymo pagrindiniai principai.	0	1	Kultūros ministerija	2028-01-02

²³² Strateginio valdymo įstatymas, 24 str. 2 d.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
Tarybos nutarimu ²³³ jis susietas su MMA. Kadangi Lietuvos radijo ir televizijos veikla finansuojama iš valstybės biudžeto, darbuotojų ir Tarybos narių darbo apmokėjimo principai turėtų būti nustatyti įstatyme, išsaugant nacionalinio transliuotojo nepriklausomumo principą.	2.1. Parengti ir pateikti Vyriausybei LRT įstatymo pakeitimo projektą.				Kultūros ministerija	2027-07-02
3-iasis pagrindinis audito rezultatas Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų reglamentavimas tobulintinas. Vyriausybės nutarimu patvirtintame Apraše ²³⁴ nenumatyta, koks pirkimo būdas turėtų būti taikomas, kai perkamos kelių programų sukūrimo ir (arba) gaminimo paslaugos. Neskelbiamų apklausų atvejais nėra reikalavimo įsitikinti, kad planuojamos lėšos yra adekvačios pirkimo objekto vertei rinkoje, dėl ko neužtikrinamas priimtų sprendimų atsekamumas. Neskelbiamų apklausų atveju gali būti vykdomas pirkimas kreipiantis į konkretų tiekėją dėl Apraše nustatytų priešasčių. Be to, Aprašo nuostatų laikymosi priežiūra ir	Didelės svarbos 3. Siekiant užtikrinti, kad programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimai būtų vykdomi skaidriai ir ekonomiškai: ✓ patikslinti Vyriausybės nutarimu patvirtintą aprašą dėl pirkimo būdo pasirinkimo, neskelbiamų apklausų planuojamų pinigų adekvatumo pirkimo objekto vertei rinkoje vertinimo, atvejų, kai programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimai gali būti atliekami kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (-us) taikymo; ✓ nustatyti kas turi vykdyti aprašo nuostatų priežiūrą ir teikti metodinę pagalbą.	Apraše yra nuostata, kurioje reglamentuotas kelių programų sukūrimo ir (ar) gaminimo paslaugų pirkimo būdo pasirinkimas.	0	1	Lietuvos Respublikos Vyriausybė ²³⁵	2028-07-01
	Apraše yra nuostata, kurioje reglamentuotas neskelbiamų apklausų, siekiančių arba viršijančių 10000 Eur be PVM pirkimo vertę, planuojamų lėšų įvertinimas pagal pirkimo objekto vertę rinkoje.	0	1			
	Teisės aktuose nustatyta Programų	0	1			

²³³ 2020-12-15 posėdžio protokolas Nr. P1-12.

²³⁴ Vyriausybės 2003-10-09 nutarimu Nr. 1264 patvirtintas Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašas.

²³⁵ LRVK nuomone, subjektas turėtų būti Kultūros ministerija, todėl, Vyriausybei nusprendus subjektas gali keistis.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
metodinė pagalba nėra pavesta jokiai institucijai.		pirkimų vykdymo priežiūra.				
	3.1. Parengti Vyriausybės nutarimo projektą dėl Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų aprašo pakeitimo ir pateikti jį Vyriausybei.				Kultūros ministerija ²³⁶	2027-07-01
	3.2. Priimti sprendimą dėl subjekto, kas turėtų vykdyti Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų priežiūrą ir teikti metodinę pagalbą.				Lietuvos Respublikos Vyriausybė	2027-12-31
2-asis pagrindinis audito rezultatas	Didelės svarbos	Pagal patikėjimo sutartį perduoto turto dalis.	0	100	Lietuvos Respublikos Vyriausybė	2028-01-02
Nėra sudaryta patikėjimo teise valdomo ir naudojamo turto patikėjimo sutartis, kuri numatyta įstatyme ²³⁷ .	4. Siekiant įgyvendinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatyme įtvirtintus turto valdymo ir naudojimo principus, sudaryti sutartį dėl šiuo metu patikėjimo teise valdomo ir naudojamo turto.					
	4.1. Kreiptis į Vyriausybę dėl turto patikėjimo sutarties sudarymo.				Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2026-04-01
	4.2. Parengti ir pateikti Vyriausybei Vyriausybės nutarimo projektą dėl šiuo metu patikėjimo teise valdomo ir naudojamo turto perdavimo pagal patikėjimo sutartį.				Kultūros ministerija	2027-04-01
	4.3. Priimti sprendimą dėl šiuo metu patikėjimo teise valdomo ir naudojamo turto perdavimo pagal patikėjimo sutartį.				Lietuvos Respublikos Vyriausybė	2027-07-02
1-asis pagrindinis audito rezultatas	Vidutinės svarbos	Programų su lietuviškais subtitrais dalis.	13,7	50	Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2034-06-30
Įstatyme nustatyta, kad programų su lietuviškais subtitrais trukmė turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. viso mėnesio transliavimo laiko ²³⁸ . 2024 m. ji	5. Siekiant, kad būtų užtikrinta didesnė programų turinio įvairovė ir prieinamumas visoms visuomenės grupėms:	Programų, pritaikytų regos negalią	0,5	10	Viešoji įstaiga Lietuvos	

²³⁶ Subjektas įtrauktas LRVK rekomendavus.

²³⁷ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 18 str. 1 d.

²³⁸ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 1 p.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas	
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė			
sudarė 13,70 proc. Per 2021–2024 m. programų su lietuviškais subtitrais procentas nuo viso mėnesio transliavimo laiko išaugo 1,03 proc. punkto (nuo 12,67 iki 13,70 proc.), t. y. nesiekė 5 proc. augimo kasmet ²³⁹ iki bus pasiekta 50 proc. Programos, pritaikytos regos negalią turintiems asmenims, turi sudaryti ne mažiau kaip 10 proc. ²⁴⁰ viso mėnesio transliavimo laiko. 2024 m. tokios programos sudarė 0,5 proc. viso mėnesio transliavimo laiko, o per 3 metus išaugo 0,22 proc. punkto ir nesiekė bent 1 proc. punkto augimo ²⁴¹ iki bus pasiekta 10 proc. Programos, verčiamos į lietuvių gestų kalbą, turi sudaryti ne mažiau kaip 20 proc. ²⁴² viso mėnesio transliavimo laiko, tačiau 2024 m. jos sudarė 4,5 proc., o viso mėnesio transliavimo laikas išaugo 0,74 proc. punkto, t. y. nesiekė bent 1 proc. augimo kasmet ²⁴³ iki bus pasiekta 20 proc. Neatlygintinai skleidžiamų pranešimų laikas nuo 2021 iki 2024 m. televizijoje sumažėjo 6 proc., radijuje 3 proc., portale parodymų kiekis padidėjo 118 proc. Nuo 2023 m. neatlygintinai skleidžiami pranešimai televizijoje ir radijuje (sekundėmis) sudaro mažesnę nei 50 proc. laiko dalį.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nustatyti su įstatyme numatytais tikslais susietus programų su lietuviškais subtitrais, pritaikytų regos negalią turintiems asmenims bei verčiamų į lietuvių gestų kalbą, metinius rodiklius ir jų įgyvendinimo grafiką; ✓ apibrėžti / nustatyti kultūrinės informacijos pranešimų skleidimo kriterijus, kad būtų daugiau laiko skiriama neatlygintinai skleidžiamai informacijai socialine tematika. 	turintiems asmenims dalis.			nacionalinis radijas ir televizija		
		Programų, verčiamų į lietuvių gestų kalbą, metinius rodiklius ir jų įgyvendinimo grafiką;	4,5	20		Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	
		Televizijoje nemokamai viešai skleidžiamų pranešimų dalis.	45,1	60		Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	
	5.1. Atnaujinti kultūrinės, socialinės ir šviečiamosios informacijos skleidimo aprašą tikslinant kriterijus socialinei, kultūrinei ir šviečiamajai informacijai skleisti neatlygintinai / už užmokestį.				Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba	2026-12-31	
	5.2. Atnaujinti neatlygintinų kultūrinės, socialinės ir šviečiamosios informacijos viešinimo paketų ir informacinio rėmimo tvarkos aprašą bei įkainius numatant galimybes daugiau informacijos skleisti neatlygintinai.				Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2026-12-31	
	5.3. Paruošti detalų veiksmy planą išskeltiems rodikliams pasiekti.					2026-03-01	
	5.4. Perskirstant biudžetą, atnaujinti programų pritaikymo klausos ir regos negalią turintiems asmenims paruošimo procesus.					2026-09-01	

²³⁹ „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 pakeitimo įstatymas“, 2020-05-07 Nr. XIII-2929, 2 str. 3 d. 1 p.

²⁴⁰ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 2 p.

²⁴¹ „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 pakeitimo įstatymas“, 2020-05-07 Nr. XIII-2929, 2 str. 3 d. 2 p.

²⁴² Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, 5 str. 10 d. 3 p.

²⁴³ „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 pakeitimo įstatymas“, 2020-05-07 Nr. XIII-2929, 2 str. 3 d. 3 p.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
2-asis pagrindinis audito rezultatas Trūksta apibrėžtumo, kada Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija steigia pareigybę, o kada sudaro autorinę ar paslaugų sutartį. 2021–2024 m. laikotarpiu kasmet buvo pasirašoma nuo 1 027 iki 1 638 autorinių sutarčių (iš kurių 11,8–17,3 proc. kasmet sudaroma su etatiniais darbuotojais) ir nuo 126 iki 329 paslaugų sutarčių (iš jų iki 1 proc. kasmet su etatiniais darbuotojais) su fiziniais asmenimis įvairioms užduotims atlikti. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos darbuotojų atranka vykdoma pagal jų nustatytą tvarką ²⁴⁴ , kurioje nurodyta, kad tam tikrais atvejais (3) atranka gali būti netaikoma ²⁴⁵ . 2021–2024 m. pagal šiuos požymius buvo priimta 113 arba 38 proc. nuolatinių LRT darbuotojų. Nustatėme, kad atrankos procesas nėra dokumentuojamas, todėl nėra galimybės nustatyti, kiek tiksliai darbuotojų buvo priimti netaikant atrankos.	Vidutinės svarbos 6. Siekiant stiprinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos žmogiškųjų išteklių valdymo procesą, numatyti papildomas sąlygas: ✓ įsivertinti autorinių ir kitų sutarčių objektus, darbo santykių požymius ir analizės pagrindu nustatyti tikrą pareigybių / etatų poreikį; ✓ patikslinti Personalo paieškos ir atrankos gaires – atsisakyti taikomų išimčių dėl darbuotojų, numatyti darbuotojų atrankos proceso / vykdymo dokumentavimą; ✓ atskirti etikos kontrolieriaus ir Žurnalistų etikos komisijos kompetencijų ribas, skundų dėl žurnalistų etikos pažeidimų nagrinėjimo funkciją priskirti vienam subjektui – etikos kontrolieriui, o komisijai palikti patariamąją, informacijos teikimo ir mokymų inicijavimo funkcijas.	Atlikta analizė, kurios pagrindu nustatytas tikras pareigybių / etatų poreikis.	0	1	Viešojo įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2028-01-02
		Autorinių sutarčių, sudarytų su etatiniais LRT darbuotojais, dalis.	17,3	5		
		Remiantis atliktos analizės rezultatais parengtas ir įgyvendintas veiksmų planas.	0	100		
		Nuolatiniame darbe priimtų LRT darbuotojų, įdarbintų atrankos / konkurso būdu, dalis.	62	100		
		Skundų nagrinėjimo funkcija priskirta vienam subjektui.	2	1		
4-asis pagrindinis audito rezultatas 2024 m. etikos kontrolieriaus	6.1. Įdiegti papildomą kontrolės ir funkcijų / užduočių vertinimo mechanizmą prieš sudarant autorines ar kito tipo sutartis su etatiniais darbuotojais, siekiant eliminuoti besidubliuojančias užduotis sudarytose sutartyse.				Viešojo įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2026-12-31
	6.2. Įdiegti papildomą kontrolės ir vertinimo sistemą dėl autorinių ir IDV sutarčių sudarymo.					2026-12-31

²⁴⁴ LRT generalinio direktoriaus 2022-10-21 įsakymu Nr. VJ-122 patvirtintos Personalo paieškos, atrankos ir įdarbinimo gairės.

²⁴⁵ Ten pat, 6.1–6.3 p.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
pasitraukimo laikotarpiu etikos priežiūros tęstinumas nebuvo visiškai užtikrintas, o 2021–2022 m. nustatytų pažeidimų dalis padidėjo 16 proc. (nuo 2 iki 5 pažeidimų). Be to, etikos priežiūra padalinta tarp kontrolieriaus ir komisijos, trūksta vientisos etikos priežiūros sistemos, kuri reikalinga etikos standartų laikymuisi užtikrinti.	6.3. Atnaujinti Personalo paieškos ir atrankos taisykles, atsisakant išimčių atrankos procese ir sustiprinant vidaus kontrolę, diegiant papildomas IT priemones efektyvesniam paieškos ir atrankos procesui užtikrinti.					2026-05-31
	6.4. Numatytos tikslinės konsultacijos su kompetentingomis institucijomis dėl autorinių sutarčių.					2026-12-31
	6.5. Pakeisti LRT Redakcinę politiką ir LRT žurnalistų etikos komisijos darbo reglamentą.					2026-07-01
	6.6. Atlikus analizę ir kartu su kompetentingomis institucijomis įvertinus riziką dėl paslaugų sutarčių atitikim darbo sutarčių požymiams, parengti veiksmų planą.					2027-07-01
2-asis pagrindinis audito rezultatas Investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklėse numatytos išimties ²⁴⁶ , kada poreikis nevertinamas. Išimčių 2021–2024 m. laikotarpiu daugėjo nuo 9 iki 12. Nenustatėme atvejų, kai turtas buvo įsigytas nepagrįstai, tačiau, auditorių nuomone, 2 iš 12 taisyklėse numatytų išimčių formuluotės yra abstrakčios ir buvo pritaikytos 2 iš 43 vertintų atvejų.	Vidutinės svarbos 7. Siekiant gerinti sąlygas turto valdymo efektyvumui užtikrinti, patikslinti Investicijų ir paslaugų pirkimo taisykles, sumažinant taikomas išimtis dėl turto įsigijimo poreikio vertinimo.	Pirkimų, kuriems atlikta SWOT analizė, dalis.	46	85	Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2027-07-01
	7.1. Peržiūrėti investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklėse numatytas išimtis, atnaujinti ir patvirtinti tvarką.				Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2026-12-31
3-iasis pagrindinis audito rezultatas Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje veikia pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės mechanizmas, bet yra ir tobulintinų dalykų. Išnagrinėjus programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės sistemą, neatitikimų nustatyta 4 iš 5	Vidutinės svarbos 8. Siekiant, kad pirkimai būtų vykdomi ekonomiškai ir efektyviai, stiprinti pirkimų organizavimo vidaus kontrolę užtikrinant, kad nustatyti neatitikimai būtų ištaisyti ir nesikartotų ateityje	Neskelbiamų apklausų, vykdytų kreipiantis į konkrečių (-ius) tiekėjų (-us), dalis nuo visų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų.	89	35	Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2027-12-31
		Programų, jų sukūrimo, gaminimo	0	100		

²⁴⁶ LRT generalinio direktoriaus 2021-06-11 įsakymu Nr. VĮ-86 ir 2023-03-06 įsakymu Nr. VĮ-31 patvirtintos LRT investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklės su vėlesniais pakeitimais, 6.1 p.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
elementų dėl 9 (iš 16) principų, viešųjų pirkimų – 3 iš 5 elementų dėl 7 (iš 16) principų.		pirkimų veiklos ir rezultatų, kuriems atlikta peržiūra, dalis.				
	8.1. Patvirtinti pirkimuose dalyvaujančių darbuotojų privalomų mokymų programą, dalyvavimo mokymuose registravimo ir testavimo priemones.				Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2026-05-31
	8.2. Atnaujinti ir patvirtinti programų ir viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo kontrolės sistemą.					2027-06-30
	8.3. Atnaujinti programų ir viešųjų pirkimų IT moduluose naudojamos formas. Taip pat programų pirkimų modulį papildyti programų pirkimų poreikių ir programų pirkimų registrais.					2026-06-30
	8.4. Atnaujinti ir patvirtinti LRT viešųjų pirkimų organizavimo taisykles.					2026-06-30
	8.5. Atnaujinti ir patvirtinti Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų organizavimo taisykles.					2026-09-30
	8.6. Atnaujinti viešųjų ir programos pirkimų procese dalyvaujančių darbuotojų pareigybių aprašymus.					2026-05-31
1-asis pagrindinis audito rezultatas Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos didžioji dauguma (nuo 75 iki 96,4 proc.) veiklos (strateginių ir operatyvinių) rodiklių 2021–2024 m. pasiekti ne mažiau kaip 90 proc. Ilgalaikių nustatytų reikšmių iki 2027 m. 2023–2027 m. strategijoje nėra.	Vidutinės svarbos 9. Siekiant geriau veikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos ir visos visuomenės naudai, rekomenduojame tiksliau panaudoti Tarybai kaip aukščiausiam valdymo ir priežiūros organui suteiktus įgaliojimus:	Strateginių rodiklių, kuriems nustatytos siektinos reikšmės visam 2023–2027 m. strategijos laikotarpiui, dalis.	0	100		Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba
	✓ Nustatyti 2023–2027 m. strategijoje trūkstamus rodiklius ir siektinas ilgalaikes rodiklių reikšmes;	Nepriklausomų LRT tarybos narių dalis.	40	50		
	✓ patikslinti nepriklausomų narių ir Tarybos narių santykį komitetuose, kad nepriklausomų narių būtų daugiau;	LRT tarybos veiklos įsivertinimų, atliktų kartu su išorės ekspertais, dalis.	0	25		
	✓ pasitvirtinti reikalingų kompetencijų sąrašą, kuris būtų parengtas atlikus Tarybos veiklos	Pirkimo procesų, kurie įvertinti Pirkimų ir investicijų politikos komiteto pagal nustatytus kriterijus, dalis.	0	100		
		Tarybos skiriamų pareigūnų, kurių darbo užmokesčio	33,3	100		
2-asis pagrindinis audito rezultatas Etikos kontrolieriaus, Vidaus audito tarnybos vadovo ir generalinio direktoriaus darbo užmokesčius ir jų pokyčius audituojamu laikotarpiu nustatė Taryba. Visų darbuotojų ir Vidaus audito tarnybos vadovo darbo užmokestis susietas su rinkos mediana, o generalinio direktoriaus jis indeksuojamas pagal vidutinio darbo						

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
<p>užmokesčio pokytį. Nėra nustatytų etikos kontrolieriaus darbo užmokesčio nustatymo principų ir struktūros.</p> <p>3-asis pagrindinis audito rezultatas</p> <p>Pirkimų ir investicijų politikos komitetas neatlieka pirkimų procesų skaidrumo ir efektyvumo vertinimų, numatytų Reglamente²⁴⁷.</p> <p>4-asis pagrindinis audito rezultatas</p> <p>Taryba 2021–2024 m. neįvykdė reikalavimo atlikti metinį veiklos įsivertinimą pagal apraše numatytus kriterijus. Taip pat nebuvo nė vieno įsivertinimo su išorės ekspertais, kuris pagal aprašą turėjo būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per 4 metus. Taryba jo metu turėjo įsivertinti trūkstamas kompetencijas, tačiau neatliko ir neturi informacijos, kokių kompetencijų spragas reikėtų užpildyti. Taryba turi 3 komitetus: Turinio komitetą sudaro 5 Tarybos nariai, Audito ir rizikos valdymo bei Pirkimų ir investicijų komitetus sudaro po 5 narius – 3 Tarybos ir 2 nepriklausomi nariai. Pastarųjų dviejų komitetų nepriklausomi nariai šiuo metu sudaro 40 proc. visų narių.</p>	<p>įsivertinimą, ir juo vadovaujantis tobulinti kvalifikaciją;</p> <p>✓ numatyti kriterijus, pagal kuriuos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas turėtų vertinti pirkimų proceso skaidrumą ir efektyvumą ir tokio vertinimo periodiškumą;</p> <p>✓ nustatyti generalinio direktoriaus ir etikos kontrolieriaus atlygio už darbą nustatymo principus ir struktūrą.</p>	dydžiai pagrįsti nustatytais kriterijais ar rinkos analize, dalis.				
	9.1. 2026 m. pirmą ketvirtį LRT taryba, pasitelkusi išorinius ekspertus, nustatys siektinas ilgalaikių rodiklių reikšmes ir su jomis susijusius rodiklius LRT 2023–2027 m. LRT strategijoje.				Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba	2026-04-02
	9.2. 2026 m. pirmąjį ketvirtį LRT taryba apsvaistys ir Tarybos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatys didesnį nepriklausomų narių skaičių Tarybos komitetuose. Ne vėliau kaip 2026 m. antrąjį ketvirtį bus atlikta atranka į papildomas nepriklausomų narių vietas Tarybos komitetuose.					2026-07-02
	9.3. Kasmet 2026–2031 m. pirmaisiais ketvirčiais ir, kaip numatyta LRT įstatyme, ne rečiau nei kartą per 4 metus pasitelkus išorės ekspertus, bus atlikti Tarybos veiklos įsivertinimai. Remiantis jų rezultatais, Taryba pasivertins reikalingų kompetencijų sąrašą bei planą kvalifikacijos tobulinimui.					2031-04-02
	9.4. 2026 m. pirmąjį ketvirtį LRT Taryba nustatys kriterijus, pagal kuriuos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas vertins pirkimų proceso skaidrumą ir efektyvumą, taip pat tokio vertinimo periodiškumą.					2026-04-01
	9.5. Paruošti pavaldžių pareigybių darbo užmokesčio apmokėjimo pagrindinius principus.					2026-06-30

²⁴⁷ Tarybos posėdžio 2021-01-05 nutarimu Nr. PI-01 ir 2025-04-22 nutarimu Nr. P1-06 patvirtinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos Tarybos komitetų darbo reglamentai.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		

* Detalus pokyčių vertinimo rodiklių duomenys pateikti 2 priede „Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys“.

** Priemonės ir terminus joms įgyvendinti, pokyčiui pasiekti ir rodikliams pamatuoti pateikė Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija ir Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba.

*** Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos metu gali būti tikslinamos arba keičiamos rekomendacijų įgyvendinimo plane nurodytos priemonės ar pokyčių vertinimo rodikliai Valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo nustatyta tvarka. Aktualus priemonių ir pokyčių vertinimo rodiklių sąrašas yra pateikiamas Valstybės kontrolės atviruose duomenyse adresu www.valstybeskontrole.lt.

Departamento vadovė

Vilma Maslauskienė

Vyriausioji valstybinė auditorė-audito grupės vadovė

Lina Nalivaikienė

PRIEDAI

1 priedas.	Santrumpos ir sąvokos	83
2 priedas.	Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai	84
3 priedas.	Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys	91
4 priedas.	2021–2024 m. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programų struktūros palyginimas (valandomis)	95
5 priedas.	Kitų organizacijų inicijuoti socialiniai-šviečiamieji projektai, prie kurių organizavimo ir viešinimo Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija prisidėjo savo iniciatyva	96
6 priedas.	2021–2024 m. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos darbuotojams išmokėtų pagrindinių priedų ir kitų išmokų sumos (Eur)	97
7 priedas.	Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateikti 2021–2024 m. turinio projektai / iniciatyvos	98
8 priedas.	Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklėse numatytos išimties	101
9 priedas.	Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos naujojo pastato projektavimo eiga nuo 2018 m.	102
10 priedas.	Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos patirtos išlaidos, susijusios su naujojo pastato statybomis (2019–2025 m.)	104
11 priedas.	Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos padaliniuose veikloje 2024 m. nenaudojamo ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto išnuomota dalis (proc.) ir nuomininkų vykdomos pagrindinės veiklos sritys	105
12 priedas.	Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos nurodytos priežastys, lėmusios nenaudojamų patalpų 2024 m. neišnuomavimą	106
13 priedas.	Pirkimų vidaus kontrolės neatitikimai	107
14 priedas.	Pirkimų reglamentavimo / proceso neatitikty	111
15 priedas.	Viešųjų pirkimų reikšmingumas	113
16 priedas.	Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų reikšmingumas	114
17 priedas.	Teisės aktų neatitikimai 12-oje programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų	116
18 priedas.	Teisės aktų neatitikimai 12-oje viešųjų pirkimų	118
19 priedas.	Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos etikos kontrolieriaus ir Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos žurnalistų etikos komisijos vykdoma priežiūra	119

Santrumpos ir sąvokos

- AGATA** – Lietuvos gretutinių teisių asociacija
- ARVK** – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos audito rizikos valdymo komitetas
- EBPO** – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
- EBU** (angl. *European Broadcasting Union*) – Europos transliuotojų sąjunga
- EK** – Europos komisija
- Etikos kodeksas** – LRT žurnalistų kodeksas
- LATGA** – Lietuvos autorių teisių gynimo asociacija
- LRT** – Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija
- LRTC** – Lietuvos radijo ir televizijos centras
- LRTK** – Lietuvos radijo ir televizijos komisija
- LRV** – Lietuvos Respublikos Vyriausybė
- MMA** – minimalus mėnesinis atlyginimas
- NPS** (angl. *Net Promoter Score*) – klientų rekomendavimo indeksas
- PIPK** – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos pirkimų ir investicijų politikos komitetas
- PO** – perkančioji organizacija
- PP** – programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimai
- SADM** – LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija
- STT** – LR specialiųjų tyrimų tarnyba
- SVP** – strateginis veiklos planas
- VAT** – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos vidaus audito tarnyba
- VDU** – vidutinis darbo užmokestis
- VIEK** – Visuomenės informavimo etikos komisija
- VKC** – Valdymo koordinavimo centras
- VKŽ** – valandos kaina žiūrovui
- VP** – viešieji pirkimai
- VPT** – Viešųjų pirkimų tarnyba
- VTEK** – Vyriausioji tarnybinės etikos komisija
- ŽEI** – Žurnalistų etikos inspektorius

Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
1.1. Didžioji dalis veiklos rodiklių pasiekti, o kryptingai pažangai užtikrinti reikia ilgalaikių siektinų rodiklių reikšmių	<ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT strateginiuose dokumentuose nustatyti veiklos uždaviniai atitinka jiems įgyvendinti numatytus tikslus. ✓ LRT strateginiuose dokumentuose nustatytos priemonės ir rodikliai atitinka numatytus įgyvendinti uždavinius. ✓ Strateginių rodiklių reikšmės planuojamos ambicingos. ✓ LRT Taryba suformavo LRT programų ir LRT interneto svetainės valstybinę strategiją. ✓ Visi rodikliai įgyvendinti ne mažiau kaip 90 proc. 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Strateginio valdymo įstatymą, Visuomenės informavimo įstatymą, Nacionalinis pažangos planą (NPP), XVIII Vyriausybės programa ir programos įgyvendinimo planą, LRT įstatymą, Amsterdamo protokolą, LRT 2018–2022 m. strategiją ir 2023–2027 m. LRT programų ir LRT interneto svetainės valstybinę strategiją, 2018–2022 m. ir 2023–2027 m. LTR Strategijas ir 2021–2024 m. LRT strateginius veiklos planus, LRT Tarybos komitetų Darbo reglamento LRT redakcinę politiką apie LRT veiklos principus, LRT Tarybos, LRT Tarybos Audito ir rizikos valdymo komiteto sprendimus (posėdžių protokolus), Strateginio planavimo dokumentuose naudojamų vertinimo kriterijų sudarymo ir taikymo metodika. <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome LRT pateiktą informaciją apie LRT programų ir LRT interneto svetainės valstybinės strategijos strateginių rodiklių reikšmių įgyvendinimą, atliktas visuomenės grupių apklausas, jų rezultatus: ar LRT strateginiuose dokumentuose nustatyti veiklos uždaviniai atitinka jiems įgyvendinti numatytus tikslus; ar LRT strateginiuose dokumentuose nustatyti strateginiai rodikliai atitinka numatytus įgyvendinti uždavinius; ar priemonės tinkamos ir pakankamos uždaviniams įgyvendinti; ar LRT strateginiuose dokumentuose programų priemonių rodiklių reikšmės planuojamos atsižvelgiant į ankstesnių metų rezultatus, ar planuojamos ambicingai; ar pasiekti veiklos rodikliai; ar LRT Taryba suformavo LRT programų ir LRT interneto svetainės valstybinę strategiją. <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT atstovais.
1.2. Siekiant turinio įvairovės skiriamas laikas nepriklausomiems kūrėjams, bet reikia gairių dėl programų kartojimo ir didinti programų prieinamumą asmenims su negalia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kasmet visų sezono metu transliuojamų laidų kartojamo turinio mažėja ne mažiau kaip 2 proc. punktais ✓ LRT ne mažiau kaip 10 proc. savo programų laiko skiria nepriklausomiems kūrėjams. ✓ Kasmet atliekamos visuomenės grupių apklausose gerėja /išlieka stabiliai geras LRT veiklos vertinimas. ✓ LRT tarybos turinio komitetas kasmet vykdo LRT programų turinio priežiūrą. ✓ Kasmet ne mažiau kaip 5 proc. punktais daugėja suskaitmeninto archyvo. ✓ Kasmet daugėja ne mažiau kaip 5 proc. punktais programų su lietuviškais subtitrais. 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Visuomenės informavimo įstatymą, Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva 2010/13/ES, LRT įstatymą, LRT tarybos darbo reglamentą, LRT tarybos komitetų darbo reglamentą, Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašą, LRT redakcinę politiką; LRT tarybos turinio komiteto posėdžio protokolus. <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome LRT pateiktą informaciją kiek LRT programoje transliuojama kartojamo turinio kiekvienoje atskiroje LRT televizijos ir radijo programoje; kokią dalį LRT programų turinio sudaro LRT kuriamas turinys ir kiek įsigytas iš nepriklausomų prodiuserių (kūrėjų), ar įsigyjamas turinys papildo temų ir žanrų įvairovę LRT kuriamam turiniui; kaip LRT skaičiuoja kiek programų turinio kuria pati LRT, o kiek – nepriklausomi kūrėjai; ar programų, perkamų iš nepriklausomų teikėjų 1 min. kaina yra mažesnė nei LRT kuriamo turinio 1 min., kaip yra paskaičiuojama; LRT atliktus televizijos laidų finansinio pagrįstumo vertinimus; LRT atliktų televizijos laidų finansinio pagrįstumo vertinimo rezultatus; LRT turinio vertinimo grupės teiktus siūlymus svarstymui LRT tarybai; LRT tarybos turinio komiteto atliktus vertinimus LRT tarybai teiktas išvadas ir rekomendacijas; ar programos su lietuviškais subtitrais sudaro ne mažiau kaip 50 proc. viso mėnesio transliavimo laiko; ar programos, verčiamos į lietuvių gestų kalbą, sudaro ne mažiau kaip 20 proc. viso mėnesio transliavimo laiko ar programos, pritaikytos regos negalių turintiems asmenims, sudaro ne mažiau kaip 10 proc. viso mėnesio transliavimo laiko. <p>Skaičiavimas</p>

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kasmet daugėja ne mažiau kaip 1 proc. punktu programų, verčiamų į lietuvių gestų kalbą ✓ Kasmet daugėja ne mažiau kaip 1 proc. punktu programų, pritaikytų regos negalią turintiems asmenims 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Skaičiavome kokią dalį sudaro LRT suskaitmenintas archyvas. <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lyginome kiek LRT transliuojamų laidų kartojamas turinys sudaro viso sezono metu transliuojamo laidų turinio; kokią televizijos programos laiko dalį sudaro užsienio šalių kūriniai, LRT sukurtas turinys ir turinys įsigytas iš nepriklausomų kūrėjų; LRT kuriamo ir perkamo turinio santykį su EBU vidurkiu; kaip kasmet kinta suskaitmeninto LRT archyvo mastas, ar daugėja ne mažiau kaip 5 proc.; ar kasmet daugėja bent 5 proc. programų su lietuviškais subtitrais; ar kasmet daugėja bent 1 proc. programų verčiamų į lietuvių gestų kalbą; ar kasmet daugėja bent 1 proc. programų pritaikytų regos negalią turintiems asmenims. <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT atstovais.
1.3. Daugiau neatlygintinai skleidžiamų informacinių pranešimų šviečiamąją, kultūrinę ir socialinę tematiką labiau atlieptų nacionalinio transliuotojo misiją	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ne mažiau nei 50 proc. neatlygintinos informacijos laiko sekundėmis nuo visos transliuojamos informacijos laiko sekundėmis. 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome LRT įstatymą, LRT tarybos darbo reglamentą, Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą, LRT kultūrinės, socialinės, šviečiamosios informacijos, reklamos, komercinių audiovizualinių pranešimų ir turinio rėmimo pranešimų skelbimo LRT programose bei LRT interneto svetainėje tvarkos aprašą, Neatlygintinų kultūrinės, socialinės ir šviečiamosios informacijos viešinimo paketų ir informacinio rėmimo tvarkos aprašą, LRT tarybos 2021–2024 m. posėdžio protokolus, priimtus sprendimus. <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome LRT nustatytą reklamos skleidimo LRT programose tvarką, kuria vadovaujantis Taryba gali priimti sprendimą skleisti reklamą LRT programose; apmokėjimo už reklamą tvarką ir sąlygas, ar jos atitinka teisės aktų nuostatas; patvirtinta tvarką ir nustatytus kriterijus dėl kultūrinės, socialinės ir šviečiamosios informacijos skleidimo. <p>Skaičiavimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Skaičiavome, kokią procentinę dalį sudaro neatlygintina informacija laiko sekundėmis nuo visos transliuojamos informacijos. <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT atstovais.
1.4. Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje sudarytos sąlygos užtikrinti veiklos tęstinumą nepaprastosios padėties ar karo atveju	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Yra nustatyta tvarka, kaip LRT veiktų nepaprastosios padėties ar karo atveju. ✓ Kasmet vyksta mokymai darbuotojams, kaip elgtis nepaprastosios ar karo padėties atveju. 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome LRT įstatymą, Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymą, LRT ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, LRT civilinės saugos pratybų planą, LRT kibernetinio saugumo strategiją ir kitus LRT 2021–2024 m. strateginius dokumentus, veiklos planus ir ataskaitas, LRT 2024 m. kibernetinės saugos vidaus audito ataskaitą. <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome LRT pateiktą informaciją, kaip įstaiga veiktų nepaprastosios padėties ar karo atveju; informaciją apie krizių valdymo, civilinės saugos, pasirengimo karinėms ir hibridinėms grėsmėms mokymus. <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT atstovais.
2.1. Darbuotojų darbo užmokestis yra motyvuojantis. Reikia darbo apmokėjimo principus darbuotojams ir Tarybos nariams	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Visi LRT organizacinės struktūros pokyčiai audituojamu laikotarpiu atlikti remiantis analize. ✓ Visi filialai/ korespondentų punktai įsteigti remiantis analize (pagrįstai). ✓ LRT pareigybių poreikis nustatytas atsižvelgus į nustatytų funkcijų analizę. 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome LRT įstatymą, Viešųjų pirkimų įstatymą, Viešųjų įstaigų įstatymą, Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovų ir darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymą, LR Konstitucinio Teismo doktriną, EBPO gaires valstybės valdomoms įmonėms, Valdymo koordinavimo centro Lietuvos valstybės valdomų įmonių veiklos 2024/2025 m. ataskaitą, Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašą, Valstybės pažangos strategiją „Lietuva 2030“, LRT 2022 m. Strateginio planavimo, organizavimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašą,

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
įtvirtinti įstatyme ir įsivertinti augantį autorinių sutarčių skaičių	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nustatyta LRT darbuotojų atrankos / priėmimo į darbą tvarka. ✓ Metinė darbuotojų kaita sudaro ne daugiau kaip 12 proc. ✓ Nustatyta atlygio už darbą bei priedų, premijų ir kitų išmokų mokėjimo tvarka. ✓ Visais atsirinktais atvejais LRT darbuotojams priedai, premijos ir kitos išmokos buvo mokami vadovaujantis nustatyta tvarka. ✓ LRT taryba nustatė etikos kontrolieriaus, vidaus audito tarnybos vadovo bei generalinio direktoriaus darbo užmokestį pagrįstai. ✓ LRT darbuotojų VDU etatui ne mažesnis nei vidutinis kitų žiniasklaidos grupių darbuotojų darbo užmokestis, bet neviršija daugiau kaip 10 proc. 	<p>Valstybės tarnautojų ir darbuotojų dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių poreikio nustatymo kriterijų aprašą, Viešojo sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašą, LRT tarybos darbo reglamentą, LRT tarybos komitetų darbo reglamentą, LRT 2018–2022 m. strategiją, 2021–2024 m. LRT tarybos protokolus, LRT tarybos priimtus sprendimus, LRT autorinių ir paslaugų teikimo sutarčių sudarymo ir kontrolės tvarkos aprašą, Personalo paieškos ir atrankos gaires, LRT atlygio politiką, Kintamojo atlygio skyrimo, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašą, Priedų skyrimo, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašą, Atlygio komiteto veiklos nuostatus, LRT Vidaus audito tarnybos vadovui taikomas atlygio politikos nuostatas, 2024 m. įsakymus, kuriais buvo skirtos / mokėtos premijos, priedai bei kitos išmokos LRT 2021–2024 m. strateginius dokumentus, veiklos planus ir ataskaitas, LRT 2021–2024 m. vidaus audito ataskaitas.</p> <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome LRT pateiktą informaciją apie: LRT valdymo struktūrą; LRT struktūrinių padalinių nuostatus ir juose jiems numatytas funkcijas; ar LRT struktūriniai padaliniai yra susiję su pagrindine LRT veikla; ar 2021–2024 m. buvo LRT organizacinės struktūros pokyčių sprendimus steigti konkretų korespondentų filialą; ar priimti sprendimai steigti konkretų korespondentų filialą dokumentuoti; pareigybių skaičiaus pokyčius audituojamu laikotarpiu ir jų pagrįstumą; informaciją apie su LRT darbuotojais sudarytas autorines sutartis; informaciją apie darbuotojų atrankas, metinę kaitą, LRT Darbuotojų įsitraukimo tyrimų informaciją; atlygio sistemą; atsirinktiems darbuotojams 2024 m. mokėtus priedus ir kitas išmokas; analizavome SODROS atvirus įmonių duomenis, Oficialiosios statistikos portalo duomenis, Korn Ferry 2023 m. rudens rinkos tyrimo duomenis. <p>Skaičiavimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Skaičiavome Lietuvos didžiųjų miestų korespondentinių punktų reporterių santykį su jų sukuriamu turiniu; 2021–2024 m. kasmetinį darbuotojų kaitos proc.; LRT darbuotojų DU pokyčius audituojamu laikotarpiu. <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lyginome Tarybos narių nustatytus DU dydžius su LRT generaliniam direktoriui priskaitytu pareiginiu darbo užmokesčiu; LRT darbuotojų VDU su UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ ir „All media group“ darbuotojų VDU; atsirinktų reporterių 2024 m. pareiginį darbo užmokestį su rinkos mediana. <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT atstovais.
2.2. Finansinių išteklių planavimas pagrįstas	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nustatyta kaip LRT apskaičiuoja reikalingą metinį finansavimo poreikį veiklai vykdyti. ✓ Visų programų sąmatos sudarytos remiantis faktiniais poreikiais (skaičiavimais) atliktos analizės pagrindu. ✓ Kasmet LRT tarybos Audito ir rizikos valdymo komitetas teikė Tarybai išvadas /rekomendacijas dėl programų sąmatų sudarymo. ✓ Programų sąmatos sudarytos kiekvienai vykdomai programai. ✓ Programų sąmatos sudaromos kiekvienai programos priemonei. ✓ Komerčinės-ūkinės veiklos ir kitų gautinų pajamų panaudojimas yra planuojamas. 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Biudžeto sandaros įstatymą, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, Pelno mokesčio įstatymą, LRT įstatymą, Reglamentą (ES) 2024/1083, Europos komisijos dokumentus, Europos žiniasklaidos laisvės aktas (EMFA), ES dokumentą „Visuomenės žiniasklaidos valdymas ir nepriklausomumas“ (IRIS Plus 2022), Konstitucinio Teismo nutartį, informacija iš viešosios erdvės (apie kitas ES šalis), faktiniai duomenys apie surinktas pajamas iš GPM ir akcizų, Seimo Biudžeto ir finansų komiteto (pagrindinio komiteto) išvada dėl LRT įstatymo NR. I-1571 19 str. pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3943 (2024-07-08 Nr.109-P-29), 21 VSAFAS „Veiklos sąnaudų pripažinimas“, Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, LRT tarybos darbo reglamentą; LRT įstatus, LRT programų, renginių, projektų sąmatų sudarymo, registravimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašą, LRT metines pajamų ir išlaidų sąmatos rengimo, tikslinimo ir kontrolės taisyklės, LRT biudžeto planavimo procesą ir aprašą, LRT valstybės biudžeto programų sąmatų sudarymo ir tikslinimo tvarkos aprašą, LRT viešojo ir neviešojo pobūdžio paslaugų teikimo apskaitų atskyrimo ir ūkinės komercinės veiklos sąnaudų apskaičiavimo tvarkos aprašą, LRT programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugų ir paslaugų, kurių reikia Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, teikimo ir kompensavimo už šių paslaugų teikimą tvarkos ir sąlygų aprašą, LRT tarybos 2021–2024 m. sprendimus dėl programų sąmatų sudarymo, LRT 2021–2024 m. veikos ir finansines ataskaitas. <p>Duomenų analizė</p>

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT tarybos Audito ir rizikos valdymo komitetas teikė Tarybai išvadas /rekomendacijas dėl planuojamų gauti komercinės-ūkinės veiklos pajamų panaudojimo. ✓ Biudžeto asignavimų ir komercinės-ūkinės veiklos finansinių srautų valdymas yra pagrįstas objektyviais kriterijais ✓ Kasmet LRT tarybos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas teikė Tarybai išvadas /rekomendacijas dėl efektyvaus lėšų panaudojimo. ✓ LRT gautos pajamos už teikiamas ne viešojo pobūdžio paslaugas viršija išlaidas šioms ne viešojo pobūdžio paslaugoms. ✓ Visų LRT teikiamų paslaugų įkainiai yra pagrįsti. ✓ Už paslaugas Lietuvos radijo ir televizijos centrui sumokama ne daugiau nei nustatyta Vyriausybės patvirtintoje tvarkoje. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome informaciją kaip LRT paskaičiuoja reikalingą metinį finansavimo poreikį veiklai vykdyti; LRT pateiktą patvirtintą programų sąmatų sudarymo tvarką, LRT 2021–2024 m. programų ir priemonių sąmatas, LRT 2021–2024 m. pajamų ir išlaidų sąmatas, LRT 2023–2024 m. pajamų ir išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitas; koks LRT tarybos indėlis dėl planuojamo ekonomiško ir rezultatyvaus LRT finansų panaudojimo; ar kiekvienais audituojamaisiais metais planuojamos patirti išlaidos yra pagrįstos analize dėl planuojamų patirti išlaidų reikalingumo; LRT atliktas analizės dėl išlaidų poreikio pagrįstumo: ar vertinamas LRT skiriamų valstybės biudžeto asignavimų realus poreikis; ar programų sąmatos sudarytos kiekvienai vykdomai programai ir jos priemonėms pagal nustatytus kriterijus; kokius papildomus naujus produktus (TV, radijo laidas ar kt.) planuoja sukurti LRT kasmet didėjant finansavimui iš valstybės biudžeto ir kiek išlaidų planuota tam panaudoti; LRT reprezentacinių ir komandiruočių išlaidų padidėjimo pagrįstumą; išlaidų 2021–2024 m. programoms (turiniui), personalui ir administravimui kitimo tendencijas; kaip ir kam naudojamos iš komercinės-ūkinės veiklos gautos pajamos, LRT tarybos Audito ir rizikos valdymo komitetui teiktas LRT tarybai išvadas ir rekomendacijas dėl komercinės-ūkinės veiklos ir kitų pajamų panaudojimo; LRT nustatytą mechanizmą dėl patirtų išlaidų (finansinių srautų) paskirstymo viešųjų ir komercinių paslaugų sąnaudoms ir ar sąnaudos paskirstytos pagal šį mechanizmą; kiek per laikotarpį ir iš kokių šaltinių skirta ir panaudota lėšų LRT programų turiniui kurti ir įsigyti; kiek per 2021–2024 m. LRT sumokėjo EBU narystės mokesčio; kuo remiantis inicijuojama savireklama ir/ ar kaip vertinamas jos poveikis; iš kokių lėšų šaltinių dengiamos nemokamai skleidžiamos kultūrinės, socialinės ir šviečiamosios informacijos sąnaudos; LRT tarybos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas teiktas Tarybai išvadas /rekomendacijas dėl efektyvaus lėšų panaudojimo; patvirtintus LRT paslaugų teikimo įkainius, jų pagrįstumo paskaičiavimus; <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lyginome kiek LRT sumoka Lietuvos radijo ir televizijos centrui už paslaugas, kaip audituojamu laikotarpiu kito mokama suma; kiek kainuoja nacionalinis transliuotojas vienam gyventojui per mėnesį Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse (Latvija, Estija, Lenkija, Suomija, Vokietija). <p>Atranka</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Taikant netikimybinę nestatinę atranką ir remiantis profesiniu sprendimu iš LRT 2021–2024 m. pajamų ir išlaidų sąmatų atsirinkome sąnaudų eilutes, atitinkančias 20 proc. + 50 tūkst. ir autorinis atlygis su mokesčiais požymius atitinkančių eilučių sk. Papildomai iš kiekvienų metų (2021–2024 m.) atsirinkome 3 eilutes, atitinkančias didžiausių sumų požymius (viso 16 eil.). Siekdami įvertinti planuojamų išlaidų pagrįstumą vertinome reprezentacinių, komandiruočių ir rinkodaros išlaidų pagrįstumą. <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT atstovais.
2.3. Trūksta sąlygų turto valdymo efektyvumui užtikrinti: turto patikėjimo sutarties ir tinkamo reglamentavimo dėl turto įsigijimo poreikio vertinimo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT turi turto valdymo strategiją. ✓ LRT turi pasirašiusi patikėjimo teise valdomo ir naudojamo turto patikėjimo sutartį. ✓ Kasmet LRT tarybos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas atliko turto valdymo priežiūrą. ✓ Ne mažiau kaip 90 proc. nenaudojamo ilgalaikio materialiojo turto veiklai vykdyti yra išnuomojamas. ✓ Ilgalaikio materialiojo turto nuomos pajamos didesnės nei nuomos administravimo sąnaudos. 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą, LRT įstatymą, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą, LRT kolektyvinę sutartį, Valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos viešojo konkurso ir nuomos be konkurso organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą, Valstybės ir savivaldybių nekilnojamojo turto nuomos viešojo konkurso organizavimo ir vykdymo informacinių technologijų priemonėmis tvarkos aprašą, Nuompinigių už valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisykles, LRT nuosavybės teise priklausancio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašą, LRT investicijų ir paslaugų pirkimo taisykles, LRT turto apskaitos tvarkos aprašą ir kitus LRT patvirtintus teisės aktus, kuriuose nustatytos LRT nuosavybės teise priklausancio turto valdymo, LRT patalpų nuomos ir panaudos bei turto nurašymo ir jo realizavimo tvarkas. <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome LRT, Kultūros, Teisingumo ir Finansų ministerijos, Vyriausybės, Konkurencijos tarybos informaciją apie LRT patikėjimo sutarties nesudarymo aplinkybes ir priežastis. LRT pateiktus duomenis apie LRT nuosavybės teise priklausancio turto valdymo, LRT patalpų nuomos ir panaudos bei turto nurašymo ir jo realizavimo tvarkų turinį, LRT tarybos, Pirkimų ir investicijų politikos komiteto 2021–2025 m. gegužės mėn. posėdžio protokolus, komiteto teiktas

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Visas įsigytas ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas, kurių vertė ne mažesnė nei 10 tūkst. Eur, pagrįstas poreikio analize. ✓ Visi investiciniai sprendimai dėl naujo pastato statybos / esamo pastato rekonstrukcijos pagrįsti aktualiais skaičiavimais / duomenimis. 	<p>išvadas ir rekomendacijas LRT tarybai; LRT nenaudojamą ilgalaikio materialiojo turto (patalpas ir įrangą); LRT ilgalaikio materialiojo turto nuomos pagrįstumo analizės išvadas, kuriose įvertintas turto nuomos administravimo sąnaudų santykis su nuomos pajamomis; 2024 m. LRT metinės visų korespondentinių punktų bendras išlaikymo sąnaudas; LRT 2021–2024 m. įsigytų ilgalaikio materialaus ir nematerialiojo turto (atsirinktų 43 atvejų) poreikio/ SWOT analizės; duomenis apie LRT naujojo pastato statybos 2019–2025 m. eigą, architektūrinės idėjos projektą, su LRT naujojo pastato statybomis susijusių išlaidų pagrįstumą, ar sprendimai dėl pastato statybos priimti vadovaujantis aktualiais duomenimis.</p> <p>Skaičiavimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Skaičiavome, kokia LRT valdomo turto dalis yra naudojama LRT veiklai vykdyti, kokia nenaudojamo turto dalis išnuojama tretiesiems asmenims. <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT, Kultūros ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos atstovais. <p>Atranka</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Taikant netikimybinės (nestatistinės) atrankos metodą – profesinį sprendimą ir tikimybinės (statistinės) atrankos metodą – paprastąją atsitiktinę atranką iš 622 tiriamosios visumos (21,26 mln. Eur), t. y. 2021–2024 m. įsigytų IT Turto vienetų, 19 IT grupių, kurių vertė didesnė nei 10 tūkst. Eur, eliminavus atvejus nuo 2023-04-01 nuo 10 iki 14,99 tūkst. Eur, tiriamąją imtį sudarė 496 atvejai (už 19,74 mln. Eur). Detalesnei analizei vadovaujantis profesiniu sprendimu iš viso atrinkti 43 atvejai iš 19 skirtingų IT grupių (496 tiriamosios visumos).
3.1. Reikia stiprinti pirkimų vidaus kontrolę	<ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT yra sukurta pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarka / mechanizmas. 	Teisės aktų ir dokumentų peržiūra
3.2. Tinkamas programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų reglamentavimas, jų priežiūra ir atsakingas jų ir kitų pirkimų vykdymas leistų pasiekti didesnį ekonomiškumą	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kasmet LRT yra parengtas ir patvirtintas pirkimų planas. ✓ Kasmet LRT pirkimų planas vykdomas ne mažiau kaip 80 proc. patikslinto plano. ✓ Visi atsirinkti LRT vykdyti pirkimai atitiko teisės aktų reikalavimus. ✓ Atsirinktose pirkimo sutartyse įvykdyti visi sutartiniai įsipareigojimai. ✓ LRT tarybos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas kasmet vykdo pirkimų proceso skaidrumo ir efektyvumo vertinimą. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome viešųjų pirkimų įstatymą, Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodiką, Kainodaros taisyklių nustatymo metodiką, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą, Rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros patvirtinimo, Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymą, finansų ministro įsakymą dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje, Viešųjų pirkimų ir pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijas, LRT pirkimų politiką, Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašą, LRT radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo gaminimo pirkimų organizavimo taisykles, LRT viešųjų pirkimų darbo reglamentą; LRT viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės taisykles, gen. direktoriaus įsakymą „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi ir kontrolės užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos 2021–2024 m. patvirtintus viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų planus bei suvestines ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius LRT pirkimų organizavimą ir vidaus kontrolės tvarką; Pirkimų ir investicijų politikos komiteto 2021–2024 m. posėdžių protokolus. <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome LRT gen. direktoriaus įsakymais patvirtintas viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės tvarkas; privačių interesų registro duomenis, pirkimų procese dalyvaujančių darbuotojų sąrašus, pareigybių aprašymus, audituojamu laikotarpiu vykusius viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų ir vidaus kontrolės srities mokymų sąrašus, audituojamu laikotarpiu atliktus rizikos vertinimus, kurie apimtų ir viešųjų bei programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų sritį, vertinimo rodiklius, jų stebėjimų dažnį bei faktines ir siektinas reikšmes viešųjų pirkimų srityje, analizavome atsirinktų 12 viešųjų ir 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimo dokumentus, duomenis, paaiškinimus, pirkimų registrų duomenis, CVPIS duomenis (viešųjų pirkimų atveju), VPT atvirus pirkimų duomenis, vertinimų ar išorės tikrinimų ir auditų duomenis, 2021–2024 m. patvirtintus viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų planus bei suvestines, iniciatorių funkcijas viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų planavimo ir formavimo etape, pirkimų plano derinimo procesus, pritarimą planui, pirkimų pagrindimus, rinkos tyrimo suvestines; viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų plano tikslinimo procedūras, pakeitimų procesą, atsirinktų viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų proceso etapų (pirkimo poreikio formavimas, planavimas, vykdymas, pirkimo sutarties

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
		<p>sudarymas ir vykdymas) atitiktų viešųjų pirkimų įstatymo, Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašo reikalavimams, Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijoms, gairėms ir kitų viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams; 24 atsirinktų pirkimų sutarties vykdymo nuostatas, LRT tarybos Pirkimų ir investicijų politikos komiteto funkcijas, jų atlikimą vykdant LRT pirkimų procesus.</p> <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT, Kultūros ministerijos, Viešųjų pirkimų tarnybos atstovais. <p>Atranka</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pirkimų atrankos vienetų skaičius (24 vnt.) nustatytas remiantis auditorių profesiniu sprendimu, kai iš kiekvieno audituojamo laikotarpio metų (2021–2024 m.) atrinkta po 3 programų ir 3 viešuosius pirkimus, kartu siekiant, kad į atranką patektų skirtingi pirkimo būdai. Auditorių profesiniu sprendimu atrinkome 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų (2 (iš 5) vykdytus programų konkursus, 5 (iš 33) skelbiamas apklausas ir 5 (iš 2560) neskelbiamas apklausas) ir 12 viešųjų pirkimų (3 (iš 128) tarptautinius atvirus konkursus, 2 (iš 110) supaprastintus atvirus konkursus, 3 (iš 8049) mažos vertės neskelbiamas apklausas, 1 (iš 847) mažos vertės skelbiamą apklausą, 1 (iš 8) supaprastintą pirkimą, vykdytą neskelbiamų derybų būdu, 1 (iš 58) pirkimą, vykdytą dinaminėje pirkimo sistemoje ir 1 (iš 6) tarptautinį pirkimą, vykdytą neskelbiamų derybų būdu). Vertinome ar atrinkti pirkimai atitiko viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus bei Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų tvarkos aprašo reikalavimus.
<p>4.1. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba nevykdė veiklos priežiūros</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kasmēt LRT taryba atliko savo veiklos analizę/įsivertinimą. ✓ Kasmēt LRT tarybos veikla įvertinta laikantis nustatytų kriterijų. ✓ Ne rečiau kaip kartą per 4 metus įsivertinimui yra pasitelkiami nepriklausomi išorės ekspertai. ✓ Taryba yra patvirtinusi jai reikalingų kompetencijų sąrašą. ✓ Tarybos kompetencijoms užtikrinti tarybos komitetai formuojami ne mažiau kaip 50 proc. iš nepriklausomų narių. ✓ Kasmēt bent vienas LRT tarybos posėdis buvo transliuotas viešai. 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome LRT įstatymą, LRT tarybos darbo reglamentą, LRT tarybos komitetų darbo reglamentą, Valdymo koordinavimo centro Kolegialių organų veiklos vertinimo gaires, LRT veiklos analizės ir įsivertinimo tvarkos aprašą, OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises, LRT tarybos 2021–2024 m. posėdžio protokolus, priimtus sprendimus, LRT 2021–2024 m. Tarybos veiklos ataskaita. <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome LRT pateiktą informaciją apie LRT tarybos atliktą savo veiklos analizę ir įsivertinimą, atliktų vertinimų rezultatus; ar remiantis atliktų vertinimų rezultatais buvo priimti sprendimai tarybos veiklai tobulinti; ar Tarybos veiklos analizė apima Tarybos, Tarybos komitetų ir kiekvieno Tarybos nario veiklas; patvirtintą Tarybos veiklos analizės ir įsivertinimo metodiką pagal kurią atliekamas LRT tarybos veiklos vertinimas; nepriklausomų išorės ekspertų pateiktas išvadas/rekomendacijas, ar buvo atsižvelgta į jas; ar Tarybas atlikdama savo veiklos analizę ir įsivertinimą peržiūri ir atnaujina kompetencijų sąrašą; ar LRT nuolatiniuose tarybos komitetuose ne mažiau kaip 50 proc. sudaro nepriklausomų narių, LRT tarybos posėdžių viešą transliavimą. <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT atstovais.
<p>4.2. Mažėja teiktų pastabų dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos, tačiau etikos kontrolieriaus vykdoma veiklos priežiūra stiprinta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kasmēt LRT etikos kontrolierius tarybai teikė metines veiklos ataskaitas. ✓ Kasmēt mažėjo pagrindais pripažintų etikos kontrolieriaus nagrinėtų pažeidimų ✓ Kasmēt Imamasi bent vieno veiksmo dėl etikos pažeidimų mažėjimo. ✓ LRT etikos kontrolieriaus 90 proc. teiktų rekomendacijų įgyvendintos laiku ir tinkamai. 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome LRT įstatymą, Visuomenės informavimo įstatymą, LRT kultūrinės, socialinės, šviečiamosios informacijos, reklamos, komercinių audiovizualinių pranešimų, turinio rėmimo ir transliacijos rėmimo pranešimų skleidimo LRT programose ir LRT interneto svetainėje tvarkos aprašą, Žurnalistų etikos inspektoriaus ataskaitas, Žurnalistų etikos inspektoriaus ir Visuomenės informavimo etikos komisijos sprendimus; LRT tarybos darbo reglamentą, LRT tarybos komitetų darbo reglamentą, LRT vidaus audito metodiką, LRT etikos kontrolierius teiktas veiklos ataskaitas, LRT etikos kontrolieriaus veiklos nuostatus, LRT tarybos ir komitetų protokolus, vidaus audito „Politinis neutralumas: veiklos principų laikymosi vertinimas“ rekomendacijas, LRT žurnalistų etikos komisijos darbo reglamentą, LRT žurnalistų etikos komisijos ataskaitas ir protokolus, LRT žurnalistų etikos kodeksą, LRT Redakcinę politiką, LRT žurnalistų profesinės etikos pažeidimų nagrinėjimo tvarkos aprašą, LRT etikos kontrolieriaus sprendimus.

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Visi LRT etikos kontrolieriaus sprendimai dėl etikos pažeidimų paskelbti LRT interneto svetainėje. ✓ Apibrėžta etikos kontrolieriaus veiklos sritis. ✓ Kasmet mažėja Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nustatytų pažeidimų. ✓ Kasmet mažėja žurnalistų etikos inspektoriaus nustatytų pažeidimų. ✓ Kasmet mažėja Visuomenės informavimo etikos komisijos nustatytų pažeidimų. 	<p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome LRT pateiktą informaciją apie LRT komisijos nustatytų pažeidimų pobūdį ir pažeidimų skaičiaus pokytį; ar LRT taryba bent kartą per metus prašė Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pateikti informaciją apie neatitikimus nustatytai tvarkai; ar Žurnalistų etikos inspektorius išnagrinėjęs skundus nustatė pažeidimų LRT žurnalistų veikloje, ar kasmet mažėja nustatytų neatitikimų dėl LRT žurnalistų vykdomos veiklos, ar Visuomenės informavimo etikos komisija išnagrinėjusi skundus nustatė pažeidimų LRT žurnalistų veikloje, ar kasmet mažėja nustatytų neatitikimų dėl LRT žurnalistų vykdomos veiklos; LRT etikos kontrolierius teiktas veiklos ataskaitas LRT tarybai, ar Taryba svarstė šias ataskaitas ir kokius sprendimus priėmė; LRT pateiktą informaciją apie gautų ir išnagrinėtų skundų skaičių dėl žurnalistikos etikos taisyklių pažeidimo ir dėl LRT radijo ir (ar) televizijos programų turinio ir kitus skundus; ar visi skundai buvo išnagrinėti, kiek iš jų pagrįstų ir kiek nepagrįstų; kiek etikos kontrolierius nustatė pažeidimų ir kokių veiksmų imasi sumažinti etikos pažeidimų skaičių; kiek kartų LRT etikos kontrolierius kreipėsi LRT žurnalistų etikos komisiją dėl nustatytų etikos pažeidimų, ar/ir patarimų bei rekomendacijų žurnalistų etikos pagrindais; ar LRT etikos kontrolierius atsižvelgė į teiktus patarimus/ rekomendacijas; ar visi LRT etikos kontrolieriaus priimti sprendimai dėl profesinės etikos ar kitų pažeidimų buvo skelbiami LRT interneto svetainėje; ar kasmet mažėjo pagrįstais pripažintų etikos kontrolieriaus nagrinėtų pažeidimų; ar etikos kontrolierius prižiūri, kaip LRT žurnalistai laikosi LRT žurnalistų etikos kodekse nustatytų pagrindinių profesinės etikos taisyklių; ar LRT veikiančių LRT Žurnalistų etikos komisijos ir LRT etikos kontrolieriaus institucijų funkcijos nesidubliuoja; <p>Skaičiavimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Skaičiavome, kokia dalis LRT etikos kontrolieriaus teiktų rekomendacijų buvo įgyvendinta. <p>Pokalbis su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ LRT atstovais ir žurnalistų etikos inspektoriumi, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Visuomenės informavimo etikos komisija.

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veikla“
3 priedas

Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

1 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Pakeistas įstatymas(ai) ir jų nuostatose aiškiai ir nedviprasmiškai įvardijami LRT veiklos planavimo dokumentai ir nustatytos subjektų atsakomybės dėl jų tvirtinimo.	LRT įstatyme nustatyta LRT darbuotojų darbo užmokesčio nustatymo pagrindiniai principai.	Apraše yra nuostata, kurioje reglamentuotas kelių programų sukūrimo ir (ar) gaminimo paslaugų pirkimo būdo pasirinkimas.	Apraše yra nuostata, kurioje reglamentuotas neskelbiamų apklausų, siekiančių arba viršijančių 10000 Eur be PVM pirkimo vertę, planuojamų lėšų įvertinimas pagal pirkimo objekto vertę rinkoje.	Teisės aktuose nustatyta Programų pirkimų vykdymo priežiūra.	Pagal patikėjimo sutartį perduoto turto dalis.
Matavimo vienetas	Vnt.	Vnt.	Vnt.	Vnt.	Vnt.	Proc.
Pradinė reikšmė	0	0	0	0	0	0
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2025-07-01	2025-07-01	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31
Siektina reikšmė	1	1	1	1	1	100
Tolerancijos ribos	Gerai	1	1	1	1	100
	Vidutiniškai	0	0	0	0	0
	Blogai	0	0	0	0	0
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2027-07-01	2027-07-01	2027-07-01	2027-07-01	2027-12-31	2027-07-01
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	TAR	TAR	LRV nutarimas	LRV nutarimas	LRV nutarimas	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	LRT įstatyme numatyta, kokie subjektai tvirtina LRT SVP.	LRT įstatyme numatyta LRT darbuotojų darbo užmokesčio nustatymo pagrindiniai principai.	LRV nutarimu patvirtintame apraše nurodytas taikomas pirkimo būdas, kai programų sukūrimo ir (arba) gaminimo paslaugos.	LRV nutarimu patvirtintame apraše numatyta, kad neskelbiamų apklausų, siekiančių arba viršijančių 10000 Eur be PVM pirkimo vertę, atveju turi būti atliktas planuojamų lėšų įvertinimas pagal pirkimo objekto vertę rinkoje.	Teisės aktuose numatytas subjektas, atliekantis aprašo nuostatų priežiūrą.	Apskaičiuojama pagal formulę: $X = a \times 100 / b$ a – turto, perduoto pagal patikėjimo sutartį, vertė; b – viso valdomo turto vertė.

2 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Programų su lietuviškais subtitrais dalis.	Programų, pritaikytų regos negalią turintiems asmenims dalis.	Programų, verčiamų į lietuvių gestų kalbą dalis.	Televizijoje nemokamai viešai sklaidžiamų pranešimų dalis.	Atlikta analizė, kurios pagrindu nustatytas tikras pareigybių / etatų poreikis.	Autorinių sutarčių, sudarytų su etatiniais LRT darbuotojais, dalis.	
Matavimo vienetas	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Vnt.	Proc.	
Pradinė reikšmė	13,7	0,5	4,5	45,1	0	17,3	
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	
Siektina reikšmė	50	10	20	60	1	5	
Tolerancijos ribos	Gerai	10	20	60	1	5	
	Vidutiniškai	39-49	6-9	12-19	51-59	0	6-12
	Blogai	38	5	11	50	0	13
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2033-12-31	2033-12-31	2033-12-31	2027-01-01	2027-01-01	2027-01-01	
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Kasmet	Kasmet	Kasmet	Kasmet	Kasmet	Kasmet	
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	N metais programų su lietuviškais subtitrais transliuoto laiko dalis televizijoje/ iš N metais viso LRT televizijoje transliuoto laiko x 100.	N metais programų, pritaikytų regos negalią turintiems asmenims, transliuoto laiko dalis televizijoje/ / iš N metais viso LRT televizijoje transliuoto laiko x 100.	N metais programų, verčiamų į lietuvių gestų kalbą, transliuoto laiko dalis televizijoje/ / iš N metais viso LRT televizijoje transliuoto laiko x 100.	N metais nemokamų viešai sklaidžiamų pranešimų kiekis (tūkst. sekundžių) televizijoje / iš visų N metais skleistų pranešimų televizijoje x 100.	Pateikta atlikta analizė, kurios pagrindu nustatytas tikras pareigybių / etatų poreikis.	Apskaičiuojama pagal formulę: $X = a \times 100 / b$ (x – autorinių sutarčių, sudarytų su etatiniais LRT darbuotojais, dalis nuo visų autorinių sutarčių; a – autorinių sutarčių, sudarytų su etatiniais LRT darbuotojais, skaičius; b – visų autorinių sutarčių skaičius).	

3 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Nuolatiniam darbui priimtų LRT darbuotojų, įdarbintų atrankos / konkurso būdu, dalis.	Tarybos skiriamų pareigūnų, kurių darbo užmokesčio dydžiai pagrįsti nustatytais kriterijais ar rinkos analize, dalis.	Skundų nagrinėjimo funkcija priskirta vienam subjektui.	Pirkimų, kuriems atlikta SWOT analizė, dalis.	Neskelbiamų apklausų, vykdytų kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (-us), dalis nuo visų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų.	Remiantis atliktos analizės rezultatais parengtas ir įgyvendintas veiksmų planas.
Matavimo vienetas	Proc.	Proc.	Vnt.	Proc.	Proc.	Proc.
Pradinė reikšmė	62	33,3	2	46	89	0
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31
Siektina reikšmė	100	100	1	85	35	100
Tolerancijos ribos	Gera	100	1	85	35	100
	Vidutiniškai	76-99	0	60-84	36-44	50-99
	Blogai	75	0	59	45	49
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2027-01-01	2027-01-01	2027-01-01	2027-01-01	2027-01-31	2027-07-01
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Kasmet	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	LRT tarybos pateikta informacija	LRT pateikta informacija	LRT pateikta informacija	LRT pateikta informacija	LRT pateikta informacija
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	$X = a \times 100 / b$ a – nuolatinių etatinių darbuotojų, priimtų į darbą atrankos / konkurso būdu, skaičius per metus; b – visų priimtų į darbą nuolatinių etatinių darbuotojų skaičius per metus.	Apskaičiuojama pagal formulę: $X = a \times 100 / b$ a – Tarybos skiriamų pareigūnų, kurių darbo užmokesčio dydžiai pagrįsti nustatytais kriterijais ar rinkos analize, skaičius; b – visų Tarybos skiriamų pareigūnų skaičius.	LRT vidaus teisės akte(-uose) reglamentuota, kad skundų nagrinėjimo funkcija dėl žurnalistų etikos pažeidimų priskirta vienam subjektui – LRT etikos kontrolieriui.	$X = a \times 100 / b$ a – pirkimų, kuriems atlikta SWOT analizė, skaičius; b – visų pirkimų skaičius per metus	Apskaičiuojama pagal formulę: $X = a \times 100 / b$ (x – neskelbiamų apklausų, vykdytų kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (-us), dalis nuo visų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų; a – neskelbiamų apklausų, vykdytų kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (-us), skaičius; b – visų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų skaičius).	Pateiktas atliktos analizės pagrindu parengtas ir įgyvendintas veiksmų planas.

4 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų veiklos ir rezultatų, kuriems atlikta peržiūra, dalis.	Strateginių rodiklių, kuriems nustatytos siektinos reikšmės visam 2023–2027 m. strategijos laikotarpiui, dalis.	Nepriklausomų LRT tarybos narių dalis.	LRT tarybos veiklos įsivertinimų, atliktų kartu su išorės ekspertais, dalis.	Pirkimo procesų, kurie įvertinti Pirkimų ir investicijų politikos komiteto pagal nustatytus kriterijus, dalis.
Matavimo vienetas	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
Pradinė reikšmė	0	0	40	0	0
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31
Siektina reikšmė	100	100	50	25	100
Tolerancijos ribos	Gerai	100	100	50	100
	Vidutiniškai	95-99	80-90	40-49	0
	Blogai	94	70	39	0
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2026-07-01	2031-04-01	2031-04-01	2031-04-01	2031-04-01
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	LRT pateikta informacija	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija	Lietuvos radijo ir televizijos pateikta informacija
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	<p>Apskaičiuojama pagal formulę: $X = a \times 100 / b$ (x – programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų veiklos ir rezultatų, kuriems atlikta peržiūra, dalis nuo visų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų veiklų ir rezultatų; a – programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų veiklos ir rezultatų, kuriems atlikta peržiūra, skaičius; b – visų programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų veiklų ir rezultatų skaičius.</p>				
	<p>2023–2027 m. LRT programų ir LRT interneto svetainės valstybinėje strategijoje visiems rodikliams nustatytos siektinos reikšmės visu strategijos laikotarpiu.</p>				
	<p>LRT tarybos trijuose komitetuose nepriklausomi nariai sudaro ne mažiau kaip 51 proc. visų komiteto narių.</p>				
	<p>Apskaičiuojama pagal formulę: $X = a \times 100 / b$ a – LRT tarybos veiklos įsivertinimų, atliktų kartu su išorės ekspertais, skaičius; b – visų per metus atliktų LRT tarybos veiklos įsivertinimų skaičius.</p>				
	<p>Tarybos veiklą reglamentuojančiame teisės akte numatyti kriterijai, pagal kuriuos Pirkimų ir investicijų politikos komitetas vertina pirkimų procesų skaidrumą ir efektyvumą bei nustatytas tokio vertinimo periodiškumas.</p>				

2021–2024 m. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programų struktūros palyginimas (valandomis)

LRT programoje:

- daugiau 1–7 val. programoje skirtas laikas informacinėms ir aktualijų programoms
- daugiau 1–5 val. programoje skirtas laikas dokumentikos programoms
- sumažėjęs laikas 2–4 val. skirtas meno, kultūros, švietimo ir mokslo programoms
- sumažėjęs laikas skirtas filmams, serialams 1–5 valandomis

LRT Plius programoje:

- daugiau 7–9 valandomis programoje skiriama laiko informacinėms ir aktualijų programoms
- daugiau 3–4 valandomis programoje skiriama laiko meno, kultūros, švietimo ir mokslo programoms
- daugiau 1–4 val. laiko skirta sporto programoms
- daugiau 1 val. laiko skirta informaciniams pranešimams, anonsams, vinjetėms
- sumažėjęs laikas 12–13 val. skirtas koncertams
- sumažėjęs laikas 3–6 val. skirtas vaikų ir jaunimo programoms

LRT Lituanica programoje:

- daugiau 3–5 valandomis programoje skiriama laiko informacinėms ir aktualijų programoms
- daugiau 1 val. laiko skirta informaciniams pranešimams, anonsams, vinjetėms
- sumažėjęs laikas 12–13 val. skirtas koncertams
- sumažėjęs laikas 4–5 val. skirtas pramoginėms ir koncertų programoms

LRT radijo programoje:

- daugiau 4,4–4,7 val. programoje skiriama muzikos programai
- daugiau iki 0,3 val. laiko skirta Socialinei, kultūrinei reklamai, savireklamai
- sumažėjęs laikas 1–5,3 val. skirtas informacinėms/aktualijų programoms
- sumažėjęs laikas 3–4 val. skirtas kultūros programoms

LRT Klasika programoje:

- daugiau 5,1–15,5 val. programoje skiriama muzikos programai
- sumažėjęs laikas 1,7–1,9 val. skirtas informacinėms/aktualijų programoms
- sumažėjęs laikas 3,2–13,5 val. skirtas kultūros programoms
- sumažėjęs laikas 0,1–0,2 val. skirtas laidų reklamoms

LRT Opus programoje:

- daugiau 0,5 val. programoje skiriama informacinėms/aktualijų programoms;
- daugiau 1–5 val. skiriama kultūros programoms
- sumažėjęs laikas 1,7–5,3 val. skirtas muzikinei programai

Kitų organizacijų inicijuoti socialiniai-šviečiamieji projektai, prie kurių organizavimo ir viešinimo Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija prisidėjo savo iniciatyva

Metai	Projekto pavadinimas
2021 m.	Maltiečių sriuba Už pergalę gyventi, Kaukėno paramos fondas Metų knygos rinkimai Demokratijos žinių olimpiada
2022 m.	Maltiečių sriuba Už pergalę gyventi, Kaukėno paramos fondas Metų knygos rinkimai Teisės žinių olimpiada Nacionalinis aplinkosaugos egzaminas Antikos žinių olimpiada Europos egzaminas
2023 m.	Maltiečių sriuba Už pergalę gyventi, Kaukėno paramos fondas Metų knygos rinkimai Europos egzaminas
2024 m.	Maltiečių sriuba Už pergalę gyventi, Kaukėno paramos fondas Metų knygos rinkimai 100 jaunųjų sporto žvaigždžių rinkimai 2024 Lietuvos sportininkų apdovanojimai 2024 Metų verstinės knygos rinkimai 2024 Europos egzaminas

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir
televizijos veikla“
6 priedas

2021–2024 m. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos darbuotojams išmokėtų pagrindinių priedų ir kitų išmokų sumos (Eur)

Priedai / priemokos	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Kintamoji atlyginimo dalis	465 800,00	505 400,00	558 750,00	662 500,00
Materialinė pašalpa	10 880,00	11 244,00	12 863,00	33 055,00
Metinis priedas	19 678,25	258 780,37	909 474,33	817 729,95
Priedas (174)	300 851,26	279 062,55	211 464,68	135 603,69
Priedas už ketvirtį	214 305,60	228 689,00	437 025,00	259 197,00
Priedas už papildomą darbą	114 726,24	76 751,81	99 343,40	85 932,05
Iš viso:	1 126 241,35	1 359 927,73	2 228 920,41	1 994 017,69

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veikla“
7 priedas

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateikti 2021–2024 m. turinio projektai / iniciatyvos

Kategorijos	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Su žurnalistika susiję projektai:	2021 m. įsteigtas korespondentų biuras Briuselyje; LRT tyrimų skyrius sukūrė dokumentinį tyrimų filmą „Riaušių anatomija“; Pradėta rengti aktualijų TV laida „Svarbi valanda“, jos įvedimui buvo daroma me komunikacijos kampanija; Startavo „LRT girdi“.	„EBU European Perspective“ startavo projektas LRT.lt; Darbą pradėjo korespondentas Vašingtone; LRT kartu su Europos Taryba ir EBU kaip partneris surengė tarptautinę konferenciją „Visuomeninė žiniasklaida demokratijai“.	Gautas tarptautinis Žurnalistikos patikimumo iniciatyvos (<i>Journalism Trust Initiative</i> , JTI) standartas; Startavo ukrainietiška portalo versija; Baltijos žiniasklaidos forumas.	Radijas pristatė tinklalaidės: „Stipresni už Sibirą“, „Kas ten dedasi“, „Nežmoniški žmonės“; Startavo nauja mokymų ir mentorystės programa „LRT radijo akademija“; Surengta EBU naujienų asamblėja.
Tautinių bendrųjų informavimui skirti projektai:	Prisidėjome prie Skiepijimo kampanijos; papildomai rusakalbei auditorijai su LRT NOVOSTI skaitmeninė reklama straipsniams apie skiepus.			
Kultūros turinio projektai:	LRT KLASIKA: 11-kos rečitalių ciklas „Koncertas vienam“ iš tuščių koncertų salių, kur koncertų klauso vienas klausytojas; Projektas „Žiemojimas su opera“; LRT projektas „Šokis plius miestas“; Programa „Rudens šokiai“; TV laida „FOKUSAS“; Tinklalaidė „Culture Nerve“; „Knygų savaitė“ ir 22 diskusijos LRT PLIUS eteryje; Pirmasis „Vizionierių“ sezonas, skirtas Lietuvos šiuolaikinio meno kūrėjams; Serialas „Nuostabios mintys“ (<i>Brilliant Ideas</i>) apie pasaulio šiuolaikinio meno kūrėjus; Festivalinės socialinės dokumentikos ciklas LRT PLIUS „Žmogiškas mastelis“; 20 dokumentinių filmų kultūros ir k.t temomis; Projektas #LRTskaitykla LRT.lt; Šiuolaikinės Europos poezijos pristatymas LRT KLASIKOJE kartu su platforma Versopolis; LRT radijo kanaluose pradėtos transliuoti tinklalaidės „Pasaulio 5“, „Čempionų pietūs“;	Prisidėjus karui Ukrainoje – Ukrainai skirti paramos ir solidarumo renginiai, kampanijos ir iniciatyvos; 25-oji Dainų dainelė; Akcija „LRT mano mieste“; „Draugiška Lietuva“ – pradėjome vasaros projektą, kurio metu LRT lankosi įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose.	Startavo lietuviškas serialas „Trolių ferma“; LRT Klasika Pristatė pirmąjį radijo serialą „Troškulys“; Sukurtas 8 x 30min koncertų ciklas VILNIUS 700. MUZIKINĖ KELIONĖ LAIKU; 9 autoriai, anksčiau niekada nerašę vaikams, priėmė „Vakaro pasakos“ Rašytojų iššūkį ir sukūrė po pasaką, skirtą Vilniaus 700 metų gimtadieniui; LRT KLASIKA 20-ojo gimtadienio proga pristatė specialią 8 valandų muzikinę patirtį „Ką sapnavai?“ Kompozitorių namuose, pradėjo įvaizdinę kampaniją visais LRT kanalais ir rengė specialias progines laidas; Dokumentinių filmų programos apie pasaulio dailininkus, muzikantus (7 dokumentinių filmų programa apie dailininkus; 8 dokumentinių filmų programa apie muzikus; Nufilmuoti 3 dramos spektakliai, skirti Gedulo ir vilties dienai;	Pradėta skaitymo iniciatyva „Skaitymo maratonas“, kuri sutelkė šalies gyventojus ne tik skaityti, bet ir domėtis literatūra su LRT pagalba, bei skatino lankytis šalies bibliotekose; Startavo „Nacionalinis diktantas“; „Art Vilnius“ LRT, bendradarbiaudama su Vilniaus grafikos meno centru, įrengė tikrą galeriją; 5 koncertų ciklas „Muzikinės kelionės“; „Vizionieriai. Iliustruotojai“; „Šokis plius miestas“ 4 sezonas, įgyvendintas drauge su 5 šalių prodiuseriais (LT, LV, UA, EST, FR); LRT Klasika startavo tinklalaidė „Viskas blogai“, LRT OPUS – „Uždaras vakaras“.

Kategorijos	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
	„Kitas lygis“, „72 atspalviai“, „Šventinis Bankuchenas LRT OPUS“.		„Vizionieriai. Teatras“; Euroradijo džiaz koncertas Lietuvoje; LRT Klasika pradėta transliuoti tinklalaidė „Serijiniai žiūrovai“.	
Projektai visuomenės telkimui:	Sausio 13-osios 30-mečio minėjimas visose LRT platformose, polapio radijo ekskursijos sukūrimas, specialiai tam skirta kampanija LRT eteryje ir už jo ribų; Visuomenę bendrai veiklai įtraukianti ir savo tautiečius palaikyti kvietusi „Eurovizijos“ kampanija „Geltona banga“.	Prasidėjus karui Ukrainoje – Ukrainai skirti paramos ir solidarumo renginiai, kampanijos ir iniciatyvos.	Pirmoji akcija „Radarom“, surinkta per 14 mln. Eur; Startavo lietuviškas serialas „Trolių ferma“; Kartu su „Blue/Yellow“ ir „Stiprūs kartu“ organizuota akcija „Keliu vėliavą už Ukrainą NATO“; LRT radijas organizavo pirmą konferenciją „LRT RADIJAS klausia“. Tema „Kaip gerinti mūsų emocinę sveikatą?“	Šimtmečio Dainų šventė (9 koncertai, 22 val.; 16 laidų „Šimtmečio studija“, 18 val.; Šimtmečio Lietuvos dainų šventės vėliavos pakėlimo ceremonija; dokumentinis filmas, 1 vnt., 1 val. 10 min; 06.29 – 07.06 laikotarpyje 42 val. 20 min eterio skirta Dainų šventei); akcija „Radarom“; 50-oji Dainų dainelė; dokumentinis filmas „Kartu su daina. Dainų dainelei – 50“ – 56 min; Dokumentinis ciklas „Prisikėlimas“; Pradėta tęstinė iniciatyva skatinanti rūpintis psichine sveikata „Trūksta žodžių“; LR Seimo rinkimų debatai; Rinkimai 2024; Kandidatų į Europos Parlamentą debatai; Europos Parlamento rinkimų rezultatai; Kandidatų į Respublikos Prezidentus debatai; Rinkimų į Respublikos Prezidentus I turo rezultatai; Kandidatų į Respublikos Prezidentus II turo debatai; Speciali laida. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų II turo rezultatai – 2 laidos; Speciali laida. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų I turo rezultatai.
Sporto projektai :	Eurolygos transliacijos ir laida „Eurolyga per LRT“; LRT radijas. Olimpiniis krepšinio atrankos turnyras Kaune; Tokio parolimpinės žaidynės.	Pekino žiemos parolimpinės žaidynės; Tęsiama Eurolygos transliacijos ir laida „Eurolyga per LRT“; Europos vyrų rankinio čempionatas (Lietuvos vyrų rinktinė); UEFA moterų Europos futbolo čempionatas; FIFA vyrų pasaulio futbolo čempionatas Katarė.	Tęsiama Eurolygos transliacijos, transliuojamos Eurolygos finalo ketverto Kaune rungtynės, laida „Eurolyga per LRT“; 2023 m. FIFA moterų pasaulio futbolo čempionatas; FIBA 3x3 pasaulio ir Europos krepšinio čempionatai.	2024 m. Paryžiaus parolimpinės žaidynės; Tęsiama Eurolygos transliacijos ir laida „Eurolyga per LRT“; Pasaulio biatlono čempionatas ir pasaulio taurė.
Inovacijų projektai:	Pristatyta audio turinio klausymo platforma LRT audioteka (vėliau pervadinta į LRT radioteką); Radijų studijų atnaujinimas; Sumontuota nauja įranga Klaipėdos filiale tiesiogiai transliuoti radijo programą; KPMG programų auditas.		Startavo LRT EPIKA; Startavo išmaniųjų televizorių programėlės; Smart TV projektas; UI/UX analize ir konsultacija; Įsigyta LRT.LT portalo dubliavimo už Lietuvos ribų paslauga.	

Kategorijos	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Svarbesni LRT įvaizdžio projektai:	Portalo LRT.lt kampanija. Kampanijos tikslas – stiprinti patikimiausio naujienų portalo LRT.lt įvaizdį ir auginti auditorijos prisirišimą; Pradėtas LRT prekės ženklo atnaujinimo procesas; LRT veiklos ataskaitos komunikacija; Atnaujinti radijų šaukiniai.			
Vaikai ir jaunimas:		Parengę Vaikų strategiją, 2022 m. ėmėme skirti ypatingą dėmesį vaikams ir paaugliams (pasiruošimas); Nuo balandžio iki birželio vyko kampanija, kviečianti vaikus išmokti programuoti; Animuota „Vakaro pasaka“.	Siekdami įgyvendinti vieną iš svarbiausių strateginių tikslų – atspindėti 12–16 m. auditoriją, sukūrėme paaugliams skirtą ženklą LRTU. Startuota su 4 laidomis paaugliams; Startavo <i>YouTube kids</i> kanalas, skirtas 2–9 m. vaikams; Pradedamos kurti edukacinės dainelės darželinukams, LRT Radijuje tinklalaidė vaikams „Padarėliai“; Paauglių kanale LRTU – 8 medijų raštingumo pamokos. Pasirodė nauja žinių laida vaikams „Čia dabar?!“	LRTU YouTube kanalo seriale „N16“ premjera; LRT RADIJAS pristatė penkias „Siaubo pasakas“, tinklalaidę vaikams „Odisėjos“.
Kiti projektai:	Startavo „Pavasario koncertai“; Sukurtas LRT.lt polapis lenkų kalba LRT.lt/pl, stiprinimas tautinių bendrijų turinys; Gegužės 10 d. pakeistas LRT prekės ženklas ir buvo pradėta su tuo susijusi kampanija „Tai, kas svarbu, kinta. Tai, kas svarbiausia, – išlieka“.	„Lietuvos tūkstantmečio vaikai. Tėvų lyga“, „Moterų gatvės“, „Vasara prie piliakalnio“; LRT Plius tinklapyje 4 papildomi laidų pusvalandžiai: „Knygų žiurkės“, „Žvelk giliau“, „Aš gyvenu iliuzijų pasauly“, „Perspektyva“.	Atgaivinti ir visuomenei pristatyti archyvai; LRT ambasadorių programa; Sukurta iki šiol didžiausia LRT kampanija, skatinusi sekti rinkimų informaciją LRT eteryje; 2024-aisiais baigėsi LRT architektūrinės idėjos konkursas ir su nugalėtoju pasirašyta sutartis dėl naujo LRT pastato projektavimo, dalyviams įteikti prizai.	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir
televizijos veikla“
8 priedas

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklėse numatytos išimtys

Investicijų ir paslaugų pirkimams nereikia rengti sprendimui dėl investicijų ir/ar paslaugų poreikio įvertinimo dokumento (toliau – ISD) ir jų nevertina generalinio direktoriaus patvirtinta pirkimų poreikio įvertinimo komisija (toliau – PPJK), kai jie atitinka bent vieną iš šių 12 kriterijų:

1. LRT turimos programinės ir techninės įrangos priežiūros, garantijos ir aptarnavimo paslaugų, turimų licencijų pratęsimų, papildomų licencijų, kurių bendra vertė ne didesnė nei 15 000 (penkiolika tūkstančių) eurų be PVM (be kurių negali dirbti įranga) pirkimams;
2. atsarginėms dalims, medžiagoms, remonto paslaugoms nenutrūkstamam įrangos darbui užtikrinti;
3. komunalinių paslaugų pirkimams (pvz. šildymas, elektra);
4. paslaugoms, susijusioms su programų pirkimu (autorinės ir individualios veiklos sutartys, šalies ir užsienio filmų, formatų pirkimai, prodiuserinės sutartys);
5. pirkimams, privalomiems pagal teisės aktus/ institucijų pavedimus (pvz. finansinis auditas);
6. investicijų ir paslaugų pirkimams pagal LRT strategiją ar LRT tarybos pavedimu numatytiems pirkimams;
7. projektų pirkimams, finansuojamiems iš kitų institucijų lėšų;
8. patvirtintiems tęstinės veiklos investiciniams projektams, kurie buvo apsvarstyti ir jiems pritarta PPJK prieš rengiant investicinius projektus, jeigu nesikeičia jo detalumas ir projekto vertė nedidėja daugiau nei 15.000 (penkiolika tūkstančių) eurų (be PVM).
9. investicijų ar paslaugų operatyviems pirkimams, būtiniais tinkamai pasirengti ekstremalioms situacijoms suvaldyti (sutrikus prekių ir (arba) paslaugų tiekimui dėl Tiekėjo šalyje vykstančio karo, įvestų sankcijų, ar kitų apribojimų);
10. pirkimams, reikalingiems LRT kibernetiniam ar fiziniam saugumui bei veiklos tęstinumui užtikrinti (įvykus incidentui, gaisrui ar kitai ekstremaliai situacijai)
11. nuolatinio pobūdžio paslaugoms, kurios tęsiasi ilgiau nei metus ir kurioms numatomos sumos neviršija patvirtintų planuojamų metinių biudžeto limitų.
12. naujoms paslaugoms, kurių vertė ne didesnė nei 15 000 (penkiolika tūkstančių) eurų, neviršijant patvirtintų planuojamų metinių biudžeto limitų.

Šaltinis – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos generalinio direktoriaus 2025-04-09 įsakymu Nr. VJ-101 patvirtintų LRT investicijų ir paslaugų pirkimo taisyklių 6 p.

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir
televizijos veikla“
9 priedas

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos naujojo pastato projektavimo eiga nuo 2018 m.

Nr.	Veiksmas	Data	Aprašymas
1	LRT nekilnojamojo turto Lietuvoje analizės inicijavimas	2018-09-18	Pagal Tarybos pavedimą LRT administracija inicijavo viso LRT nekilnojamojo turto Lietuvoje analizę, kurią atliko kompanija BOLDS
2	Prašymas dėl išvados parengimo	2019-06-28	LRT Generalinės direktorės prašymas parengti išvadą dėl „LRT valdomo nekilnojamojo turto racionalaus panaudojimo galimybių studijoje“
3	Tarybos posėdžio nutarimas dėl LRT naujojo pastato statybos	2019-08-27	Tarybos posėdžio nutarimas: „1. Patvirtinti įgyvendinant LRT įstatyme numatytas funkcijas administracijos pateiktą perspektyvinį planą dėl naujo, atitinkančio LRT poreikius pastato naudojamame sklype, esančiame S. Konarskio g., Vilniuje, statybos.“
4	Architektūrinio konkurso paskelbimas (pirminis)	2021-06-30	Architektūrinis konkursas paskelbtas CVP IS
5	Nustatyti konkurso rezultatai	2022-03-03	Nustatyti konkurso laimėtojai, tačiau sustabdytos procedūros dėl VPT įpareigojimo.
6	Vilniaus apygardos teismo sprendimas	2022-10-03	UAB „Keturi architektai“ pateikė ieškinį LRT. Teismas konstatavo, kad LRT priėmė teisėtą ir pagrįstą sprendimą atmesti ieškovės pasiūlymą dėl neatitikties Pirkimo sąlygų nuostatomis, todėl nėra pagrindo tenkinti ieškinio. Ieškinys atmetas.
7	Lietuvos apeliacinio teismo nutartis	2022-12-20	Vilniaus apygardos teismo 2022-10-03 sprendimas paliktas nepakeistas
8	Architektūrinio konkurso paskelbimas (pakartotinis)	2023-06-30	Architektūrinis konkursas paskelbtas CVP IS
9	Architektūrinio konkurso rezultatų nustatymas	2024-02-08	Nustatyti konkurso rezultatai, atrinkti konkurso prizininkai (3 dalyviai)
10	Pradėtos neskelbiamų derybų procedūros	2024-05-10	Konkurso prizininkai pakviesti į neskelbiamas derybas
11	Derybų su prizininkais procedūra	2024-07-09 / 10	Vykdytos derybos su prizininkais dėl projektinių pasiūlymų
12	Nustatytas pastato projektavimo paslaugų pirkimo laimėtojas	2024-08-28	Įvertinti derybų metu atnaujinti tiekėjų pasiūlymai, nustatytas pirkimo laimėtojas
13	Sudaryta pastato projektavimo paslaugų sutartis	2024-09-16	Sudaryta projektavimo paslaugų sutartis su Lietuvos ir Suomijos UAB „Architektūros Linija“
14	Sutarties pakeitimas	2024-12-10	Sutarties pakeitimas dėl pasikeitusių statybos techninių reglamentų – teisės aktų
15	Visuomenei pristatyti detalizuoti projektiniai pasiūlymai LRT iniciatyva	2025-02-26	LRT inicijuotas viešinimas
16	Visuomenei pristatyti detalizuoti projektiniai pasiūlymai pagal Vilniaus miesto savivaldybės reikalavimus	2025-04-15	Viešinimas pagal Vilniaus miesto savivaldybės reikalavimus

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktus duomenis

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktus duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir
televizijos veikla“
10 priedas

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos patirtos išlaidos, susijusios su naujojo pastato statybomis (2019–2025 m.)

Data	Pirkimo objektas	Kiekis	Planuojama pirkimo vertė Eur su PVM	Faktinė pirkimo (sudarytos sutarties) vertė, EUR su PVM	Patirtos išlaidos, EUR su PVM
2019	2019 m. atlikta „LRT valdomo nekilnojamojo turto racionalaus panaudojimo galimybių studija	1	50 699	50 699	50 486
2019	NT galimybių studijos pristatymas	1	1 210	1 210	1 210
2020	Planuojamo naujo LRT pastato projektavimo techninės užduoties parengimo numatomam architektūriniam konkursui paslaugos	1	11 979	9 148	9 148
2020	Investicijų projekto parengimo paslaugos	1	3 388	3 388	3 388
2021	LRT naujo pastato techninio projekto parengimo paslaugos (NEĮVYKO)	1	1 500 000	x	x
2021	NT specialistų konsultacijos dėl naujo LRT pastato projekto įgyvendinimo ir veiklos perkėlimo (NEĮVYKO)	8	15 000	x	x
2021	Ekspertinis vertinimas ir konsultacijos dėl LRT naujo pastato architektūrinio konkurso	1	4 000	4 000	2 258
2021	Architektūrinio konkurso ekspertų paslaugos	7	5 000	4 600	4 600
2021	Projekto konkurso organizatoriaus paslaugų pirkimas	1	36 300	32 307	32 307
2021	Konkurso teritorijos S. Konarskio g.49 esamos situacijos 3D modelio paruošimas	1	338	329	329
2023	Arboristo konsultacija	1	2 057	1 785	1 785
2023	NT specialistų konsultacijos dėl naujo LRT pastato projekto įgyvendinimo	2	17 908	17 908	17 908
2023	Ekspertinis vertinimas konsultacijos dėl LRT naujo pastato architektūrinio konkurso	1	10 890	10 890	7 999
2023	VšĮ Lietuvos Nacionalinis radijas ir televizija būstinės S. Konarskio g. 49, Vilniuje, atviras architektūrinis projekto konkursas	1	1 542 350	1 040 000	187 000
2023	NT specialistų konsultacijos dėl naujo LRT pastato projekto įgyvendinimo	1	15 000	12 397	13 516
2024	LRT naujo pastato projekto valdymo paslaugos	4	18 137	18 138	13 669
2024	Prizinis fondas	3	35 000	35 000	35 000
2025 (iki 08-28)	Architektūrinio projekto patirtos išlaidos		x	x	21 311
Iš viso:			3 269 256	1 241 799	401 914

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktus duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir
televizijos veikla“
11 priedas

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos padaliniuose veikloje
2024 m. nenaudojamo ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto
išnuomota dalis (proc.) ir nuomininkų vykdomos pagrindinės
veiklos sritys

LRT punktas (miestas)	Adresas	Plotas iš viso (kv. m.)	Visas nenaudojamas ilgalaikis materialusis (nekilnojamas) turtas (kv. m)	Išnuomotas iš nenaudojamo ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto (kv. m)	Išnuomota nenaudojamo NT turto dalis (proc.)	Nuomininkų veiklos sritys
Vilniaus	Vilnius, S. Konarskio g. 49	37 768,20	4 524,92*	4 101,26	90,86	Reklamos paslaugos; Renginių organizavimas; Leidyba; Spaustuvės; Suvenyrai; Maisto produktai – Didmeninė prekyba; Apskaita/auditas; Žuvininkystė, žuvies produktai; Logistikos paslaugos; Elektros instaliacinės medžiagos; Automatika; Inžineriniai tinklai; Apšvietimas; Metalų pardavimas, supirkimas; Švaros, valymo paslaugos; Prekyba juodojo metalo produkcija; Estradinis dainavimas, aerobika;
Kauno	Kaunas, S. Daukanto g. 28A-2	1 382,75	43,00	43,00	100	Kino paslaugos
Alytaus	Alytaus m., Birutės g. 3A	232,12	67,80	67,80	100	Kultūros srities paslaugos
Šiaulių	Šiauliai, Varpo g. 22	107,78	0	0	0	0
		39 490,85	4 635,72	4 212,06		

* LRT paaiškinimu 2024 m. 3 patalpos, esančios S. Konarskio g. 49, Vilniuje: pastatas – administracinis, 1095-9016-8026, 2B3p, (1 117,44 kv. m.); pastatas – sargo namelis, 1095-9016-8204, 20H1p 2,37 kv. m. ir pastatas – sargo namelis, 1095-9016-8215, 21H1p 2,82 kv. m. LRT veikloje nenaudojami ir netraukiami į nenaudojamo ploto apskaičiavimus dėl savo techninės būklės.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktą informaciją

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir
televizijos veikla“
12 priedas

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos nurodytos priežastys, lėmusios nenaudojamų patalpų 2024 m. neišnuomavimą

- ✓ Sargo nameliai (20H1p – 2,37 kv. m. ir 21H1p – 2,82 kv. m.) dėl nedidelio ploto, nešildymo bei nuomos paklausos stokos nenuomojami- susidomėjimo nėra;
- ✓ Administracinės paskirties pastato (2B3p) 1171,95 kv. m. būklė neatitinka esminių statinio reikalavimų; dėl to 2018 m. LRT užsakymu atlikus techninę šio pastato ekspertizę²⁴⁸ buvo priimtas sprendimas nutraukti sutartis;
- ✓ Administracinės paskirties pastato (unikalus Nr. 1095-9016-8091; pažymėjimas plane 9B9b) situacija nuolat kinta: kiekvieną mėnesį pasitaiko tiek nuomos sutarčių nutraukimų, tiek naujai išnuomojamų patalpų po įvykusių konkursų;
- ✓ Kiekvienas pretendentas turi individualius poreikius ir lūkesčius;
- ✓ Šiuo metu stebima tendencija, kad dažniau ieškoma mažesnio ploto patalpų, tačiau dabar tokių neturime;
- ✓ Pastebima, kad vengiama nuomotis patalpas, kurių langai nukreipti į saulėtąją pusę – kabinetuose neleidžiama įrengti kondicionierių, todėl vasaros metu dirbti būna sudėtinga;
- ✓ Laisvų patalpų pasiūla rinkoje šiuo metu yra didelė, tad ne visos mūsų siūlomos patalpos yra potencialiems nuomininkams patrauklios.

Šaltinis – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateikta informacija

²⁴⁸ Įmonė „Tyrimai ir projektai“. Statinio dalinės ekspertizės aktas Nr. 18-48T. Pastatas – administracinis 2B3p, unikalus Nr. 1095-9016-8026, S. Konarskio g. 49, Vilniaus m., 2018 m. kovo mėn.

Pirkimų vidaus kontrolės neatitikimai

Vidaus kontrolės sistemos elementai	Principai	Viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų vidaus kontrolės nustatyti neatitikimai
1. Kontrolės aplinka	<ul style="list-style-type: none"> - Profesinio elgesio principai ir taisyklės - Kompetencija - Valdymo filosofija ir vadovavimo stilius 	<p>Interesų konfliktų prevencijai skirtų dokumentų pateikimo kontrolė reikalinga, kad būtų valdomos rizikos, įskaitant ir perkančiosios organizacijos reputacijos riziką, pirkimų procese dalyvaujantiems asmenims patekus į galimo interesų konflikto situaciją. Kontrolės aplinką apibūdinantis profesinio elgesio principas apima tai, kaip viešojo juridinio asmens vadovas ir darbuotojai laikosi profesinio elgesio taisyklių, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto, o viešojo juridinio asmens vadovas formuoja teigiamą darbuotojų požiūrį į vidaus kontrolę²⁴⁹. Nustatėme, kad iki 2024-01-03 PP taisyklėse nebuvo numatyta prievolė deklaruoti privačius interesus Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai, 8 iš 12 PP jie nebuvo deklaruoti arba nedeklaruoti laiku (tarp jų ir 2024 m. pabaigos pirkime). VP atveju nustatėme, kad 2 iš 12 pirkimų 3 asmenys nebuvo laiku deklaravę privačių interesų.</p> <p>Kontrolės aplinką apibūdinantis kompetencijos principas apima viešojo juridinio asmens siekį, kad darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių funkcijoms atlikti, pareigoms įgyvendinti ir atsakomybei už vidaus kontrolę suprasti²⁵⁰. Vertinome ar visi pirkimų procese ir jo vidaus kontrolėje dalyvaujantys asmenys bent kartą audituojamu laikotarpiu yra tobulinę kvalifikaciją pirkimų ir vidaus kontrolės mokymuose. Nustatėme, kad PP buvo suplanuoti ir įvykę 5 vidiniai mokymai PP organizatoriams ir 3 vidaus kontrolės vykdymo srities mokymai visiems LRT darbuotojams, o VP atveju 2021–2024 m. buvo suplanuoti 8, įvyko 12 išorinių mokymų VP skyriaus darbuotojams. LRT neregistravus mokymų dalyvių nėra įrodymų (neturi dalyvių sąrašų, mokymų baigimo pažymėjimų), kad PP ir VP procese ir jo vidaus kontrolėje dalyvaujantys asmenys išklausė mokymus ir taip tobulino kvalifikaciją.</p> <p>Analizavome, ar LRT audituojamu laikotarpiu nebuvo atvejų, kai paskirtų atsakingų už pirkimo proceso vykdymą asmenų kompetencija pagal jų pareigybės aprašyme nustatytus reikalavimus ir funkcijas neatitiko priskirtų funkcijų pirkimų ir jų kontrolės srityje. Nustatėme, kad ne visais atvejais iniciatorių / organizatorių pareiginiuose nuostatuose buvo numatyta vykdyti, inicijuoti, organizuoti pirkimus, o pirkimų procedūras atliko specialistai²⁵¹, kuriems pirkimų vykdymas nebuvo pagrindinė funkcija (36 pav.). PP komisijos narių vertintuose pareiginiuose nuostatuose nenumatyta, kad asmuo dalyvauja kaip pirkimų komisijos narys, o VP komisijų sudėtys skyrėsi kiekvieno pirkimo atveju, todėl buvo vertinti pareiginiai nuostatai 4 nuolatinių narių, kurie visais atvejais dalyvavo komisijose.</p> <p>Visuose vertintuose pareiginiuose nuostatuose nebuvo numatyta kompetencija išmanyti programų, jų sukūrimo, gaminimo ir (ar) viešųjų pirkimų teisės aktus. Iš pirkimų proceso dalyvių nereikalaujant reikiamos kompetencijos pirkimų vidaus kontrolės srityje, nesukuriamos prielaidos, kad būtų išvengta klaidų ir pirkimams taikomų reikalavimų nesilaikymo atvejų.</p>

²⁴⁹ Finansų ministro 2020-06-29 įsakymu Nr. 1K-195 patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas, 14.1 p.

²⁵⁰ Ten pat, 14.2 p.

²⁵¹ Vadybininkai, grupių vadovai, prodiuseriai, užsienio produkcijos ir adaptavimo grupės adaptavimo koordinatoriai, redaktoriai, ekonomistai, personalo ir darbuotojų saugos skyriaus personalo specialistas, IT skyriaus inžinierius, TV operatorių grupės TV operatorius, referentas, Kūrybos skyriaus garso režisierių grupės garso režisierius ir kt.

Vidaus kontrolės sistemos elementai	Principai	Viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų vidaus kontrolės nustatyti neatitikimai
-------------------------------------	-----------	--

37 pav. Programų ir viešųjų pirkimų iniciatorių / organizatorių ir komisijos narių pareiginių nuostatų dalis²⁵² (vnt.), kuriuose numatyta arba nenumatyta vykdyti atitinkamas funkcijas

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos duomenis

- Organizacinė struktūra	Organizacinės struktūros principas apibrėžia, ar viešajame juridiniame asmenyje patvirtinama organizacinė struktūra, kurioje nustatomas pavaldumas ir atskaitingumas, pareigos vykdant viešojo juridinio asmens veiklą ir įgyvendinant vidaus kontrolę ²⁵³ . Laikėmės nuostatos, kad šios struktūros principas viešųjų pirkimų srityje yra užtikrintas, jei LRT paskirti pirkimų procese ir jų vidaus kontrolėje dalyvaujantys asmenys (struktūriniai padaliniai), apibrėžtos jų funkcijos ir atsakomybės. Nustatėme, kad LRT PP taisyklėse ²⁵⁴ organizatoriaus sąvoka apima ir iniciatoriaus sąvoką, o PP ir VP taisyklėse ²⁵⁵ pirkimo vykdymas neatskiriamas nuo inicijavimo, todėl nėra tinkamai apibrėžtos iniciatorių ir organizatorių funkcijos ir atsakomybės.
- Personalo valdymo politika ir praktika	Atsižvelgiant į tai, kad valstybės mastu bendra viešiesiems pirkimams skirta personalo įgūdžių politika neformuojama, šio principo atitikties nevertinome, o jo aspektus vertinome analizuodami kompetencijų principo atitiktį.
2. Rizikos vertinimas	- Rizikos veiksnių nustatymas Pagrindinis valstybės viešųjų pirkimų sistemos tikslas – racionaliai naudoti viešąsias lėšas, o viešųjų pirkimų sistemos vertinimas padeda atsakyti į klausimą, kiek šių pirkimų sistema atitinka nustatytus tikslus. Siekiant nustatyti stipriąsias ir silpnąsias viešųjų pirkimų sistemos puses, norint parinkti tinkamas tobulinimo priemones, reikalingi rodikliai ir siektinos jų reikšmės, kad būtų galima įvertinti sistemos veiksmingumą, efektyvumą ir taupymą, o jų stebėseną padėtų priimant strateginius sprendimus viešųjų pirkimų srityje ²⁵⁶ . Nustatėme, kad VP atveju LRT audituojamu laikotarpiu turi pasitvirtinusi su efektyvumu ar rezultatyvumu susijusius rodiklius ir jų reikšmes bei siektinus tikslus, o PP atveju neturi. Auditorių nuomone, PP atveju turėtų būti užtikrinta geroji praktika, matuojant su PP susijusius vertinimo rodiklius, nes būtų surinkta informacija, reikalinga kokybiškam rizikų įvertinimui apie įstaigos pirkimų stipriąsias, silpnąsias ir tobulintinas puses, o tai padėtų priimti pagrįstus sprendimus dėl tinkamų sistemos tobulinimo priemonių parinkimo įstaigoje. Viešųjų pirkimų srityje yra sukurtas ir atliekamas rizikos vertinimo procesas. ²⁵⁷
- Rizikos veiksnių analizė	Neatitikimų PP ir VP srityje nenumatyta.

²⁵² Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų iniciatorių ar organizatorių ir komisijos narių pareigybės nuostatų vertinimui atlikta atranka iš 82 iniciatorių ar organizatorių ir 31 komisijos nario.

²⁵³ Finansų ministro 2020-06-29 įsakymu Nr. 1K-195 patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas, 14.4 p.

²⁵⁴ LRT generalinio direktoriaus 2024-01-03 įsakymu Nr. VJ-1 patvirtintos Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų organizavimo taisyklės.

²⁵⁵ LRT generalinio direktoriaus 2020-12-30 įsakymu Nr. VJ-216 patvirtintos VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės taisyklės.

²⁵⁶ Viešųjų pirkimų vertinimo rodiklių gairės, prieiga per internetą https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/mp/vp_vertinimo_gaires.pdf (žiūrėta 2025-09-19).

²⁵⁷ LRT generalinio direktoriaus 2023-06-08 įsakymu Nr. VJ-92 patvirtinta Rizikų valdymo tvarka, kurioje reglamentuoti rizikos valdymo proceso etapai.

Vidaus kontrolės sistemos elementai	Principai	Viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų vidaus kontrolės nustatyti neatitikimai
	- Toleruojamos rizikos nustatymas	Neatitikimų PP ir VP srityje nenustatyta.
	- Reagavimo į riziką numatymas	Neatitikimų PP ir VP srityje nenustatyta.
3. Kontrolės veikla	- Kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas	<p>Pagal kontrolės priemonių parinkimo ir tobulinimo principą turi būti parenkamos ir tobulinamos riziką iki toleruojamos rizikos mažinančios kontrolės priemonės. Viena galimų kontrolės priemonių – funkcijų atskyrimas²⁵⁸. Atsirinktų PP 5 (iš 5) neskelbiamų apklausų vykdymo atvejais pirkimo iniciatoriai ir organizatoriai buvo tie patys asmenys, o 1 (iš 5) atveju tas pats asmuo vykdė ir sutarties vykdymo priežiūrą. VP atveju tas pats asmuo atsakingas už kelis viešųjų pirkimų proceso etapus: 7 iš 12 atsirinktuose pirkimuose pirkimo organizatorius, iniciatorius, už sutarties vykdymą atsakingas asmuo buvo tas pats. Kai pirkimo vykdymas neatskiriamas nuo inicijavimo ir sutarties vykdymo priežiūros, didėja apgaulės ar korupcijos atsiradimo tikimybė. Specialiųjų tyrimų tarnyba atkreipia dėmesį į korupcijos pasireiškimo ir neskaidrių sprendimų riziką, kai neatskirtos pirkimo inicijavimo, jo atlikimo ir sutarties vykdymo priežiūros funkcijos²⁵⁹.</p> <p>LRT PP taisyklėse²⁶⁰ organizatoriaus sąvoka apima ir iniciatoriaus sąvoką, o PP ir VP taisyklėse²⁶¹ pirkimo vykdymas neatskiriamas nuo inicijavimo, todėl didėja apgaulės ar korupcijos atsiradimo tikimybė.</p> <p>Įstaigos veiklos sritys, procesai ir veiklos turi būti periodiškai peržiūrimos siekiant užtikrinti, kad jos atitinka galiojančias taisykles, veiklos kryptį aprašus, procedūras ar kitus reikalavimus. Tokios faktinės veiklos peržiūros turi būti aiškiai atskirtos nuo vidaus kontrolės veiklos stebėsenos, kuri priskiriama stebėsenos elementui²⁶². Nustatėme, kad LRT neturi patvirtintos tvarkos ar kito dokumento, kuriame būtų aprašyta programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų veiklos peržiūra. LRT teigimu, tokia peržiūra atliekama pagal poreikį pasikeitus teisės aktams, bet ne rečiau kaip kartą per 3 metus, tačiau nepateikė jos atlikimo įrodymų. Atliekant pirkimų veiklos srities ir rezultatų peržiūrą, būtų laiku užtikrinamas pirkimo proceso koregavimas ir tobulinimas, atsižvelgiant į pasikeitusias sąlygas arba pirkimams taikomus reikalavimus. Tai padėtų pasiekti pirkimų teisėtumą, rezultatyvumą ir lėšų naudojimo ekonomiškumą.</p> <p>Įvertinę, ar už pirkimų planavimą, organizavimą ir organizavimo priežiūrą yra paskirtas atsakingas asmuo (struktūrinis padalinys)²⁶³, nustatėme, kad PP prevencinė²⁶⁴, einamąją²⁶⁵ ir paskesnę²⁶⁶ kontrolę numatyta atlikti LRT Viešųjų pirkimų skyriui, tačiau paskesnė kontrolė nepakankama. Ji atliekama tik derinant programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų pažymą, kai sutartis sudaroma žodžiu, o raštu sudaromų neatliekama. Nevykdant tinkamos PP organizavimo priežiūros, neužtikrinamas pažeidimų ir klaidų rizikos valdymas.</p>
	- Politikų ir procedūrų taikymas	Vertinome 24 atsirinktų LRT vykdytų pirkimų (12 PP ir 12 VP) atitiktį teisės aktų reikalavimams. 12 iš 12 atsirinktų PP ir 4 iš 12 atsirinktų VP nustatėme neatitikimų teisės aktų reikalavimams.
	- Technologijų naudojimas	Neatitikimų PP ir VP srityje nenustatyta.

²⁵⁸ Finansų ministro 2020-06-29 įsakymu Nr. 1K-195 patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas, 16.1.3. p.: Darbuotojui (-ams) nebūtų pavesta kontroliuoti visų funkcijų (leidimo suteikimo, atlikimo, registravimo ir patikrinimo), siekiant sumažinti klaidų, apgaulių ir kitų neteisėtų veikų riziką.

²⁵⁹ STT 2022-09-27 antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-7595 dėl viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų projektų, 1.1 p.

²⁶⁰ LRT generalinio direktoriaus 2024-01-03 įsakymu Nr. VJ-1 patvirtintos VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos Radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų organizavimo taisyklės..

²⁶¹ LRT generalinio direktoriaus 2020-12-30 įsakymu Nr. VJ-216 patvirtintos VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės taisyklės.

²⁶² Viešojo sektoriaus vidaus kontrolės standartų gairės (INTOSAI GOV 9100), 2.3 posk., prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/3088/> (žiūrėta 2025-09-12).

²⁶³ Pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės gairės, 2 psl., prieiga per internetą: https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/mp/organizavimas_kontrolė_gaires.pdf (žiūrėta 2025-09-11).

²⁶⁴ Peržiūrint pateiktus programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų planus.

²⁶⁵ Derinant programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimo paraišką su LRT Viešųjų pirkimų skyriaus vadovu.

²⁶⁶ Derinant programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų pažymą su Viešųjų pirkimų skyriaus darbuotoju.

Vidaus kontrolės sistemos elementai	Principai	Viešųjų pirkimų ir programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų vidaus kontrolės nustatyti neatitikimai
4. Informavimas ir komunikavimas	- Informacijos naudojimas	Informavimą ir komunikaciją apibūdinantis informacijos naudojimo principas nustato, kad viešasis juridinis asmuo gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją, atitinkančią jai nustatytus reikalavimus ir palaikančią vidaus kontrolės veikimą ²⁶⁷ . Vertinome, ar LRT audituojamu laikotarpiu buvo pasitvirtinusi VPT parengtose VP organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijose numatytas standartinės pirkimo proceso vidaus kontrolei naudojamas dokumentų formas ir su pirkimų vykdymu susijusius registrus. Nustatėme, kad nėra VP sutarties keitimo procedūros patikros lapo ir VP paraiškos, o mažos vertės pirkimo ir konfidencialumo pasižadėjimo formos turi trūkumų ²⁶⁸ . Mažos vertės pirkimo formos neprivaloma rengti, kai sutartis sudaroma raštu. PP atveju, LRT neturi poreikių ir pirkimų registro, nepasitvirtino pirkimų plano keitimo procedūros patikros lapo formos, rinkos tyrimo formos, sutarties keitimo procedūros patikros lapo formos ²⁶⁹ , o programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų pažymos forma turi trūkumų ²⁷⁰ ir jos neprivaloma rengti, kai sutartis sudaroma raštu, todėl neišsaugoma visa reikiama informacija apie vykdytą pirkimą ²⁷¹ . Siekiant užtikrinti gerąją praktiką, PP atveju, būtų tikslinga pasitvirtinti šiuos minėtus registrus ir lapų formas. Taip pat nustatėme, kad PP taisyklėse nenumatė reikalavimo skelbti skelbiamos apklausos būdu vykdytų PP procedūrų ataskaitas, kaip numatyta apraše.
	- Vidaus komunikacija	Neatitikimų PP ir VP srityje nenustatyta.
	- Išorės komunikacija	Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų taisyklės nenumatė reikalavimo skelbti skelbiamos apklausos būdu vykdytų pirkimų procedūrų ataskaitų.
5. Stebėseną	- Nuolatinė stebėseną ir (ar) periodiniai vertinimai	Neatitikimų PP ir VP srityje nenustatyta.
	- Trūkumų vertinimas ir pranešimas apie juos	Neatitikimų PP ir VP srityje nenustatyta.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateiktą informaciją

²⁶⁷ Finansų ministro 2020-06-29 įsakymu Nr. 1K-195 patvirtintas Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas, 17.1 p.

²⁶⁸ Viešųjų pirkimų paraiška nėra susieta su grįžtamojo ryšio pažyma, mažos vertės pirkimo pažymoje nėra pateikta daugiau informacijos apie pasiūlymus pateikusius tiekėjus (pvz., tiekėjo siūlomo pirkimo objekto savybės, darančios įtaką pasiūlymo vertinimui), konfidencialumo pasižadėjimo formoje nėra sakinio „neteikti tretiesiems asmenims informacijos, kurios atskleidimas prieštarautų Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir / ar Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo, ir/ ar Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo reikalavimams, visuomenės interesams ar pažeistų teisėtus viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių tiekėjų ir (arba) perkančiosios organizacijos interesus“.

²⁶⁹ LRT nurodė, kad patikros lapų nenaudoja, nes kontrolė užtikrinama per plano, paraiškos ar sutarties keitimo vizavimo procedūrą. Atskiros patikros formos nenaudoja, nes naudojama komentavimo skiltis, derinant dokumento keitimą ir užtikrinant kontrolę.

²⁷⁰ Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų pažymos formoje nėra nurodytas pasiūlymų vertinimo kriterijus, duomenų apie pasiūlymus pateikusius tiekėjus, nėra rekomenduojamos finansininko vizos.

²⁷¹ Pvz.: į kiek ir kuriuos tiekėjus buvo kreiptasi, kokios jų pasiūlytos kainos.

Pirkimų reglamentavimo / proceso neatitiktys

Pirkimų proceso etapai	Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimai	Viešieji pirkimai
1. Pirkimų poreikio formavimo etapas	-7 iš 7 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų planuojamų lėšų adekvatumo pirkimo objekto vertei rinkoje tyrimas atliktas su trūkumais.	N/a
2. Pirkimų planavimo etapas	-3 iš 12 PP nustatytas netinkamas pirkimo būdas.	N/a
3. Pirkimo inicijavimo ir pasirengimo jam etapas	-7 iš 7 ²⁷² programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų dokumentuose nebuvo privalomos informacijos; -2 iš 7 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų dokumentai netikslūs ir neaiškūs. -1 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų nebuvo parengtų pirkimo sąlygų, kuriose būtų numatytas pirkimo objektas, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o perkančioji organizacija – nupirkti tai, ko reikia; -6 iš 7 ²⁷³ programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų nekonkretūs ekspertų ir (arba) komisijos narių pasiūlymų vertinimo kriterijai; -1 iš 8 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų komisijoje dalyvauja nepaskirtas narys; -4 iš 4 ²⁷⁴ programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų neregamentuota koku pagrindu atsirenkami tiekėjai, kurie kviečiami į derybas; -11 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų organizatoriai ir (arba) iniciatoriai galėjo inicijuoti ir (arba) organizuoti pirkimus, kurių vertė neviršija 10 000 Eur be PVM, tačiau inicijavo ir (arba) organizavimo didesnės vertės pirkimus; -5 iš 5 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų iniciatorius ir organizatorius buvo tas pats asmuo; -1 iš 5 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų iniciatorius, organizatorius ir sutarties vykdymo priežiūrą atliekantis asmuo buvo vienas ir tas pats; -5 iš 7 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų susipažinimo su pasiūlymais procedūra (posėdis) numatytas anksčiau nei po 30 min. pasibaigus pasiūlymų pateikimo terminui; -2 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų nepasirašytos ir (arba) laiku nepasirašytos nepriekaištingos atitikties deklaracijos, 1 iš 12 – konfidencialumo pasižadėjimas pasirašytas pavėluotai, 8 iš 12 – nedeklaruoti ir (arba) laiku nedeklaruoti privatus interesai VTEK.	-1-ame iš 7 viešųjų pirkimų nustatyti kvalifikacijos reikalavimai dirbtinai riboja konkurenciją (VPJ 47 str. 1 d. ir 17 str. 1 ir 3 d.); -1-ame iš 7 viešųjų pirkimų pirkimo dokumentuose nustatyti kvalifikacijos reikalavimai neatitiko metodikos reikalavimų; -7 iš 12 viešųjų pirkimų iniciatorius, organizatorius ir už sutartį atsakingas asmuo buvo tas pats; -2 iš 12 viešųjų pirkimų ekspertai VTEK nebuvo deklaravę privačių interesų (VPJ 21 str. 2 d. 1 p.)
4. Pirkimo vykdymo etapas	-4 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų pavėluotai pateikti pasiūlymai nebuvo atmetami; - 3 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų laimėjo tiekėjo pasiūlymas, kuris neatitiko pirkimo dokumentų sąlygų; -1 iš 8 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų, neišsaugota reikšminga informacija, pagrindžianti, kad buvo kreiptasi į kelis, o ne į vieną tiekėją;	-1 iš 4 viešųjų pirkimų viešųjų perkančiosios organizacijos pirkimų dokumentuose nepakankamai pagrįstas pirkimo neskaidymo į dalis argumentas (VPJ 28 str. 2 d.);

²⁷² 7 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimuose buvo parengti pirkimo dokumentai.

²⁷³ 7 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų buvo vertinami tiekėjų pasiūlymai pagal nustatytus kriterijus.

²⁷⁴ 4 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų buvo vykdomos derybos.

Pirkimų proceso etapai	Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimai	Viešieji pirkimai
	<p>- 4 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų neišsaugoti su pirkimu susiję dokumentai / informacija;</p> <p>-1 iš 12 pirkimų nepaskelbti su pirkimu susiję dokumentai (pirkimo ataskaita);</p> <p>-3 iš 4 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimuose ekspertai kartu buvo ir pirkimo komisijos nariais;</p> <p>-3 iš 4²⁷⁵ programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų atmesti tiekėjų pasiūlymai po ekspertų vertinimo;</p> <p>-7 iš 7 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų neargumentuojami projektų pristatymo atrankos (<i>pitching'o</i>) ekspertų vertinimai ir komisijos narių ekonominio naudingumo vertinimai;</p> <p>-4 iš 4 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų derybų protokoluose neatsispindi derybų eiga;</p> <p>-4 iš 8 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų komisijos protokolai registruojami ir pasirašomi pavėluotai (nuo 6 iki 50 d. d.);</p> <p>-1 iš 1 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų netinkamai išspręstas interesų konfliktas;</p> <p>-1 iš 7 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų PO paaiškino (patikslino) pirkimo dokumentus, tačiau prie skelbimo apie pirkimą nepaskelbė patikslintos informacijos;</p> <p>-3 iš 4 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų PO nustatė pasiūlymų eilę ekonominio naudingumo mažėjimo tvarka neperskaičiusi galutinių tiekėjų pasiūlymų vertinimo balų po derybų;</p> <p>-1 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų nepasirašomos sutartys su tiekėjais, surinkusiais daugiau ekonominio naudingumo balų vienoje pirkimo dalyse, kai tuo tarpu kitose pirkimo dalyse mažiau balų surinkę tiekėjai kviečiami pasirašyti sutartis, ir nenurodomos objektyvios tokio pasirinkimo priežastys;</p> <p>-2 iš 5 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų LRT tarybos pritarimas gaunamas skelbiamos apklausos būdu vykdytų pirkimų atvejais (nors to nenumato PP taisyklės), tačiau ne dėl visų pirkimų*.</p>	<p>- Pirkimo dokumentuose trūksta privalomos informacijos (5 iš 7);</p> <p>- Komisijos protokolai registruojami ir pasirašomi pavėluotai, t. y. pradelsus Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamento 24 p. numatytą 3 d. d. ir 5 d. d. terminą (1 iš 6 vėlavo nuo 7 iki 24 d. d.);</p>
5. Sutarties sudarymo etapas	-10 iš 12 programų konkurso būdu, skelbiamos apklausos ir neskelbiamos apklausos būdu vykdytų pirkimų ataskaitose neatskleista informacija apie fizinius asmenis (vardai pavardės), neįvardintas pirkimo objektas, sutarties vertė.	N/a
6. Sutarties vykdymo etapas	-6 iš 12 programų kūrinių kiekis, trukmė, rodymo laikotarpis ir kt. sąlygos neatitiko sutarties sąlygų, bet sutarties keitimas nebuvo atliktas.	-1 iš 12 pirkimų netinkamai atliekama sutarčių vykdymo priežiūra, kad tiekėjas laikytųsi sutarties sąlygų (perdavimo akte nurodyta paslauga, kuri nebuvo sutarties sąlygose); -1 iš 12 pirkimų perdavimo-priėmimo aktus pasirašė ne už sutarties vykdymą atsakingas asmuo.

* LRT generalinio direktoriaus 2025-09-25 įsakymu Nr. VJ-227 patikslino ir patvirtino radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų organizavimo taisykles, numatant, kad skelbiamų apklausų rezultatai ir jų dokumentai yra nedelsiant pateikiami LRT Tarybai ar Tarybos komitetams paprašius.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²⁷⁵ 4 iš 12 programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų buvo pasitelkti ekspertai.

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veikla“
15 priedas

Viešųjų pirkimų reikšmingumas

Pirkimo etapas	Neatitikimas	Nustatytų neatitikčių sk.	Pirkimų skaičius	Neatitikimo reikšmingumas	Reglamentavimo neatitikimas
3	Pirkimo dokumentuose nustatyti kvalifikacijos reikalavimai dirbtinai riboja konkurenciją	1	7	Vidutinės reikšmės	Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimas
	Pirkimo dokumentuose nustatyti kvalifikacijos reikalavimai neatitiko metodikos reikalavimų	1	7	Vidutinės reikšmės	Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimas
	Nedeklaruoti ir (arba) laiku nedeklaruoti privatūs interesai VTEK	2	12	Vidutinės reikšmės	Viešųjų privačių interesų derinimo įstatymo
6	Netinkamai atliekama sutarčių vykdymo priežiūra, kad tiekėjas laikytųsi sutarties sąlygų (perdavimo akte nurodyta paslauga, kuri nebuvo sutarties sąlygose)	1	12	Mažos reikšmės*	Sutarties vykdymo
4	Pirkimo dokumentuose trūksta privalomos informacijos	5	7	Mažos reikšmės	Viešųjų pirkimų įstatymo neatitikimas
4	Protokolai registruojami ir pasirašomi pavėluotai (nuo 7 iki 24 d. d.)	1	6	Mažos reikšmės	Vidaus teisės aktas (Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas)
6	Pirkimų perdavimo-priėmimo aktus pasirašė ne už sutarties vykdymą atsakingas asmuo	1	12	Mažos reikšmės	Sutarties vykdymo

*Rekomendacijos dėl mažo reikšmingumo neatitikimų teikti Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai raštu.

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veikla“
16 priedas

Programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų reikšmingumas

Neatitikimas	Nustatytų neatitikčių sk.	Pirkimų skaičius	Neatitikimo reikšmingumas	Reglamentavimo neatitikimas
Netinkamas pirkimo būdas (nepagrįstai taikant išimtis)	3	12	Didelės reikšmės	Aprašo pažeidimas
Neregamentuota kokių pagrindų atsirenkami tiekėjai, kurie kviečiami į derybas	4	4	Didelės reikšmės	Aprašo pažeidimas (skaidrumo principas)
Atmesti tiekėjų pasiūlymai po ekspertų vertinimo	3	4	Didelės reikšmės	Teismo nutartimi
Laimėjo pasiūlymas, kuris neatitiko pirkimo dokumentų nustatytų sąlygų	3	12	Didelės reikšmės	Aprašo pažeidimas
Pavėluotai pateikti pasiūlymai nebuvo atmetami	4	12	Didelės reikšmės	Aprašo pažeidimas
Netinkamai išspręstas interesų konfliktas	1	1	Didelės reikšmės	Aprašo pažeidimas 17 p.
Pirkimo dokumentuose nebuvo privalomos informacijos	7	7	Vidutinės reikšmės	Aprašo pažeidimas
Nebuvo parengtų pirkimo sąlygų	1	12	Vidutinės reikšmės	Aprašo pažeidimas
Neaiškūs ekspertų ir (arba) komisijos narių pasiūlymų vertinimo kriterijai	6	7	Vidutinės reikšmės	Aprašo pažeidimas
Organizatoriai/iniciatoriai inicijavo/organizavimo pirkimus neturėdami įgaliojimų	11	12	Vidutinės reikšmės	Aprašo pažeidimas
Nedeklaruoti ir (arba) laiku nedeklaruoti privatūs interesai VTEK.	8	12	Vidutinės reikšmės	Viešųjų privačių interesų derinimo įstatymo
PP planuojamų lėšų adekvatumo pirkimo objekto vertei rinkoje tyrimas atliktas su trūkumais	7	7	Vidutinės reikšmės	Aprašo / PP taisyklių pažeidimas (išskyrus neskelbiamas apklausas, nes aprašas nenumato)
Neišsaugoti su pirkimu susiję dokumentai / informacija	4	12	Vidutinės reikšmės	Aprašo pažeidimas 14 p.
Neišsaugota reikšminga informacija, pagrindžianti, kad buvo kreiptasi į kelis, o ne į vieną tiekėją	1	8		Aprašo pažeidimas 14 p
Neargumentuojami projektų pristatymo atrankos (<i>pitching'o</i>) ekspertų vertinimai ir komisijos narių ekonominio naudingumo vertinimai	7	7	Vidutinės reikšmės	Aprašo pažeidimas (skaidrumo / lygiateisiškumo principas)
Nepasirašomos sutartys su tiekėjais, atitikusiais pirkimo sąlygas, ir nenurodomos objektyvios tokio pasirinkimo priežastys.	1	12	Vidutinės reikšmės	Aprašo pažeidimas 114 p.
Pirkimų ataskaitose neatskleista informacija apie fizinius asmenis (vardai, pavardės), neįvardintas aiškus pirkimo objektas, sutarties vertė	10	12	Vidutinės reikšmės	Aprašo pažeidimas 133-134 p.
Programų kūrinių kiekis, trukmė, rodymo laikotarpis ir kt. sąlygos neatitiko sutarties sąlygų	6	12	Vidutinės reikšmės	Aprašo pažeidimas 129 p.
Netikslūs ir neaiškūs pirkimo dokumentai	2	7	Mažos reikšmės*	Aprašo pažeidimas
Pirkimų komisijoje dalyvauja nepaskirtas narys	1	8	Mažos reikšmės	Aprašo pažeidimas
Susipažinimo su pasiūlymais procedūra (posėdis) numatytas anksčiau nei po 30 min. pasibaigus pasiūlymų pateikimo terminui	5	7	Mažos reikšmės	Aprašo pažeidimas

Neatitikimas	Nustatytų neatitikčių sk.	Pirkimų skaičius	Neatitikimo reikšmingumas	Reglamentavimo neatitikimas
Nepasirašytos ir (arba) laiku nepasirašytos nepriekaištingos atitikties deklaracijos	2	12	Mažos reikšmės	Aprašo pažeidimas
Konfidencialumo pasižadėjimas pasirašytas pavėluotai	1	12	Mažos reikšmės	Aprašo pažeidimas
Nepaskelbti su pirkimu susiję dokumentai (pirkimų ataskaita)	1	12	Mažos reikšmės	Aprašo pažeidimas 133-134 p.
Ekspertai kartu buvo ir pirkimo komisijos nariais	3	4	Mažos reikšmės	Vidaus teisės akto
Derybų protokoluose neatsispindi derybų eiga	4	4	Mažos reikšmės	Aprašo pažeidimas (neužtikrinamas skaidrumo principas)
Protokolai registruojami ir pasirašomi pavėluotai (nuo 6 iki 50 d. d.)	4	8	Mažos reikšmės	Vidaus teisės aktas (PP komisijos darbo reglamentas)
PO patikslino pirkimo dokumentus, tačiau interneto svetainėje nepaskelbė visos patikslintos informacijos	1	7	Mažos reikšmės	Aprašo pažeidimas 31 p.
PO nustatė pasiūlymų eilę ekonominio naudingumo mažėjimo tvarka neperskaičiusi galutinių tiekėjų pasiūlymų vertinimo balų po derybų	3	4	Mažos reikšmės	Aprašo pažeidimas 91 p.
LRT tarybos pritarimas gaunamas skelbiamos apklausos būdu vykdytų pirkimų atvejais (nors to nenumato PP taisyklės), tačiau ne dėl visų pirkimų**	2	5	Mažos reikšmės	Vidaus teisės akto (PP taisyklių)

*Rekomendacijos dėl mažo reikšmingumo neatitikimų teikti Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai raštu.

**LRT generalinio direktoriaus 2025-09-25 įsakymu Nr. VJ-227 patikslino ir patvirtino radijo ir audiovizualinės žiniasklaidos programų, jų sukūrimo, gaminimo ir transliavimo eteryje laiko pirkimų organizavimo taisykles, numatant, kad skelbiamų apklausų rezultatai ir jų dokumentai yra nedelsiant pateikiami LRT Tarybai ar Tarybos komitetams paprašius.

Teisės aktų neatitikimai 12-oje programų, jų sukūrimo, gaminimo pirkimų

Etapai	Neatitikimai	1 PP	2 PP	3 PP	4 PP	5 PP	6 PP	7 PP	8 PP	9 PP	10 PP	11 PP	12 PP
1.	PP planuojamų lėšų adekvatumo pirkimo objekto vertei rinkoje tyrimas atliktas su trūkumais								N/a	N/a	N/a	N/a	N/a
2.	Netinkamas pirkimo būdas (nepagrįstai kreipiantis į konkretų (-ius) tiekėją (us))												
3.	Pirkimo dokumentuose nebuvo privalomos informacijos								N/a	N/a	N/a	N/a	N/a
	Nebuvo parengtų pirkimo sąlygų												
	Neaiškūs ekspertų ir (arba) komisijos narių pasiūlymų vertinimo kriterijai								N/a	N/a	N/a	N/a	N/a
	Neregamentuota kokių pagrindų atsirenkami tiekėjai, kurie kviečiami į derybas				N/a		N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a
	Organizatoriai/iniciatoriai inicijavo/organizavo pirkimus neturėdami įgaliojimų												
	Nedeklaruoti ir (arba) laiku nedeklaruoti privatūs interesai VTEK												
4.	Laimėjo pasiūlymas, kuris neatitiko pirkimo dokumentuose nustatytų sąlygų												
	Pavėluotai pateikti pasiūlymai nebuvo atmetami												
	Neišsaugota reikšminga informacija, pagrindžianti, kad buvo kreiptasi į kelis, o ne į vieną tiekėją								N/a	N/a		N/a	N/a
	Neišsaugoti su pirkimu susiję dokumentai / informacija												
	Atmesti tiekėjų pasiūlymai po ekspertų vertinimo				N/a	N/a		N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a
	Neargumentuojami projektų pristatymo atrankos (pitching'o) ekspertų vertinimai ir komisijos narių ekonominio naudingumo vertinimai								N/a	N/a	N/a	N/a	N/a
	Netinkamai išspręstas interesų konfliktas	N/a		N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a
	Nepasirašomos sutartys su tiekėjais, atitikusiai pirkimo sąlygas, ir nenurodomos objektyvios tokio pasirinkimo priežastys												
5.	Pirkimų ataskaitose neatskleista informacija apie fizinius asmenis (vardai, pavardės), neįvardintas aiškus pirkimo objektas, sutarties vertė												
6.	Programų kūrinių kiekis, trukmė, rodyimo laikotarpis ir kt. sąlygos neatitiko sutarties sąlygų												

– nustatyti teisės aktų neatitikimai

– neatitikimų teisės aktų reikalavimams nenustatyta

Eil. Nr.	Pirkimo Nr. ir pavadinimas	Pirkimų dalių sk.	Sutarčių kiekis	Patikrintas sutarčių kiekis	Vertė Eur be PVM
1	Nr. 1 Televizijos programų sukūrimo ir jų gaminimo paslaugų TV programų 2023/2024 m. sezono pirkimas	35	71	7	8 138 295,9
2	Nr. 2 Televizijos programų sukūrimo ir jų gaminimo paslaugų TV programų 2021/2022 m. sezono pirkimas	31	64	6	8 390 505,66
3	Nr. 3 2025 m. interneto portalui LRT.lt programų sukūrimo ir jų gaminimo paslaugų pirkimas	8	11	11	313 200
4	Nr. 4 TV žaidimų 2023/2024 TV sezonui sukūrimo ir gamybos paslaugų pirkimas	2	2	2	1 034 475
5	Nr. 5 2023/2024 m. radijo programų sukūrimo ir jų gaminimo paslaugų pirkimas	18	5	5	9 750
6	Nr. 6 TV programų teksto redagavimo ir parengimo subtitravimui paslaugų pirkimas	4	16	3	466 250,02
7	Nr. 7 Muzikinės programos pagal „MAESTRO“ formatą paslaugų pirkimas	1	1	1	209 334
8	Nr. 8 TV programos „FOKUSAS“ sukūrimo ir gamybos paslaugos	1	1	1	97 750
9	Nr. 9 LRT radijo programų reportažai „Ryto garsai“, „Lietuvos diena“, „60 minučių“ ir reportažai žinioms	1	1	1	35 100
10	Nr. 10 LRT OPUS programų vizualizavimas ir videografika	1	1	1	4 000
11	Nr. 11 „LRT OPUS PILNATIS“ programos kūrimo paslaugos	1	4	4	43 160
12	Nr. 12 „Ryto garsai“, „Lietuvos diena“, „60 minučių“, „Žinios“ ir kitų programų kūrimo ir vedimo paslaugos	1	3	3	32 630

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Teisės aktų neatitikimai 12-oje viešųjų pirkimų

Etapai	Neatitikimai	1 VP	2 VP	3 VP	4 VP	5 VP	6 VP	7 VP	8 VP	9 VP	10 VP	11 VP	12 VP
3.	Pirkimo dokumentuose nustatyti kvalifikacijos reikalavimai neatitiko metodikos reikalavimų (1VP); kvalifikacijos reikalavimai dirbtinai riboja konkurenciją (5 VP);							N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	
3.	Nedeklaruoti ir (arba) laiku nedeklaruoti privatūs interesai VTEK												

 – nustatyti teisės aktų neatitikimai – neatitikimų teisės aktų reikalavimams nenustatyta

Eil. Nr.	Pirkimo Nr. ir pavadinimas	Pirkimų dalių sk.	Sutarčių kiekis	Patikrintas sutarčių kiekis	Vertė Eur be PVM
1	Nr. 1 Kilnojama radijo studija	1	1	1	987 754,00
2	Nr. 2 Kelionių organizavimo paslaugos	1	1	1	750 000,00
3	Nr. 3 Televizijos ir radijo auditorijos tyrimų ir monitoringo duomenų pirkimo paslaugos	2	1	1	195 291,13
4	Nr. 4 VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos būstinės S. Konarskio g. 49, Vilniuje, projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugos	1	1	1	859 504,14
5	Nr. 5 Teisinių paslaugų pirkimas	2	2	2	255 000,00
6	Nr. 6 Maitinimo paslaugos	1	1	1	371 900,83
7	Nr. 7 Reklama internetinėse platformose	1	1	1	110 000,00
8	Nr. 8 Tikslaus laiko sistema	1	1	1	14 843,00
9	Nr. 9 Renginio organizavimas	1	1	1	6 000,00
10	Nr. 10 Apranga programų vedėjams	1	1	1	543,80
11	Nr. 11 Darbo monitoriai	1	1	1	3524,98
12	Nr. 12 CPO Remonto darbai (dinaminė pirkimo sistema)	1	13	13	378 780,32

Valstybinio audito ataskaitos
„Lietuvos nacionalinio radijo ir
televizijos veikla“
19 priedas

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos etikos kontrolieriaus ir Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos žurnalistų etikos komisijos vykdoma priežiūra

Nuostata	Etikos kodeksas (cituota)	Redakcinė politika (cituota)	Auditoriaus komentaras apie dubliavimą
Pagarbus bendravimas	„Žurnalistas privalo veikti pagarbiai, korektiškai ir dalykiškai, laikydamasis nustatytų elgesio standartų.“ (Kodeksas, 8 p.)	„Žurnalistas privalo veikti pagarbiai, korektiškai ir dalykiškai, laikydamasis nustatytų elgesio standartų.“ (Politika, 35 p.)	Turinys praktiškai sutampa.
Faktų ir nuomonių atskyrimas	„Žurnalistai privalo atskirti faktus nuo nuomonių.“ (Kodeksas, 10 p.)	„Žurnalistas informaciją formuluoja taip, kad aiškiai atskirtų faktus nuo nuomonių.“ (Politika, 52 p.)	Kodeksas nurodo principą, Politika – detalizuoja sąvokas.
Objektyvumas ir sąžiningumas	„Žurnalistai turi skleisti tik teisingą, patikrintą informaciją, pirmenybę teikti faktų tikrinimui.“ (Kodeksas, 11 p.)	„Skelbia tik patikrintą informaciją, kurią patvirtina patikimi šaltiniai; aiškiai atskiria faktus nuo nuomonių.“ (Politika, 19.1–19.3 p.)	Abi nuostatos nustato objektyvumo reikalavimą.
Atsakymo teisė	„Neigiamai kritikuojamam asmeniui visada turi būti suteikta galimybė paaiškinti, patikslinti, paneigti informaciją.“ (Kodeksas, 33 p.)	„Neigiamai kritikuojamam asmeniui visada turi būti suteikta galimybė paaiškinti, patikslinti, paneigti informaciją.“ (Politika, 69 p.)	Nuostatos identiškos.
Klaidų taisymas	„Žurnalistai pripažįsta savo klaidas ir netikslumus, vos tik sužinoję juos ištaiso.“ (Kodeksas, 16 p.)	„Paaiškėjus fakto klaidai paskelbtoje informacijoje, ją nedelsdami pataiso.“ (Politika, 20.1 p.)	Abi nuostatos reikalauja taisyti klaidas.
Privatumo apsauga	„Informacija apie privatų gyvenimą be asmens sutikimo negali būti renkama ir viešai skelbiama.“ (Kodeksas, 30 p.)	„Gerbia žmonių privatumą, viešai skelbia privačią informaciją tik tada, kai viešasis interesas nusveria teisėtus asmens lūkesčius dėl privatumo.“ (Politika, 14.7 p.)	Abi nuostatos akcentuoja privatumo apsaugą su viešojo intereso išimtimi.
Nepilnamečių ir apsauga	„Žurnalistams draudžiama arba ribojama skleisti viešąją informaciją, reglamentuotą nepilnamečių apsaugos įstatymu.“ (Kodeksas, 25 p.)	„Informacijos apie nepilnamečius skelbimo ypatumai: draudžiama atskleisti informaciją, galinčią jiems pakenkti.“ (Politika, V.3, 24 sk.)	Abi nuostatos saugo nepilnamečius nuo žalingos informacijos.
Nešališkumas ir neutralumas	„LRT žurnalistai neskelbia jokių asmeninių komentarų politiniais klausimais [...] kurie galėtų leisti suabejoti jų objektyvumu.“ (Kodeksas, 18 p.)	„Žurnalistai susilaiko nuo komentarų viešojoje erdvėje, jei jie galėtų leisti suabejoti objektyvumu ir nešališkumu.“ (Politika, 19.13 p.)	Nuostatos iš esmės tapačios.

Šaltinis – Valstybės kontrolės atliktas LRT žurnalistų etikos kodekso ir LRT Redakcinės politikos palyginimas

